

PRIJEDLOG

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 150/2011 i 119/2014), a u vezi s točkom I. Odluke o osnivanju Radne skupine za koordinaciju sudjelovanja Republike Hrvatske u Europskom semestru Klasa: 022-03/14-04/319, Urbroj: 50301-05/05-14-1, od 30. srpnja 2014. godine, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2015. godine donijela

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se Prijedlog Nacionalnog programa reformi, u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavilo Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije aktom, KLASA: _____; URBROJ: _____, od dana _____.
2. Zadužuje se Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije da o prihvaćanju Prijedloga Nacionalnog programa reformi iz točke 1. ovog Zaključka, na odgovarajući način, izvršiti sva nadležna ministarstva i druga nadležna tijela državne uprave.
3. Zadužuje se Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije da predmetni dokument iz točke 1. ovog Zaključka, na odgovarajući način dostavi Glavnom tajništvu Europske komisije.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

KLASA:

URBROJ:

Zagreb, _____

OBRAZLOŽENJE ZAKLJUČKA

Europski semestar je instrument fiskalnog nadzora i koordinacije ekonomskih politika država članica s ekonomskom politikom Europske unije, utemeljenoj na strategiji „Europa 2020“ i usmjerenoj ka postizanju pametnog, održivog i uključivog rasta. S istim ciljem države članice u okviru Europskog semestra usklađuju svoje proračunske i ekonomske politike s ciljevima i pravilima dogovorenima na razini Europske unije te definiraju i provode niz reformi koje potiču rast. Europski semestar odvija se u godišnjim ciklusima, a sudjelovanje u Europskom semestru obveza je svake države članice Europske unije.

Nastavno na navedeno, RH je bila dužna izraditi dokument Nacionalni program reformi koji se prihvaćen od strane Vlade RH službeno dostavlja Europskoj komisiji na mišljenje do kraja travnja 2015. Tekst Nacionalnog programa reformi izradila je Radna skupina za koordinaciju sudjelovanja Republike Hrvatske u Europskom semestru, osnovana Odlukom Vlade RH donesenoj na sjednici 30. srpnja 2014.

Usvajanjem Zaključka i pripadajućeg Nacionalnog programa reformi ostvaruje se dio obveza koje proizlaze iz sudjelovanja RH u ciklusu Europskog semestra sukladno članku 121. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (Službeni list Europske Unije C 83/1, 30.3.2010.) te članku 2-a. točke 2. Uredbe (EU) br. 1175/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1466/97 o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika (Službeni list Europske unije L 306/12, 23.11.2011.).

Republika Hrvatska

Nacionalni program reformi 2015.

Travanj 2015.

Sadržaj.....	i
Predgovor	3
1. Izvršni sažetak	4
2. Makroekonomska perspektiva za razdoblje obuhvaćeno programom	9
3. Provedba preporuka koje se odnose na pojedine države članice	10
3.1. Adresiranje fiskalnih neravnoteža.....	12
Održive javne financije	12
Održivost mirovinskog i zdravstvenog sustava.....	15
3.2. Iskorištavanje potencijala tržišta rada i zapošljavanje	20
Smanjenje nezaposlenosti.....	20
Učinkovita socijalna zaštita	25
3.3. Oporavak gospodarskih aktivnosti i investicija.....	28
Poboljšanje poslovnog okruženja.....	28
Mudrija uključenost države u gospodarstvo.....	29
Učinkovitiji režim za rješavanje nelikvidnosti i razduživanje	32
3.4. Očuvanje stabilnosti bankarskog sektora	35
Kvaliteta bankarskog sustava	35
4. Glavni ciljevi i reformski prioriteti u 2015.-2017.	36
4.1. Povećanje održivosti duga opće države i jačanje upravljanja javnim financijama	36
Jačanje fiskalnog okvira i upravljanja javnim financijama	36
Racionalizacija i poboljšanje kontrole nad rashodima	36
Poboljšanje učinkovitosti mirovinskog sustava	39
Smanjenje fiskalnih rizika zdravstvenog sustava	39
Reforma sustava socijalnih naknada.....	44
4.2. Rješavanje slabosti u upravljanju i povećanje učinkovitosti javnog sektora.....	45
Poboljšanje funkcioniranja javne uprave.....	45
Poboljšanje upravljanja javnim poduzećima.....	48
4.3. Promicanje rasta, vanjske konkurentnosti i ponovna uspostava ravnoteža u hrvatskom gospodarstvu	50
Smanjenje administrativnog opterećenja i troškova poslovanja poduzeća.....	50

Poboljšanje kvalitete novih zakona	52
Oснажени оквир за provedbu stečajnih postupaka	52
4.4. Ostale reformske mjere	53
5. Napredak u pogledu ostvarivanja glavnih ciljeva Strategije Europa 2020.....	59
5.1. Cilj 1 – Zaposlenost.....	59
5.2. Cilj 2 – Istraživanje i razvoj	64
5.3. Cilj 3 – Klimatske promjene i energija	69
5.4. Cilj 4 – Obrazovanje.....	74
5.5. Cilj 5 - Siromaštvo.....	79
6. Uporaba Europskih strukturnih i investicijskih fondova	82
7. Institucijska pitanja i uključenost dionika.....	85
Prilozi. IZVJEŠĆIVANJE U SVRHU PROCJENE PREPORUKA KOJE SE ODNOSU NA POJEDINE DRŽAVE ČLANICE I KLJUČNE MAKROSTRUKTURNE REFORME	87
Prilog 1. Opis mjera u prioritetnim reformskim područjima s pregledom glavnih obveza u idućih 12 mjeseci	88
Prilog 2. Opis mjera koje utječu na ispunjavanje glavnih ciljeva Strategije Europa 2020.	118
Prilog 3. Pokazatelji rezultata restrukturiranja odabranih trgovačkih društva u državnom portfelju u 2014.....	129
Prilog 4. Financijski plan zdravstvenog sustava 2015.-2017.	131
Prilog 5. Obrazloženje otplate nepodmirenih, a dospjelih obveza u zdravstvu do kraja 2017.	135
Prilog 6. Osnovne teze prijedloga novog Zakona o plaćama.....	137
Prilog 7. Pregled društava za koja je predviđeno restrukturiranje i/ili nastavak restrukturiranja u 2015.....	139
Prilog 8. Obrazloženje izračuna stope zaposlenosti ukupnog stanovništva.....	141

Predgovor

Nacionalni program reformi 2015. opisuje mjere koje Vlada Republike Hrvatske poduzima za rješavanje strukturnih izazova s kojima se suočava Republika Hrvatska, sukladno preporukama Vijeća Europske unije iz srpnja 2014.

U sklopu Europskog semestra države članice Europske unije podnose Nacionalni program reformi do kraja travnja svake godine. Europski semestar je mehanizam nadzora u sklopu strategije Europa 2020. koji objedinjava praćenje nacionalnih fiskalnih i strukturnih politika.

Nacionalni program reformi 2015. izradila je Radna skupina za koordinaciju sudjelovanja Republike Hrvatske u Europskom semestru. Vlada Republike Hrvatske prihvatila je Nacionalni program reformi 2015. na svojoj 225. sjednici održanoj 23. travnja 2015.

1. Izvršni sažetak

Hrvatsko gospodarstvo oporavlja se od duboke ekonomske krize, opterećeno rastućim i neodrživim razinama javnog duga. Izvješće za Hrvatsku 2015. Europske komisije govori o napretku u provedbi preporuka Vijeća EU-a iz srpnja 2014. i nizu strukturnih teškoća, kao što su slabi rast, dugotrajno restrukturiranje poduzeća, niska razina zaposlenosti, ugrožena vanjska održivost, visoke inozemne obveze i javni dug te smanjenje potrošnje i investicija¹. Stoga, Vlada iskazuje svoju predanost, ne samo nastavku procesa provedbe gospodarskih reformi, već i intenziviranju reformi u onim područjima koja su od ključnog značaja za gospodarski napredak i poboljšanje socijalnog stanja.

Hrvatska po drugi puta formalno sudjeluje u ciklusu Europskog semestra i po drugi puta podnosi Nacionalni program reformi (dalje u tekstu: NRP). Nalazimo se u postupku pojačanog nadzora u okviru postupka zbog makroekonomskih neravnoteža i u proceduri prekomjernog proračunskog deficita (dalje u tekstu: EDP). EDP je aktiviran u siječnju 2014., ali je od lipnja 2014. stavljen u mirovanje jer je Europska komisija utvrdila da Hrvatska poduzima odgovarajuće mjere u svrhu korigiranja proračunskih neravnoteža. Odluku o eventualnom pokretanju korektivnog postupka u okviru postupka zbog makroekonomskih neravnoteža, Europska komisija je odgodila do zaprimanja i ocjene NRP-a. Planovi i postupci Vlade u smislu korekcije makroekonomskih neravnoteža trebaju biti snažni i odlučni, a najvažnije mjere pokrenute ili provedene do kraja 2015. NRP sadrži i opis smjera najvažnijih strukturnih politika u srednjoročnom razdoblju.

Program konvergencije, koji će biti predstavljen tjedan dana nakon NRP-a, opisuje makroekonomski kontekst i fiskalnu konsolidaciju. NRP opisuje mjere koje Vlada poduzima za postizanje održivog gospodarskog rasta, otvaranje novih radnih mjesta i stvaranje boljih prilika za hrvatske građane, istovremeno vodeći računa o stabilnosti javnih financija, održivoj razini duga i visokoj kvaliteti javnih usluga.

Sa željom da osigura cjeloviti i sveobuhvatni pristup gospodarskim reformama, Vlada je odredila **tri glavna cilja** strukturnih politika koje opisuje u NRP-u 2015. To su:

- Promicanje rasta, vanjske konkurentnosti i ponovna uspostava ravnoteža u hrvatskom gospodarstvu
- Rješavanje slabosti u upravljanju i povećanje učinkovitosti javnog sektora
- Povećanje održivosti duga opće države i jačanje upravljanja javnim financijama

U sklopu ovih glavnih ciljeva, ističu se **deset specifičnih reformskih područja**, u kojima će biti koncentrirani naponi u idućem kratkoročnom i srednjoročnom razdoblju te na koja je stavljen naglasak u ovom NRP-u. To su (1) Jačanje fiskalnog okvira i upravljanja javnim financijama, (2) Racionalizacija i poboljšanje kontrole nad rashodima, (3) Poboljšanje učinkovitosti mirovinskog sustava, (4) Smanjenje fiskalnih rizika zdravstvenog sustava, (5) Reforma sustava socijalnih naknada, (6) Poboljšanje funkcioniranja javne uprave, (7) Poboljšanje upravljanja javnim poduzećima, (8) Smanjenje administrativnog opterećenja i troškova poslovanja poduzeća, (9) Poboljšanje kvalitete novih zakona i (10) Osnaženi okvir za provedbu stečajnih postupaka.

¹ Radni dokument službi Europske komisije, Izvješće za Hrvatsku 2015. S detaljnim preispitivanjem o sprječavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža {COM(2015) 85 final}

Promicanje rasta, vanjske konkurentnosti i ponovna uspostava ravnoteža u hrvatskom gospodarstvu

Ovo je najvažniji cilj kojem teži Vlada. Prioritetnim je odredila smanjenje administrativnih postupaka i troškova poslovanja poduzeća. Vlada priprema objavu registra parafiskalnih nameta i obvezuje se smanjiti parafiskalne namete koje plaća najveći broj poduzeća te koji najviše opterećuju gospodarstvo za 0.1% BDP-a u 2015. te za daljnjih 0.1% BDP-a u 2016.

Ministarstvo gospodarstva provelo je pilot projekt mjerenja administrativnog opterećenja na temeljnim propisima iz područja trgovine i posredovanja u prometu nekretninama, primjenom *Standard Cost Model* (SCM) metodologije. Na temelju rezultata pilot projekta, plan je smanjiti administrativno opterećenje u navedenim područjima za 20% do kraja 2015. Također, primjena SCM metodologije će se tijekom 2015. proširiti i na mjerenje administrativnog opterećenja gospodarstva u daljnjih 5-7 regulatornih područja koja su značajna za olakšanje poslovanja poduzeća. Sukladno rezultatima mjerenja, pristupit će se daljnjem pojednostavljenju i pojeftinjenju regulatornog okvira za gospodarstvo s ciljem smanjenja administrativnog opterećenja za 20% u odabranim područjima do kraja 2016.

SME test kojim se analizira učinak zakonodavnih prijedloga na malo gospodarstvo ući će u primjenu do kraja 2015. Dalje će se osnažiti postupci *ex ante* i *ex post* analize učinaka propisa, a cilj je smanjiti broj zakonskih prijedloga koji se usvajaju po hitnom postupku i bez procjene učinaka propisa. Naglasak će biti stavljen na bolju kvalitetu propisa i povoljniji učinak na gospodarstvo, prije svega malo i srednje poduzetništvo, a na taj način sprječava se i hiperinflacija propisa te stabilizira i uređuje regulatorno okruženje.

U vremenu izrazite gospodarske krize, pojavila se potreba učinkovitijeg rješenja problema insolventnosti poslovnih subjekata. Vlada je uputila u saborsku proceduru novi Zakon o stečaju, čija je osnovna zadaća ubrzati stečajnu proceduru uz manje troškove postupka, koje je dužan uplatiti predlagatelj, te potaknuti poduzeća na restrukturiranje u ranoj fazi kako bi se spriječila nelikvidnost i učvrstila financijska disciplina. Pri tom se, uz ponovno uvođenje stečajnog plana, omogućava postizanje nagodbe nakon otvaranja stečajnog postupka, što ostavlja dužniku dodatnu mogućnost da nastavi s poslovanjem, uz očuvanje radnih mjesta.

Nakon što su u prošloj godini postavljeni temelji za reorganizaciju mreže pravosudnih tijela, daljnja reforma ide u smjeru jačanja kapaciteta sudova s najvećim brojem zaostataka kroz premještanje sudaca s manje opterećenih sudova te kroz daljnji razvoj e-spisa. Ciljevi su skraćivanje trajanje postupaka i veća učinkovitost kroz bolju organizaciju radnih procesa. Rezultat je kvalitetnija i brža pravna zaštita.

Uz povećanje učinkovitosti korištenja sredstava iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova, koji postaju glavni izvor financiranja razvojnih projekata iz Državnog proračuna u razdoblju fiskalne konsolidacije, zajedno ove izmjene odrazit će se na povećanje stupnja regulatorne i pravne sigurnosti te posljedično pridonijeti povećanju investicija, konkurentnosti i ponovnoj uspostavi ravnoteža u hrvatskom gospodarstvu.

Rješavanje slabosti u upravljanju i povećanje učinkovitosti javnog sektora

Hrvatski javni sektor i javna uprava imaju relativno visoke troškove u usporedbi s drugim zemljama EU-a, međutim bilježe niske pokazatelje učinkovitosti. Učinkovitost u pružanju različitih javnih usluga i obavljanju javnih funkcija je niska zbog visoke razine fragmentiranosti sustava, posebno na razini lokalne i regionalne (područne) samouprave, ali i zbog pretjerane rigidnosti u organizacijskim strukturama i neprilagođenom sustavu plaća u javnom sektoru koji ne stimulira niti nagrađuje ostvarivanje rezultata. I dubinska analiza

rashoda za zaposlene koji se isplaćuju iz Državnog proračuna iz ožujka 2015. ukazala je na brojne nepravедnosti i nelogičnosti u sustavu plaća, stoga je Vlada odlučila provesti cjelovitu reformu sustava plaća u javnoj upravi i javnim službama. Osnovne teze novog Zakona o plaćama sastavni su dio ovog NRP-a, a sustav plaća u državnoj službi, pravnim osobama s javnim ovlastima i javnim službama želi se urediti prema načelima transparentnosti i jedinstvenog pristupa nagrađivanju za jednaki rad, kroz uvođenje platnih razreda i varijabilnih dijelova plaće, što će omogućiti razlikovanje kvalitetnog i manje kvalitetnog rada. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava inicirat će raspravu sa socijalnim partnerima i javnu raspravu s ciljem upućivanja zakonskog prijedloga u saborsku proceduru u listopadu 2015. Prije toga pripremit će se simulacija sistematizacije postojećih radnih mjesta prema novoj klasifikaciji, a bitno je istaknuti kako financijske uštede nisu motiv ovih promjena, već je to stvaranje učinkovitijih i profesionalnijih kadrova u javnoj upravi i javnim službama.

Sukladno nalazima dubinske analize poslovanja agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, Vlada pokreće racionalizaciju sustava pravnih osoba s javnim ovlastima i obvezuje se smanjiti njihov broj za najmanje 15% te do listopada 2015. uvesti jedinstveni zakon kojim se propisuju i uređuju kriteriji za njihovo osnivanje, unutarnje ustrojstvo, način poslovanja i nadzor. Također se pristupa racionalizaciji područnih jedinica središnjih tijela državne uprave i smanjuje njihov broj za 20% (prvostupanjska tijela državne uprave pripojit će se uredima državne uprave u županijama, počevši od područnih jedinica koje obavljaju inspekcijski nadzor). Na ovaj način smanjit će se fragmentiranost i povećati učinkovitost postupanja prema građanima.

Vlada je odlučna unaprijediti elektroničko poslovanje javne uprave i pružanje elektroničkih usluga za građane i poslovne subjekte te u tom smislu priprema cjelovitu strategiju za razvoj i uvođenje e-usluga. Od listopada 2015. započet će izdavanje e-osobne iskaznice, što će građanima omogućiti korištenje različitih on-line usluga uz mehanizam provjere autentičnosti (identiteta). Od drugog tromjesečja 2016. uvodi se obvezna primjena e-potpisa i e-računa (zaprimanje i izdavanje) u poslovanje tijela državne uprave. U listopadu 2015. očekuje se dovršetak prototipa servisa za e-poslovanje i integracija gotovih e-usluga za poslovne subjekte, što će omogućiti brže i jeftinije poslovanje poslovnih subjekata te veću dostupnost potrebnih informacija od posebnih važnosti za svakodnevno poslovanje poduzetnika, a naročito malih i srednjih.

Vlada je svjesna da je raspodjela odgovornosti i decentraliziranih javnih usluga suboptimalno raspodijeljena na ukupno 576 općina i gradova na lokalnoj razini te županija na regionalnoj razini, ali koji u mnogim slučajevima zbog svoje razine razvoja, fiskalnog i administrativnog kapaciteta te veličine ne uspijevaju uspješno osigurati učinkovitu provedbu javnih funkcija u svojoj nadležnosti. Stoga će se do listopada 2015. uspostaviti poticajni mehanizam dobrovoljnog spajanja i bolje koordinacije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: JLP(R)S), uz paralelnu razradu novog racionalnijeg modela raspodjele poslova iz samoupravnog djelokruga JLP(R)S temeljem procjene fiskalnih kapaciteta i veličine.

Država teži učinkovitom upravljanju i raspolaganju imovinom u njezinom vlasništvu u službi gospodarskog rasta, uz istovremenu zaštitu nacionalnih interesa. Velika poduzeća u državnom portfelju nalaze se u postupku restrukturiranja. Uplate u Državni proračun u 2014. na temelju ostvarenih poslovnih rezultata u 2013. iznosile su preko 627 milijuna kuna. 22 trgovačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku u 2014. ostvarili su 3,81 milijardu kuna dobiti (250% više nego u 2013.). Nastavit će se sa smanjenjem državnog portfelja trgovačkih društava, što se odnosi na trgovačka društva od posebnog interesa u kojima Republika Hrvatska raspolaže većinskim ili manjinskim udjelima, te ostala društva u kojima Republika Hrvatska ima poslovne udjele i dionice, a za čije je upravljanje zadužen Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP). Do rujna 2015. utvrdit će se dodatne mogućnosti ponude manjinskih

paketa dionica na burzi trgovačkih društava od strateškog i posebnog interesa. Postavit će se jasni srednjoročni ciljevi i indikatori za mjerenje uspješnosti čime će se ojačati transparentnost i odgovornost države kao vlasnika u upravljanju državnom imovinom, te će se visine rukovodećih plaća i nagrađivanje vezati uz uspješnost u ostvarivanju postavljenih ciljeva. Pri tome će se dodatno ojačati zahtjevi za stručnost kandidata i transparentnost u odabiru i postupcima imenovanja upravljačkih odbora.

Povećanje održivosti duga opće države i jačanje upravljanja javnim financijama

Fiskalna konsolidacija i napredak prema ciljevima sukladno preporukama Vijeća EU-a iz siječnja 2014. bit će opisani u Programu konvergencije. Kratkoročna i srednjoročna fiskalna politika postavljene su s ciljem ostvarivanja traženog fiskalnog napora.

Vlada poduzima mjere za unaprjeđenje fiskalnog okvira i jačanje fiskalnih pravila sukladno pravilima EU-a te će do rujna 2015. usvojiti novi Prijedlog Zakona o fiskalnoj odgovornosti kojim se uvodi pravilo duga, definira postupanje i primjena fiskalnih pravila u okolnostima EDP-a te jača odgovornost i neovisnost Povjerenstva za fiskalnu politiku. Ministarstvo financija do lipnja 2015. izdat će Uputa za planiranje rashoda za sve proračunske i izvanproračunske korisnike, a kojima će se propisati gornja granica rashoda prema vrstama i primjeni. Propisat će se i broj radnih mjesta u općim i pomoćnim službama za agencije, zavode, fondove i druge pravne osobe s javnim ovlastima, proračunske i izvanproračunske korisnike kako bi se broj zaposlenih uskladio sa stvarnim potrebama. Dubinska analiza rashoda provodit će se periodički za najznačajnije rashode Državnog proračuna, kao temelj za daljnju racionalizaciju u javnom sektoru.

Daljnje unaprjeđenje sustava kontrole nad rashodima, predviđeno je kroz jačanje kapaciteta i uloge Državnog ureda za reviziju, odnosno definiranja sustava sankcioniranja nepostupanja po preporukama Državnog ureda za reviziju u cilju daljnjeg unaprjeđenja sustava kontrole vjerodostojnosti financijskih izvještaja, usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima te jačanja učinkovitosti korištenja proračunskih sredstava. Predviđeno je i daljnje unaprjeđenje i širenje unutarnjih financijskih kontrola, i to na trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske i JLP(R)S te na druge pravne osobe kojima je osnivač država i/ili JLP(R)S.

Kako bi se smanjili rizici aktiviranja državnih jamstava, uvest će se stroži kriteriji i propisati dodatne odredbe koje se odnose na pripremu, odobrenje i provedbu planova restrukturiranja korisnika državnih jamstava kao nužnih predujeta za izdavanje državnog jamstva.

U tijeku je reforma zdravstvenog sustava čije provođenje treba spriječiti nastanak novih i omogućiti otplatu starih dugova, prije svega bolničkog sustava, do kraja 2017. Istovremeno, s provedbom je započeo Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj čiji su ciljevi racionalizacija stope popunjenosti kreveta, smanjenje duljine bolničkog liječenja, unaprjeđenje pristupa bolničkom liječenju i povećanje kvalitete i ishoda zdravstvenih usluga. Zajedno s provedbom Nacionalnog plana pokrenut je i projekt jačanja uloge liječnika obiteljske medicine kroz novi sustav ugovaranja primarne zdravstvene zaštite. Reforma zdravstva podržana je sredstvima iz EU fondova.

U lipnju 2015. Ministarstvo socijalne politike i mladih predstaviti će akcijski plan konsolidacije sustava socijalne zaštite temeljen na zaključcima analize sustava socijalnih naknada na nacionalnoj i lokalnim razinama. Cilj je učinkovitije usmjeriti socijalne naknade prema najsiriomašnjim skupinama društva, a akcijski plan temeljit će se na sljedećim načelima: (i) objedinjavanje i smanjenje broja socijalnih naknada, (ii) povećanje učinkovitosti administriranja (objedinjeno administriranje naknada kroz postojeću mrežu ureda državne uprave u županijama) i (iii) uvođenje imovinskog cenzusa za određene naknade ako je to racionalno

i gdje će omogućiti kvalitetniju i višu razinu socijalne sigurnosti za najsiromašnije. Važno je naglasiti da je cilj poboljšati ciljanu primjenu socijalne potrošnje u smislu pravičnosti kroz uvođenje transparentnih i ujednačenih kriterija, a ne smanjiti ili ukinuti pomoć građanima kojima je ta pomoć najpotrebnija.

Ostala reformska područja

Pogrešno bi bilo zaključiti da su reformski napori usredotočeni isključivo na smanjivanje troškova i podizanje učinkovitosti javnog sektora. Značajni napori ulažu se u povećanje zapošljavanja, kroz mjere aktivne politike tržišta rada za što su osigurana znatna sredstva iz EU fondova. U provedbi je nacionalna kampanja za vidljivost i dostupnost aktivnosti koje su podržane kroz Garanciju za mlade, što će zajedno s drugim mjerama koje su u provedbi poboljšati ishode na tržištu rada za mlade.

U listopadu 2014. donesena je Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije koja postavlja obrazovanje i znanost kao razvojni prioritet. Posebno stručno povjerenstvo za provedbu Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije razrađuje Akcijski plan kojeg će Vlada usvojiti u svibnju 2015. U sklopu plana razrađene su aktivnosti za cjelovitu kurikularnu reformu koja donosi sadržajne i strukturne promjene u sustav odgoja i obrazovanja radi stjecanja relevantnih kompetencija i vještina u skladu s potrebama tržišta rada i gospodarstva. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta pilotirao je uvođenje programskog financiranja kroz sklapanje trogodišnjih programskih ugovora s javno financiranim visokim učilištima. Na temelju preporuka koje će proizaći iz projekta sa Svjetskom bankom, planira se uvođenje cjelovitog i učinkovitijeg sustava financiranja temeljenog na programskom financiranju i postignutim rezultatima.

Kroz bolje upravljanje i usmjeravanje sredstava za istraživanje i razvoj žele se stvoriti uvjeti za podizanje kvalitete znanstvenog rada i potaknuti stvaranje novih znanja i inovacija. Do kraja 2015. uvest će se novi način financiranja znanstvene djelatnosti i izraditi model restrukturiranja mreže javnih znanstvenih instituta s ciljem optimizacije korištenja ljudskih i materijalnih resursa, boljeg povezivanja s gospodarstvom i povećanja međunarodne vidljivosti, što će čitav sustav u srednjoročnom razdoblju učiniti produktivnijim i kompetitivnijim u međunarodnom okruženju.

NRP također sadrži prikaz napretka koji je ostvaren u provedbi preporuka Vijeća EU-a iz 2014. te ostvareni napredak u postizanju nacionalnih ciljeva Europa 2020.

2. Makroekonomska perspektiva za razdoblje obuhvaćeno programom

Makroekonomski scenarij opisan u Programu konvergencije pokazuje promjenu trenda gospodarske aktivnosti u 2015., nakon šest uzastopnih godina negativnih realnih međugodišnjih promjena bruto domaćeg proizvoda te postupno ubrzanje gospodarskog rasta prema kraju promatranog razdoblja².

Izvor rasta u čitavom promatranom razdoblju, osim 2015., bit će domaća potražnja, unatoč tome što je ista ograničena visokom relativnom zaduženošću domaćih sektora i skromnim ugrađenim očekivanjima u pogledu dinamike oporavka. Tako će, promatrajući pojedinačne sastavnice bruto domaćeg proizvoda, državna potrošnja biti pod utjecajem nužnosti fiskalne konsolidacije u okviru EDP-a. Isto tako, javna poduzeća karakterizira visoka zaduženost kao i potreba restrukturiranja, dok će pozitivan doprinos privatnoj investicijskoj potrošnji doći od fondova EU. Nastavak procesa razduživanja i postojeća neravnoteža na tržištu rada ograničavat će potrošnju kućanstava čiji se znatniji doprinos rastu očekuje tek na kraju projekcijskog razdoblja. Iako posljednje dostupne projekcije relevantnih inozemnih institucija ukazuju na povoljna kretanja u međunarodnom okruženju, doprinos gospodarskom rastu od strane neto izvoza ostat će prigušen uslijed akumuliranih strukturnih ograničenja hrvatske privrede. Naime, kao posljedica postojećih nedostataka domaćeg izvoznog sektora, u srednjem roku očekuje se daljnje smanjenje udjela hrvatskog izvoza na inozemnim tržištima. Osim toga, značajniji pozitivan doprinos inozemne potražnje gospodarskom rastu sputavat će izražena uvozna ovisnost domaćeg gospodarstva koja je posljednjih godina, prvenstveno kao posljedica kriznih uvjeta, zabilježila daljnje povećanje. Hrvatsko gospodarstvo ostat će u zoni negativnog jaza proizvodnje u kratkom roku. Unatoč opisanoj dinamici bruto domaćeg proizvoda, na zatvaranje jaza proizvodnje utjecat će nizak rast potencijalnog proizvoda, kao rezultat slabog doprinosa svih sastavnica, a ponajprije faktora rada. Što se tiče kretanja na tržištu rada, na očekivanu stabilizaciju stope participacije u srednjem roku prvenstveno će djelovati pad radno sposobnog stanovništva pod utjecajem nepovoljnih demografskih trendova. Osim toga, od 2016. početak će oporavak zaposlenosti na čiji će intenzitet djelovati projicirano kretanje gospodarske aktivnosti.

² Kvantifikacija svih opisanih kretanja prikazana je u Programu konvergencije Republike Hrvatske za razdoblje 2015. – 2018.

3. Provedba preporuka koje se odnose na pojedine države članice

Vijeće Europske unije donijelo je 8. srpnja 2014. sljedeće preporuke za Hrvatsku:

1. U potpunosti provesti proračunske mjere donesene za 2014. ojačati proračunsku strategiju te dodatno precizirati mjere najavljene za 2015. i 2016. i razmotriti dodatne stalne mjere kojima se potiče rast radi održivog smanjenja prekomjernog deficita do 2016. U isto vrijeme osigurati provedbu potrebnih napora radi strukturne prilagodbe iz preporuke Vijeća u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita. Uskladiti programske prognoze sa standardima ESA-e i zahtjevima Pakta o rastu. Poduzeti mjere za jačanje nadzora nad rashodima. Do ožujka 2015. provesti detaljno preispitivanje rashoda. Ojačati postupak planiranja proračuna, osobito točnijim makroekonomskim i proračunskim predviđanjima i jačanjem obvezujuće prirode godišnjih i srednjoročnih gornjih granica rashoda te unaprijediti izradu fiskalnih propisa. Do listopada 2014. zakonski utemeljiti novoosnovano Povjerenstvo za fiskalnu politiku, ojačati njegovu neovisnost od svih proračunskih tijela, proširiti njegove ovlasti, osobito u pogledu praćenja svih fiskalnih pravila te ex ante i ex post ocjene predviđanja te osigurati odgovarajuće resurse. Na temelju nadogradnje planova navedenih u nacionalnom programu reformi predstaviti konkretnu strategiju za reformu periodičnog oporezivanja nekretnina. Pokrenuti postupak izvješćivanja i preispitivanja poreznih izdataka. Poboljšati poreznu disciplinu, osobito dodatnim jačanjem učinkovitosti porezne uprave, s tim ciljem predstaviti plan djelovanja do kraja 2014.
2. Smanjiti mogućnosti za rano umirovljenje. Do ožujka 2015. donijeti zakonodavstvo za ubrzavanje planiranog usklađivanja zakonski određene dobi za umirovljenje za žene i muškarce i poticanje planiranog povećanja zakonski određene dobi za umirovljenje na 67 godina. Osigurati provedbu strožih procjena i kontrola invalidskih mirovina te ubrzati integraciju mirovina po posebnim propisima u opći mirovinski sustav. Ojačati troškovnu učinkovitost sektora zdravstva, među ostalim u bolnicama.
3. Do ožujka 2015. provesti drugu fazu reforme zakona o radu uz savjetovanje sa socijalnim partnerima, osobito u pogledu uvjeta otpuštanja i radnog vremena te u cilju sprečavanja daljnje segmentacije tržišta rada, među ostalim za mlade ljude. Provesti reviziju sustava određivanja plaća u cilju bolje usklađenosti kretanja u području produktivnosti i platnih uvjeta. Do kraja 2014. predstaviti zaključke te revizije. Ojačati učinkovitost i doseg aktivnih politika na tržištu rada učvršćivanjem administrativnih kapaciteta javnih službi za zapošljavanje, među ostalim na regionalnoj razini, i povećanjem pokrivenosti mladih, dugotrajno nezaposlenih i starijih radnika. Dati prioritet uspostavljanju kontakta s neprijavljenim mladima i pokrenuti privatni sektor kako bi se omogućila veća ponuda stručne prakse, u skladu s ciljevima jamstva za mlade. Do kraja 2014. izraditi planove za rješavanje neprijavljenog rada. Provesti mjere za poboljšanje kvalitete i usklađenosti obrazovnih rezultata s potrebama tržišta rada kroz modernizaciju kvalifikacijskih sustava, uvođenje mehanizama za osiguranje kvalitete i poboljšanje prijelaza iz škole na tržište rada jačanjem strukovnog obrazovanja i učenja kroz rad.
4. Do kraja 2014. provesti reviziju sustava poreza i naknada te predstaviti plan djelovanja kako bi se poboljšala ponovna aktivacija neaktivnih i nezaposlenih osoba. Ojačati učinkovitost i transparentnost sustava socijalne zaštite dodatnom konsolidacijom naknada, ujednačavanjem kriterija prihvatljivosti te povezivanjem podataka sa svih mjerodavnih razina i iz državnih tijela

sustavom „jedinstvenog novčanog centra“. Poboljšati učinkovitost i primjerenost naknada socijalne pomoći njihovom boljom usmjerenošću.

5. Poduzeti dodatne mjere za poboljšanje poslovnog okruženja. Konkretno, do ožujka 2015. utvrditi cilj za znatno smanjenje administrativnih zahtjeva, uključujući parafiskalne namete. Rješavati visoku razinu fragmentacije i preklapanja odgovornosti racionalizacijom administrativnih postupaka i pojašnjenjem okvira odlučivanja i odgovornosti na raznim razinama upravljanja te na razini središnje države među ministarstvima i agencijama. Poboljšati administrativne kapacitete i strateško planiranje odjela zaduženih za upravljanje sredstvima iz europskih strukturnih i investicijskih fondova te im osigurati odgovarajući i stabilan broj zaposlenih.
6. Do listopada 2014. predstaviti detaljni plan za upravljanje državnom imovinom 2015. Osigurati da se poduzećima pod nadzorom države upravlja na transparentan i odgovoran način, a posebice ojačati zahtjeve stručnosti za članove uprave i nadzornih odbora koje predlaže država te uvesti javni registar imenovanja. Učvrstiti sprečavanje korupcije u javnoj upravi te poduzećima u državnom vlasništvu i pod nadzorom države, među ostalim većim ovlastima za provjeru Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa. Ojačati transparentnost i učinkovitost javne nabave na središnjoj i lokalnoj razini te sposobnost praćenja provedbe i otkrivanja nepravilnosti.
7. Do kraja 2014. učvrstiti ulogu trgovačkih sudova u praćenju transparentnosti i zakonitosti u primjeni trgovačkog predstečajnog postupka. Preispitati obvezan test nesolventnosti/nelikvidnosti za pristup postupku predstečajne nagodbe i racionalizirati postupak stečaja/likvidacije u cilju njegova skraćivanja. Poboljšati kvalitetu i učinkovitost pravosudnog sustava, osobito omogućivanjem poticaja za pravovremeno rješavanje postupaka u građanskim, trgovačkim i upravnim predmetima te za upotrebu izvansudske nagodbe, osobito u sporovima male vrijednosti.
8. Dopuniti reviziju kvalitete imovine i testiranje otpornosti na stres Europske središnje banke iz 2014. i pokrenuti sveobuhvatnu provjeru portfelja namijenjenu posebno hrvatskom financijskom sektoru, s naglaskom na bitne portfelje koji nisu obuhvaćeni postupkom Europske središnje banke, koja uključuje ključne srednje i male banke.

Osam preporuka Vijeća Europske unije uključuju i preporuke Vijeća Europske unije upućene u kontekstu preventivnog djelovanja definiranog člankom 6. Uredbe (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža.

3.1. Adresiranje fiskalnih neravnoteža

Održive javne financije

Preporuka 1

U potpunosti provesti proračunske mjere donesene za 2014. Ojačati proračunsku strategiju te dodatno precizirati mjere najavljene za 2015. i 2016. i razmotriti dodatne stalne mjere kojima se potiče rast radi održivog smanjenja prekomjernog deficita do 2016. U isto vrijeme osigurati provedbu potrebnih napora radi strukturne prilagodbe iz preporuke Vijeća u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita. Uskladiti programske prognoze sa standardima ESA-e i zahtjevima Pakta o rastu. Poduzeti mjere za jačanje nadzora nad rashodima. Do ožujka 2015. provesti detaljno preispitivanje rashoda. Ojačati postupak planiranja proračuna, osobito točnijim makroekonomskim i proračunskim predviđanjima i jačanjem obvezujuće prirode godišnjih i srednjoročnih gornjih granica rashoda te unaprijediti izradu fiskalnih propisa. Do listopada 2014. zakonski utemeljiti novoosnovano Povjerenstvo za fiskalnu politiku, ojačati njegovu neovisnost od svih proračunskih tijela, proširiti njegove ovlasti, osobito u pogledu praćenja svih fiskalnih pravila te ex ante i ex post ocjene predviđanja te osigurati odgovarajuće resurse. Na temelju nadogradnje planova navedenih u nacionalnom programu reformi predstaviti konkretnu strategiju za reformu periodičnog oporezivanja nekretnina. Pokrenuti postupak izvješćivanja i preispitivanja poreznih izdataka. Poboljšati poreznu disciplinu, osobito dodatnim jačanjem učinkovitosti porezne uprave, s tim ciljem predstaviti plan djelovanja do kraja 2014.

Postignuti napredak

Vijeće EU je u siječnju 2014. usvojilo preporuke za Hrvatsku s ciljem rješavanja stanja prekomjernog proračunskog manjka do 2016. Prema navedenim preporukama Hrvatska je pozvana smanjiti proračunski manjak na 4,6% u 2014., 3,5% u 2015. i 2,7% u 2016., što odgovara smanjenju strukturnog proračunskog manjka od 0,5% u 2014., 0,9% u 2015. i 0,7% u 2016. Na temelju navedenog scenarija Hrvatskoj se predlaže donošenje konsolidacijskih mjera u ukupnom iznosu od 2,3% BDP-a u 2014., te 1% u 2015. i 2016.

Hrvatska je do sada dostavila Europskoj komisiji dva izvještaja o provođenju preporuka Vijeća za rješavanjem stanja prekomjernog proračunskog manjka. Europska komisija je na temelju Prvog izvještaja koji je Hrvatska dostavila u okviru Programa konvergencije za razdoblje 2014.-2017., utvrdila kako je Hrvatska poduzela odgovarajuće mjere u svrhu korigiranja proračunskih neravnoteža te je stoga EDP stavljen u mirovanje.

Krajem listopada 2014. Hrvatska je dostavila Europskoj komisiji **Drugo izvješće o provedbi preporuka Vijeća**, na temelju kojeg je Europska komisija donijela ocjenu da Hrvatska nije ispunila nominalne ciljeve dane u preporukama Vijeća EU, budući da su se materijalizirali negativni makroekonomski rizici. Međutim, uzimajući u obzir „bottom-up” pristup, Europska komisija utvrđuje da je Hrvatska u 2014. ostvarila fiskalni napor od 2,4%, što je više od traženog u okviru preporuka Vijeća, te ocjenjuje da je Hrvatska poduzela učinkovitu akciju, čime se EDP zadržava u mirovanju.

Vezano uz napredak u provođenju preporuka Vijeća EU koje se odnose na održive javne financije, u nastavku je dan detaljan pregled provedenih mjera.

U cilju ispunjenja dijela preporuke koji se odnosi na usklađivanje fiskalnih projekcija s ESA standardima i zahtjevima Pakta o stabilnosti i rastu, Ministarstvo financija je donijelo **Pravilnik o proračunskom**

računovodstvu i računskom planu (»Narodne novine«, broj 124/14). Novi Pravilnik se primjenjuje na knjigovodstvene evidencije od 1. siječnja 2015., s tim da se ekonomska klasifikacija zasnovana na novom Računskom planu koristila već pri izradi proračuna za 2015. i projekcija za 2016. i 2017. Ključne promjene odnose se na uvođenje načela nastanka događaja i za iskazivanje rashoda subvencija i kapitalnih pomoći, posebnih načela priznavanja prihoda za sredstva iz EU te novih računa prihoda i rashoda koji prate provođenje EU programa i projekata, transfernih računa za sredstva koja proračuni doznaju proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti, novih računa u Računskom planu na kojima Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje posebno prati obveze i s njima povezane rashodi koje ima prema zdravstvenim ustanovama koje su proračunski korisnici od onih privatnih. Navedenom izmjenom Pravilnika, u proces planiranja i praćenja uključeni su i podaci korisnika koji po metodologiji ESA 2010, čine dio sektora opće države (podsektora središnje države), a nemaju status proračunskih ni izvanproračunskih korisnika prema nacionalnoj metodologiji.

Zbog izmjena Računskog plana i prilagodbe sadržaja financijskih izvještaja potrebama statistike, ali i potrebe za skraćivanjem rokova predaje financijskih izvještaja, početkom 2015. donesen je novi **Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu** (NN, br. 3/15). Ovim Pravilnikom propisuje se oblik i sadržaj financijskih izvještaja, razdoblja za koja se sastavljaju te obveze i rokovi njihova podnošenja. Svi proračunski korisnici, kako Državnog proračuna, tako i proračuna JLP(R)S te izvanproračunski korisnici JLP(R)S sastavljali su, za razdoblja od 1. siječnja do 31. ožujka i od 1. siječnja do 30. rujna, skraćeni Izvještaj o prihodima i rashodima proračunskih korisnika (Obrazac: S-PR-RAS). Zbog potrebe za dodatnim podacima za statističku obradu, ovi obveznici od 1. siječnja 2015., za sva razdoblja izvještavanja (izuzev mjesečnih) sastavljaju Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima (Obrazac: PR-RAS), kao što su od ranije obvezne svi JLP(R)S i izvanproračunski korisnici državnog proračuna. Pravilnikom su značajno izmijenjene odredbe o rokovima podnošenja financijskih izvještaja za proračunsku godinu. Svi su rokovi skraćeni od 15 do mjesec dana, ovisno o obveznicima. Ove odredbe primijenjene su već na podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za 2014.

Proces usklađivanja fiskalnih projekcija s ESA metodologijom nastavljen je donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o proračunu (NN, br. 15/15), prema kojem je proširena definicija izvanproračunskih korisnika. Prema novom obuhvatu izvanproračunski korisnici državnog proračuna su uz Hrvatske ceste, Hrvatske vode, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Centar za restrukturiranje i prodaju i Hrvatska radiotelevizija, Hrvatske autoceste, Autocesta Rijeka-Zagreb te HŽ infrastruktura.

Također, usvojenim **izmjenama Zakona o proračunu usklađuje se nacionalni proces proračunskog planiranja s procesom Europskog semestra** kroz uvrštavanje Programa konvergencije i Nacionalnog programa reformi. U cilju osiguranja srednjoročnog proračunskog cilja, izmjenama Zakona o proračunu jača se značaj projekcija koje uz proračun donosi Hrvatski sabor, te se propisuje novo fiskalno pravilo koje utvrđuje da manjak utvrđen proračunom za iduću proračunsku godinu ne smije biti veći od manjka utvrđenog projekcijom koju je Sabor, odnosno predstavničko tijelo lokalne jedinice donijelo prethodne godine za tu proračunsku godinu koja će biti u primjeni od proračuna za 2017. Drugi ključni način jačanja srednjoročnog fiskalnog okvira jest uvođenje tzv. dvojnih limita. Prema prihvaćenim izmjenama, jedan limit će se utvrđivati ovisno o sredstvima potrebnim za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti (koje proizlaze iz trenutno važećih propisa), i drugi, ovisno o sredstvima potrebnim za provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti. Također, donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o proračunu stvoren je pravni temelj za donošenje Strategije upravljanja javnim dugom za razdoblje 2017.-2019.

U okviru dijela preporuke koja se odnosi na detaljno preispitivanje rashoda, Vlada je donijela **Odluku o provođenju dubinske analize rashoda Državnog proračuna Republike Hrvatske** (NN, br. 124/14). Cilj provođenja navedene dubinske analize rashoda Državnog proračuna bila je izrada inačica paketa mjera koje će dovesti do smanjenja ukupne javne potrošnje, uz istodobno povećanje učinkovitosti trošenja proračunskih sredstava uz najmanji mogući negativni učinak na postojeću razinu javnih usluga. Dubinskom analizom rashoda državnog proračuna bile su obuhvaćene sljedeće kategorije: rashodi za zaposlene koji se isplaćuju iz državnog proračuna, subvencije, sustav zdravstva, poslovanje agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima i porezni rashodi.

Navedenom Odlukom, utvrđeno je osnivanje povjerenstva koja će biti zadužena za izradu dubinske analize, kao i osnivanje Središnjeg povjerenstva za dubinsku analizu rashoda Državnog proračuna Republike Hrvatske, tijela koje je zaduženo za obavljanje koordinacije i nadzor rada povjerenstava zaduženih za izradu predmetne analize. Rješenjem Vlade od 20. studenog 2014. imenovani su predsjednici i članovi povjerenstava za provođenje dubinske analize rashoda Državnog proračuna Republike Hrvatske (NN, br. 139/14), te je Ministarstvo financija donijelo **Uputu o metodologiji izrade dubinske analize rashoda Državnog proračuna i sadržaj izvješća o rezultatima dubinske analize rashoda**.

U cilju što kvalitetnije pripreme predmetne dubinske analize rashoda Državnog proračuna te razrade metodologije za provedbu iste, za predsjednike i članove povjerenstava za provođenje dubinske analize rashoda Državnog proračuna, kao i za predsjednika i članove Središnjeg povjerenstva za dubinsku analizu rashoda Državnog proračuna, u suradnji s Međunarodnim monetarnim fondom i Svjetskom bankom održana je radionica u Ministarstvu financija početkom rujna 2014.

U cilju daljnjeg unaprjeđenja fiskalnog **okvira izrađen je i novi Zakon o fiskalnoj odgovornosti**, koji uvodi pravilo duga, te se novim prijedlozima jača neovisnost i uloga Povjerenstva za fiskalnu politiku u skladu s odredbama Direktive Vijeća 85/2011 o zahtjevima za proračunske okvire država članica. U skladu s preporukama Vijeća iz srpnja 2014., Prijedlogom Zakona se proširuju zadaće i nadležnosti Povjerenstva za fiskalnu politiku u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje realističnosti makroekonomskih projekcija i postupanje Vlade u slučaju utvrđivanja značajnih odstupanja. Također, navedeni Prijedlog Zakona definira primjenu fiskalnih pravila u okolnostima EDP-a.

U okviru dijela preporuke koji se odnosi na analizu praćenja poreznih rashoda (izdataka), Ministarstvo financija (Porezna uprava) je izradila **Katalog poreznih rashoda** na razini države, te je pripremio **Naputak o sadržaju, vremenskom razdoblju, obuhvatu te načinu objave informacije o učinku poreznih rashoda na prihode**, koji će biti objavljen nakon donošenja Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Sljedeća faza vezana uz izvršenje navedene mjere uključivat će dubinsku analizu poreznih rashoda (izdataka) koja je predviđena u okviru ranije spomenute Odluke o provođenju dubinske analize rashoda Državnog proračuna.

U cilju ispunjenja preporuke koja se odnosi na uvođenje Poreza na nekretnine, Ministarstvo financija donijelo je **Odluku o imenovanju radne skupine za izradu Fiskalnog registra u svrhu projekta „porez na nekretnine“**. Do sada su analizirani ciljani izvorišni sustavi (podaci o nekretninama i podaci za procjenu vrijednosti nekretnine) koji će biti baze za formiranje Fiskalnog registra te je u postupku analiza alternativnih evidencija koje bi služile kao korektiv podacima iz izvorišnih evidencija.

Za ispunjenje preporuke koja se odnosi na poboljšanje efikasnosti Porezne uprave, Ministarstvo financija (Porezna uprava) je donijela interni dokument **„Mjere za poboljšanje naplate“** kojim se temeljem rezultata sustavne analize određuju prioriteti za djelovanje mjerama naplate s ciljem izvršenja godišnjeg proračuna na prihodovnoj strani. Prema navedenom dokumentu Porezna uprava kontinuirano provodi mjere naplate.

Također, u studenom 2014. donesena je **Uredba o unutarnjem ustrojstvu Samostalnog sektora za otkrivanje poreznih prijevара** (SSOPP-a). Samostalni sektor za otkrivanje poreznih prijevара je ustrojstvena jedinica Ministarstva financija, te je započeo s radom na otkrivanju poreznih prijevара.

U cilju **unaprjeđenja korporativnog upravljanja kroz reorganizaciju Porezne uprave** donesena je Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Poreznoj upravi (NN, br. 141/14).

U okviru procesa informatizacije Porezne uprave, sustav podrške poreznim obveznicima za povezivanje uplata po Izvješću o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja (JOPPD obrazac) - aplikacija "*Specifikacija nepovezanih uplata*" (aplikacija SNU) puštena je u punu produkciju 12. ožujka 2015. Također, definirani su ključni rizici i informatičko praćenje za sustav fiskalizacije, dok je prijedlog izmjena projekta CRMS (informatička podrška sustavu upravljanja rizicima u Poreznoj upravi) u statusu mirovanja.

Održivost mirovinskog i zdravstvenog sustava

Preporuka 2

Smanjiti mogućnosti za rano umirovljenje. Do ožujka 2015. donijeti zakonodavstvo za ubrzavanje planiranog usklađivanja zakonski određene dobi za umirovljenje za žene i muškarce i poticanje planiranog povećanja zakonski određene dobi za umirovljenje na 67 godina. Osigurati provedbu strožih procjena i kontrola invalidskih mirovina te ubrzati integraciju mirovina po posebnim propisima u opći mirovinski sustav. Ojačati troškovnu učinkovitost sektora zdravstva, među ostalim u bolnicama.

Postignuti napredak

Smanjenje mogućnosti za rano umirovljenje u proteklom je razdoblju adresirano prvenstveno mjerama za smanjenje invalidskih mirovina odnosno provedbom novog postupka utvrđivanja invalidnosti, kao i strožom provedbom *ad hoc* kontrola ranije stečenih mirovina po osnovi invalidnosti. U razdoblju od 2012. do 2014. priljev novih invalidskih mirovina smanjen je 3 puta u odnosu na razdoblje od 2008. do 2011.

Tablica 3.1.1. Prikaz kretanja invalidskih mirovina u razdoblju od 2008. do 2014.

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Broj novih korisnika invalidske mirovine	13.317	13.139	9.257	7.878	3.616	2.706	3.475
Ukupan broj korisnika invalidske mirovine	308.689	322.598	326.982	327.729	322.186	305.008	302.332
Udio invalidskih mirovina u ukupnim mirovinama	26,9%	27,5%	27,2%	27,0%	26,5%	25,6%	24,7%

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Također se smanjuje ukupan broj novih korisnika mirovina, povećava prosječna starost novih umirovljenika, kao i njihov prosječan staž. U 2011. prosječna dob novih starosnih i prijevremenih starosnih umirovljenika bila je 61 godina i 10 mjeseci života i 32 godine i 10 mjeseci mirovinskog staža, dok je na kraju 2014.

prosječna dob novih starosnih i prijevremenih starosnih umirovljenika iznosila 62 godine i 3 mjeseca života i 34 godine i 6 mjeseci mirovinskog staža.

Tablica 3.1.2. Prikaz kretanja ukupnog broja novih korisnika mirovina, njihove prosječne dobi i prosječnog staža

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Ukupan broj novih korisnika mirovine	54.386	56.970	60.669	50.455	47.459	48.761	51.526
Prosječna dob novih korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine (broj godina i mjeseci)	61 02	62 01	61 02	61 10	62 02	61 10	62 03
Prosječan staž novih korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine (broj godina i mjeseci)	33 09	31 10	33 01	32 10	33 02	34 00	34 06

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

U 2014. zabilježen je pad broja novih korisnika prijevremene starosne mirovine u odnosu na prethodnu godinu te je njihov broj u 2014. iznosio 13.432 u odnosu na 15.684 u 2013. Rast je zabilježen i u pogledu prosječnog mirovinskog staža novih korisnika koji je u 2014. iznosio 38 godina u odnosu na 37 godina i 4 mjeseca u 2013. Prema važećem zakonodavstvu (Zakon o mirovinskom osiguranju, NN, br. 157/13, 151/14 i 33/15), prijevremena starosna mirovina može se ostvariti 5 godina prije uvjeta za starosnu mirovinu, ali uz uvjet duljeg mirovinskog staža. Za muškarce taj staž iznosi 35 godina, za žene taj staž u 2015. godini iznosi 31 godinu i 3 mjeseca. Uvjet staža za žene se povećava 3 mjeseca na godinu dok se ne izjednači s muškarcima na 35 godina staža, do 2030. godine. U trenutnom sustavu, penalizacija predstavlja trajno umanjene prijevremene starosne mirovine za svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu u rasponu od 0,1 – 0,34 % ovisno o dužini staža. Što je staž dulji umanjeno je manje i obrnuto. Tako da umanjeno za 1 godinu ranijeg odlaska u mirovinu može biti od 1,2 – 4,08%, za 2 godine od 2,4 – 8,16%, za 3 godine od 3,6 – 12,24 %, za 4 godine od 4,8 – 16,32 % i za 5 godina od 6 – 20,4%.

Mirovinski sustav se harmonizira. Od postojećih 16 skupina kojima se regulira ranije umirovljenje prema posebnim uvjetima, za 9 skupina nema više priljeva novih umirovljenika. U pripremi je i novi Zakon o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba kojim će se nastaviti harmonizacija mirovina ostvarenih po posebnim propisima u opći mirovinski sustav.

S ciljem izmjene postojećeg sustava staža osiguranja s povećanim trajanjem prema Zakonu o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (NN, br. 71/99, 46/07, 41/08, 61/11), osnovana su povjerenstva koja analiziraju postojeća radna mjesta i zanimanja na kojima se staž računa s povećanim trajanjem, a s ciljem smanjenja tih zanimanja za 50%. Prema važećem zakonu utvrđeno je 107 radnih mjesta i zanimanja za koje se staž računa u povećanom trajanju. Na tim poslovima trenutno je zaposleno 30.410 osoba što predstavlja 2,17% ukupno zaposlenih.

1. siječnja 2015. stupila je na snagu Uredba o metodologijama vještačenja za utvrđivanje tjelesnog, intelektualnog, osjetilnog i mentalnog oštećenja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti, razine potpore te

radne sposobnosti. Istom se uređuju način i postupak vještačenja u svrhu ostvarivanja prava u području socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, prava po osnovi roditeljskih potpora, zaštite ratnih i civilnih žrtava rata te u svrhu utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta pri ostvarivanju prava u sustavu obrazovanja, te za potrebe kontrolnih i ponovnih pregleda, kao i u svrhu ostvarivanja prava u drugim područjima u kojima se prava ostvaruju na temelju nalaza i mišljenja tijela vještačenja kada je to propisano Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja ili posebnim propisima. Primjenjuje se Jedinstveno tijelo vještačenja za vještačenje u svim sustavima.

Dio preporuke vezan za donošenje zakonodavstva za ubrzavanje planiranog usklađivanja zakonski određene dobi za umirovljenje za žene i muškarce i ubrzanje povećanja zakonski određene dobi za umirovljenje na 67 godina nije prihvaćen. Odluka je temeljena na projekcijama mirovinskog sustava napravljenima u okviru pripreme Izvještaja o starenju 2015. (*Ageing Report 2015*). Za izračun je korištena jedinstvena metodologija, a projekcije su prihvaćene od strane Europske komisije.

Osnovni scenarij projekcija mirovinskog sustava predviđa kontinuirano **smanjenje rashoda za mirovine u javnom sustavu, mjereno kao udio BDP-a, s 10,8% u 2013. na 6,9% u 2060.** Trendovi u demografiji RH su nepovoljni, povećava se udio starijih u ukupnoj populaciji, a očekivano trajanje života se povećava, što utječe na povećanje troškova u mirovinskom sustavu. S druge strane, postoje važni faktori koji će troškove mirovinskog sustava smanjivati. To su:

- 1) Veliki udio populacije već je u mirovini. Trenutno je 28,6 % ukupnog stanovništva Hrvatske u mirovini što znatno **smanjuje bazu populacije za nove umirovljenike.**
- 2) Od 2027. nadalje većina novih umirovljenika primat će osnovnu mirovinu iz I. stupa i mirovinu iz II. stupa. To znači da će se **rashodi za mirovine isplaćene iz I. stupa postepeno smanjivati.** To smanjenje će biti utoliko značajnije iz razloga što umirovljenici koji će primati mirovinu iz oba stupa neće imati dodatak od 27% na mirovinu koja se isplaćuje iz I. stupa.
- 3) **Zakonska dob za odlazak u starosnu mirovinu za žene postepeno se povećava** za tri mjeseca godišnje do 2038. kada će iznositi 67 godina. Zakonska dob za odlazak u starosnu mirovinu za muškarce povećavat će se sa 65 na 67 godina u razdoblju od 2030. do 2038. Ova mjera **smanjit će priljev novih umirovljenika te povećati prosječnu starost umirovljenika.**
- 4) Projicirano je znatno **smanjenje broja korisnika invalidskih mirovina do 2060.** Rezultat je to strože primjene propisa koji omogućuju korištenje invalidskih mirovina. Invalidske mirovine ratnih veterana dostigle su svoj maksimum te se očekuje postepeno smanjenje njihovog broja. **Udio obiteljskih mirovina** će isto tako **postepeno opadati u ukupnom broju umirovljenika.** Razlog tome su demografski trendovi i povećanje stope zaposlenosti žena.
- 5) Usklađivanje mirovina u budućnosti bit će manje od rasta plaća i BDP-a.
- 6) **Smanjivanje udjela mirovina ostvarenih pod povoljnijim uvjetima** u ukupnim rashodima za mirovine zbog prirodnog odljeva tih umirovljenika.
- 7) **Povećanje stope zaposlenosti, posebno za stariju populaciju,** što pozitivno utječe na rast BDP-a, omjer zaposlenih i umirovljenika i udio rashoda za mirovine u BDP-u.

Poduzeti su koraci za jačanje troškovne učinkovitost zdravstvenog sektora. Od 1. siječnja 2015. **Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO) izašao je iz državne riznice** i počeo funkcionirati kao izvanproračunski fond koji financijski podržava usluge liječenja svojih osiguranika. Istovremeno su kroz započete reforme (novi model ugovaranja primarne i bolničke zdravstvene zaštite, Nacionalni plan razvoja bolnica, novo referenciranje cijena lijekova, informatizaciju, strože kontrole bolovanja i *cash pooling*) planirane uštede kroz racionalizaciju krajnjih troškova pružene zdravstvene zaštite, višu razinu usluge za pacijente, te usklađivanje financiranja zdravstvenog sustava s najboljim praksama EU.

Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014.-2016., Vlada je usvojila u prosincu 2014., a u veljači 2015. prihvatio ga je i Sabor. Očekuje se da će se implementacijom Nacionalnog plana povećati djelotvornost i racionalizirati troškovi poslovanja bolničkih ustanova. Ciljevi Nacionalnog plana do kraja 2016. su smanjenje stope akutnog bolničkog liječenja za 10%, prosječna stopa popunjenosti kreveta 85%, duljina bolničkog liječenja smanjila bi se za 10 do 40%, a povećalo bi se i broj ambulantnih usluga kao i slučajeva liječenih kroz dnevnu bolnicu i dnevnu kirurgiju za minimalno 10%. Koncept Nacionalnog plana temelji se na četiri regije zdravstvenog planiranja (Grad Zagreb i Središnja regija, Istočna regija, Južna te Zapadna regija). U svakoj od njih nalazi se jedan klinički bolnički centar kao središnja bolnička institucija u regiji s kojom su povezane ostale bolnice.

U 2014. **ostvarene su značajne uštede u izdacima za lijekove**. Udio izdataka za lijekove u ukupnim izdacima za zdravstvenu zaštitu smanjen je na 20,4% (u 2013. iznosio je 26,9%). Iako je došlo do porasta posebno skupih lijekova (s 609 milijuna kuna u 2013. na 634 milijuna kuna u 2014.), izdaci za lijekove na recept značajno su smanjeni (s 5,4 milijarde kuna u 2013. na 3,3 milijarde kuna u 2014.), a ukupni izdaci za lijekove su pali s 6 milijardi kuna u 2013. na 3,9 milijardi kuna u 2014. također je provedeno javno nadmetanje za utvrđivanje referentnih cijena lijekova, te je u veljači 2015. utvrđena nova lista cijena lijekova.

Novi model ugovaranja i plaćanja za bolnice, zamišljen kao ključni element daljnjeg povećanja racionalizacije i učinkovitosti bolničkog sektora (zajedno s Nacionalnim planom), krenuo je u provedbu 1. travnja 2015. Ključne značajke novog modela su napuštanje sustava avansnog plaćanja za svaku bolnicu u skladu s mjesečnim paušalom, poboljšanje sustava "e-ponuda" za planiranje i naplatu zdravstvenih usluga koje nudi bolnica (što je temelj za ugovaranje), revizija postojećih dijagnostičko-terapijskih skupina (DTS) i cijena, postupno uvođenje plaćanja po pruženoj usluzi, uvođenjem menadžerskih ugovora za rukovodeće osoblje u bolnicama, dodatna financijska sredstva ako su postignuti ciljani ključni pokazatelji uspješnosti i indikatori kvalitete (stimulacija rezultata i kvalitete), itd. Definiran je jedinstveni cjenik usluga (DTP), uz reviziju vremensko-kadrovskih normativa i reviziju (povećanje) cijena, definirani su postupci dnevne kirurgije (JDK) i provedena je revizija jednog dijela cijena DTS kategorija i koeficijenata.

Novi model upućivanja u sekundarnu i tercijarnu zdravstvenu skrb, naročito za pacijente s kroničnim bolestima, provodi se s ciljem smanjivanja bolničke stope upućivanja od strane primarne zdravstvene zaštite. Model je u potpunosti implementiran u svim bolnicama i ambulantama. U odnosu na 2013., upućivanja u sekundarnu zdravstvenu zaštitu tijekom 2014. smanjene su za oko 500.000 ili 8%.

Nakon **značajnog smanjenja stope bolovanja** tijekom 2013. i 2014. ($31/12/2012 = 3,22$; $31/12/2013 = 2,85$; $31/10/2014 = 2,73$), prvenstveno zbog veće učestalosti i strože kontrole bolovanja, daljnje uštede u 2015. planiraju se kroz implementaciju novog sustava za poslovnu inteligenciju na temelju dnevne obrade podataka koji bi trebali omogućiti bolje planiranje i analizu, a time i povećati učinkovitost kontrole bolovanja (manje slučajnih i više ciljanih kontrola).

Okvir 3.1.1. Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj 2015.-2016.

Nacionalni plan ključni je planskih i operativnih dokument koji je predviđen Nacionalnom strategijom razvoja zdravstva 2012. - 2020. Temelji se na dva ključna načela: na načelu supsidijarnosti i funkcionalne integracije. Prema načelu supsidijarnosti zdravstveni problemi trebaju se rješavati na najnižoj razini pružanja zdravstvene zaštite na kojoj je to moguće. Načelo funkcionalne integracije podrazumijeva suradnju bolnica tamo gdje je to potrebno kako bi se ostvarili zadani ciljevi. Funkcionalnim integriranjem, uz restrukturiranje i osuvremenjivanje bolnica na osnovi zajedničkog razvoja; unapređuje se i usklađuje upravljanje, dijagnostičko

terapijski postupci, dobra klinička praksa, kao svi drugi oblici operativnih metodologija usmjerenih prema boljoj kvaliteti usluga, ishodima liječenja, povećanoj djelotvornosti, zadovoljstvu korisnika i pružatelja zdravstvenih usluga te posljedičnoj dugoročnoj racionalizaciji troškova sustava. Funkcionalna integracija rezultirat će određenim pozitivnim financijskim učincima i boljom dostupnosti zdravstvenih usluga jer se koncentracijom medicinskog osoblja i opreme na jednom mjestu provodi učinkovitija zdravstvena skrb.

Ciljevi Nacionalnog plana razvoja bolnica su smanjenje broja akutnih bolničkih liječenja i povećanje broja pacijenata u izvanbolničkoj SKZZ i dnevnoj bolnici što bi u konačnici trebalo rezultirati racionalizacijom stope popunjenosti kreveta, smanjenjem duljine bolničkog liječenja, unaprjeđenjem pristupa bolničkom liječenju te povećanjem kvalitete zdravstvenih usluga. Ciljevi Nacionalnog plana u 2015. su: smanjiti stopu akutnog bolničkog liječenja za 5%, prosječnu stopu popunjenosti postelja dovesti na 80% (s dozvoljenim varijacijama ovisno o djelatnosti), smanjiti duljinu bolničkog liječenja za 5–20% (ovisno o djelatnosti i ustanovi), povećati broj ambulantnih usluga za minimalno 5 %, povećati broj slučajeva dnevne bolnice i dnevne kirurgije za minimalno 5%.

Provedba Nacionalnog plana počela je pripremom prijedloga plana implementacije kojeg su bolnice trebale, u roku od mjesec dana od usvajanja u Saboru, dostaviti Ministarstvu zdravlja. Sa svim bolnicama su tijekom ožujka 2015. obavljene konzultacije za izradu prijedloga plana implementacije za ostvarivanje ciljeva 2015., a konačne prijedloge plana implementacije bolnice su dostavile do 30.3.2015. Tijekom travnja Ministarstvo zdravlja će prijedloge analizirati, po potrebi korigirati te odobriti. Plan implementacije ciljeva Nacionalnog plana za 2016. bolnice trebaju dostaviti do kraja lipnja 2015. Prva faza implementacije Nacionalnog plana počinje po odobrenju planova, a druga faza 1. siječnja 2016. kada treba započeti funkcionalna integracija bolnica. Tamo gdje će postojati svi preduvjeti za njezino provođenje, uz podršku lokalne i regionalne samouprave, funkcionalna integracija provest će se i ranije tijekom 2015.

3.2. Iskorištavanje potencijala tržišta rada i zapošljavanje

Smanjenje nezaposlenosti

Preporuka 3

Do ožujka 2015. provesti drugu fazu reforme zakona o radu uz savjetovanje sa socijalnim partnerima, osobito u pogledu uvjeta otpuštanja i radnog vremena te u cilju sprečavanja daljnje segmentacije tržišta rada, među ostalim za mlade ljude. Provesti reviziju sustava određivanja plaća u cilju bolje usklađenosti kretanja u području produktivnosti i platnih uvjeta. Do kraja 2014. predstaviti zaključke te revizije. Ojačati učinkovitost i doseg aktivnih politika na tržištu rada učvršćivanjem administrativnih kapaciteta javnih službi za zapošljavanje, među ostalim na regionalnoj razini, i povećanjem pokrivenosti mladih, dugotrajno nezaposlenih i starijih radnika. Dati prioritet uspostavljanju kontakta s neprijavljenim mladima i pokrenuti privatni sektor kako bi se omogućila veća ponuda stručne prakse, u skladu s ciljevima jamstva za mlade. Do kraja 2014. izraditi planove za rješavanje neprijavljenog rada. Provesti mjere za poboljšanje kvalitete i usklađenosti obrazovnih rezultata s potrebama tržišta rada kroz modernizaciju kvalifikacijskih sustava, uvođenje mehanizama za osiguranje kvalitete i poboljšanje prijelaza iz škole na tržište rada jačanjem strukovnog obrazovanja i učenja kroz rad.

Postignuti napredak

Novi Zakon o radu stupio je na snagu 7. kolovoza 2014. (NN, br. 93/14), dok su u prosincu 2014. stupio je na snagu dio provedbenih propisa³ vezanih uz ovaj Zakon (NN, br. 146/14). Novi Zakon ima za cilj povećati zaposlenost i unutarnju mobilnost radnika, omogućiti fleksibilnije poslovanje i smanjenje troškova rada, potaknuti učinkovitije i brže restrukturiranje poslodavaca te suzbijati neprijavljeni rad. Također, u kolovozu 2014. stupio je na snagu i Zakon o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata (NN, br. 93/14).

Okvir 3.2.1. Prikaz izmjena uvedenih novim Zakonom o radu

Novi Zakon o radu stupio je na snagu 7. kolovoza 2014. (NN, br. 93/14) čime je umanjeno postojeći indeks zakonske zaštite zaposlenja u Hrvatskoj s dosadašnjih 2,32 na 2,23.

Glavni ciljevi koji se žele postići novim Zakonom o radu su sljedeći:

- izmjena odredbi o organizaciji radnog vremena potaknuti internu fleksibilnost organizacije rada poslodavca,
- ugovaranje naknade plaće ustupljenim radnicima zaposlenim u agencijama za privremeno zapošljavanje za razdoblja kada nisu ustupljeni korisnicima potaknuti zapošljavanje tih radnika na neodređeno vrijeme,
- izmjena instituta nepunog radnog vremena potaknuti zapošljavanje u nepunom radnom vremenu, za što dodatnu potporu pruža i aktivna mjera zapošljavanja „Rad na dijeljenom radnom mjestu“ koju provodi HZZ,
- izmjena organizacije rada na izdvojenom mjestu rada,
- smanjenje indeksa zakonske zaštite zaposlenja kojim se želi potaknuti novo zapošljavanje, osobito mladih, i to pojednostavljivanjem i ubrzanjem postupka otkazivanja, izmjenom instituta prekidanja tijekom otkaznog

³ Pravilnik o načinu objave Pravilnika o radu, Pravilnik o načinu objave kolektivnih ugovora, Pravilnik o načinu dostave obavijesti za upis u evidenciju reprezentativnih sindikata i Pravilnik o iznosu i načinu isplate naknade za rad Povjerenstva za utvrđivanje reprezentativnosti.

roka, smanjenjem broja zaštićenih kategorija radnika od otkazivanja, izmjenom visine naknade štete u slučaju sudskog raskida radnog odnosa, pojednostavljenjem i ubrzanjem postupka kolektivnog viška radnika,

- izmjena instituta zastare propisivanjem općeg zastarnog roka ohrabriti i radnike zaposlene na određeno vrijeme na ostvarivanje prava iz radnog odnosa sudskim putem,
- smanjenje maksimalne visine naknade štete u slučaju sudskog raskida ugovora o radu, u visini 8 prosječnih plaća,
- odteretiti radne sudove i umanjiti troškove dugotrajnih sudskih postupaka propisivanjem obveznog arbitražnog postupka,
- omogućiti prestanak radnog odnosa radnicima koji koriste roditeljska i roditeljska prava u slučaju smrti poslodavca fizičke osobe, prestanka obrta po sili zakona, brisanja trgovca pojedinca iz registra i u postupku likvidacije poslodavca,
- onemogućiti da pravne posljedice otkaza nastupe nakon vrlo dugog perioda od uručjenja odluke o otkazu,
- pojednostaviti i ubrzati postupak kolektivnog viška radnika koji bi omogućio brzo restrukturiranje poslodavca tržišnim i poslovnim uvjetima,
- uskladiti prava sindikata na štrajk s Zakonom o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata (NN, br. 93/14, 26/15) te omogućiti pokretanje štrajka zbog neisplate plaće odmah po proteku dana dospijeca njene isplate.

Praćenje provedbe Zakona osigurano je putem neformalnog zajedničkog tijela kojeg čine predstavnici Vlade, reprezentativnih sindikalnih središnjica, Hrvatske udruge poslodavaca i Hrvatske gospodarske komore. Definiran je Plan suradnje praćenja primjene Zakona o radu te je započeto s provedbom aktivnosti praćenja na četiri ključna područja (restrukturiranje poslodavaca, fleksibilno uređenje radnog vremena, fleksibilni oblici rada i kolektivni radni odnosi).

Provedena je **analiza politike plaća** koja je obuhvatila prikaz institucionalnog okvira, učinak kolektivnog pregovaranja na sustav plaća, prikaz razine te strukture plaća. Temeljem analize donesen je prijedlog zaključaka i preporuka. Između ostalog, ističe se važnost kontinuiranog praćenja razvoja plaća, zapošljavanja i konkurentnosti Hrvatske te se predlaže uspostava istraživačkog programa koji bi okupljao predstavnike socijalnih partnera i Vlade te putem kojeg bi se pratila spomenuta područja. Potiče se provedba dodatnog istraživanja na temu minimalne plaće i jačanje koordinacije u okviru kolektivnog pregovaranja. Zaključno, preporuča se da izmjene u sustavu plaća u javnom sektoru ne bi trebale biti linearnog karaktera, već bi se trebalo nagraditi najučinkovitije zaposlenike i dijelove sustava. Na temelju preporuka iz provedene analize u tijeku su razgovori sa socijalnim partnerima o uspostavi okvira za politiku plaća. Istovremeno, razgovori se vode i s relevantnim ministarstvima s ciljem uspostave centralizirane koordinacije za kolektivno pregovaranje u javnom sektoru i javnim poduzećima.

S ciljem jačanja učinkovitosti i obuhvata aktivnih politika na tržištu rada, usvojene su **Smjernice za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u RH za razdoblje od 2015.-2017.**

U svrhu jačanja kapaciteta institucija na tržištu rada, provodi se **preustroj Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ-a)** na temelju Akcijskog plana restrukturiranja donesenog u studenom 2014. Aktivnosti restrukturiranja između ostalog sufinancirat će se i sredstvima iz Europskog socijalnog fonda (ESF) u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.

S provedbom je započela vanjska evaluacija proteklog ciklusa mjera aktivne politike zapošljavanja koje je u razdoblju od 2010. provodio HZZ-u. Cilj projekta pod nazivom „**Vanjska evaluacija mjera aktivne politike tržišta rada**“ je utvrđivanje stvarne učinkovitosti aktivne politike tržišta rada odnosno utvrđivanje postiže li

intervencija svoj cilj na dokazima utemeljenom i ekonomski racionalnom pristupu u odnosu na uložena sredstva, te stvaranja temelja za daljnje planiranje istih.

Okvir 3.2.2. Smjernice za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2015.-2017.

Radi daljnjeg razvoja intervencija aktivne politike zapošljavanja, vrednovanja njihovog učinka te unapređenja po prvi puta u Hrvatskoj je izrađen nacionalni strateški dokument za iduće trogodišnje razdoblje koji postavlja prioritete i ciljeve u području ukupne politike zapošljavanja. U izradi dokumenta Smjernica za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2015.-2017. ostvaren je najviši stupanj uključenosti svih relevantnih dionika tržišta rada koji provode različite intervencije, mjere, usluge i potpore te je iz priloženih intervencija različitih tijela državne uprave, ustanova, komora i udruge poslodavaca vidljivo da u Hrvatskoj postoji sinergija u namjeri za dostizanjem prioriteta i ciljeva u provedbi aktivne politike zapošljavanja proizašlih iz europskih i nacionalnih zahtjeva.

Smjernice su važna podloga za korištenje sredstava iz EU fondova, izradu godišnjih planova svih tijela koja provode intervencije, kao i za praćenje i izvještavanje o provedbi aktivnosti prema EUROSTAT metodologiji.

Temeljem strateških dokumenata, ključnih izazova te preporuka EK, moguće je definirati mjere i aktivnosti koje će se provoditi u periodu od 2015. do 2017. u svrhu ostvarivanja sljedećih prioriteta:

1. Povećanje stope zaposlenosti stanovništva

- 1.1. Povećanje zapošljivosti mladih osoba na tržištu rada
- 1.2. Povećanje zapošljivosti i stope participacije starijih osoba na tržištu rada
- 1.3. Povećanje zapošljivosti i stope participacije osoba s invaliditetom na tržištu rada
- 1.4. Povećanje stope participacije žena na tržištu rada
- 1.5. Smanjenje i sprečavanje dugotrajne nezaposlenosti radi sprečavanja siromaštva i socijalne isključenosti
- 1.6. Jačanje podrške nezaposlenim osobama koje pokreću vlastiti posao
- 1.7. Uklanjanje prepreka za prvo zapošljavanje i osiguranje stjecanja prvog radnog iskustva za sudjelovanje na tržištu rada
- 1.8. Jačanje intervencija u području aktivacije neaktivnog radno sposobnog stanovništva
- 1.9. Povećanje stope participacije društveno najugroženijih skupina (osobe Romske nacionalne manjine, osobe izašle iz sustava alternativne skrbi, socijalno isključeni i sl.)
- 1.10. Poticanje zapošljavanja teže zapošljivih skupina kroz društveno poduzetništvo
- 1.11. Povećanje zaposlenosti u organizacijama civilnog društva
- 1.12. Jačanje sustava lokalnih partnerstava za zapošljavanje

2. Poboljšanje konkurentnosti

- 2.1. Podrška osobama zaposlenima po fleksibilnim oblicima ugovora o radu
- 2.2. Poboljšanje prilagodljivosti radnika i poduzeća
- 2.3. Jačanje kompetencija poslodavaca za planiranje i upravljanje ljudskim potencijalima u cilju jačanja konkurentnosti
- 2.4. Podrška poslodavcima u jačanju kompetencija za upravljanje promjenama (podrška procesima restrukturiranja)
- 2.5. Podrška za očuvanje radnih mjesta/otvaranje novih radnih mjesta

- 2.6. Podrška razvoju programa prilagodbe radnih uvjeta starijim radnicima u cilju omogućavanja aktivnog starenja (cjeloživotno učenje, prilagodba na druge poslove, sustav mentorstva)

3. Povećanje mobilnosti radne snage kroz profesionalnu, prostornu i obrazovnu pokretljivost

- 3.1. Razvoj sustava cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere
- 3.2. Aktivacija mladih u NEET statusu
- 3.3. Poticanje prostorne pokretljivosti
- 3.4. Poticanje mobilnosti studenata i učenika, razvoj međunarodnog pripravničkog staža i mogućnosti obavljanja prakse u EU
- 3.5. Poticanje vertikalne prohodnosti unutar obrazovnog sustava te ponovnog ulaska u obrazovanje iz tržišta rada

4. Osiguranje usklađenosti ponude i potražnje na tržištu rada

- 4.1. Povećanje ulaganja u ljudske potencijale kroz podizanje udjela visokoobrazovanih u stanovništvu
- 4.2. Prevencija prijevremenog napuštanja obrazovnog sustava
- 4.3. Osiguranje minimalne kvalifikacije za sudjelovanje na tržištu rada za osobe bez završene osnovne škole odnosno bez završenog srednjeg obrazovanja ili stečenog zvanja
- 4.4. Korištenje mehanizma HKO-a za izradu relevantnih obrazovnih programa sukladno potrebama tržišta rada
- 4.5. Poticanje obrazovanja odraslih i stjecanja vještina sukladno potrebama tržišta rada
- 4.6. Integracija rada i učenja (stjecanje praktičnih iskustava tijekom obrazovanja, „work-based learning“, naukovanje, učenje na radnom mjestu)
- 4.7. Poticanje razvoja strukovnog obrazovanja
- 4.8. Poticanje priznavanja znanja i vještina iz prethodnog radnog iskustva (*recognition of prior learning*), volonterskog rada kao i znanja i vještina stečenih neformalnim i informalnim učenjem.

Intervencija na tržištu rada prema EUROSTAT metodologiji uključuje sve javne intervencije na tržištu rada čiji je cilj postizanje njegovog učinkovitog djelovanja i ispravljanja neravnoteža, a koje se razlikuju od drugih intervencija opće politike zapošljavanja po tome što djeluju selektivno u korist posebnih skupina na tržištu rada koje se nazivaju ciljanim skupinama.

Intervencije politike tržišta rada mogu se podijeliti na tri vrste:

1. Usluge

Usluge su intervencije na tržištu rada gdje je glavna aktivnost sudionika traženje posla i gdje sudjelovanje obično ne rezultira promjenom statusa na tržištu rada. Također, uključuju funkcije javnih službi za zapošljavanje kao što su posredovanje, usluge za poslodavce i druge aktivnosti.

2. Mjere

Mjere su intervencije na tržištu rada gdje je glavna aktivnost sudionika drukčija od samog traženja posla i gdje sudjelovanje obično rezultira u promjeni statusa na tržištu rada. Mjere uključuju, prvenstveno, intervencije koje omogućuju privremenu podršku za grupe koje su ugrožene na tržištu rada. Jedine mjere koje ne pružaju privremenu već neprekidnu podršku odnose se na osobe s trajnim smanjenim radnim kapacitetom.

3. Potpore

Potpore se odnose na podršku i održavanje različitih vrsta novčanih naknada za nezaposlene kao i prijevremena mirovina.

Radi ostvarenje prioriteta i ciljeva, svaki nositelj pojedinih intervencija obavezan je u svojoj nadležnosti pratiti provođenje istih temeljem godišnjih planova redefinirati intervencije te o tome dostavljati izvješća jednom godišnje ministarstvu nadležnom za rad, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava objedinjavat će rezultate provedenih aktivnosti svih resornih tijela zaduženih za realizaciju mjera iz pojedinih strateških područja, na temelju čega će podnositi godišnja izvješća Vladi, a prethodno će isto biti razmotreno na Povjerenstvu za izradu i praćenje provedbe Smjernica za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u Republici Hrvatskoj od 2015. do 2017.

Osnovano je Povjerenstvo za suzbijanje neprijavljenog rada i izrađeno objedinjeno **izvješće o poduzetim mjerama za suzbijanje neprijavljenog rada**. Identificirana su područja djelovanja (zapošljavanje u području ribarske djelatnosti, institut studentskog rada, suzbijanje neprijavljenog rada na području neregistrirane djelatnosti te na području djelovanja zadruga) u kojima se određuju mjere za rješavanje neprijavljenog rada.

Provode se **mjere s ciljem poboljšanja kvalitete i usklađenosti obrazovnih rezultata s potrebama tržišta rada**. Osnovano je Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala koje će svoj rad organizirati kroz pet tematskih radnih skupina: programi, analize, uklanjanje prepreka, vidljivost i evaluacija. U izradi je Pravilnik o priznavanju i vrednovanju neformalnog i informalnog učenja. Osnovan je i aktivno djeluje Forum za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere.

Dan je prioritet uspostavljanju kontakta s neprijavljenim mladima te pokretanju privatnog sektora kako bi se omogućila veća ponuda stručne prakse u skladu s ciljevima Garancije za mlade. Osnovan je **Savjet za provedbu plana implementacije Garancije za mlade** te uspostavljena Internet stranica Garancije za mlade (www.gzm.hr). S ciljem učinkovitijeg **pristupa i praćenja osoba u NEET statusu** (osoba koje nisu zaposlene, nisu u sustavu obrazovanja, osposobljavanja, niti su prijavljene u evidenciju nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje) definiran je detaljan plan, a u pripremi je zaključivanje Sporazuma o suradnji između relevantnih tijela.

Okvir 3.2.3. Plan implementacije Garancije za mlade

Plan implementacije Garancije za mlade sadrži potpuni opis reformi i mjera koje je potrebno provesti kako bi se olakšao prijelaz mladima iz sustava obrazovanja u zapošljavanje te uspostavio sustav Garancije za mlade.

Plan implementacije podijeljen je u dvije osnovne cjeline. Prva cjelina su reforme i mjere koje trebaju **spriječiti rano napuštanje obrazovanja i aktivaciju neaktivnih mladih osoba** (osoba koje nisu evidentirane kao nezaposlene te nisu u sustavu obrazovanja ili usavršavanja). Druga cjelina su reforme i mjere koje su usmjerene na **aktivaciju mladih na tržištu rada** kroz osnaživanje stvaranja radnih mjesta za mlade putem subvencija, osnaživanje poslodavaca za ponudu kvalitetnih shema učenja na radnom mjestu (pripravništva, stručna osposobljavanja), poticanja na poduzetništvo mladih, i dr.

Za provedbu mjera Garancije za mlade u razdoblju 2014.-2020. osigurano je gotovo **600 milijuna eura** - 66,36 milijuna eura iz Europskog socijalnog fonda (ESF) za uspostavu strukturnih reformi i sustava podrške, 66,18 milijuna eura iz Inicijative za zapošljavanje mladih (YEI) za razdoblje od 2014.-2015. usmjerene na samu mladu osobu (za obrazovanje, doprinose za zapošljavanje, naknade za vrijeme obrazovanja ili

osposobljavanja, putne troškove itd.), nacionalno sufinanciranje te postojeći projekti financirani iz Državnog proračuna te iz prijašnjih financijskih razdoblja i instrumenata.

Usvojena je Odluka o izmjeni i dopuni **Odluke o visini novčane pomoći koju za nezaposlenu osobu je HZZ uključio u stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa**. Od 1. siječnja 2015. povećan je iznos novčane pomoći i iznosi neto 2.400 kuna mjesečno. Nadalje, 1. siječnja 2015. stupio je na snagu **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima** (NN, br. 41/14). Zakonom se, između ostalog, uređuje pitanje obveze doprinosa za mlade osobe do 30 godina života s kojima poslodavac sklopi ugovor o radu na neodređeno vrijeme, na način da taj poslodavac nema obvezu obračunavanja doprinosa na osnovicu, odnosno doprinosa za zdravstveno osiguranje, zaštitu zdravlja na radu i zapošljavanje i to u razdoblju do pet godina od početka zaposlenja. Mjera je u samom početku već pokazala iznimno dobre rezultate – prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) zaključno s 31. ožujkom 2015. na neodređeno vrijeme zaposleno je više od 10.400 mladih osoba.

Kada je riječ o **strukovnom obrazovanju**, izrađena je analiza potreba za novim strukovnim kurikulumima za naukovanje kao dijela strukovnog obrazovanja koji se odnosi na obrazovanje za vezane obrte. Također, izrađena je analiza potrebe i zastupljenosti stručne prakse u srednjim školama. Naime, učenje temeljeno na radu u srednjim strukovnim školama realizira se kroz nastavni program nastavnog predmeta praktična nastava, a podrazumijeva učenje kroz rad u školi, centrima novih tehnologija i u realnom radnom procesu. Program stručne prakse razlikuje se od programa praktične nastave. Isti donosi škola u dogovoru s poduzećem ili ustanovom u kojoj se praksa odvija te obuhvaća sadržaje strukovnih predmeta i praktične nastave u nastavnoj godini koju je učenik završio, a u vezi s programom rada poduzeća, odnosno ustanove u kojoj se ista obavlja. Stoga je u srednjim strukovnim školama važnija zastupljenost praktične nastave.

Učinkovita socijalna zaštita

Preporuka 4

Do kraja 2014. provesti reviziju sustava poreza i naknada te predstaviti plan djelovanja kako bi se poboljšala ponovna aktivacija neaktivnih i nezaposlenih osoba. Ojačati učinkovitost i transparentnost sustava socijalne zaštite dodatnom konsolidacijom naknada, ujednačavanjem kriterija prihvatljivosti te povezivanjem podataka sa svih mjerodavnih razina i iz državnih tijela sustavom „jedinственог novčanог centra“. Poboljšati učinkovitost i primjerenost naknada socijalne pomoći njihovom boljom usmjerenošću.

Postignuti napredak

U okviru zajamčene minimalne naknade (ZMN) do sada je objedinjena pomoć za uzdržavanje, opskrbnina za civilne invalide iz Domovinskog rata, sudionike i žrtve II. svjetskog rata i poraća, trajna prava te produžena novčana naknada nezaposlenim osobama. U 2013. ukupno isplaćena sredstva za ove naknade, prije njihovog objedinjavanja, iznosila su 792.277.324 kune. U 2014. bilo je 49.174 korisnika (samaca ili obitelji) ZMN-a za što je isplaćeno 646.099.321 kuna. U financijskom smislu na razini jedne godine objedinjavanjem naknada postignuta ušteda od 146.178.003 kune, odnosno isplaćeno je 18,45% manje sredstava. ZMN je zadržao provjeru imovine i dohotka objedinjene pomoći za uzdržavanje kao kriterij za ostvarivanje prava.

S ciljem provođenja revizije sustava poreza i naknada, u rujnu 2014. osnovana je **Radna skupina za izradu analize sustava poreza i naknada**. Nadalje, započeta je provedba projekta „Sinergijski socijalni sustav“

sufinanciranog iz EU Programa Progress u okviru kojeg je izrađen katalog socijalnih naknada, uključujući i one iz područja obrazovanja, za razdoblje 2013.- 2014.

Sukladno preliminarnim podacima za 2014., zabilježeno je preko 1.955 milijuna korisnika naknada, dok njihov ukupan broj iznosi 2.935. Rashodi za naknade prelazili su 5,6 milijuna kuna.

Kada je riječ o poreznim olakšicama, njih je u 2013. zabilježeno ukupno 28 u iznosu od 4.4 milijuna kuna.

Potpisan je ugovor sa Svjetskom bankom za pripremu investicijskih i akcijskih planova razvoja sustava socijalne zaštite. Cilj projekta je konsolidacija socijalnih naknada kroz **Jedinstveni centar za naknade (JCN)** i **MISSOS** (*Management Information System One Stop Shop*). U ožujku 2015. izrađen je investicijski i akcijski plan razvoj JCN-a u kojem su identificirane buduće aktivnosti i potrebne investicije za transfer naknada u urede državne uprave. JCN podrazumijeva stvaranje jedinstvenog središnjeg mjesta za isplatu i administriranje novčanih naknada u sklopu postojeće mreže ureda državne uprave u županijama.

Okvir 3.2.4. Rezultati analize sustava poreza i naknada

Za izradu analize sustava poreza i naknada prikupljeni su podaci o socijalnim naknadama na nacionalnoj i lokalnoj razini. Podaci su obuhvatili informacije o vrsti i sadržaju socijalne naknade, uvjetima i kriterijima za njihovo korištenje, korisnicima ili korisničkoj skupini kojima je namijenjena i ukupnim sredstvima koja su izdvojena za pojedinu naknadu. Prikupljeni su i podaci o poreznim rashodima po vrstama državnih poreza i godinama.

Dobiveni podaci bit će korišteni za izradu analize (izvješće) o socijalnoj zaštiti financiranoj sredstvima JLP(R)S te središnje države. Cilj je analize dobiti sliku o naknadama i troškovima socijalne zaštite po korisničkim skupinama, kriterijima njihovoga ostvarivanja, utvrditi teritorijalne razlike, kao i ulogu JLP(R)S i organizacija civilnog društva u programima socijalne zaštite te poreznog sustava na socijalnu dobrobit. Utvrdit će se i broj naknada s provjerom dohotka i imovine (*means-test*) te utvrditi postoje li „preklapanja” pojedinih naknada na nacionalnoj i lokalnoj razini te dati preporuke za daljnju racionalizaciju socijalnih naknada u svrhu pravednije raspodjele sredstava i njihove bolje usmjerenosti na najugroženije korisničke skupine. Time bi se dobio uvid u **moгуćnosti daljnjeg objedinjavanja naknada s ciljem njihovog brojčanog smanjenja i pojednostavljivanja te ujednačavanja kriterija za njihovo ostvarivanje uvođenjem**, tamo gdje je to oportuno, **provjere dohotka i imovine**.

Preliminarni rezultati analize utvrđuju **28 naknada na nacionalnoj razini te 2907 naknada na lokalnoj razini sa socijalnom komponentom**, koje su namijenjene osnovnim skupinama korisnika: obitelj (roditelji, djeca i ostali članovi); osobe s invaliditetom; nezaposlene osobe; osobe u sustavu obrazovanja; hrvatski branitelji iz domovinskoga rata i članovi njihovih obitelji; umirovljenici i starije osobe; ostale socijalno ugrožene kategorije (beskućnici, azilanti žrtve obiteljskog nasilja, ovisnici i dr.). Naknade središnje države koristilo je ukupno 1.230.962 korisnika, a za navedene naknade ukupno je izdvojeno 3.946.753.211 kuna za 2014. Naknade koje se ostvaruju na lokalnoj razini koristilo je ukupno 724.076 korisnika, za što su JLP(R)S izdvojile ukupno 1.736.661.301 kuna za 2014. U analizi poreznih olakšica identificirano je 28 olakšica koje iznose godišnje 4.405.944.933 kuna za 2013.

Jedan od paketa naknada i olakšica, koji je predmetom daljnje analize, obuhvaća 26 socijalnih naknada i 9 poreznih olakšica. Od tih 26 socijalnih naknada, za 7 se vrši provjera dohotka i imovine, za 6 se vrši samo provjera dohotka, ali ne i imovine, a za 13 se ne vrši ni provjera dohotka ni imovine. Za 9 poreznih olakšica također se ne vrši ni provjera dohotka ni imovine.

U skladu s danim preporukama temeljenim na analizi sustava socijalne zaštite Radna skupina za izradu analize sustava poreza i naknada izradit će do lipnja 2015. **Aksijski plan konsolidacije sustava socijalne zaštite za razdoblje 2015.-2018.**

3.3. Oporavak gospodarskih aktivnosti i investicija

Poboljšanje poslovnog okruženja

Preporuka 5

Poduzeti dodatne mjere za poboljšanje poslovnog okruženja. Konkretno, do ožujka 2015. utvrditi cilj za znatno smanjenje administrativnih zahtjeva, uključujući parafiskalne namete. Rješavati visoku razinu fragmentacije i preklapanja odgovornosti racionalizacijom administrativnih postupaka i pojašnjenjem okvira odlučivanja i odgovornosti na raznim razinama upravljanja te na razini središnje države među ministarstvima i agencijama. Poboljšati administrativne kapacitete i strateško planiranje odjela zaduženih za upravljanje sredstvima iz europskih strukturnih i investicijskih fondova te im osigurati odgovarajući i stabilan broj zaposlenih.

Postignuti napredak

Aktivnosti vezane uz utvrđivanje ciljeva za znatno smanjenje administrativnih zahtjeva uključujući parafiskalnih nameta, odnosile su se **prvenstveno na smanjenje/ukidanje parafiskalnih nameta te provedbu mjerenja administrativnog opterećenja primjenom *Standard Cost Model (SCM)* metodologije.**

Tijekom 2014. **parafiskalno opterećenje za gospodarstvo smanjeno je za 409,44 milijuna kuna** smanjenjem iznosa koji se naplaćuje u okviru 28 nameta i potpunim ukidanjem 26 parafiskalnih nameta.

U listopadu 2014. Vlada je donijela Odluku o primjeni *Standard Cost Model (SCM)* **metodologije za provedbu pilot projekta mjerenja administrativnog opterećenja.** Proveden je pilot projekt u područjima obuhvaćenim Zakonom o posredovanju u nekretninama i Zakonom o trgovini. Izmjereno je da temeljni propisi koji reguliraju područje trgovine i posredovanja u prometu nekretnina koštaju ova 2 uslužna sektora nešto više od 90 milijuna kuna. Zakon o trgovini i pravilnik o minimalnim tehničkim i drugim uvjetima koštaju nešto više od 70 milijuna kuna, dok Zakon o posredovanju u prometu nekretnina, s 3 pripadajuća pravilnika, košta oko 22 milijuna kuna. U kontaktu s privatnim sektorom utvrđeno je da temeljni propisi koji reguliraju područje trgovine i posredovanja u prometu nekretnina bitno ne opterećuju slobodu poslovanja. Dakako, bitno je i u njima pojednostaviti, pojeftiniti i digitalizirati administrativnu proceduru podnošenja zahtjeva. Rezultati provedenog mjerenja bit će podloga za definiranje mjera za smanjenje administrativnog opterećenja za 20% u pilot područjima do kraja 2015.

Trenutno je u **Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra (ZIS)** u produkciji 15 zemljišno-knjižnih odjela i 13 katastarskih ureda. Potpisan je ugovor za uvođenje ZIS-a na sve lokacije u RH, između izvođača ZIS-a Ericsson Nikola Tesla d.d. i naručitelja Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja i Ministarstva pravosuđa.

Za čitavo područje RH izrađen je i stavljen u funkciju **modul e-dozvola za izdavanje akata za gradnju u računalnom obliku.** Uspostavljen je **servis E-građani** koji trenutno broji 150.000 korisnika i pruža 22 usluge. Donesen je **Zakon o državnoj informacijskoj strukturi** (NN, br. 92/14.) i Plan primjene zakona čija svrha su racionalizacija, usmjeravanje razvoja i koordinacija svih poslova i projekata primjene državne informacijske infrastrukture.

Izrađen je prijedlog **Strategije razvoja javne uprave za razdoblje 2015.-2020.** čije se **usvajanje** očekuje u svibnju 2015. Ciljevi postavljeni u Strategiji čine veliki dio mjera reforme javne uprave u 2015. i 2016.

Okvir 3.3.1. Strategija razvoja javne uprave 2015.-2020.

Strategija razvoja javne uprave 2015.-2020. temeljni je akt koji određuje dugoročne ciljeve i smjernice za modernizaciju javne uprave u Hrvatskoj. Kompetentna javna uprava ključna je za razvoj demokratskih i kvalitetnih javnih politika koje usmjeravaju ukupan društveni i ekonomski razvitak. Vlada se odlučno zalaže i stvara pretpostavke za ostvarenje vizije moderne javne uprave koja će doprinosti gospodarskom i održivom razvoju hrvatskog društva pružanjem javnih usluga na pouzdan, predvidiv i društveno odgovoran način. Osim toga Strategijom će se uskladiti razvoj javne uprave s ciljevima Europe 2020., strategijom Europske za razvoj pametnog, održivog i uključivog gospodarstva do 2020.

Cilj Strategije je osiguranje pravovremene, pouzdane i kvalitetne javne usluge korisnicima radi osiguravanja višeg životnog standarda svih građana i stvaranja poticajne poduzetničke okoline. Konkretno ostvarenje ciljeva Strategije znači:

- opseg i kvaliteta javnih usluga koje pruža javna uprava prilagođeni su stvarnim potrebama korisnika,
- postupak pružanja javnih usluga maksimalno je pojednostavljen te zahtijeva minimalni angažman korisnika,
- broj i kompetencije zaposlenih u javnoj upravi usklađeni su s potrebama, ciljevima i standardima kvalitete pojedine usluge,
- sustav javne uprave predstavlja jasan i realan okvir u kojem se odvijaju postupci pružanja javnih usluga s odgovarajućim brojem i kompetencijama zaposlenih za njihovo pravovremeno, učinkovito i kvalitetno izvršavanje.

Praćenje provedbe Strategije će biti osigurano uspostavom posebnog Ureda Vlade koji će izraditi Okvir za praćenje provedbe s izvorima provjere pokazatelja, metodama praćenja i izvještavanja te potrebnim financijskim sredstvima i vanjskom stručnom potporom za aktivnosti praćenja. Strategija će se provoditi putem periodičnih Akcijskih planova, a svake godine će se izrađivati izvješće za Vladu o provedenim mjerama iz Strategije koje će se podnositi saborskom odboru koji će biti zadužen pratiti provedbu strategije. Izvješće o provedbi Strategije će se podnositi svake tri godine (nakon završetka periodičnog Akcijskog plana). Na kraju razdoblja provedbe Akcijskog plana će se provoditi evaluacija provedenog s preporukama za buduće razdoblje.

S ciljem jačanja administrativnih kapaciteta i strateškog planiranja odjela zaduženih za upravljanje EU fondovima, Vlada je donijela **Odluku o zapošljavanju dodatnih 349 službenika u sustavu upravljanja ESI fondovima za razdoblje 2015. – 2017.** Potpisan je **ugovor s Europskom investicijskom bankom** o odobravanju kredita za sufinanciranje operativnih programa za 2014.-2020., koji su usvojeni krajem 2014., u iznosu od 300 milijuna eura s opcijom korištenja dodatnih 300 milijuna eura.

Mudrija uključenost države u gospodarstvo

Preporuka 6

Do listopada 2014. predstaviti detaljni plan za upravljanje državnom imovinom 2015. Osigurati da se poduzećima pod nadzorom države upravlja na transparentan i odgovoran način, a posebice ojačati zahtjeve stručnosti za članove uprave i nadzornih odbora koje predlaže država te uvesti javni registar

imenovanja. Učvrstiti sprečavanje korupcije u javnoj upravi te poduzećima u državnom vlasništvu i pod nadzorom države, među ostalim većim ovlastima za provjeru Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa. Ojačati transparentnost i učinkovitost javne nabave na središnjoj i lokalnoj razini te sposobnost praćenja provedbe i otkrivanja nepravilnosti.

Postignuti napredak

Krajem 2014. usvojen je **Plan upravljanja državnom imovinom za 2015.** (NN, br. 142/14).

U kontekstu unaprjeđenja korporativnog upravljanja strateškim i trgovačkim društvima od posebnog interesa, Plan predviđa kontinuirano prikupljanje i analiziranje dokumentacije, dostavljanu od trgovačkih društava i resornih ministarstava, koja se odnosi na **periodična i godišnja izvješća poslovanja**, sukladno **Uputi za izradu i dostavu izvješća o poslovanju trgovačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku**, u suradnji s Ministarstvom financija. U rujnu 2014. po prvi puta je izrađeno Izvješće o poslovanju trgovačkih društava, koje se odnosilo na polugodišnje rezultate, a u ožujku 2015. je izrađeno i objavljeno izvješće za deveto mjesecne rezultate 2014., sve sukladno donesenoj Uputi, te je isto objavljeno na internetskim stranicama Vlade, Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom (DUUDI-ja) i Ministarstva financija. Prema Uputi, društva su obvezna kvartalno dostavljati podatke s obrazloženjima uz izvješća, a koja sadrže:

1. račun dobiti/gubitka,
2. ostvarene financijske rezultate u zadanom razdoblju u odnosu na isto razdoblje prošle godine i u odnosu na plan, s ocjenom poslovanja,
3. ostvarene financijske rezultate po djelatnostima/sektorima,
4. broj zaposlenih i ostvarene troškove rada za razdoblje,
5. ostvarenje proizvodnje – prirodne pokazatelje,
6. opseg i strukturu zaliha (ako je primjenjivo i ima veći utjecaj na poslovanje),
7. investicije za tekuće razdoblje (ostvareno i planirano),
8. plan restrukturiranja (plan i ostvarenje),
9. planirane projekte za poslovnu godinu i ostvarenje,
10. ostvarene rezultate poslovanja za trogodišnje razdoblje, usporedbu s planom i ostvarenja (napomena: u godišnjem izvješću),
11. strukturu vlasništva,
12. plan poslovanja,
13. donacije i subvencije.

U izradi je godišnji **Izvještaj o poslovanju strateških trgovačkih društava i trgovačkih društava od posebnog državnog interesa za 2014.** Prema preliminarnim podacima o poslovanju, 22 strateška poduzeća u 2014. ostvarila su 3,81 milijardu kuna dobiti odnosno 250% više u odnosu na 2013. kada je ostvarena dobit iznosila 1,09 milijardi kuna. Istovremeno, u 22 strateška poduzeća smanjeni su rashodi poslovanja za 11%.

Uplata u Državni proračun u 2014. na ime ostvarenog poslovnog rezultata u 2013. iznosila je 627,1 milijuna kuna, a u 2015. planirana je u iznosu od 1,6 milijardi kuna.

Dobri rezultati povezuju se s procesom restrukturiranja koje je u tijeku u većem broju društava. Programi su jasno usmjereni prema povećanju učinkovitosti poslovanja u budućnosti.

Pokazatelji rezultata restrukturiranja odabranih trgovačkih društva u državnom portfelju u 2014. nalaze se u Prilogu 3.

3.3.2. Prodaja i privatizacija

Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP) upravlja dionicama i poslovnim udjelima u trgovačkim društvima čiji je imatelj RH, a koja nisu utvrđena kao društva od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, te dionicama i poslovnim udjelima u trgovačkim društvima čiji su imatelji Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO) i Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB) za dionice i poslovne udjele u trgovačkim društvima koje je stekla u postupku sanacije i privatizacije banaka, osim onih trgovačkih društava čije je upravljanje i raspolaganje uređeno posebnim zakonom. Prodaja dionica i poslovnih udjela moguća je putem javnog natječaja, javnog nadmetanja, javnog prikupljanja ponuda, ponude dionica na uređenom tržištu kapitala, prihvatom ponude u postupku preuzimanja dioničkih društava, neposredne prodaje i istiskivanjem manjinskih dioničara.

U 2014. CERP je objavio prodaju dionica/poslovnih udjela ukupno 112 trgovačkih društava od čega su prodane dionice/poslovni udjeli ukupno 57 trgovačkih društava. Također, pokrenut je stečajni ili likvidacijski postupak za 24 trgovačka društva. Ostvareni prihod od prodaje u 2014. iznosio je oko 64 milijuna kuna. U prvom kvartalu 2015. objavljeno je na prodaju 3 društva javnim prikupljanjem ponuda, 16 društava javnim nadmetanjem te je pokrenuta prodaja dionica 14 trgovačkih društava na uređenom tržištu kapitala. Isto tako je 30.3.2015. objavljen je oglas za posljednju javnu dražbu za prodaju dionica i poslovnih udjela u vlasništvu Republike Hrvatske namijenjenih za pokriće kapitalnih izdataka na kojoj se nalaze dionice i poslovni udjeli 94 društava podijeljenih na 130 paketa (dražbe se održavaju u razdoblju od 14. travnja do 7. svibnja 2015.). Također je pokrenut stečajni ili likvidacijski postupak za 7 trgovačkih društava. Za isto razdoblje ostvaren je prihod od prodaje u iznosu od oko 130 tisuća kuna (očekuje se sklapanje ugovora o prodaji dionica Hoteli Plat d.d. Dubrovnik vrijedan 118 milijuna kuna).

Za tri društva od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku trgovačka društva, kojima upravlja DUUDI, Luku Vukovar d.o.o., Končar elektroindustriju d.d. te za Imunološki zavod d.d. u 2014. pokrenut je postupak prodaje.

U 2014. pokrenut je program savjetovanja za zainteresiranom javnošću pod nazivom „Projekti 100“. Cilj mu je stvaranja novih vrijednosti i povećanja ekonomske koristi kroz stavljanje u funkciju nekretnina u državnom vlasništvu putem javnih natječaja. Program obuhvaća 100 nekretnina na približno 20 milijuna kvadratnih metara neizgrađenog i izgrađenog građevnog zemljišta te objekata na cijelom prostoru Hrvatske koje se kroz program nude potencijalnim i zainteresiranim investitorima, građanima, tvrtkama, društvima te JLP(R)S. Za navedeni program pristiglo je 720 inicijativa. U tijeku je priprema nekretnina za natječaj, a do sada je objavljeno tri natječaja za nekretnine: Češku vilu, rezidenciju u Kumrovcu te nekretninu u Galizani. U svibnju 2015. u planu je natječaj za još 10 nekretnina, a u lipnju će se otvoriti i 10 novih natječaja.

Izrađeno je **Izješće o provedbi plana upravljanja državnom imovinom za 2014.** koje sadrži podatke o usporedbi planiranih i ostvarenih pokazatelja o prihodima, rashodima, dobiti i broju zaposlenih.

S ciljem transparentnog i odgovornog upravljanja poduzećima pod nadzorom države, izrađeni su **nacrti Uredbe o uvjetima i postupku za izbor kandidata za predsjednike i članove uprava i Odluke o uvjetima za izbor kandidata za članove nadzornih odbora u trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima udio u temeljnom kapitalu.** Uredbom su propisani kriteriji za izbor *headhunting* agencija za izbor

predsjednika i članova uprava trgovačkih društva (TD) u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske, a Odlukom uvjeti za članove nadzornih odbora.

S ciljem povećanja transparentnosti poslovanja u javnoj upravi te poduzećima u državnom vlasništvu, na web stranicama Digitalno-informacijskog dokumentacijskog ureda Vlade uspostavljen je **javni registar imenovanja u kojem su navedeni svi predsjednici i članovi uprava te nadzornih odbora trgovačkih društava**.

Nadalje, kako bi se stvorili preduvjeti za sprečavanje korupcije na svim razinama, na internetskim stranicama Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom (DUUDI) **objavljaju se podaci iz Registra državne imovine**, informacije o upravljanju nekretninama u državnom vlasništvu, kao i podaci o upravljanju udjelima i dionicima trgovačkih društava.

U veljači 2015. Sabor je usvojio **Strategiju suzbijanja korupcije za razdoblje 2015.- 2020.** (NN, br. 26/15). Cilj strategije je spriječiti korupciju, odnosno upravljati njezinim rizicima u javnoj upravi, JLP(R)S, javnopravnim tijelima, trgovačkim društvima u kojima država i JLP(R)S imaju vlasničke udjele, privatnom sektoru te organizacijama civilnog društva.

U pogledu **jačanja učinkovitosti javne nabave** ukupan broj obveznika središnje javne nabave temeljem Odluke Vlade od 19. ožujka 2014. povećan je na oko 600 korisnika za 4 nabavne kategorije: električna energija, gorivo, mobilne i fiksne telekomunikacijske usluge. U 2014. sklopljeni su okvirni sporazumi za gorivo i opskrbu električnom energijom. Očekivana ušteda iznosi otprilike 60 milijuna kuna za razdoblje od dvije godine (2015. i 2016.), uz dodatne administrativne uštede kod korisnika.

Učinkovitiji režim za rješavanje nelikvidnosti i razduživanje

Preporuka 7

Do kraja 2014. učvrstiti ulogu trgovačkih sudova u praćenju transparentnosti i zakonitosti u primjeni trgovačkog predstečajnog postupka. Preispitati obavezan test nesolventnosti/nelikvidnosti za pristup postupku predstečajne nagodbe i racionalizirati postupak stečaja/likvidacije u cilju njegova skraćivanja. Poboľjšati kvalitetu i učinkovitost pravosudnog sustava, osobito omogućivanjem poticaja za pravovremeno rješavanje postupaka u građanskim, trgovačkim i upravnim predmetima te za upotrebu izvansudske nagodbe, osobito u sporovima male vrijednosti.

Postignuti napredak

Tijekom 2014. i početkom 2015. ostvarene su značajne pretpostavke u svrhu jačanja kvalitete i učinkovitosti pravosuđa te racionalizacije pravosudnog sustava u cjelini. Prije svega, poduzeti su daljnji naponi u **racionalizaciji mreže pravosudnih tijela**. Usvojen je **novi Zakon o područjima i sjedištima sudova i Zakon o područjima i sjedištima državnih odvjetništava** (NN, br. 128/14) te pripadajuće **izmjene i dopune Zakona o sudovima** (NN, br. 33/15) i **Zakona o državnom odvjetništvu** (NN, br. 33/15) kojima su ostvareni temelji za početak provedbe reorganizacije i značajno smanjenje mreže pravosudnih tijela počevši od 1. travnja, odnosno 1. srpnja 2015.

Novu pravosudnu mrežu činit će Vrhovni sud Republike Hrvatske, 15 županijskih sudova, 24 općinska suda, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, 8 trgovačkih sudova, Visoki upravni sud Republike Hrvatske, 4

upravna suda, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, 22 prekršajna suda, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, 15 županijskih državnih odvjetništava te 22 općinska državna odvjetništva.

3.3.3. Reforma mreže pravosudnih tijela

Glavni ciljevi provedbe reorganizacije pravosudnog sustava i smanjenja broja pravosudnih tijela su veća učinkovitost pravosuđa, kvalitetnija i brža pravna zaštita, skraćanje trajanja sudskih postupaka i smanjenje broja povreda prava na suđenje u razumnom roku, ravnomjernija radna opterećenost pravosudnih tijela i pravosudnih dužnosnika, ujednačenija sudska praksa, veća mogućnost specijalizacije sudaca, veća pokretljivost pravosudnog osoblja, bolja iskorištenost postojećih resursa te smanjenje ukupnih režijskih troškova i troškova infrastrukturnog održavanja pravosudnih tijela, bolja organizacija radnih procesa u pravosudnim tijelima, smanjenje ukupnog broja rukovodećih funkcija u pravosuđu i broja pravosudnih dužnosnika koji obavljaju posebna zaduženja koja predstavljaju osnovu za oslobođenje od obavljanja pravosudne dužnosti te olakšana provedba nadzora tijelima sudske, državnoodvjetničke i pravosudne uprave. Osim teritorijalnog preustroja mreže općinskih i prekršajnih sudova te općinskih državnih odvjetništava kroz reorganizaciju će se izvršiti i organizacijski preustroj pravosudnog sustava kroz poboljšanje učinkovitosti pratećih službi pravosudnih tijela, reforma žalbenog postupka kroz elektroničku nasumičnu dodjelu predmeta svim županijskim sudovima bez obzira na njihovu mjesnu nadležnost te dovršetak procesa informatizacije u svim pravosudnim tijelima.

Nova mreža sudova obuhvaća: Vrhovni sud Republike Hrvatske, 15 županijskih sudova, 24 općinska suda, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, 8 trgovačkih sudova, Visoki upravni sud Republike Hrvatske, 4 upravna suda, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske i 22 prekršajna suda.

Očekivano smanjenje operativnih troškova od provedbe reorganizacije mreže sudova u 2015. iznosi 21 milijun kuna na rashodima za zaposlene, a smanjenje drugih operativnih troškova (režijski troškovi, troškovi poslovanja – uredski materijal, službena putovanja, tekuće održavanje, i sl.) ne očekuje se u prvim godinama reorganizacije, već tek u narednim kada se očekuje fizičko spajanje stalnih službi sudovima.

Nova mreža državnih odvjetništava obuhvaća: Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, 15 županijskih državnih odvjetništava i 22 općinska državna odvjetništva.

Praćenje učinkovitosti reorganizacije pravosudnog sustava osigurat će se redovitim statističkim praćenjem i analizom podataka o broju primljenih, riješenih i neriješenih predmeta, broju ustupljenih predmeta, broju predmeta koji zadužuju pojedini rješavatelji, broju predmeta kojima su opterećeni pojedini županijski sudovi, strukturi i vrstama predmeta pojedinih rješavatelja, vremenu potrebnom za rješavanje predmeta (*disposition time*), režijskim i infrastrukturnim troškovima pravosudnih tijela te izvješća predsjednika sudova o obavljenim poslovima sudske uprave te planu poslova sudske uprave.

Nastavljen je **proces informatizacije** putem uvođenja Jedinstvenog sustava za upravljanje sudskim predmetima, sustava za praćenje predmeta te širokopojasne mreže (WAN). Od ukupno 250, na širokopojasnu mrežu potrebno je spojiti još 10 lokacija, dok je na 240 lokacija spajanje uspješno provedeno.

U području **unaprjeđenja parničnog postupka** započet je proces izrade nacrtu izmjena i dopuna Zakona o parničnom postupku kojim bi se uklonili trenutni nedostaci te implementirala nova rješenja, uključujući i promicanje alternativnih načina rješavanja sporova.

S ciljem **unaprjeđenja sustava zemljišnih knjiga** u postupku je donošenje izmjena odredbi Zakona o zemljišnim knjigama kojima će se omogućiti ubrzanje promjena u zemljišnim knjigama i definiranje

Zajedničkog informacijskog sustava zemljišnih knjiga i katastra (ZIS-a) i postupanja u ZIS-u, kao i pojedinačnog preoblikovanja katastarskih čestica u harmonizirani dio ZIS-a, odnosno Bazu zemljišnih podataka (BZP).

U području **reformе predstečajnog i stečajnog zakonodavnog okvira**, kao pretpostavke za transparentniji i učinkovitiji proces restrukturiranja trgovačkih društava, pristupilo se **izradi novog Stečajnog zakona** kojim bi se trebalo jasnije urediti i definirati kriterije predstečajnih i stečajnih postupaka, kao i ojačati uloga trgovačkih sudova. Nacrt prijedloga Zakona u pripremi je za drugo čitanje u Saboru.

U pripremi je nacrt prijedloga **Zakona o stečaju potrošača** koji će se uputiti u drugo čitanje u Sabor. Institut stečaja potrošača uvodi se s ciljem izgradnje sustava koji će rezultirati stvaranjem uvjeta insolventnim potrošačima za reprogramiranje njihovih obveza ili novi početak, a vjerovnicima omogućiti ravnomjerno namirenje njihovih tražbina. Posebni ciljevi su stvaranje uvjeta da se kroz neformalne (neinstitucionalne) i formalne (institucionalne) okvire postigne dogovor između vjerovnika i dužnika oko restrukturiranja postojećih tražbina, stvaranje uvjeta za odgovorno i ekonomski racionalno ponašanje potrošača te rasterećenje sustava od bezuspješnih i višestrukih ovršnih postupaka. Uvođenjem instituta stečaja potrošača omogućava se prezaduženim građanima prilika za novi odgovorniji početak, kao i efektivno namirenje vjerovnika čak i u situaciji kada potrošač nema trenutnih sredstava iz kojih bi se mogle namiriti tražbine vjerovnika.

Proces razduživanja

U Hrvatskoj je u razdoblju prije velike financijske krize izdan veliki broj kredita stanovništvu i poduzećima vezanih uz švicarski franak. Tijekom posljednjih nekoliko godina Vlada je u više navrata posredovala u odnosima između korisnika kredita i poslovnih banaka kako bi pomogla ublažiti posljedice izazvane jačanjem švicarskog franka na takve kredite.

Nakon Odluke Švicarske narodne banke od 15. siječnja 2015. o ukidanju fiksiranja tečaja švicarskog franka prema euru i posljedičnog naglog rasta tečaja švicarskog franka u odnosu na kunu, Sabor je 23. siječnja 2015. donio privremenu mjeru zamrzavanja tečaja konverzije takvih kredita u kune na razini 6,39/1. Zamrzavanje se odnosi isključivo na kredite fizičkih osoba (potrošača, obrtnika i slobodnih zanimanja) u švicarskom franku.

Ova mjera imala za cilj spriječiti paniku nastalu zbog negativnih posljedica i neproporcionalan teret na stanovništvo nakon naglog rasta tečaja i posljedičnog rasta otplatnih obroka i glavnice. Radi se o gotovo 60 000 kreditnih partija pri čemu je volumen ovih kredita oko 22 milijarde kuna od čega je 80% stambenih kredita. Odmah po donošenju odluke o privremenom zamrzavanju tečaja (na godinu dana), formirana je Radna skupina, predvođena Ministarstvom financija kao medijatorom u procesu pronalaženja trajnog rješenja između korisnika kredita i banaka, te koja, uz ugovorne stranke, okuplja i ostale dionike u ovom pravnom, ekonomskom, socijalnom i političkom pitanju (Hrvatsku narodnu banku, Ministarstvo pravosuđa i Ministarstvo socijalne politike i mladih).

Cilj ove radne skupine jest pronaći kompromisno rješenje, prihvatljivo bankama i korisnicima kredita, koje će dugoročno riješiti problem kredita vezanih uz švicarski franak i koje će biti u skladu s načelima prava Europske unije, posebice slobode kretanja kapitala i načelom proporcionalnosti. O navedenom rješenju Hrvatska će obaviti konzultacije s Europskom komisijom.

3.4. Očuvanje stabilnosti bankarskog sektora

Kvaliteta bankarskog sustava

Preporuka 8

Dopuniti reviziju kvalitete imovine i testiranje otpornosti na stres Europske središnje banke iz 2014. i pokrenuti sveobuhvatnu provjeru portfelja namijenjenu posebno hrvatskom financijskom sektoru, s naglaskom na bitne portfelje koji nisu obuhvaćeni postupkom Europske središnje banke, koja uključuje ključne srednje i male banke.

Postignuti napredak

Hrvatska narodna banka (HNB) izvršila je sveobuhvatnu provjeru portfelja banaka kroz dvije glavne aktivnosti: i) dopunila je provjeru kvalitete imovine (*Asset Quality Review*, AQR) za bitne portfelje velikih banaka koji nisu bili uključeni u AQR Europske središnje banke (ECB) u okviru Jedinstvenog supervizorskog mehanizma (SSM), te ii) provela je provjeru portfelja ključnih srednjih i malih banaka. Navedene aktivnosti obavljene su putem izravnog (*on-site*) nadzora poslovanja i ispitivanja portfelja velikih banaka koji nisu provjereni od strane ECB-a, izravnog nadzora poslovanja srednjih i malih banaka, kao i neizravnog (*off-site*) ispitivanja portfelja izabranih banaka.

Rezultati provedene sveobuhvatne provjere portfelja potvrdili su sliku stabilnog financijskog sektora koji se suočava s izazovima slabog gospodarskog ozračja. Stopa adekvatnosti kapitala, kao jedan od najvažnijih pokazatelja, je i dalje znatno iznad zakonski propisanog minimuma i regulatornih zahtjeva HNB-a. Provjera portfelja ključnih srednjih i malih banaka podrazumijevala je korištenje metodologije slične onoj primijenjenoj u provjeri kvalitete imovine u okviru SSM-a, no koja se ipak razlikuje od nje u određenim aspektima, primjerice u pristupu uzorkovanju. Ukupni rezultati su se pokazali zadovoljavajućima za velike banke koje su dio međunarodnih grupacija, ali ukazuju na određene slabosti u upravljanju rizicima i općenito upravljanju kod manjeg broja ispitanih srednjih i manjih banaka.

Aktivnosti usmjerene na ispunjavanju preporuke HNB je izvršio u okviru zadanih rokova te je krajem siječnja 2015. Europskoj komisiji poslao završno Izvješće o napretku u provedbi preporuke. Europska komisija je potom dala pozitivno mišljenje o izvršenim aktivnostima, ocijenivši preporuku 8 ispunjenom.

4. Glavni ciljevi i reformski prioriteti u 2015.-2017.

Vlada je odredila **tri glavna cilja** strukturnih politika koje opisuje u NRP-u 2015. To su:

- Povećanje održivosti duga opće države i jačanje upravljanja javnim financijama
- Rješavanje slabosti u upravljanju i povećanje učinkovitosti javnog sektora
- Promicanje rasta, vanjske konkurentnosti i ponovna uspostava ravnoteža u hrvatskom gospodarstvu

U sklopu ovih glavnih ciljeva, ističe se **deset specifičnih reformskih područja**, u kojima će biti koncentrirani napor provedbe u idućem kratkoročnom i srednjoročnom razdoblju. Planirane mjere iz tih područja opisane su u nastavku teksta, a glavne obveze po mjerama prikazane su u Prilogu 1.

4.1. Povećanje održivosti duga opće države i jačanje upravljanja javnim financijama

Jačanje fiskalnog okvira i upravljanja javnim financijama
i

Racionalizacija i poboljšanje kontrole nad rashodima

Mjere

1. Unaprjeđenje fiskalnog okvira i jačanje fiskalnih pravila
2. Unaprjeđenje proračunskog okvira
3. Jačanje kapaciteta Državnog ureda za reviziju (DUR) i stroža provedba preporuka revizije
4. Jačanje sustava unutarnjih financijskih kontrola i proširenje obuhvata unutarnjih financijskih kontrola na trgovačka društva u vlasništvu RH i JLP(R)S, te na druge pravne osobe kojima je osnivač RH i/ili JLP(R)S
5. Bolja kontrola nad izdavanjem državnih jamstava
6. Unaprjeđenje sustava upravljanja javnim dugom
7. Unaprjeđenje sustava obračuna i naplate komunalne naknade

U okviru paketa mjera koji se odnosi na jačanje upravljanja javnim financijama, poseban naglasak je stavljen na mjere koje se odnose na **poboljšanje kontrole nad rashodima proračunskih i izvanproračunskih korisnika**.

Predložene izmjene **Zakona o fiskalnoj odgovornosti** koje se odnose na daljnje usklađivanje fiskalnih pravila s odredbama Direktive 85/2011 o zahtjevima proračunskih okvira država članica, i jačanje neovisnosti i uloge Povjerenstva za fiskalnu politiku, uključivat će i izmjene koje se odnose na daljnje unaprjeđenje proračunskog okvira kojima će se utvrditi **bolja kontrola nad planiranjem i izvršavanjem rashoda proračunskih i izvanproračunskih korisnika**. Novim prijedlogom Zakona o fiskalnoj odgovornosti čije se usvajanje planira u rujnu 2015., te aktima nadležnih ministarstava (planirano usvajanje do kraja 2015.) predlaže se osigurati **konzistentnost strateških i financijskih planova, te realističnije planiranje proračunskih rashoda uz utvrđivanje mehanizma za sankcioniranje nepoštivanja planiranih proračunskih limita**. U cilju poštivanja utvrđenih proračunskih limita od strane korisnika, predložene izmjene će se odnositi i na uvođenje odredaba sukladno kojima će se korisnicima, u slučaju stvaranja obveza s dospijecom iznad visine predviđene državnim proračunom, visina financijskog plana u sljedećoj

proračunskoj godini umanjiti za iznos stvorenih obveza iznad visine predviđene Državnim proračunom. U skladu s navedenim, a u cilju jačanja fiskalne discipline predlaže se i **donošenje Upute za planiranje rashoda** čiji je cilj utvrditi optimalnu razinu troškova obzirom na njihovu vrstu i primjenu. Također, utvrdit će se standardi broja radnih mjesta u općim (pomoćnim) službama kako bi se što bolje uskladili sa stvarnim potrebama za agencije i druge proračunske i izvanproračunske korisnike.

U skladu s Odlukom o provođenju dubinske analize rashoda Državnog proračuna Republike Hrvatske, a na temelju Izvještaja Središnjeg povjerenstva za provedbu dubinske analize rashoda Državnog proračuna Republike Hrvatske, **Vlada će definirati izbor mjera na temelju rezultata dubinske analize** rashoda koji će dovesti do smanjenja ukupne javne potrošnje i koje će biti ugrađene u srednjoročne proračunske dokumente.

Dubinska analiza rashoda provodit će se periodički za najznačajnije rashode Državnog proračuna, kao temelj za daljnju racionalizaciju u javnom sektoru.

Daljnje unaprjeđenje sustava kontrole nad rashodima, predviđa se kroz **jačanje uloge** DUR-a, odnosno definiranja sustava sankcioniranja nepostupanja po preporukama DUR-a u cilju daljnjeg unaprjeđenja sustava kontrole vjerodostojnosti financijskih izvještaja, usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima te jačanja učinkovitosti korištenja proračunskih sredstava.

Postojeći zakonodavni okvir, Zakon o Državnom uredu za reviziju (NN, br. 80/2011), omogućuje DUR-u provođenje *follow up* revizija uslijed utvrđivanja postojanja nepravilnosti, a Državni ured za reviziju od 2013. nakon provedbe revizije zahtijeva od svakog revidiranog subjekta dostavu podataka o poduzetim mjerama po nalazu revizije i to u obliku Plana provedbe naloga i preporuka uz navođenje planiranih aktivnosti (mjera) za provedbu naloga ili preporuka, osoba zaduženih za provedbu te planiranog krajnjeg roka provedbe. Stoga će se daljnja nadogradnja sustava i uloge DUR-a realizirati kroz:

1. proces jačanje kapaciteta DUR-a i njihovu profesionalnu edukaciju i treninge, za što se planira donošenje Akcijskog plana za razvoj DUR-a u travnju 2015.,
2. pristupanje razvoju modela sankcioniranja nepostupanja po preporukama DUR-a uz izradu prijedloga izmjena postojećeg zakonodavnog okvira čije se usvajanje predviđa za kraj 2015.

Proces **jačanje sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru** dovršit će se kroz donošenje novog Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru koji je predviđen za lipanj 2015.

Sukladno predloženim izmjenama zakonskog okvira obveza primjene važećeg Zakona **proširit će se na trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske odnosno jedne ili više JLP(R)S te na druge pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska odnosno jedna ili više JLP(R)S**. Praktična implementacija sustava unutarnjih kontrola pokazuje potrebu daljnjeg jačanja upravljačke odgovornosti rukovoditelja, stoga će se odredbama novoga Zakona, u dijelu kojim se uređuje sustav unutarnjih kontrola detaljnije propisati odgovornost čelnika proračunskog i izvanproračunskog korisnika državnog proračuna i proračuna JLP(R)S, općinskog načelnika, gradonačelnika, župana, uprave, predsjednika uprave ili direktora odnosno ravnatelja i odgovornost rukovoditelja unutarnjih ustrojstvenih jedinica za razvoj i provedbu sustava unutarnjih kontrola.

Također, navedenim izmjenama Zakona, jasnije će se definirati uloga ustrojstvenih jedinica nadležnih za financije u korisnicima proračuna, u koordinaciji razvoja sustava unutarnjih kontrola. Isto je potrebno kako bi one mogle pružiti adekvatnu potporu ostalim rukovoditeljima koji u okviru područja za koja su nadležni trebaju razvijati sustav unutarnjih kontrola za potrebe kvalitetnijeg upravljanja financijskim učincima

poslovanja. Donijet će se okvir za razvoj sustava unutarnjih kontrola koji će sadržavati komponente sustava unutarnjih kontrola s pregledom načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola, temeljeno na međunarodno prihvaćenom okviru za unutarnju kontrolu (COSO). Vezano za uspostavljanje unutarnje revizije jasnije će se definirati povezanost korisnika proračuna razine razdjela državnog proračuna odnosno JLP(R)S s institucijama iz nadležnosti, s obvezom da unutarnja revizija uspostavljena na razini razdjela Državnog proračuna odnosno JLP(R)S obavlja unutarnju reviziju i u institucijama iz nadležnosti. Navedeno će se na odgovarajući način primijeniti i na trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske odnosno jedne ili više JLP(R)S te na druge pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska odnosno jedna ili više JLP(R)S i njihova ovisna društva.

U razdoblju od šest mjeseci od donošenja Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, donijet će se podzakonski akti kojima će se propisati rad ustrojstvenih jedinica nadležnih za financije korisnika proračuna, propisati sadržaj okvira za razvoj sustava unutarnjih kontrola te unaprijediti metodologija rada unutarnje revizije i u okviru procjene rizika, fokusiranje procjene sustava unutarnjih kontrola u područjima za koja se izdvajaju značajna financijska sredstva ili u kojima se ubiru prihodi, kako bi unutarnja revizija svoje aktivnosti usmjerila na poboljšanje sustava unutarnjih kontrola i procesa upravljanja u područjima s značajnim financijskim učinkom.

Sustav unaprjeđenja upravljanja javnim dugom će se osigurati kroz **usvajanje Strategije za upravljanje javnim dugom za razdoblje 2017.-2019.**, a čije donošenje je predviđeno krajem 2016., sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o proračunu (NN, br. 15/2015). Navedena Strategija obuhvatit će plan upravljanja javnim dugom za srednjoročno razdoblje 2017.-2019. te će pružiti obuhvatniji uvid u optimiziranje ročne i valutne strukture duga te okvira za financiranje državnog duga.

U cilju **smanjivanja potencijalnih rizika aktiviranja državnih jamstava** proračunskih i izvanproračunskih korisnika te poticanja procesa restrukturiranja poslovanja među postojećim i potencijalnim korisnicima državnih jamstava i garancija pristupit će se izradi Zakona o izvršavanju Državnog proračuna za 2016. (usvajanje Prijedloga Zakona do 15. studenog 2015.). Predloženim izmjenama će se proces izdavanja državnih jamstava i garancija uvjetovati planom provedbe restrukturiranja potencijalnih korisnika državnih jamstava i garancija.

Sastavni dio reformskog paketa u dijelu kontrole nad rashodima pod nazivom **Unapređenje sustava obračuna i naplate komunalne naknade** odnosi se na mjere usmjerene na jedinice lokalne samouprave s naglaskom na preispitivanju i primjeni Zakona o komunalnom gospodarstvu u dijelu efikasnosti ubiranja komunalne naknade.

Lokalne jedinice prihode stječu iz tri izvora: vlastitih izvora (uključujući vlastite poreze), zajedničkih poreza te dotacija državnog i županijskog proračuna. U vlastite prihode pripada i komunalna naknada, čija je utvrđenje i ubiranje u cijelosti u nadležnosti lokalnih jedinica. Neažurnim evidencijama te širokom lepezom oslobođenja i olakšica sužena je osnovica za ubiranje komunalne naknade. Stoga se mjerom želi potaknuti iskorištenje maksimalne mogućnosti ubiranja komunalne naknade u prihodima jedinica lokalne samouprave odnosno učinkovito upravljanje sustavom komunalne naknade.

Prijedlog realizacije navedene mjere odvijat će se u više faza, a započet će analizom učešća prihoda komunalne naknade u strukturi prihoda jedinica lokalne samouprave u lipnju 2015., te donošenjem Akcijskog plana za jedinice lokalne samouprave koje odstupaju od utvrđenog prosjeka u rujnu 2015. Dovršetak realizacije predložene mjere se odnosi na donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o

komunalnom gospodarstvu te Odluka o komunalnoj naknadi u jedinicama lokalne samouprave, što je predviđeno do kraja 2015.

Poboljšanje učinkovitosti mirovinskog sustava

Mjere

1. Uvođenje sustava profesionalne mirovine
2. Redefiniranje sustava mirovina djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba

S ciljem poticanja dužeg ostanka na tržištu rada osoba kojima se staž računa s povećanim trajanjem, u lipnju 2015. odnosno u rujnu 2015. donijet će se **Zakon o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba i Zakon o kategorizaciji poslova i profesionalnoj mirovini**. Njihov osnovni cilj je osigurati duži ostanaka na tržištu rada za osobe kojima se umirovljenje regulira po posebnim uvjetima odnosno staž računa s povećanim trajanjem.

Izmjena oba zakona za ove skupine osiguranika uvodi se **profesionalna mirovina** kao novi institut u sustavu obveznog mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti (I. stup). Njime se na odgovarajući način štite osiguranici koji rade na radnim mjestima/zanimanjima od kojih se nakon određenih godina života i navršenog mirovinskog staža na obavljanju osobito teških i za zdravlje i radnu sposobnost štetnih poslova, unatoč svim mjerama zaštite na radu, ne može očekivati da će te poslove obavljati do dobi za tzv. redovnu starosnu mirovinu.

Također, sredstva iz obvezne kapitalizirane štednje (II. stup) tih osoba povlačit će se u I. stup donošenjem navedenih zakona. U buduću, svi njihovi doprinosi za mirovinsko osiguranje uplaćivat će se samo u I. stup. Donošenje novog Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba predstavlja nastavak započete reforme sustava kojim se regulira umirovljenje djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba kroz daljnje ujednačavanje kriterija za ostvarivanje njihovih prava. Znatne racionalizacije već su ostvarene tijekom 2012. i 2013. kada je provedeno smanjivanje broja radnih mjesta i stupnja uvećanja staža za ove kategorije osiguranika.

Do srpnja 2015. stručnjaci zaštite na radu i medicine revidirat će listu radnih mjesta i zanimanja određenih postojećim Zakonom o stažu osiguranja s povećanim trajanjem odnosno koja će biti podloga za novi **Zakon o kategorizaciji poslova i profesionalnoj mirovini**. Također, utvrdit će dob do koje se pojedini posao s liste može obavljati što će biti ključni element za određivanje uvjeta za profesionalnu mirovinu uz propisani mirovinski staž na tim poslovima. Cilj uvođenja nove liste poslova s posebnim uvjetima rada je **smanjenje broja tih poslova za 50%**. Visina profesionalne mirovine ovisit će o tome da li će te osobe nakon ostvarivanja uvjeta za profesionalnu mirovinu ostati u svijetu rada ili ne.

Smanjenje fiskalnih rizika zdravstvenog sustava

Mjere

1. Novi model ugovaranja i plaćanja zdravstvenih usluga za bolnice
2. Novi model upravljanja bolnicama
3. Poboljšanje kontrole rashoda bolničkog sustava
4. Provedba Nacionalnog plana

5. Daljnji razvoj e-zdravstva
6. Proširenje opsega zajedničke javne nabave
7. Jačanje uloge primarne zdravstvene zaštite
8. Učinkovitije upravljanje ljudskim resursima u zdravstvu

Standard zdravstvene zaštite u Hrvatskoj je općenito zadovoljavajući, međutim zdravstveni sustav suočava se s mnogo izazova - od sve starije populacije i porasta kroničnih bolesti, sve skupljih lijekova do potrebe obuzdavanja gubitaka. U Hrvatskoj je u tijeku velika zdravstvena reforma, koja bi uz bolju kontrolu rashoda, racionalizaciju i optimalne troškove trebala osigurati visoku razinu zdravstvene zaštite.

Novi model ugovaranja i plaćanja zdravstvenih usluga za bolnice, koji je u primjeni od 1. travnja 2015. u fokus stavlja financiranje zdravstvenih usluga (prema modelu «novac slijedi pacijenta») umjesto dosadašnjeg modela financiranja samih zdravstvenih ustanova. Uvodi se ugovaranje postupaka umjesto djelatnosti, redefiniranje popisa i cjenika usluga kroz ažuriranje i proširenje DTS-a i DTP-a, te sustav financijskog nagrađivanja kvalitete. Model se temelji na isplati fiksnog avansa, promjenjivog avansa i plaćanja po izvršenju. Zbog toga što predstavlja veliku promjenu, uvodit će se postupno odnosno sredstva koja se mjesečno isplaćuju bolnicama unaprijed će se postupno smanjivati, na 65% do kraja 2015., te na 25% do kraja 2016. Istovremeno se zadržava maksimalni mjesečni (i godišnji) iznos raspoloživih sredstava po svakoj bolnici, ali on više nije nepromjenjiv, nego ga je potrebno opravdati pruženim uslugama. Pojedina bolnica može ostvariti prihod i iznad maksimalno ugovorenih sredstava na teret neiskorištenih sredstava neke druge bolnice koja je pružila manje usluga od iznosa svojih temeljno ugovorenih sredstava. Ovime se potiče bolnice da povećanjem učinkovitosti ostvare i veće prihode (što do sada nije nikada bilo moguće), ali i konkurencija između zdravstvenih ustanova koja povećava kvalitetu zdravstvenih usluga obzirom da „novac prati pacijenta“ i da je bolnicama postalo važno na koji način će privući više pacijenata (manjim listama čekanja, povećanjem dostupnosti, itd.). Stroža kontrola ispostavljenih računa za provedbu zdravstvene zaštite sukladno novom modelu ugovaranja unaprijedit će kvalitetu fakturiranja zdravstvenih usluga što će doprinijeti boljoj naplati pruženih zdravstvenih usluga i većem ostvarenju prihoda.

Za uspjeh ove mjere, ključna je promjena u načinu financijskog poslovanja u bolnicama. Stoga se uvodi i **novi model upravljanja bolnicama** koji podrazumijeva razdvajanje poslovnih (financijskih) i medicinskih poslova na razini uprave bolnica. Od svibnja 2015. u sve bolnice uvodi se sustav kontrolinga i obveza mjesečnog izvještavanja o izvršenju ugovornih obveza odnosno bolnice podnose financijska i naturalna izvješća temeljem kojih Ministarstvo zdravlja izrađuje *benchmark* analizu. Kako bi se konsolidiralo financijsko upravljanje, računovodstveni sustavi i procesi uvodi se programsko rješenje odnosno jedinstvena evidencija i sustav za upravljanje proračunom, planom nabave, okvirnim sporazumima, narudžbenicama i dr. Također se predviđa informatičko povezivanje financijskih aplikacija bolnica čime će biti dostupni svi operativni podaci (financijski, materijalni, kadrovski i dr.) poslovanja bolnica. Usklađivanjem s novom Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama Vlade definirat će se novi (manji) dodaci na plaće prvenstveno nezdravstvenom osoblju i regulirati isplata dodataka na znanstvene titule (ukidanje dvostrukog obračuna dodataka za doktorat i magisterij). Uštede će se postići i boljim organiziranjem poslovnih procesa i radnih mjesta čime se očekuje smanjenje broja dežurstava i prekovremenih sati. Obzirom da zdravstvene ustanove sukladno EU Direktivi o prekograničnom liječenju moraju osigurati svoje zdravstvene djelatnike od profesionalne odgovornosti tako će se ukinuti dodatak za posebnu odgovornost liječnika za sve one kojima poslodavac snosi troškove osiguranja od posebne odgovornosti. Uvođenjem sustava kontrolinga i *benchmarka* provest će se usklađivanje prihvatljivog odnosa administrativnog i neadministrativnog osoblja prema broju iskorištenih kreveta, a uvažavajući specifičnost određene ustanove. Rukovodstvo bolnica treba provesti ukidanje odredbi internih pravilnika institucija koje se odnose na plaće zaposlenih, a koje nisu u skladu sa Zakonom o plaćama, Temeljnim kolektivnim

ugovorom, Granskim kolektivnim ugovorom i Uredbom o koeficijentima složenosti poslova i nazivima radnih mjesta. Procjenjuje se da će novi model upravljanja bolnicama donijeti uštede od 75 milijuna kuna na godišnjoj razini.

Mjera **poboljšanja kontrole rashoda bolničkog sustava** usko je vezana i za novi model upravljanja bolnicama obzirom da je upravo management bolnica zadužen za provođenje aktivnosti koje kroz sustav financijskog i medicinskog kontrolinga te unapređenje financijskog planiranja i izvještavanja trebaju dovesti do veće transparentnosti i kontrole troškovne učinkovitosti bolnica. Uvođenje kontrola svih troškova (i onih koji su objedinjeni javnom nabavom i onih koji nisu) kao i sustava izvješćivanja u bolnicama koje su obuhvaćene Nacionalnim planom razvoja bolnica provodi se na mjesečnoj osnovi i trebalo bi spriječiti nastanak novih dugova, dovesti do veće učinkovitosti i racionalnosti poslovanja te doprinijeti financijskoj konsolidaciji bolničkog sektora kako bi mogao otplatiti nepodmirene, a dospjele obveze. Procjenjuje se da će se ovime ostvariti uštede od 98 milijuna kuna na godišnjoj razini.

Ciljevi **Nacionalnog plana** izraženi su u sklopu opisa mjera u Prilogu 1. Provedba Nacionalnog plana počela je pripremom prijedloga plana implementacije kojeg su bolnice trebale u roku od mjesec dana od usvajanja u Saboru (kraj veljače) dostaviti Ministarstvu zdravlja. Sa svim bolnicama su tijekom ožujka 2015. obavljene konzultacije za izradu prijedloga plana implementacije za ostvarivanje ciljeva 2015., a konačne prijedloge plana implementacije bolnice su dostavile do 30.3.2015. Tijekom travnja Ministarstvo zdravlja će prijedloge analizirati, po potrebi korigirati te odobriti. Plan implementacije ciljeva Nacionalnog plana za 2016. bolnice trebaju dostaviti do 30.6.2015.. Prva faza implementacije Nacionalnog plana počinje po odobrenju planova, a druga faza 1.1.2016. kada treba započeti funkcionalna integracija bolnica. Tamo gdje će postojati svi preduvjeti za njezino provođenje, uz podršku lokalne i regionalne samouprave, funkcionalna integracija provest će se i ranije tijekom 2015. Za provođenje Nacionalnog plana i prilagodbu zdravstvenih ustanova novim modalitetima liječenja (ustopostava te opremanje dnevnih bolnica i dnevnih kirurgija) osigurana su sredstva iz EU fondova u iznosu 532 milijuna kuna.

Intenzivniju primjenu modela **objedinjene javne nabave** u cilju racionalizacije troškova bit će moguće realizirati s novim modelom upravljanja bolnicama. Implementacija sustava javne nabave u bolnicama obuhvaćenim Nacionalnim planom ima za cilj u 2015. obuhvatiti objedinjenom javnom nabavom najmanje 30% ukupne potrošnje lijekova i potrošnog materijala. Očekuje se izmjena ustroja i ovlasti Agencije za kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu i socijalnoj skrbi (koja postaje Agencija za kvalitetu i logistiku) u rujnu 2015. koja bi trebala preuzeti poslove javne nabave i procjene medicinskih tehnologija značajnih za planiranje kapitalnih ulaganja s ciljem racionalizacije troškova. Procjenjuje se da će objedinjeni model javne nabave za medicinske proizvode donijeti uštede od 40 milijuna kuna na godišnjoj razini.

Središnji informacijski zdravstveni sustav već omogućuje izdavanje recepata u digitalnom obliku (e-recept), te elektroničko naručivanje pacijenata (e-naručivanje). Do kraja 2015. provest će se digitalizacija zdravstvene obrade pacijenata, na način da će se uputnice, nalazi i otpusna pisma u elektroničkom obliku početi postupno komunicirati između svih dionika zdravstvenog sustava. Također će se povezati financijske aplikacije bolnica radi boljeg kontrolinga bolničkog sustava. Implementacijom **e-uputnice, e-nalaza i e-otpusnog pisma** očekuje se ušteda te ostvarivanje kvalitetnije zdravstvene zaštite (primjerice nalazi koji se sada ne podižu bit će dostupni liječniku primarne zdravstvene zaštite). Uvođenjem A5 uputnice koja se odnosi na konzultacije bez pacijenta očekuje se smanjeno upućivanje na sekundarnu razinu zdravstvene zaštite. Razvojem povezivanja financijskih aplikacija bolnica bit će dostupniji specifični operativni podaci poslovanja bolnica (financijski, materijalni, kadrovski i dr.).

Kroz **novi model ugovaranja primarne zdravstvene zaštite** uvedeni su poticaji za propisivanje lijekova unutar definirane stope, a prema vrsti populacije u skrbi pojedinog liječnika. Elektronički se svakodnevno prati propisivanje s obzirom da je e-Recept uveden nacionalno i 98% svih lijekova propisano je elektronički pa se u svakom trenutku može pratiti za kojeg pacijenta je koji liječnik propisao koji lijek. HZZO provodi kontinuiranu kontrolu propisivanja lijekova u ordinacijama primarne zdravstvene zaštite osnovom utvrđenih indeksa propisivanja lijekova po timu, uz provođenje edukacije kod doktora koji prekomjerno propisuju lijekove. Posebnim panelima za praćenje propisivanja antibiotika i polipragmazije povećava se učinkovitost propisivanja i smanjuje trošak. Potrošnja posebno skupih lijekova ugovara se sa svakom bolnicom kao posebno izdvojena stavka i prati u mjesečnim izvješćima radi bolje kontrole potrošnje. Uvedena je i složenija kontrola odobrenja primjene posebno skupog lijeka koju indicira bolnički liječnik specijalista. Taj prijedlog se upućuje bolničkom povjerenstvu za lijekove ustanove u kojoj liječenje treba biti provedeno. Ukoliko je bolničko povjerenstvo suglasno s predloženom terapijom, bolnica pokreće nabavu lijeka i započinje liječenje pacijenta. Medicinska dokumentacija dostavlja se HZZO-u uz priloženo mišljenje bolničkog povjerenstva za lijekove. HZZO po zaprimanju dokumentacije, provjerava da li je primjena lijeka u skladu sa smjernicom iz liste lijekova. Ukoliko je primjena sukladna smjernici iz liste lijekova, plaćanje lijeka ide sa posebno ugovorene pozicije za posebno skupe lijekove u toj bolničkoj ustanovi. Ukoliko primjena nije u skladu s smjernicom, trošak primjene takvog lijeka tereti temeljna sredstva bolničkog proračuna. Postupkom javnog nadmetanja za utvrđivanje referentnih cijena lijekova očekuje se snižavanje troškova lijekova u 2015. u iznosu 100 milijuna kuna (zadnja lista lijekova s utvrđenim sniženim cijenama objavljena je u veljači 2015. koja tijekom godine treba pokazati efekt u potrošnji lijekova). Kroz novi model ugovaranja primarne zdravstvene zaštite uvedeni su poticaji za propisivanje privremene nesposobnosti za rad unutar definirane stope HZZO-a. Uz to, HZZO provodi kontinuirane kontrole privremene nesposobnosti za rad (bolovanja) u ordinacijama opće/obiteljske medicine i to kao redovite kontrole i kao izvanredne kontrole na zahtjev, a sve s ciljem smanjenja stope privremene nesposobnosti za rad (bolovanja) na optimalnu razinu. Kako su značajne uštede ostvarene već tijekom 2013. i 2014. nizom mjera i aktivnosti te nizom akcija vezanih za nadzor i kontrolu propisivanja privremene nesposobnosti za rad, nije realno očekivati iz godine u godinu stalno visoko smanjenje izdataka (pogotovo uzimajući u obzir gospodarsku situaciju u kojoj se zaposlene osobe puno teže odlučuju na bolovanje radi očuvanja radnog mjesta). HZZO će raditi na zadržavanju trenda štednje provođenjem pojačanih redovnih kontrola i akcija vezanih za kontrolu privremene nesposobnosti za rad što bi trebalo dovesti do smanjenja izdataka za 3-5%, a za 2015. uštede su planirane u iznosu 50 milijuna kuna.

Jačanje uloge primarne zdravstvene zaštite treba dovesti do smanjenje upućivanja u specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu, te korištenjem načela supsidijarnosti smanjenje troškova skupljeg specijalističkog i bolničkog liječenja. To se planira provesti kontinuiranom kontrolom od strane HZZO-a novog modela ugovaranja za 4 osnovne djelatnosti primarne zdravstvene zaštite (obiteljska medicina, ginekologija, pedijatrija, polivalentna dentalna medicina) te upućivanja u specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu. U tu svrhu se planira opremanje ordinacija primarne zdravstvene zaštite dijagnostičkom i terapijskom opremom i to prvenstveno u depriviranim područjima kao i manji infrastrukturni zahvati u ordinacijama primarne zdravstvene zaštite i domovima zdravlja korištenjem 140,6 milijuna kuna sredstava iz EU fondova.

U odnosu na proračun 2014., proračun za zdravstvo u 2015. predviđa smanjenje za 1,19 milijardi kuna, ali i povećanje tekućih sredstava za ključna područja poput zdravstvene skrbi u bolnicama, jer su smanjenja u prethodnim godinama u potpunosti demotivirala uštede i prouzročila nove dugove (Prilog 4. Financijski plan zdravstvenog sustava 2015.-2017.).

Tablica 4.4.1. Plan otplate dospjelih obveza zdravstva

Dospjele obveze	31.12.2014.	2015.		2016.		2017.		UKUPNO
		30.6.2015.	31.12.2015.	30.6.2016.	31.12.2016.	30.6.2017.	31.12.2017.	
HZZO	933.752.946	600.000.000	362.000.000	100.000.000	0	0	0	
Bolnice	1.735.541.742	1.700.000.000	1.656.565.590	1.200.000.000	900.000.000	400.000.000	0	
Ostale zdravstvene ustanove	180.873.316	130.873.316	80.873.316	0	0	0	0	
UKUPNO	2.850.168.004	2.430.873.316	2.099.438.906	1.300.000.000	900.000.000	400.000.000	0	
Otplata dugova		-750.729.098		-1.199.438.906		-900.000.000		-2.850.168.004

Nepodmirene obveze (ukupno 2,85 milijardi kuna na kraju 2014.) planiraju se u cijelosti otplatiti do kraja 2017., bez daljnje pomoći (sanacije) iz Državnog proračuna, sukladno dinamici prikazanoj u Tablici 4.2. Tijekom 2015. planira se podmiriti 750,7 milijuna kuna starih dugova, u 2016. više od 1,2 milijarde kuna, a u 2017. ostatak od 800 milijuna kuna nepodmirenih, a dospjelih obveza. Plan je da se zdravstveni sustav sa 31.12.2017. svede u zakonske rokove plaćanja od 60 dana. Obrazloženje otplate nepodmirenih, a dospjelih obveza u zdravstvu do 2017. nalazi se u Prilogu 5.

Upravljanje ljudskim resursima sukladno potrebama zdravstvenog sustava, planiranje edukacije i specijalizacija, financiranje deficitarnih specijalizacija, osobito u depriviranim područjima kao i uspostavljanje kontinuirane izobrazbe zdravstvenih djelatnika definirat će se Nacionalnim planom razvoja ljudskih resursa koji bi trebao biti usvojen do lipnja 2015. Zajedno sa Nacionalnim planom uspostavljen je i Nacionalni registar pružatelja zdravstvene zaštite, a Središnje tijela za planiranje i upravljanje ljudskim resursima koje bi do kraja godine trebalo biti imenovano bit će ključno u rješavanju planiranja kadrovske infrastrukture zdravstvenog sustava. Ove godine se planira financiranje deficitarnih specijalizacija (obiteljska medicina te ginekologija i pedijatrija i hitna medicina) u depriviranim područjima, kroz koje će se liječnicima osim specijalizacije nuditi i stipendija za pokrivanje troškova života kako bi ih se potaknuo na rad u tim područjima. Tome, kao i implementaciji programa e-Učenje za zdravstvene djelatnike, namijenjena su sredstva iz EU fondova u iznosu 266 milijuna kuna. Sve navedeno trebalo bi poboljšati dostupnost zdravstvenih usluga.

Reforma sustava socijalnih naknada

Mjere

1. Konsolidacija socijalnih naknada kroz Zajamčenu minimalnu naknadu (ZMN)
2. Konsolidacija socijalnih naknada kroz Jedinstveni centar za naknade (JCN)

Nastavkom provedbe reformskih mjera u ovome području cilj je **povećati učinkovitost sustava** socijalnih naknada, dodatno **potaknuti aktivaciju neaktivnih i nezaposlenih osoba**, ojačati **transparentnost sustava** te **povećati primjerenost naknada socijalne pomoći**. Navedeno će se postići konsolidacijom socijalnih naknada kroz Zajamčenu minimalnu naknadu i Jedinstveni centar za naknade (JCN).

Krajnji cilj konsolidacije socijalnih naknada kroz Zajamčenu minimalnu naknadu (ZMN) je stvaranje **Zajamčenog minimalnog standarda (ZMS)**, svojevrsne nove naknade kojom će se osigurati viša i kvalitetnija razina zaštite najsiriromašnijih skupina društva.

Do kraja lipnja 2015., Vlada će usvojiti **Akcijski plan konsolidacije sustava socijalne zaštite za razdoblje 2015.-2018.** Planom će se objediniti naknade socijalne zaštite s njihovim izdacima i korisnicima programa te mjere porezne politike. Akcijski plan će obuhvatiti postojeće stanje u području naknada na razini središnje države i JLP(R)S, razdiobu troškova socijalne zaštite po korisničkim skupinama, uvjete i kriterije ostvarivanja prava te ulogu socijalnog planiranja na lokalnoj i regionalnoj razini. Nadalje, bit će predstavljene i preporuke za racionalizaciju i buduću ulogu naknada socijalne zaštite, odnosno objedinjavanje naknada i programa u budućem razdoblju.

Akcijskim planom će se odrediti koje će naknade i u kojem vremenskom roku postati dio zajamčenog minimalnog standarda (ZMS), naknade kojom bi se učinkovitije zaštitili najugroženiji korisnici; daljnje postupanje s naknadama i olakšicama koje su ostale van ZMS; koje naknade i u kojem vremenskom roku prelaze u administriranje u jedinstveni centar za naknade (JCN) te na koje naknade bi se primjenjivao kriterij provjere dohotka i imovine. S obzirom da spomenute promjene podrazumijevaju i izmjenu zakonskih i

podzakonskih propisa, Akcijski plan će razraditi hodogram izmjena zakonskih propisa za svaku pojedinu naknadu.

Cilj koji se želi postići je **pravednija raspodjela sredstava** sustava socijalne zaštite najugroženijim građanima objedinjavanjem naknada, **pojednostavljivanje postupka ostvarivanja naknada** te **ujednačavanje kriterija za njihovo ostvarivanje uvođenjem**, tamo gdje je to oportuno, **provjere dohotka i imovine**. Također, uspostaviti će se transparentnost sustava i veća kontrola i financijske uštede kroz uspostavu administriranja naknada na jednom mjestu te razmjenom podataka s drugim sustavima kroz jedinstvenu aplikaciju.

Uštede koje će se ostvariti temeljem konsolidacije sustava procjenjuju se na 15% ukupnih sredstva za naknade koje će biti objedinjene pod ZMS-om i njihovo administriranje na godišnjoj razini.

Tijekom narednog razdoblja, nastaviti će se s provedbom aktivnosti s ciljem objedinjenja socijalnih naknada kroz **Jedinstveni centar za naknade (JCN)** kako bi se uspostavila jedinstvena administrativna točka u odnosu prema građanima te ojačao sustav kontrole socijalnih davanja. Isto podrazumijeva i administriranje kroz jedinstvenu aplikaciju. Sredstva za provedbu osigurana su kroz zajam Svjetske banke IBRD8426-HR. Tijekom 2015. planiraju se izmjene relevantnih zakona (Zakon o socijalnoj skrbi, Zakon o roditeljskim potporama u dijelu prijenosa ovlasti za izdavanje rješenja za ostvarivanje prava sa HZMO-a, HZZO-a i centara za socijalnu skrb na JCN, Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti i Zakon o doplatku za djecu) čime će se omogućiti daljnja operacionalizacija JCN-a.

Također, u 2015. će se izvršiti sve potrebne tehničke pripreme s ciljem opremanja ureda državne uprave i obučavanja njihovih djelatnika svim potrebnim vještinama za kvalitetno administriranje Zajamčene minimalne naknade putem JCN-a. Administriranje preostalih naknada (roditeljskih potpora, naknada za vrijeme nezaposlenosti, doplatka za djecu, itd.) uvodit će se kontinuirano tijekom 2016. i 2017. Konsolidacijom ZMN-a, roditeljskih potpora, naknada za vrijeme nezaposlenosti i doplatka za djecu kroz JCN (u prvoj fazi konsolidacije do 2017.) očekuje se ušteda u iznosu od 600 milijuna kuna godišnje.

4.2. Rješavanje slabosti u upravljanju i povećanje učinkovitosti javnog sektora

Poboljšanje funkcioniranja javne uprave

Mjere

1. Racionalizacija sustava pravnih osoba s javnim ovlastima i njihovo jedinstveno zakonsko uređenje
2. Racionalizacija područnih jedinica središnjih tijela državne uprave
3. Započeti proces funkcionalne, fiskalne i teritorijalne decentralizacije s ciljem racionalizacije sustava JLP(R)S
4. Revidiranje sustava određivanja plaća i uređenje sustava plaća u javnoj upravi i javnim službama
5. Poboljšati upravljanje ljudskim resursima u javnoj upravi
6. Unaprijediti elektroničko poslovanje javne uprave i pružanje elektroničkih usluga za građane i poslovne subjekte
7. Razvoj Portala otvorenih podataka na web adresi data.gov.hr

Sukladno nalazima dubinske analize poslovanja agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, Vlada pokreće **racionalizaciju sustava pravnih osoba s javnim ovlastima i njihovo jedinstveno zakonsko uređenje**. Obvezuje se smanjiti njihov broj za najmanje 15% te do listopada 2015. uvesti jedinstveni zakon kojim se propisuju i uređuju kriteriji za njihovo osnivanje, unutarnje ustrojstvo, način poslovanja i nadzor. Do svibnja 2015. utvrdit će se akcijski plan provedbe racionalizacije sustava pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa, čime će se broj agencija smanjiti za 9, s postojećih 57. Popis agencija koje su predmetom spajanja te za koje se napravila procjena ušteda radi promjene statusa, prikazane su u Tablici 4.3.1.

Tablica 4.6.1. Popis agencija koje su predmetom spajanja

Naziv agencije	Institucija kojoj se pripaja	Nadležno ministarstvo	Procijenjeno smanjenje troškova poslovanja u 2016. (u milijunima kuna)
Državni zavod za zaštitu prirode	Agencija za zaštitu okoliša	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode	2,15
Hrvatski zavod za norme	Državni zavod za mjeriteljstvo	Ministarstvo gospodarstva	0,7
Hrvatska akreditacijska agencija	Državni zavod za mjeriteljstvo	Ministarstvo gospodarstva	
Hrvatski mjeriteljski institut	Institut Ruđer Bošković	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	0,4
Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih	Agencija za odgoj i obrazovanje	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	2,6
Agencija za znanost i visoko obrazovanje	Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	1
Agencija za regionalni razvoj	Središnja agencija za financiranje i ugovaranje projekata EU	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU	1
Agencija za vodne putove	Hrvatske vode	Ministarstvo pomorstva prometa i infrastrukture, Ministarstvo poljoprivrede	10
Hrvatska agencija za hranu	Hrvatski veterinarski institut	Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	6,5

Procijenjeno je da će se smanjenjem materijalnih rashoda, kao i statusnim promjenama u 2015. i 2016., u proračunu uštedjeti ukupno oko 500 milijuna kuna. Izmjenama zakona kojima su osnivane agencije i druge pravne osobe s javnim ovlastima kao i uspostavom jedinstvenog zakonskog okvira, osigurat će se nadzor nad financijskim poslovanjem agencija i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima. Provođenjem racionalizacije smanjit će se troškovi rada, ubrzati donošenje odluka, čime će se u konačnici omogućiti kvalitetnije pružanje usluga prema ostalim tijelima države uprave i privatnom sektoru.

Također će se provesti **racionalizacija područnih jedinica središnjih tijela državne uprave** te smanjiti njihov broj za 20%. Na ovaj način umanjit će se fragmentiranost i povećati učinkovitost postupanja prema građanima. Do siječnja 2016., temeljem funkcionalne i fiskalne analize područnih jedinica i izradom kriterija za spajanje istih s uredima državne uprave započet će proces pripajanja prvostupajskih tijela državne uprave uredima državne uprave u županijama, počevši od područnih jedinica koje obavljaju inspekcijski nadzor. Provedbom ove mjere ušedit će se oko 25 milijuna kuna u 2016., dok će se prenošenjem ovlasti rješavanja predmeta u prvom stupnju sa ministarstava na urede države uprave osigurati učinkovitije postupanje države prema građanima.

Raspodjela odgovornosti i decentraliziranih javnih usluga suboptimalno je raspodijeljena na ukupno 576 općina i gradova na lokalnoj razini te županija na regionalnoj razini, ali koji u mnogim slučajevima zbog svoje razine razvoja, fiskalnog i administrativnog kapaciteta te veličine ne uspijevaju uspješno osigurati učinkovitu provedbu javnih funkcija u svojoj nadležnosti, stoga će se **započeti proces funkcionalne, fiskalne i teritorijalne decentralizacije s ciljem racionalizacije sustava lokalne, područne (regionalne) samouprave**. Do listopada 2015. uspostaviti **poticajni mehanizam dobrovoljnog spajanja i bolje koordinacije JLP(R)S**, uz paralelnu razradu novog racionalnijeg modela raspodjele poslova iz samoupravnog djelokruga JLP(R)S temeljem procjene fiskalnih kapaciteta i veličine. Poticajni mehanizam bi se mogao temeljiti primjerice na preraspodjeli poreznih prihoda, na način da se osiguraju dodatni prihodi jedinicama koje su se odlučile za spajanje i/ili zajedničko pružanje javnih usluga prema potrebama i s direktnim pozitivnim učinkom na građane i poslovne subjekte.

Učinkovitost u pružanju različitih javnih usluga i obavljanju javnih funkcija je niska i zbog pretjerane rigidnosti u organizacijskim strukturama i neprilagođenom sustavu plaća u javnom sektoru koji ne stimulira niti nagrađuje ostvarivanje rezultata. I dubinska analiza rashoda za zaposlene koji se isplaćuju iz Državnog proračuna iz ožujka 2015. ukazala je na brojne nepravednosti i nelogičnosti u sustavu plaća, stoga se pokreće **revidiranje sustava određivanja plaća i uređenje sustava plaća u javnoj upravi i javnim službama odnosno** provedba cjelovite reforme sustava plaća, koja se ima provesti u srednjoročnom razdoblju. Cilj je sustav plaća u državnoj službi, pravnim osobama s javnim ovlastima i javnim službama urediti prema načelima transparentnosti i jedinstvenog pristupa nagrađivanju za jednaki rad, kroz uvođenje platnih razreda i varijabilnih dijelova plaće, što će omogućiti razlikovanje kvalitetnog i manje kvalitetnog rada.

Na temelju stručnih analitičkih podloga te rezultata rasprave između socijalnih partnera i zainteresirane javnosti utvrditi će se smjer, način i struktura za reviziju i uređenje sustava plaća u javnoj upravi i javnim službama prema jedinstvenim načelima. Osnovne teze prijedloga za novi Zakona o plaćama predstavljene su u Prilogu 6. Do rujna 2015. izradit će se simulacija postojećih radnih mjesta u javnoj upravi i javnim službama prema novoj klasifikaciji. Novi prijedlog Zakona trebao bi biti upućen u saborsku proceduru u listopadu 2015. Donošenjem novog Zakona o plaćama u javnoj upravi i javnim službama, što se planira do ožujka 2016., osigurat će se jedinstveni pristup nagrađivanju za jednaki rad, uspostaviti će se jedinstvene osnovice i okviri za uređenje platnih razreda i varijabilnih dijelova. Također se želi unaprijediti koordinacija kolektivnog pregovaranja u javnoj upravi i javnim službama te će se osigurati dosljedna primjena standarda pregovaranja u svim područjima javne uprave i javnih službi. Bitno je istaknuti kako financijske uštede nisu

motiv ovih promjena, već je to stvaranje učinkovitijih i profesionalnijih kadrova u državnoj upravi i javnim službama.

Također se želi **poboljšati upravljanje ljudskim resursima u javnoj upravi**. Povećat će se broja članova Odbora za državnu službu čime će se ubrzati postupci rješavanja žalbi kod postupka zapošljavanja, dok će se donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima ukinuti službenički sudovi čime će se skratiti postupci zapošljavanja u državnoj službi. Pristupit će se analizi potrebnih kompetencija za obavljanje poslova javne uprave, a izradom kompetencijskog okvira za zaposlene u javnoj upravi, u srednjoročnom razdoblju definirat će se ključne kompetencije namještenika i službenika za sva radna mjesta u javnoj upravi što će doprinijeti sveukupnoj profesionalizaciji javne uprave.

Unaprijedit će se elektroničko poslovanje javne uprave i pružanje elektroničkih usluga za građane i poslovne subjekte. Kao temelj daljnjeg razvoja e-usluga za građane i poslovne subjekte, do studenog 2015. usvojiti će se Strategija e-Hrvatska 2020. kao preduvjet pružanja elektroničkih usluga javnog sektora. Početak izdavanja e-osobne iskaznice predviđeno je u rujnu 2015. Daljnjim razvojem sustava e-građani omogućit će se pouzdano i jednostavno korištenje on-line usluga za građane uz mehanizam provjere identiteta. Primjenom e-potpisa i uvođenjem e-računa u poslovanje tijela države uprave te obvezom izdavanja strukturiranog e računa prema poslovnim sektorima do travnja 2016., olakšat će se komunikacija korisnika upravnih usluga s javnopravnim tijelima, dok će se punom primjenom servisa e-Poslovanje, predviđenim za prosinac 2016., unaprijediti pružanje elektroničkih usluga za poslovne subjekte.

Do svibnja 2015., uspostaviti će se središnji internetski **Portal otvorenih podataka** (na web adresi data.gov.hr) sa najmanje 100 setova podataka koji će građanima omogućiti lakše pretraživanje otvorenih podataka javnog sektora namijenjenih ponovnoj uporabi.

Poboljšanje upravljanja javnim poduzećima

Mjere

1. Redefinirati pojam i opseg evidencije državne imovine
2. Uspostaviti sustav izvještavanja o poslovanju trgovačkih društava u vlasništvu jedne ili više JLP(R)S
3. Smanjenje državnog portfelja trgovačkih društava
4. Definirati i objaviti specifične ciljeve trgovačkih društava s ciljem odgovornijeg poslovanja i jačanja ocjenjivanja uspješnosti društava
5. Ojačati zahtjeve za stručnostima kandidata i transparentnost u postupcima imenovanja upravljačkih odbora trgovačkih društava u državnom vlasništvu

Kako bi se ojačao **financijski nadzor nad poduzećima u vlasništvu JL(R)PS**, izmjenom Zakona o upravljanju i raspolaganju državnom imovinom **proširit će se obuhvat državne imovine** na način da će se kao sastavni dio trgovačkih društava u vlasništvu države uključiti i poduzeća u vlasništvu JLP(R)S. Izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju i raspolaganju državnom imovinom te donošenjem Uredbe o ustrojstvu, načinu vođenja i sadržaju Središnjeg državnog registra državne imovine u srpnju 2015., propisat će se obveza dostavljanja financijskih podataka poduzeća u vlasništvu lokalne i područne samouprave i njihovih povezanih društava prema Ministarstvu financija. Model izvještavanja izraditi će se do srpnja 2015., a uključiti će, osim podataka o financijskom poslovanju i rezultatima, broj zaposlenih, troškove rada, investicije za tekuće razdoblje, eventualne planove restrukturiranja itd.

Nastavit će se sa **smanjenjem državnog portfelja trgovačkih društava**, što se odnosi na trgovačka društva od posebnog interesa u kojima Republika Hrvatska raspolaže većinskim ili manjinskim udjelima, te ostala društva u kojima Republika Hrvatska ima poslovne udjele i dionice, a za čije je upravljanje zadužen Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP). Izmjenom Odluke Vlade o utvrđivanju popisa trgovačkih društava od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, a čije se donošenje očekuje za lipanj 2015., smanjit će se broj trgovačkih društava od posebnog i strateškog interesa. Do rujna 2015. utvrdit će se dodatne mogućnosti ponude manjinskih paketa dionica na burzi trgovačkih društava od strateškog i posebnog interesa.

Jedan od važnih ciljeva je definiranje i objava specifičnih ciljeva trgovačkih društava s ciljem odgovornijeg poslovanja i jačanja ocjenjivanja uspješnosti društava. Postavit će se jasni srednjoročni ciljevi i indikatori za mjerenje uspješnosti čime će se ojačati transparentnost i odgovornost države kao vlasnika u upravljanju državnom imovinom, te će se visine rukovodećih plaća i nagrađivanje vezati uz uspješnost u ostvarivanju postavljenih ciljeva. Uspostava jasnih ciljeva i indikatora praćenja uspješnosti u poslovanju trgovačkih društava u vlasništvu države doprinijet će jačanju transparentnosti i odgovornosti države kao vlasnika u upravljanju državnom imovinom. U razdoblju od svibnja do listopada 2015. provodit će se pilot projekt uspostave ciljeva poslovanja za manji broj trgovački društava u većinskom državnom vlasništvu koji će se temeljiti na usporedbi indikatora uspješnosti u ispunjavanju ciljeva sličnih tvrtki. Na temelju provedenog pilot projekta, do kraja 2015. usvojiti će se Akcijski plan za provedbu srednjoročnih ciljeva poslovanja u većini trgovačkih društava u većinskom državnom vlasništvu.

Također, **ojačati će se zahtjeve za stručnostima kandidata i transparentnost u postupcima imenovanja upravljačkih odbora trgovačkih društava u državnom vlasništvu.** Uredba o izboru i imenovanju članova Uprava i Nadzornih odbora, čije se stupanje na snagu očekuje u lipnju 2015. predviđa unajmljivanje *headhunting* agencija kao pomoć u pronalaženju kandidata čije kvalifikacije najbolje odgovaraju potrebama trgovačkih društava. U tom cilju, do lipnja 2015., izraditi će se Smjernice trgovačkim društvima u državnom vlasništvu za izradu internih akata kojim će se visina naknade i nagrađivanja vezati uz mjerenje uspješnosti u ostvarivanju postavljenih srednjoročnih ciljeva. U istom smislu do rujna 2015. donijet će se Kodeks korporativnog upravljanja za trgovačka društva u većinskom vlasništvu.

4.3. Promicanje rasta, vanjske konkurentnosti i ponovna uspostava ravnoteža u hrvatskom gospodarstvu

Smanjenje administrativnog opterećenja i troškova poslovanja poduzeća

Mjere

1. Mjerenje administrativnog opterećenja gospodarstva primjenom *Standard Cost Model (SCM)* metodologije
2. Smanjenje parafiskalnih nameta

U 2015. kao jedna od ključnih mjera za poboljšanje poslovnog okruženja, ističe se nastavak mjerenja administrativnog opterećenja SCM metodologijom u području propisa iz domene gospodarstva. Na temelju rezultata provedenog pilot projekta u svibnju će se usvojiti **Plan provedbe mjera za smanjenje administrativnog opterećenja u području trgovine i posredovanja u prometu nekretnina za 20% do kraja 2015.**

S ciljem daljnjeg uklanjanja administrativnih opterećenja utvrdit će se dodatnih 5-7 područja propisa relevantnih za gospodarstvo u kojima će se tijekom 2015. i 2016. godine provoditi mjerenje putem SCM metodologije. Prioritet će se dati područjima propisa koji reguliraju pokretanje poslovanja tj. registraciju poslovnog nastana trgovačkih društava i obrta, rad i zaštitu na radu, stavljanje proizvoda na tržište, obnovljive izvore energije, gradnju, upravne postupke itd.

U svibnju 2015. Vlada će donijeti odluku kojom se utvrđuju područja propisa za provedbu daljnjeg mjerenja. Po utvrđivanju navedenih prioritetnih područja, u lipnju 2015. usvojiti će se **Akcijski plan za proširenje SCM mjerenja na identificirana regulatorna područja.** Krajem 2015., usvojiti će se i **Plan provedbe mjera za smanjenje administrativnog opterećenja za 20 % do kraja 2016. za navedena prioritetna regulatorna područja.**

U lipnju 2015. također se planira utvrditi horizontalni model stalne koordinacije provedbe reforme poslovnog okruženja korištenjem SCM metodologije kojom bi se Koordinaciju Vlade za gospodarstvo imenovalo koordinacijskim tijelom.

Ovom mjerom poboljšat će se planiranje i donošenje odluka o javnim politikama za gospodarstvo te će se ukloniti administrativna opterećenja koja predstavljaju veliki financijski i vremenski trošak i teret za gospodarstvo.

Smanjenje parafiskalnih nameta

U području parafiskalnih nameta **Odlukom Vlade o smanjenju parafiskalnih nameta u 2015. godini i ciljevima smanjenja u 2016. godini i osnivanju Povjerenstva za praćenje provedbe smanjenja parafiskalnih nameta** utvrđuje se obveza za njihovo smanjenje u iznosu od 0,1% bruto domaćeg proizvoda iz 2014. tijekom 2015. i dodatnih 0,1% BDP-a u 2016.

Utvrđen je popis parafiskalnih nameta čija smanjenja će se provesti u 2015. odnosno za koja će se do 1. siječnja 2016. donijeti izmjene i dopune propisa kojima se ti parafiskalni nameti reguliraju, a čije je smanjenje

utvrđeno u iznosu od 278 milijuna kuna (Tablica Popis parafiskalnih nameta s utvrđenom vrijednost smanjenja u 2015.).

U 2015. također će se smanjiti parafiskalni nameti iz nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša i prirode u iznosu od 69 milijuna kuna te iz nadležnosti Ministarstva zdravlja u iznosu od oko 2 milijuna kuna.

Povjerenstvo za praćenje provedbe smanjenja parafiskalnih nameta će do rujna 2015. utvrditi dodatne parafiskalne namete za smanjenje u 2016. te će se po utvrđivanju ciljane skupine parafiskalnih nameta preuzeti obveza za njihovo ukidanje u iznosu od 0.1% u 2016.

Nadalje, kako bi se **pojednostavila naplata parafiskalnih nameta**, Povjerenstvo će do kraja 2015. utvrditi mogućnosti jedinstvene naplate parafiskalnih nameta. U cilju povećanja **transparentnosti Registra parafiskalnih nameta**, do lipnja 2015. isti će se **javno objaviti** na stranicama Ministarstva financija, a sadržavat će popis svih nameta koji ulaze u trošak poslovanja poduzetnika.

Samim smanjenjem troškova poslovanja poduzetnika ostvarenih smanjivanjem parafiskalnih nameta osloboditi mogućnost reinvestiranja sredstava čime će se potaknuti rast i razvoj privatnog sektora.

Tablica 4.8.1. Popis parafiskalnih nameta s utvrđenom vrijednosti smanjenja u 2015.

Naziv parafiskalnog nameta	Nadležno ministarstvo	Ciljano smanjenje razine nameta (%)	Procijenjeno smanjenje davanja (u milijunima kuna)
Vodni doprinos	Ministarstvo poljoprivrede	25	40
Članarine HGK	Ministarstvo gospodarstva	10	15
Članarine HOK	Ministarstvo poduzetništva i obrta	10	4,3
Članarina turističkim zajednicama	Ministarstvo turizma	15	30
Naknada za edukacije o higijeni osoblja koje rade u neposrednom kontaktu s hranom	Ministarstvo zdravlja	50	7,6
Zdravstveni pregledi na kliconoštvo osoba koje trebaju biti pod zdrav. nadzorom	Ministarstvo zdravlja	50	42
Godišnja naknada za uporabu javnih cesta	Ministarstvo prometa, pomorstva i infrastrukture	10	100

Naknada za ambalažu i ambalažni otpad	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode	7	30
Prihod od spomeničke rente	Ministarstvo kulture	10	10

Poboljšanje kvalitete novih zakona

Mjere

1. Jačanje zakonodavnog planiranja i koordinacije u donošenju propisa na nacionalnoj razini
2. Jačanje sustava za procjenu učinaka propisa

Jačanjem zakonodavnog planiranja i koordinacije u donošenju propisa na nacionalnoj razini postići će se bolja predvidivost poslovnog okruženja za korporativni sektor. Kako bi se omogućila **kontrola donošenja neplaniranih normativnih aktivnosti**, do svibnja 2015. izmjenama i dopunama Poslovnika Vlade **proširit će se nadležnosti Koordinacije za gospodarstvo, investicije i fondove EU i Koordinacije za unutarnju politiku i upravljanje državnom imovinom** u smislu kontrole pravodobnog ispunjavanja Godišnjeg plana normativnih aktivnosti te iznimnog odobravanja upućivanja u proceduru usvajanja neplaniranih zakonskih prijedloga, uz poštivanje postupka procjene učinaka propisa. Sukladno izmjenama Poslovnika, središnja tijela državne uprave moći će predložiti donošenje zakona po hitnom postupku kada to zahtijevaju osobito opravdani razlozi, koji u prijedlogu moraju biti posebno obrazloženi, ili ako donošenje zakona po hitnom postupku ispunjava obvezu proizašlu iz provedbe Nacionalnog programa reformi za tekuću godinu. Proširenjem nadležnosti dviju navedenih Koordinacija povećat će se kontrola iznimnog odobravanja upućivanja u proceduru neplaniranih zakonskih prijedloga čime će se u 2015. **smanjiti udjel broja neplaniranih zakona za 25 % u odnosu na 2014., te za 50% u 2016. u odnosu na 2014.**

U kontekstu boljeg planiranja zakonodavnih aktivnosti, uvest će se **mehanizmi za ex- post procjenu učinaka zakona**, dok će se na temelju provedene procjene primjene Zakona o procjeni učinaka propisa u trogodišnjem razdoblju (2013. – 2015.), do listopada 2015. izraditi preporuke za unaprjeđenje zakonodavnog okvira procjene učinaka propisa.

U cilju smanjenja nepovoljnih utjecaja zakonskih akata na malo i srednje poduzetništvo (MSP), do prosinca 2015. očekuje se uvođenje **"SME test"** kao obveza u procjeni učinaka propisa na MSP.

Kako bi se dionike uključene u proces donošenja normativnih aktivnosti upoznalo s korištenjem analitičkih alata u procjeni učinaka propisa, između ostalog i SCM metodologije i SME testa, kroz *Twinning light* projekt **"Jačanje kapaciteta za provedbu Strategije procjene učinaka propisa za razdoblje od 2013. do 2015."** provest će se edukacijski ciklusi za što je osigurano 225.000 eura iz IPA komponente I.

Osnaženi okvir za provedbu stečajnih postupaka

Mjere

1. Osnažen okvir za provedbu stečajnih i predstečajnih postupaka poduzetnika s ciljem olakšavanja restrukturiranja duga
2. Uspostava sustava stečaja potrošača/osobnog stečaja

Donošenjem novog Stečajnog zakona ojačat će se okvir za provedbu stečajnih i predstečajnih postupaka čime će se potaknuti održive poduzetnike na restrukturiranje **u ranoj fazi** kako bi se spriječila insolventnost i uklanjanje s tržišta onih poduzetnika i trgovačkih društava koji nisu insolventni.

Najveću novost predstavlja činjenica da buduće pokretanje i vođenje predstečajnih postupaka prelazi u sudsku nadležnost i to samo onda kada je objektivno moguće i realno ostvarivo da dužnik, uz djelomični otpis dugova, može nastaviti s poslovanjem. S druge strane, uz zakonom određene uvjete, propisat će se pokretanje stečajnog postupka po službenoj dužnosti nakon 120 dana blokade.

Ograničavanjem vremena u kojem insolventni dužnik može poslovati povećava se mogućnost naplate potraživanja što će dovesti do bolje i kvalitetnije zaštite vjerovnika i učinkovitijeg vođenja stečajnog postupka. Istovremeno, predviđeno je vraćanje mogućnosti korištenja stečajnog plana, odnosno mogućnosti **postizanja nagodbe (reorganizacije) i nakon otvaranja stečajnog postupka**, što će u konačnici pružiti dodatnu mogućnost dužnicima da nastave s poslovanjem. Također je predviđeno kontinuirano **praćenje i analiza učinkovitosti novog Stečajnog zakona** i opterećenosti pravosudnog sustava kao bitnog elementa održivosti cjelokupnog sustava učinkovitog rješavanja nelikvidnosti i procesa razduživanja.

Uspostava **sustava tromjesečnog praćenja i analize učinkovitosti** novog Stečajnog zakona i učinkovitosti trgovačkih sudova u njegovoj primjeni podrazumijeva:

1. određivanje osobe/tima za praćenje učinkovitosti
2. određivanje kriterija praćenja na temelju podataka iz e-spisa: opterećenosti sudaca trgovačkih sudova stečajnim (i drugim) postupcima, broj novih stečajnih predmeta po grupama (predstečajni postupci, stečajni, postupci, skraćeni stečajni postupci), broj riješenih stečajnih predmeta i način njihova rješavanja te trajanja postupka
3. uspostavu komunikacije sa sudovima radi ranog detektiranja eventualnih manjkavosti u propisima i/ili njihovoj primjeni
4. praćenje sudske prakse (prikupljanje i analiza prvostupanjskih i drugostupanjskih odluka)
5. praćenje subjektivnih dojmova o učinkovitosti stečajnog postupka (anketa stranaka u postupku i sudaca koji vode postupke)
6. izradu preporuka za poboljšanje postupka

Usvajanje novog Stečajnog zakona očekuje se u svibnju 2015., a njegovo stupanje na snagu 1. srpnja 2015.

Donošenje **Zakona o stečaju potrošača** omogućava uvođenje postupka stečaja potrošača ukoliko je potrošač **insolventan**, odnosno ako najmanje 90 dana uzastopno ne može ispuniti jednu ili više dospelih novčanih obveza u ukupnom iznosu većem od 30.000 kuna.

Zakon predviđa uvođenje novog instituta stečaja potrošača koji će građanima omogućiti reprogramiranje njihovih obveza, a vjerovnicima ravnomjernu naplatu tražbina u **izvansudskom postupku**. Uvođenjem sporazumnog rješavanja odnosa između potrošača i vjerovnika smanjit će se broj insolventnih građana te uplitanje javnih institucija što će u konačnici dovesti do **rasterećenosti sudova**. Usvajanje Zakona u Saboru očekuje se do lipnja 2015., a njegovo stupanje na snagu do rujna 2015.

4.4. Ostale reformske mjere

U područjima javnih financija provodit će se mjere koje se odnose na **unaprjeđenje proračunskog planiranja** i mjere **poboljšanja efikasnosti naplate poreza te učinka porezne politike na odvijanje ekonomskih aktivnosti**.

U cilju poboljšanja procjene fiskalnog učinka kao bitnog elementa za poboljšanje izrade limita ukupnih proračunskih rashoda predviđa se **unaprjeđenje Obrasca standardne metodologije za procjenu fiskalnog učinka** (PFU Obrazac) te uvođenje sustavnog odabira kapitalnih projekata temeljem jasno propisanih kriterija. Navedena mjera će se operacionalizirati kroz izmjenu Odluke o Obrascu standardne metodologije za procjenu fiskalnog učinka koja je predviđena tijekom II. kvartala 2015. te donošenjem uredbe Vlade kojom će se propisati način ocjene i postupak odobravanja investicijskih projekata do kraja 2015.

Daljnje aktivnosti su planirane i u okviru **poboljšanja efikasnosti Porezne uprave** (PU), u dijelu koji se odnosi na upravljanje rizicima u poreznim postupcima, gdje se predviđa uvođenje visoko automatiziranog postupka upravljanja rizicima utvrđenih poreznih obaveza i poreznih obveznika. Projekt je financiran iz zajma Svjetske banke.

Navedena mjera će biti realizirana u više faza tijekom 2015., a koje će uključivati analizu i definiranje rizika u utvrđivanju poreznih obveza i poreznih obveznika, zatim postupno uvođenja sustava upravljanja rizicima po pojedinim vrstama poreza, utvrđivanje rizika u svim značajnim poreznim oblicima te uspostava sustava izvještavanja. Provedbom projekta stvorit će se preduvjeti za promjenu svih poslovnih procesa u radu porezne uprave što će doprinijeti transparentnosti i efikasnosti u radu Porezne uprave.

U cilju **unaprjeđenja instrumenata za borbu protiv rada na crno**, predviđa se aktivnije uključivanje PU kroz donošenje Akcijskog plana kojim će se definirati područje provedbe i definiranje smjernica za borbu protiv svih vrsta ostvarivanja prihoda „na crno“ bez legitimnosti i plaćanja poreza (do kraja 2015.). U provedbi ove mjere PU povezat će se s drugim institucijama koje raspolažu podacima bitnim za pravilno utvrđenje poreznih obveza, a koji uključuju utvrđivanje područja u kojima postoji opasnost od rada na crno te načina djelovanja radi suzbijanja rada na crno, kao i utvrđivanje načina komunikacije s javnošću glede educiranja javnosti o učincima rada na crno.

Daljnji razvoj **e-komunikacije s poreznim obveznicima** imat će za cilj pojednostavljenja ispunjenja poreznih obveza gdje će se utvrditi način i modeli suradnje s dionicima u poslovnom okruženju.

U proteklom razdoblju PU uložila je značajne napore u stvaranje partnerskog odnosa s poreznim obveznicima. Kroz ePoreznu omogućena je predaja gotovo svih obračunskih prijava elektroničkim putem. Bitne obavijesti poreznim obveznicima dostavljaju se kroz ePoreznu. Daljnji razvoj e-komunikacije s poreznim obveznicima imat će za cilj pojednostavljenja ispunjenja poreznih obveza gdje će se utvrditi način i modeli suradnje s dionicima u poslovnom okruženju. Cilj suradnje je utvrditi područja za koje porezni obveznici smatraju da su administrativno opterećenje poslovanju, utvrditi nejasnoće u provedbi postupaka, i omogućiti prijavu nejasnoća i potencijalnih barijera. Navedenom mjerom će se omogućiti pravovremenost za dobivanje potrebnih informacija za provedbu postupaka kroz razvoj sustava pružanja obvezujućih mišljenja postojećim i potencijalnim dionicima u poslovnom okruženju. Određenom broju poreznih obveznika omogućiti se sklapanjem sporazuma kroz horizontalno praćenje koje će omogućiti ispravno ispunjenje porezne obveze.

Tijekom 2015. u planu su **izmjene Zakona o upravnim pristojbama** kojima će se regulirati mogućnosti elektroničkog plaćanja upravnih pristojbi neovisno o iznosu, tzv. sustav ePristojbe. Navedeno je jedna od mjera Vlade za uspostavljanje brže, modernije i jednostavnije komunikacije poduzetnika s javnim sektorom.

U planu je i **izmjena Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvoj** (HBOR) kako bi ova nacionalna razvojna banka mogla još jače podupirati razvojne prioritete. Uloga i važnost HBOR-a naročito je porasla tijekom posljednjih nekoliko godina kada su poslovne banke s djelovanjem u Hrvatskoj znatno smanjile svoju kreditnu aktivnost. Očekuje se da će on imati ključnu ulogu za provedbu Investicijskog plana u Hrvatskoj. Prijedlogom Zakona trebali bi se uključiti najbolji europski modeli i iskustva u radu nacionalnih razvojnih banaka. U tijeku traženja rješenja Vlada se konzultira s tijelima Europske komisije, nacionalnim razvojnim bankama drugih država članica te drugim europskim institucijama. Prema novom Europskom sustavu nacionalnih računa (ESA2010), HBOR je uključen u sektor države. Uključivanje u sektor države stvorilo je velika ograničenja u radu ove institucije obzirom da se svako povećanje duga HBOR-a smatra povećanjem ukupnog javnog duga (uključenje HBOR-a u sektor države povećalo je ukupni javni dug za gotovo 5% BDP-a, na razinu od 85% BDP-a). Time je uvelike smanjena mogućnost odobravanja kredita koji su u sadašnjem trenutku smanjenja kreditne aktivnosti poslovnih banaka u Hrvatskoj nužni za osiguranje ekonomskog oporavka i razvoja.

Sustavom korištenja državnih nekretnina za poticanje ulaganja nastojat će se po pogodnijim uvjetima dati u zakup i korištenje neiskorištenu državnu imovinu svakom poduzetniku koji investira u dugotrajnu imovinu minimalno 10 milijuna kuna i zaposli minimalno 5 novih radnika visoke stručne spreme. Cilj mjere je povećanje ulaganja u nove gospodarske aktivnosti te poticanje zapošljavanja visokokvalificirane radne snage.

Akcijskim planom za suzbijanje korupcije 2015.-2016. detaljno će se odrediti prioritetne provedbene mjere za postizanje mjerljivih rezultata neutralizacije korupcijskih rizika u kritičnim područjima koje identificira Strategija suzbijanja korupcije 2015.-2020. Uz svaku aktivnost definirat će se nadležna tijela za provedbu, rokovi provedbe, potrebna financijska sredstva te pokazatelji provedbe aktivnosti. Donošenjem Akcijskog plana suzbijanja korupcije aktivno će se upravljati koruptivnim rizicima u javnoj upravi, JLP(R)S te drugim nositeljima mjera, s glavnim ciljem prevencije ostvarivanja koruptivnih rizika.

S obzirom na trenutnu reorganizaciju i preustroj pravosudnog sustava u Hrvatskoj kao i opredjeljenje o horizontalnoj mobilnosti sudaca na sudovima na kojima je došlo do velikog smanjenja priljeva novih predmeta, **povećanjem učinkovitosti pravosudnog sustava, a posebno upravnih sudova** nastojat će se povećati broj sudaca na upravnim sudovima u Zagrebu, Rijeci i Splitu. Navedeno bi trebalo dovesti do smanjenja trajanja postupaka pred upravnim sudovima i smanjenja zaostataka neriješenih predmeta.

Nadalje, **povećanjem učinkovitosti pravosudnog sustava u području građanskog i trgovačkog prava te unaprjeđenjem parničnog postupka** nastojat će se redefinirati uloga trgovačkih sudova, postupaka pred trgovačkim sudovima i odredbe o troškovima postupka te poticanje mirenja. Cilj je povećanje učinkovitosti uz smanjenje trajanja postupka pred trgovačkim sudovima i značajno smanjenje troškova, u kombinaciji s učincima reforme stečajnog postupka i rasterećenja Visokog trgovačkog suda RH.

Vezano uz reorganizaciju pravosudne mreže tijekom 2015. pratit će se i analizirati **učinke njezine provedbe** te pravovremeno utjecati na otklanjanje eventualnih nedostataka.

Tijekom 2015. provodit će se mjere za daljnje unaprjeđenje tržišta rada. Nastavit će se s **praćenjem primjene i analize učinaka Zakona o radu** te izradom pravilnika sukladno Zakonu o radu. Analiza učinaka provedbe Zakona o radu bit će usmjerena na područja restrukturiranja poslodavaca, fleksibilnog uređenja radnog vremena i fleksibilnog oblika rada na području kolektivnih radnih odnosa. Nadalje, statističkim i inspeksijskim praćenjem **utvrdit će se nedostaci koji u sustavu potiču segmentaciju tržišta rada**. Nastavit će se **provedba mjera s ciljem sprječavanja pojave neprijavljenog rada** i to u segmentu promjene propisa

na području uređenja studentskog rada i sprječavanja obavljanja neregistrirane djelatnosti te sustavni inspekcijski nadzor nadležnih tijela.

Planira se dodatno jačanje i usmjeravanje poticaja za **zapošljavanje osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada** (starijih osoba, dugotrajno nezaposlenih i osoba s niskim kvalifikacijama) putem mjera aktivne politike zapošljavanja te povećanja poticaja za zapošljavanje nezaposlenih i neaktivnih osoba. Ukupan iznos za provedbu mjera aktivne politike zapošljavanja u 2015. iznosi 1,5 milijardi kuna.

Započeta evaluacija učinka i procesa mjera aktivnih nastavit će se tijekom 2015., a njezin dovršetak planiran je do veljače 2016.

Nadalje, kontinuirano će se provoditi aktivnosti s ciljem **uključivanja mladih koji su nezaposleni i nisu u sustavu obrazovanja na tržište rada**. Sukladno Smjernicama za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u RH za razdoblje od 2015.-2017. u mjere aktivne politike zapošljavanja u 2015. planira se uključiti 24.050 mladih osoba. Navedenom će bitno pridonijeti uspostava baze za praćenje osoba u NEET statusu temeljem koje će se izraditi posebne mjere za pristup i aktivaciju tih osoba.

Tijekom 2015., nastavit će se **proces restrukturiranja HZZ-a s ciljem poboljšanja njegove učinkovitosti**. Restrukturiranje će i dalje biti usmjereno na uspostavu visoko kvalitetne individualizirane usluge pripreme i posredovanja za zapošljavanje te na širenje mreže usluga.

U cilju **osnaživanja sustava za razvoj karijera** u 2015. donijet će se Strategija za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere. Ujedno će se nastaviti s razvojem alata za profesionalnu orijentaciju i razvoj karijere ALMIS (*Advanced Labour Market Information System*) u kojem se povezuju podaci o zaposlenosti, nezaposlenosti i obrazovnim programima, prikazuju stope zapošljavanja po zanimanjima, plaći, obrazovnom programu na razini visokog i srednjeg školstva te opisu zanimanja. Također, u tijeku je izrada informatičkog programa Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO) kojim će se uspostaviti baza podataka za izradu profila sektora, analize tržište rada, upisa na fakultete, projekcije kretanja zaposlenosti, procjenu učinka politika zapošljavanja, obrazovanja i gospodarskog razvoja.

S ciljem poboljšanja kvalitete obrazovnog sustava, **uspostaviti će se okvir nacionalnih kurikuluma i predmetni kurikulumi** za osnovnoškolsko obrazovanje i srednjoškolsko obrazovanje (gimnazijski programi, strukovni programi i umjetnički programi). U planu je **produljenje cjelovitog općeg obveznog odgoja i obrazovanja s 8 na 9 godina** s ciljem produljenja trajanja općeg obrazovanja cjelokupne populacije učenika te stjecanja temeljnih vještina za nastavak obrazovanja i/ili odlazak na tržište rada. Nadalje, unaprijedit će se kvaliteta studijskih programa i ostalih programa za inicijalno obrazovanje i trajno usavršavanja učitelja što će pridonijeti **daljnjoj profesionalizaciji učiteljske profesije**.

S ciljem bolje povezanosti sektora obrazovanja i gospodarstva, nastavit će se s **usklađivanjem obrazovnih programa na svim razinama s odgovarajućim standardima zanimanja i kvalifikacijama**.

Razvijat će se **sustav za stalno praćenje zapošljivosti diplomiranih i usklađivanje studijskih programa s potrebama tržišta rada** na temelju provedene analize o zapošljivosti grupe diplomiranih kroz duže vremensko razdoblje te analize o relevantnosti studijskih programa u odnosu na zanimanja diplomiranih.

Na temelju analize zastupljenosti stručne prakse u okviru studijskih programa, koji se izvode na visokim učilištima u RH, **unaprijedit će se kvaliteta i povećati obuhvat stručne prakse u studijskim programima**.

Dodjelom stipendija srednjoškolcima koji odabiru studijske programe u STEM području (*science, technology, engineering, mathematics*) i povećanjem iznosa subvencije školarina za redovne studente na relevantnim studijskim programima, **poticat će se povećanje upisanih studenata u STEM područja.**

Kako bi se dodatno potaknulo **uključivanje odraslih u cjeloživotno obrazovanje**, planira se razvoj 70 kratkih programa stručnog usavršavanja na razini visokog obrazovanja namijenjenih ciljnim skupinama na tržištu rada.

Do kraja 2015. predviđeno je **uvođenje ZIS-a** na sve lokacije čime će se ubrzati postupci uknjižbe vlasništva, usklađivanje zemljišnih knjiga i katastara te će se na taj način omogućiti potpuna uspostava *One stop shop-a*. Uspostava *One stop shopa* omogućit će podnošenje elektroničke prijave za upis putem javnih bilježnika, odvjetnika i drugih pravnih osoba te izdavanje zemljišnoknjižnih izvadaka neovisno o mjesnoj nadležnosti.

Do prosinca 2015. očekuje se donošenje **Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske**. Nastavit će se s razvojem Informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU) i njegovih modula (e-dozvola, e-planovi, e-katalog, e-arhiva, e-inspekcija) čijim će se povezivanjem s korisnicima olakšati ispunjavanje elektroničkih obrazaca, omogućiti dobivanje informacija o valjanosti pojedinih dokumenata te uvid u tijek rješavanja njihovih predmeta.

Daljnji razvoj **elektroničke jedinstvene kontakte točke** www.psc.hr, a u sklopu Središnjeg državnog portala, omogućit će brži pristup informacijama za pokretanje poslovanja na tržištu usluga te će doprinijeti liberalizaciji tržišta usluga.

Uspostava **Jedinstvenog poduzetničkog portala** u siječnju 2016. omogućit će objedinjavanje svih raspoloživih informacija o poslovanju malih i srednjih poduzetnika na jednom mjestu.

Omogućavanjem mikro- kredita poduzetnicima početnicima, dodjelom bespovratnih sredstava kroz Program poticanja poduzetništva i obrta, te poticanjem ulaganja kroz jamstvene programe omogućit će se pristup povoljnijem financiranju za malo i srednje poduzetništvo (MSP), nezaposlenim osoba pokretanje vlastitog posla te otvaranje novih radnih mjesta. Za sve **programe poticanja MSP-a** putem ulaganja u vlasništvo, dodjele bespovratnih potpora i jamstava u 2015. osigurano je 4,37 milijardi kuna.

Do prosinca 2015. planira se donošenje **Strategije razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju 2016.-2020.** Sufinanciranjem sredstvima iz EU fondova omogućit će se razvoj širokopojasne **pristupne mreže sukladno Okvirnom nacionalnom planu razvoja pristupne** širokopojasne infrastrukture (ONP) koji za cilj ima smanjivanje digitalnog jaza, uključivanje u digitalno društvo i dosizanje ciljeva Digitalne agende za Europu. ONP je provedbeni program koji sadrži upute i smjernice za JLP(R)S koje su nositelji pojedinačnih projekata, te predstavlja i program državni potpora za izgradnju širokopojasne infrastrukture u NGN bijelim područjima. Nacionalni program razvoja širokopojasne agregacijske mreže (NP-BBI) za cilj ima smanjivanje digitalnog jaza, uključivanje u digitalno društvo i dosizanje ciljeva DAE te zajedno sa ONP-om predstavlja Nacionalni NGN plan. Izgradnja agregacijske širokopojasne infrastrukture, na relacijama za koje se utvrdi da ne postoji infrastruktura s potrebnim kapacitetima (NGA bijela područja), uključujući i spajanje javnih ustanova u ciljanim naseljima. Usvajanje ovih programa predviđeno je do listopada 2015.

Projektom za uspostavu sustava za strateško planiranje koji će se provoditi tijekom 2015. i 2016. **uspostaviti će se institucionalni okvir za strateško planiranje** putem standardiziranih postupaka za pripremu i praćenje provedbe strateških dokumenata.

U okviru **jačanja administrativnih kapaciteta za upravljanje EU fondovima**, do listopada 2015. provest će se natječaji za zapošljavanje 349 službenika sukladno Odluci Vlade iz studenog 2014. Do rujna 2015. pripremit će se novi moduli edukacije, a kontinuirano će se provoditi trening programi za zaposlenike koji rade na poslovima upravljanja i kontrole korištenja EU fondova.

Nadalje, u cilju **povećanja apsorpcije EU sredstava**, a time i ubrzanog gospodarskog rasta, pripremit će se plan korištenja sredstava tehničke pomoći za razdoblje 2015.-2017. u okviru svih operativnih programa, odabrat će se regionalni koordinatori za provedbu edukacija na lokalnoj i područnoj razini vezanih uz učinkovitu pripremu i korištenja fondova, te će se povećati broj provjera na licu mjesta od strane posredničkih tijela. Kako bi se pojednostavile procedure za podnošenje projektnih prijedloga, a samim time osigurao veći broj prijavljenih projekata, do svibnja 2015. donijet će se **Zajednička nacionalna pravila za programsko razdoblje 2014.-2020.** te će se unaprijediti postojeći upravljačko-informacijski sustav kako bi se prilagodio zahtjevima programskog razdoblja 2014.-2020.

Proširenjem nadležnosti **Državnog ureda za središnju javnu nabavu** za kategorije poštanske usluge te novim postupkom opskrbe električnom energijom za dodatnih oko 600 korisnika (pored dosadašnje 4 kategorije), kao i **primjenom e-dostave ponuda kroz Elektronički oglasnik javne nabave**, smanjit će se troškovi i olakšati postupanje za veliki broj dodatnih korisnika javne nabave.

Daljnjom provedbom postupaka objedinjene javne nabave za telekomunikacijske usluge u pokretnoj i fiksnoj telefoniji, novim postupkom za opskrbu električnom energijom te za poštanske usluge, sveukupne vrijednosti oko 620 milijuna kuna (bez PDV-a) očekuje se **ušteda od oko 120 milijuna kuna** u dvogodišnjem razdoblju (2016. i 2017.).

Pored navedenog, Državni ured za središnju javnu nabavu provodi redovne postupke javne nabave za 34 obveznika središnje javne nabave, u ostalim nabavnim kategorijama te je tijekom 2015. predviđeno provođenje postupaka u dodatnih 12 kategorija u ukupnoj vrijednosti oko 400 milijuna kuna (bez PDV-a) uz očekivane **uštede od oko 60 milijuna kuna** (15%) za dvogodišnje razdoblje.

5. Napredak u pogledu ostvarivanja glavnih ciljeva Strategije Europa 2020.

5.1. Cilj 1 – Zaposlenost

Zaključak Europskog Vijeća 2010.:

Povećati stopu zaposlenosti na 75% za muškarce i žene u dobi između 20-64 godine, uključujući kroz veću participaciju mladih, starijih radnika i osoba s nižim stupnjem obrazovanja.

Strateška podloga

Krajem 2014. usvojen je **Operativni program «Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.»**. Njegovi ciljevi su promicanje održivog i kvalitetnog zapošljavanja te podrška mobilnosti radne snage, promicanje socijalne uključenosti te borba protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije. Od ukupno pet prioritarnih osi, dvije se izravno odnose na povećanje zaposlenosti.

U razdoblju nakon pristupanja Hrvatske EU-u, dodatno su osnažene i usklađene mjere aktivne politike zapošljavanja, sukladno Strategiji Europa 2020. i strateškim dokumentima EU u području zapošljavanja. Vlada je u svojoj **Strategiji programa za razdoblje 2014.-2016.** definirala mjere aktivne politike zapošljavanja kao instrument za postizanje razvijenijeg i konkurentnijeg tržišta rada te je usvojila **Smjernice za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2015.-2017.** Smjernice služe kao temelj za korištenje sredstava iz EU fondova, izradu godišnjih planova svih tijela koja provode mjere aktivne politike zapošljavanja te za praćenje i izvještavanje o provedbi aktivnosti prema Eurostatovoj metodologiji.

U rujnu 2014. usvojen je **Plan restrukturiranja HZZ-a** s ciljem veće aktivacije neaktivnog stanovništva uslijed širenja mreže usluga te uspostave visokokvalitetne i individualizirane usluge pripreme i posredovanja za zapošljavanje.

U listopadu 2014. donesena je **Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014.-2020.** (NN, br. 126/14) koja, između ostaloga, predviđa i rast broja novozaposlenih za 85.619 do kraja 2020., od čega minimalno 30% visokoobrazovanih.

U studenom 2014. donesen je **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima (NN, br. 143/14)** kojim je propisana olakšica u obliku oslobođanja od obveze doprinosa na plaću, u trajanju od 5 godina, za one poslodavce koji s mladim osobama sklope ugovor o radu na neodređeno vrijeme. Ciljevi su zadržavanje mladih osoba u zaposlenosti, sigurnost mladih s pozicije demografskog i socijalnog aspekta, ekonomska samostalnost i sigurnost mladih te uključenost na tržište rada osoba u NEET status.

Ostvareni napredak

Indikator	Prethodna vrijednost	Trenutna vrijednost			Cilj 2020.
	2008.	2012.	2013.	2014.	

Stopa zaposlenosti ukupnog stanovništva, muškarci i žene, dobna skupina 20-64 godine, %	64,9	55,4	57,2	59,2	65,2
---	------	------	------	------	------

Izvor: Eurostat

Prema posljednjim dostupnim Eurostatovim⁴ podacima stopa zaposlenosti je u odnosu na 2013. porasla za 2 postotna poena, te za 2014. iznosi 59,2%. Također, podaci pokazuju da je i stopa nezaposlenosti stabilna na godišnjoj razini i iznosi 17,3% za 2013. i 2014.⁵ Slijedom promjene srednjoročnih projekcija, strateških dokumenata i kalibracije Ankete o radnoj snazi, nacionalni cilj 2020. povećan je na 65,2% (obrazloženje u Prilogu 8).

Jačanje učinkovitost i dosega aktivnih politika zapošljavanja

Odlukom Vlade u kolovozu 2014. osnovano je Međuresorno povjerenstvo za izradu smjernica za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja. U prosincu 2014. usvojene su Smjernice za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2015.-2017. U prosincu 2014. HZZ je osnovao Radnu skupinu za definiranje i izradu kriterija provedbe mjera APZ. Radnu skupinu čine predstavnici Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, HZZ-a i socijalnih partnera (sindikati, udruge poslodavaca, predstavnici HOK-a i HGK-a).

HZZ je u siječnju 2015. donio Odluku o Uvjetima i načinu korištenja sredstava za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja iz svoje nadležnosti kojom definira povećanje broja sudionika u intervencijama u kojima je zastupljenost teže zapošljivih skupina veća (posebno obrazovanja nezaposlenih osoba) te olakšane kriterije za pristup mjerama namijenjenima starijim i dugotrajno nezaposlenim osobama⁶. Ojačan je intenzitet potpora za starije i dugotrajno nezaposlene osobe (intenzitet potpore iznosi 50% , uz napomenu da je jedino za osobe s invaliditetom veći te iznosi 75%). U tijeku provedba vanjske evaluacija mjera APZ-a u HZZ-u.

Provedba Garancije za mlade

U srpnju 2014. je osnovan Savjet za provedbu plana implementacije Garancije za mlade. U rujnu je utvrđen Plan i način razmjene podataka za pristup i praćenje osoba u NEET statusu. U studenom je uspostavljena Internet stranica Garancije za mlade kao središnji informativni portal na kojem će poslodavci i mlade osobe moći brzo pristupiti svim informacijama vezanim uz mogućnosti obrazovanja, rada i zapošljavanja i o ostalim mogućnostima podrške koja im je dostupna prilikom odabira karijere ili ulaska na tržište rada⁷. U studenom je započela nacionalna kampanja GzM i promocija mjera za poticanje zapošljavanja mladih, kao i novih fiskalnih olakšica za zapošljavanje mladih osoba. U prosincu je uspostavljena komunikacija sa zainteresiranim osobama putem aktivne e-adrese (gzm@mrms.hr). Izmijenjeni su provedbeni kriteriji mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa u cilju veće dostupnosti mjere poslodavcima u privatnom sektoru. U studenom 2014. usvojena je Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o visini novčane pomoći za nezaposlenu osobu (s 1.600 na 2.400 kuna) koju je HZZ uključio u stručno osposobljavanje za rad bez

⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tsdec420&plugin=1>

⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tsdec450&plugin=1>

⁶ Za starije osobe za korištenja potpora za zapošljavanje dovoljna je samo prijava u evidenciju nezaposlenih, ukoliko se starija osoba nalazi u otkaznom roku temeljem poslovno uvjetovanih razloga za to osobu HZZ može vršiti posredovanje pri zapošljavanju - ta osoba može odmah nakon isteka otkaznog roka početi raditi uz potporu kod novog poslodavca. Olakšani je pristup u javni rad te fleksibiliziran pristup potporama za sufinanciranje obrazovanja zaposlenih u uvjetima uvođenja novih tehnologija, viših standarda i promjene proizvodnog programa poslodavca.

⁷ www.gzm.hr

zasnivanja radnog odnosa. Donesen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima. Zakonom je propisana olakšica u obliku oslobođanja od obveze doprinosa na plaću, u trajanju od 5 godina, za one poslodavce koji s mladim osobama sklope ugovor o radu na neodređeno vrijeme. Tijekom 2014. otvorena su 2 nova CISOK centra (ukupno 11 CISOK centara u 10 gradova).

Tablica 5.1.1. Broj korisnika mjera aktivne politike zapošljavanja u 2013. i 2014.

	I. - XII. 2013.	I. - XII. 2014.
Mjere aktivne politike zapošljavanja - ukupni korisnici	53.656	56.632
Potpore za zapošljavanje	9.413	10.856
Potpore za samozapošljavanje	5.737	7.068
Potpore za usavršavanje	337	148
Obrazovanje nezaposlenih	2.132	2.149
Javni radovi	15.405	6.777
Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	19.322	28.039
Potpore za očuvanje radnih mjesta	1.310	1.595

U 2014. mjere aktivne politike zapošljavanja koristi 5,5% više osoba nego u 2013. Najveći porast od 45,1% odnosi se na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa što je posebno važno za mlade osobe bez radnog iskustva, koje na takav način stječu prvi uvjet povećanja svoje konkurentnosti na tržištu rada. Važan je porast od 23,2% kod korištenja potpora za samozapošljavanje, što se tumači kvalitetnijom uslugom HZZ-a koji pruža podršku u savjetovanju i pomoći u izradi poslovnog plana te praćenju novih poduzetnika u prvoj godini poslovanja kako bi se preveniralo rano zatvaranje poduzeća. No isto tako analizom poslovnih planova osoba koji kreću u samozapošljavanje uočen je i trend legalizacije rada pojedinaca koji su do sada obavljali posao neprijavljeno. Vidljiv je i porast od 15,3% kod korištenja potpora za zapošljavanje koje može koristiti samo realni sektor (radi se o pravom radnom odnosu u privatnom sektoru koji jedini tu vrstu olakšica od 50% bruto plaće godinu dana može koristiti) te 21,8% kod potpora za očuvanje radnih mjesta. U 2014. smanjen je ulazak u nezaposlenost za 6,6% (u usporedbi s istim razdobljem u 2013.). Osim smanjenja ulaska u evidenciju nezaposlenih u 2014., pozitivni trendovi vide se i u izlasku iz evidencije nezaposlenih. U 2014. povećan je izlazak iz evidencije nezaposlenih za 8,9%. Za 17,7% je smanjen ulazak u nezaposlenost uzrokovan otpuštanjem radnika, dok je ukupna zaposlenost povećana za 3,8%, a zaposlenost na temelju radnog odnosa za 5,3%. Temeljem nove fiskalne olakšice za zapošljavanje mladih na neodređeno vrijeme, do kraja ožujka 2015. poslodavci su s 10.460 mlade osobe sklopili ugovor o radu na neodređeno vrijeme. Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa ima ukupnu zapošljivost od 48,2%, međutim za one osobe koje su se osposobljavale u privatnom sektoru, postotak je znatno veći i iznosi 65,6%.

Tablica 5.1.2. Mjere aktivne politike zapošljavanja koje su se provodile tijekom 2014. s brojem korisnika do 31. prosinca 2014.

Mjera	Aktivni korisnici na početku 2014.	Novouključeni do 31.12.2014.	Ukupni korisnici tijekom 2014.	Aktivni korisnici 31.12.2014.
UKUPNO	28.293	28.339	56.632	23.178
Potpore za zapošljavanje i usavršavanje	5.973	5.022	10.995	4.697

Potpore za samozapošljavanje	4.800	2.277	7.077	2.109
Obrazovanje nezaposlenih	327	1.822	2.149	54
Javni radovi	2.821	3.956	6.777	1.784
Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	13.776	14.263	28.039	13.897
Potpora za očuvanje radnih mjesta	596	999	1.595	637

Ostali doprinosi ostvarenju cilja EU2020 u području zapošljavanja

Poboljšanje učinkovitosti mirovinskog sustava

Očekuje se pozitivan utjecaj mirovinskog zakonodavstva na duže zadržavanje osiguranika u svijetu rada i kasniji odlazak u mirovinu, na što utječe postupno povećanje dobi za starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu za žene, odgovarajuća penalizacija mirovina u slučaju prijevremenog umirovljenja, odnosno povećanje starosne mirovine u slučaju kasnijeg umirovljenja, mogućnost rada korisnika starosne mirovine do pola punog radnog vremena, promjene u definiciji invalidnosti, stjecanju i kontroli invalidskih mirovina, te šira primjena profesionalne rehabilitacije osiguranika s djelomičnim gubitkom radne sposobnosti. Broj novih korisnika mirovine u 2014. u odnosu na 2013. povećan je za 2.700, odnosno za 5,7%. Ovo povećanje posljedica je nastavka nepovoljnih gospodarskih kretanja i u 2014., što i nadalje nepovoljno utječe na kretanja u mirovinskom sustavu. Osim toga, zbog najave reforme mirovinskog sustava određen broj osiguranika otišao je u mirovinu krajem 2013. umjesto tijekom 2014., a određeni broj osiguranika je odgodio je umirovljenje i ostvario mirovinu u 2014. umjesto u 2013., što je utjecalo na povećanje priliva korisnika mirovine u 2014. Unatoč tome, i u 2014. nastavljen je dugogodišnji pozitivan trend povećanja prosječne dobi i prosječnog mirovinskog staža novih korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine, i to za 5, odnosno 6 mjeseci u odnosu na 2013., što govori o dužem zadržavanju osiguranika u svijetu rada i kasnijem odlasku u mirovinu. Zahvaljujući unapređenju provedbe medicinskog vještačenja, broj novih korisnika invalidske mirovine posljednje tri godine je višestruko smanjen u odnosu na prijašnje razdoblje, što je u određenoj mjeri utjecalo na povećanje priliva prijevremenih starosnih i starosnih mirovina u tom razdoblju.

Mjere za postizanje cilja

Poticati zapošljavanje osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada - starijih osoba, dugotrajno nezaposlenih i osoba s niskim kvalifikacijama putem mjera aktivne politike zapošljavanja te povećati poticaje za zapošljavanje nezaposlenih i neaktivnih osoba

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava u suradnji sa svojim provedbenim tijelom HZZ-om promovira fiskalnu olakšicu za zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih osoba sukladno odredbama Zakonu o poticanju zapošljavanja kontinuirano tijekom 2015. Kontinuirano se provode programi aktivne politike zapošljavanja sukladno Smjernicama za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja. Zbog okolnosti težeg zapošljavanja starijih i dugotrajno nezaposlenih osoba, poseban fokus mjera usmjeren je ka njihovoj aktivaciji putem dodatne edukacije ili zapošljavanja temeljem olakšanih kriterija i jačim intenzitetom potpore. Krajem 2015. pristupit će se ugovaranju projekata aktivne politike zapošljavanja financiranih putem ESF-a. Početkom 2016. bit će završen i projekt „Vanjska evaluacija mjera aktivne politike tržišta rada u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje“ kako bi se utvrdila uspješnost mjera kao i učinak na mogućnost zapošljavanja radi izrade podloge za daljnji razvoj i unapređenje aktivne politike zapošljavanja.

Poboljšanje ishoda na tržištu rada za mlade koji su nezaposleni i nisu u sustavu obrazovanje

Hrvatska je krajem studenog 2014. dostavila Europskoj komisiji broj sudionika Garancije za mlade (GzM) koristeći tablicu indikatora za praćenje njene provedbe. U prosincu 2014. usvojen je Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“ u okviru kojeg će se financirati projekti iz GzM-a te je u tijeku definiranje kriterija odabira, te metodologije odabira operacija, kao i izrada sažetaka operacija, čije je odobrenje temelj za daljnju razradu natječajne dokumentacije u okviru OP ULJP. Izvješće o statusu provedbe mjera u okviru GzM-a i projekata financiranih iz Državnog proračuna, uključujući one financiranih u prošloj financijskoj perspektivi (2007.-2013.) bit će izrađeno do kraja travnja 2015. Nacionalna kampanja usmjerena ka vidljivosti i dostupnosti mjera, aktivnosti i projekata GzM nastavit će se kontinuirano tijekom 2015. kao i aktivnosti prema registriranim osobama u NEET statusu koje provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje. U prvoj polovici 2015. formirat će se i baza podataka osoba u NEET status na temelju čega će se provesti analiza osoba u NEET status kao i izrada mjere za pristup i aktivaciju. Do kraja 2015. osnovat će se novih 20 Centara za mlade unutar Hrvatskog zavoda za zapošljavanje gdje će se objediniti postojeće usluge Zavoda posebno prilagođene mladima.

Poboljšanje učinkovitosti institucija na tržištu rada

Nastavlja se sa zapošljavanjem savjetnika za rad s nezaposlenim osoba i poslodavcima. Provode se dodatne edukacije savjetnika zbog uvođenja novih usluga te specijalizacije savjetnika za pojedine skupine na tržištu rada. Istovremeno, s novim zapošljavanjima savjetnika smanjit će se broj nezaposlenih osoba po savjetniku što će dodatno utjecati na povećanje kvalitete usluge.

Jačanje sustava za razvoj karijera

U cilju osnaživanja sustava za razvoj karijera u 2015. donijet će se Strategija za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere. Ujedno će se nastaviti sa razvojem alata za profesionalnu orijentaciju i razvoj karijere ALMIS (*Advanced Labour Market Information System*) u kojem se povezuju podaci o zaposlenosti, nezaposlenosti i obrazovnim programima, prikazati stope zapošljavanja po zanimanjima, plaći, obrazovnom programu na razini visokog i srednjeg školstva te opisu zanimanja. Također, u tijeku je izrada informatičkog programa Hrvatskog kvalifikacijskog okvira kojim će se uspostaviti baza podataka za izradu profila sektora, analize tržište rada, upisa na fakultete, projekcije kretanja zaposlenosti, procjenu učinka politika zapošljavanja, obrazovanja i gospodarskog razvoja.

Poboljšanje učinkovitosti mirovinskog sustava

Uvođenjem sustava profesionalne mirovina izmijeniti će se do kraja 2015. postojeći sustav staža osiguranja s povećanim trajanjem. Revidirati će se lista zanimanja i radnih mjesta na kojima se staž računa s povećanim trajanjem s ciljem smanjenja broja tih zanimanja za 50%. Konačni cilj ove reformske mjere je dulji ostanak u svijetu rada za osobe na tim radnim mjestima, odnosno zanimanjima.

5.2. Cilj 2 – Istraživanje i razvoj

Zaključak Europskog Vijeća 2010.:

Poboljšati okruženje za istraživanje i razvoj, posebno s ciljem podizanja kombinirane razine javnog i privatnog ulaganja u ovaj sektor na 3% BDP-a.

Strateška podloga

U okviru **Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“** kao jedno od prioriteta područja utvrđeno je **jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija**. Glavni prioriteti financiranja u sklopu mjera javne politike do 2020. su:

- organizacijska reforma znanstvenih organizacija i modernizacija IR infrastrukture,
- jačanje znanstvene izvrsnosti i uspješnosti,
- kreiranje uvjeta za investicije poslovnog sektora u istraživanje, razvoj i inovacije, usmjeravajući fokus javnih znanstvenih organizacija na primijenjena istraživanja koji odgovaraju potrebama industrije i gospodarstva,
- podupiranje inovacija i prijenosa znanja,
- potpora potrošnje za razvoj, istraživanje i inovacije u poduzećima radi povećanja ukupne razine potrošnje za istraživanja i razvoj,
- stvaranje zajedničkog interesa u provedbi projekata razvoja, istraživanja i inovacija između institucija za istraživanje i razvoj, uključujući akademski sektor, tijela javne vlasti i poduzeća,
- kreiranje povoljnog okruženja za poduzeća na području razvoja, istraživanja i inovacija.
- podrška provedbi društveno-korisnih inovacija.

U 2014. usvojeni su ključnih strateški dokumenti iz područja istraživanja i razvoja.

U listopadu 2014. donesena je **Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije** kojom je određeno šest ciljeva u području znanosti i tehnologije: 1) Brzo pokretanje promjena u sustavu visokog obrazovanja i znanosti; 2) Međunarodno kompetitivna javna sveučilišta i javni znanstveni instituti u hrvatskom visokoobrazovnom i istraživačkom prostoru koji stvaraju novu znanstvenu, društvenu, kulturnu i gospodarsku vrijednost; 3) Okružje koje omogućuje i potiče interakcijske i transferne mehanizme suradnje istraživačke zajednice s inovativnim gospodarstvom i društvenim djelatnostima; 4) Sveučilišta, veleučilišta i znanstveni instituti uključeni u procese pametne specijalizacije i s njima povezane smjernice tehnološkog razvoja; 5) Nacionalne istraživačke i inovacijske infrastrukture s javnim pristupom, uz uključivanje u europske infrastrukture i povezivanje s njima; 6) Rast ulaganja u istraživanje i razvoj unaprijeđenjem sustava javnog financiranja te poticanjem ulaganja poslovnog i društvenog sektora u istraživanje i razvoj.

U listopadu 2014. usvojena je i **Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014.-2020.** koja se temelji na 4 cilja: 1) Rast obujma industrijske proizvodnje po prosječnoj godišnjoj stopi od 3%; 2) Stvaranje 85.000 novih radnih mjesta u industriji do 2020.; 3) Povećanje izvoza za 30%; 4) Povećanje produktivnosti za 68%. Strategija je usmjerena na sektore koji su najkompetitivniji i u kojima se očekuje rast.

U prosincu 2014. donesena je **Strategija poticanja inovacija Republike Hrvatske 2014.-2020.** kojom će se dugoročno usmjeravati razvoj i sustavno poticanje inovacija kao temeljne vrijednosti uspješnosti gospodarstva i društva u cjelini. Inovacijskom strategijom unaprijedit će se inovacijski sustav, pripadajući zakonodavni i fiskalni okvir, utvrditi način komunikacije i modeli suradnje između javnog, znanstveno-istraživačkog i poslovnog sektora te način primjene rezultata znanstveno-istraživačkog rada u gospodarstvu

i društvu. Usvajanje **Strategije pametne specijalizacije Republike Hrvatske** predviđeno je do lipnja 2015. Nacrt strategije konzultiran je s Europskom komisijom.

Ostvareni napredak

Indikator	Prethodna vrijednost	Trenutna vrijednost		Cilj 2020.
	2008.	2012.	2013.	
Bruto domaći izdaci za istraživanje i razvoj (GERD), izraženi kao % BDP-a	0,88	0,75	0,81	1,4

Izvor: Eurostat

Krajem 2014. završen je odabir i ugovaranje projekata te započela provedba 19 projekata unutar sheme dodjele bespovratnih sredstava „**Jačanje kapaciteta za istraživanje, razvoj i inovacije**“ iz Operativnog programa Regionalna konkurentnost 2007.-2013.

U izradi je **program za istraživanje, razvoj i inovacije za razdoblje 2015.-2020.** Tijekom 2014. provedena je **revizija pravila državnih potpora za istraživanje, razvoj i inovacije.** Uključivala je standardizaciju kriterija za dodjelu pomoći sukladno EU direktivama (GBER), izmjenu procedura i pravila o državnim potporama i definicije praćenja, evaluacije te povrata državne potpore. Početak provedbe pilot projekta koji uključuje izradu aplikacije za *online* prijavu projekata započet će sredinom 2015.

Nacionalno vijeće za znanost i Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje spojeni su u Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj. U travnju 2014., imenovani su njegovi članovi. Nacionalno vijeće je nadležno za razvoj inovacijskog sustava, znanstvenih i tehnoloških aktivnosti, kvalitete istraživanja i praćenje razvoja te kvalitete visokog obrazovanja.

Projektni plan za **poboljšanje modela za praćenje statistike i indikatora za praćenje istraživanja, razvoja i inovacija** je u završnoj fazi izrade. Cilj ovoga projekta je, između ostalog, uspostava nacionalnog informacijskog sustava za istraživanje, razvoj i inovacije (sakupljanje statističkih podataka, analiza *inputa/outputa*, razrada kapaciteta (ljudskih i materijalnih), analiza utjecaja, analitički alati za izradu politika i provedbu aktivnosti, mrežni alati te prikupljanje podataka, itd.). Projekt će se financirati sredstvima iz EU fondova u razdoblju 2016.-2018.

Potpisan je ugovor o opremanju centara s pridruženim laboratorijima (Centra za visokopropusne tehnologije u biomedicini; Centra za mikro i nano znanosti i tehnologije; i Centra za napredno računanje i modeliranje te laboratorije Građevinskog fakulteta) u sklopu **razvoja istraživačke infrastrukture na kampusu Sveučilišta u Rijeci**. Riječko Sveučilište jedno je od najbolje opremljenih istraživačkih centara u regiji koje je u mogućnosti provoditi napredna istraživanja.

U tijeku je izgradnja i opremanje novog inkubacijskog centra u sklopu borongajskog kampusa Sveučilišta u Zagrebu. **BIOCENAR** se prostire na preko 4.500 metara kvadratnih, namijenjen je tvrtkama u području bioznanosti i biotehnologije te pruža potrebnu potporu istraživanju i razvoju u pogledu infrastrukture, inkubacijske potpore, tehnološkog transfera, obrazovanja i umrežavanja. Planirana infrastruktura BIOCENTRA sastoji se od poslovnih i laboratorijskih prostora za potrebe malih visokotehnoloških kompanija i središnjeg laboratorija za razvoj bio-proizvoda. Otvaranje BIOCENTRA je planirano u lipnju 2015. Projekt je potpomoćnut sredstvima iz EU fondova.

U 2015. planira se raspisivanje natječaja za dostavu projektnih prijedloga za **shema dodjele bespovratnih sredstava za istraživanje i razvoj** u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ Cilj shema dodjele bespovratnih sredstava za poduzetnike je povećati inovativnost malih i srednjih poduzeća. Natječajem za nabavu usluga za potporu provedbi klastera inicijative u okviru Hrvatskih klastera konkurentnosti poduprijeti će se klasteri i klasteri inicijative s ciljem razvoja zajedničkih i kolaborativnih projekata u području istraživanja i razvoja i drugih vezanih aktivnosti. Nacionalni projekt za razvoj inovativne mreže za industriju i razvoj tematskih inovacijskih platformi identificiran je kao jedno od prioritarnih područja i horizontalnih sektora u Strategiji pametne specijalizacije. Inovativne mreže za industriju bit će usmjerene na razvoj dugotrajnih smjernica za istraživanje i inovacije usklađenih sa Strategijom pametne specijalizacije te financirane privatnim i javnim sredstvima za istraživanje i razvoj.

Također, provode se slijedeće mjere s ciljem podrške zajedničkom Europskom istraživačkom prostoru:

U provedbi je **restrukturiranje javnih znanstvenih instituta** s ciljem racionalizacije resursa i podizanja kvalitete znanstvenog i nastavnog rada te odgovornosti javnih znanstvenih ustanova (povećanjem učinkovitosti, izravnim društvenim utjecajem i povećanjem transparentnosti). U razdoblju od srpnja do listopada 2014. nezavisni, međunarodni stručnjaci su izvršili evaluaciju te su predložili preporuke za svaki pojedini institut. Tijekom 2014. pripremljena je analiza fiskalnog učinka mogućih mjera restrukturiranja na Državni proračun. Vlada je u prosincu 2014. donijela Odluku o osnivanju Povjerenstva za izradu prijedloga modela restrukturiranja javnih znanstvenih instituta u Hrvatskoj. Povjerenstvo će razraditi prijedlog modela restrukturiranja javnih znanstvenih instituta i dostaviti na odlučivanje Vladi.

Proglašeno je **7 znanstvenih centara izvrsnosti** (dva u području prirodnih znanosti, dva u području biomedicinskih znanosti, dva u području humanističkih znanosti i jedan u području društvenih znanosti). Potpisani su Sporazumi o suradnji u provedbi aktivnosti između pojedinih Znanstvenih centara izvrsnosti i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. U tijeku je priprema natječaja za financiranje aktivnosti znanstvenih centara izvrsnosti u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“

Regionalna strategija istraživanja i razvoja za inovacije zapadnog Balkana ima za cilj ojačati suradnju država zapadnog Balkana i uspostaviti u Hrvatskoj regionalni centar za provedbu Strategije. Deklaracija ministarske konferencije o Regionalnoj strategiji potpisana je u listopadu 2013. te su održana dva sastanka država sudionica Regionalne strategije s ciljem izrade nacrtu Ugovora o Centru za istraživanje i inovacije zapadnog Balkana – WISE. U tijeku su pripreme za potpisivanje Ugovora, dok su financijska sredstva za uspostavu Centra predviđena u proračunu za 2015.

Potpisivanjem Sporazuma o prijenosu programa Fonda „Jedinstvo uz pomoć znanja“ u veljači 2014., Hrvatska zaklada za znanost postala je nadležna za praćenje i provedbu programa Fonda. U travnju 2014. potpisan je Sporazum o spajanju HAMAG-a i BICRO-a. Time je **Drugi projekt tehnologijskog razvoja** (STP II) prošao fazu restrukturiranja koja je završena početkom veljače 2015. Početkom ožujka raspisani su novi pozivi za dostavu projektnih prijedloga u okviru programa Fonda „Jedinstvo uz pomoć znanja“ i to za program „Cooperability“ (Suradnja). Ukupna vrijednost Cooperability programa u okviru STP II iznosi 1,4 milijuna eura. Početkom veljače raspisani su novi pozivi za dostavu projektnih prijedloga za programe HAMAG-BICRO-a čija vrijednost ukupno iznosi 4,9 milijuna eura. Projekti su podržani zajmom Svjetske banke.

Hrvatska zaklada za znanost raspisala je u prosincu 2014. natječaj **“Partnerstvo u istraživanju”**. Program podupire relevantna znanstvena istraživanja, koja mogu ubrzati razvoj novih i postojećih poduzeća te nastoji privući one predstavnike industrije i poduzetništva koji će značajno doprinijeti ekonomskom i tehnologijskom razvoju Hrvatske. Ukupna vrijednost dodijeljenih sredstava je bila 660.000 eura.

Mjere za postizanje cilja

Jačanje nacionalnog inovacijskog sustava i inovacijskog potencijala gospodarstva

Ostvarit će se putem provedbe mjera iz Strategije poticanja inovacija, Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije te revizijom poreznih olakšica za istraživanje, znanstveni i tehnološki razvoj te inovacije. Ukupnom jačanju kapaciteta za istraživanje, razvoj i inovacije Hrvatske planira se doprinijeti putem izgradnje i opremanja infrastrukture za istraživanje, razvoj i inovacije (uključujući e-infrastrukturu) koja uključuje organizacijsku reformu privatnih i javnih znanstvenih organizacija temeljem definiranog plana istraživanja, misije i razvoja. Uspješna provedba navedenih projekata biti će osigurana nastavkom pripreme infrastrukturnih projekata kroz financiranje razvoja projektne dokumentacije potrebne za prijavu i provedbu infrastrukturnih projekata vezanih za istraživanje, razvoj i inovacije. Navedene mjere biti će financirane putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“

Unaprjeđenjem postojećeg fiskalnog okvira za poticanje inovacija i unaprjeđenje sustava državnih potpora motivirat će se poslovni sektor na povećanje ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije. Politika državnih potpora može dati aktivan i pozitivan doprinos povećanju ulaganja u istraživanje i razvoj, a u planu je i implementacija novog Programa državne potpore za istraživanje, razvoj i inovacije krajem 2015. Cilj navedenog je osigurati ravnomjeran razvoj znanstvenoga sustava, te posljedično, i balansiran gospodarski napredak na nacionalnoj razini.

Približavanje znanosti i gospodarstva biti će ostvareno nastavkom ulaganja u znanost i inovacije kojim će se nastojat ostvariti povećanje tržišno orijentiranih aktivnosti istraživanja, razvoja i inovacija podupiranjem suradničkih projekata znanstvenih organizacija i diseminacijom rezultata u poslovni sektor. Svrha je stvoriti jači utjecaj rezultata istraživanja i razvoja na gospodarski rast omogućujući brži pristup prijenosu tehnologije i znanja. Ujedno će se poticati jačanje kapaciteta za istraživanje, razvoj i inovacije koji imaju za cilj rješavanje potreba gospodarstva putem primijenjenih istraživanja (industrijskog istraživanja i eksperimentalnog razvoja) znanstvenih organizacija u suradnji s dionikom iz poslovnog sektora.

Unaprjeđenje transfera znanja i tehnologije iz znanstvenih organizacija prema zainteresiranom tržištu (MSP, velika poduzeća, znanstvene organizacije, tijela lokalne i regionalne samouprave, javna poduzeća, pojedinci) biti će ostvareno putem poticanja ureda za transfer tehnologije te poticanjem znanstveno-tehnoloških parkova kojima se nastoje poticati aktivnosti istraživanja, razvoja i inovacija poboljšanjem specijaliziranih usluga te putem prijenosa znanja i tehnologije između istraživačkog i poslovnog sektora.

Zajednički istraživački projekti znanstvene i akademske zajednice i gospodarstva, veća suradnja putem zajedničkog mentorstva doktorskih i diplomskih studenata i financiranje doktorskih istraživanja doprinijet će većem ulaganju u istraživanje i razvoj te jačanju mehanizama transfera znanja, tehnologija, inovacija i intelektualnog vlasništva sveučilišta i instituta u gospodarstvo. Na taj način će se doprinijeti komercijalizaciji rezultata istraživanja, a posebice stvaranju inovativnih poduzeća i suradnje u zajedničkim organizacijama usmjerenima prema novim idejama, postupcima, procesima, prototipovima ili patentima.

Unaprjeđenje sustava kvalitete upravljanja i financiranja znanstvenih organizacija te poticanje znanstvene izvrsnosti

Jačanjem uključivanja hrvatskog istraživačkog prostora u Europski istraživački prostor (EIP) hrvatska znanstvena zajednica se slijedi trendove prilagođavanja razvijenim međunarodnim kriterijima znanstvene

izvrsnosti. Definiranjem i poticanjem jačanja prioriternih znanstveno-istraživačkih područja stvorit će se temelj za jačanje učinkovitosti postojećih infrastrukturnih potencijala koji će se kontinuirano usmjeravati prema većoj izvrsnosti, međunarodnom značaju i racionalnijem korištenju, a čime će se posredno utjecati na razvoj istraživanja, razvoja i inovacija.

Uvođenjem novog načina financiranja znanstvene djelatnosti i restrukturiranjem mreže javnih znanstvenih instituta planirano je jačanje kapaciteta znanstvenih organizacija. Ciljevi restrukturiranja su optimizacija korištenja ljudskih i financijskih resursa, povećanje znanstvenog učinka javnih znanstvenih instituta, uspostavljanje jače veze između sustava znanosti i gospodarskog sustava, povećanje konkurentnosti ustanova u sustavu znanosti i visokog obrazovanja s ciljem povećanja međunarodne vidljivosti i kompetitivnosti. Ujedno, uvođenjem novog načina financiranja znanstvene djelatnosti želi se osigurati održivost sustava znanosti i visokog obrazovanja s ciljem racionalizacije financiranja ustanova u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. Posebna radna skupina izvršiti će reviziju postojećih pokazatelja znanstvene djelatnosti te prema potrebi izraditi nove pokazatelje provedbe znanstvene djelatnosti za nadolazeće financijsko razdoblje. Do kraja 2015. bit će potpisani novi ugovor s ustanovama iz sustava znanosti i visokog obrazovanja koji će biti temelj za financiranje znanstvene djelatnosti u narednom financijskom razdoblju.

Kako bi se Hrvatska profilirala u apsorpciji EU fondova u sektoru istraživanja i inovacija, u sklopu STP II stavljen je veliki naglasak na osposobljavanje organizacija javnoga sektora i poticanje potražnje za tim sredstvima u poslovnoj i znanstvenoj zajednici. Projektom će se financirati **jačanje kapaciteta za apsorpciju EU fondova** na način da se pruža potpora prilagodbi operativnih postupaka mjerodavnih institucija kako bi se omogućilo povlačenje sredstava iz EU fondova te poboljšanje njihove sposobnosti za provedbu istraživanja i inovacijskih politika i programa u skladu s najboljom praksom.

Uz to, nastavit će se poticanje suradnje i sa zemljama izvan EU-a u programima i projektima istraživanja i razvoja.

5.3. Cilj 3 – Klimatske promjene i energija

Zaključci Europskog Vijeća 2010.:

Smanjiti emisije stakleničkih plinova za 20% u usporedbi s razinama iz 1990.; povećati udio obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije na 20%; povećati energetske učinkovitost za 20%.

Strateška podloga

Smanjene emisije stakleničkih plinova

Strategija niskouglijnog razvoja Republike Hrvatske do 2030.godine s pogledom na 2050. godinu, koja se planira donijeti do kraja 2015., predstavljat će sveobuhvatnu ekonomsku, razvojnu i okolišnu strategiju koja će kroz inovacije, transfer naprednih tehnologija te značajne strukturne promjene u svim sektorima omogućiti poticanje rasta industrijske proizvodnje, razvoj novih djelatnosti, gospodarske konkurentnosti i stvaranje novih radnih mjesta. Dok se **Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj do 2040. s pogledom na 2070. godinu** planira se donijeti do kraja 2016.

Nacionalni program smanjenja emisija iz cestovnog prometa za razdoblje 2015.-2017. godine s pogledom do 2020.godine planira se donijeti do kraja 2015. Nacionalni program za smanjenje emisija iz cestovnog prometa kojim će se, uz postojeće, predložiti i dodatne mjere s jasnim koracima za provedbu pojedinih mjera ima za cilj smanjenje emisija i utjecaja na okoliš iz prometa uz poticanje gospodarskog razvoja na principima održivosti, stvaranje prilika za nove poslove te usmjeravanje društva prema dugoročno održivom razvoju. Programom je potrebno definirati i implementirati niz mjera koje će poslužiti kao snažno sredstvo u smanjenju emisija ali i povećanju energetske efikasnosti u sektoru prometa u nadolazećem razdoblju.

Strategija upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem u Hrvatskoj bit će dovršena do kraja 2015. Izrada **Plana gospodarenja otpadom**, i pripadajućeg **Plana za prevenciju nastanka otpada** očekuje se do lipnja 2015. Usvojen je novi **Zakon o energetske učinkovitosti** (NN, br. 127/14) koji obuhvaća Direktivu 2012/27/ EU o energetske učinkovitosti (EED), **treći Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2016. i Dugoročna strategija za poticanje ulaganja u obnovu nacionalnog fonda zgrada Republike Hrvatske.** Usvajanjem ovih dokumenata napravljen je značajan iskorak kako bi se postigla transformacija prema gospodarstvu s niskim udjelom ugljika kroz primjenu novih, ekoloških tehnologija i inovacija.

Povećanje udjela obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije

U kontekstu povećanja udjela obnovljivih izvora energije (OIE), do lipnja 2015. planirano je usvajanje **Zakona o obnovljivim izvorima energije.** Po prvi puta posebnim se zakonom regulira područje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije u Hrvatskoj. Zakon će, pored uređivanja drugih područja proizvodnje energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, uključivati i mjere za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije putem tržišne premije. Zakon se trenutno nalazi u postupku savjetovanja sa zainteresiranom javnosti. Prema podacima Eurostata-a, udio obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji u 2013. u Hrvatskoj iznosio je 18%.

Uredba o promicanju biogoriva za prijevoz donesena je 2014. i propisuje načine poticanja proizvodnje biogoriva za prijevoz, metodologiju za izračun najviših razina prodajne cijene biodizela i bioetanola, način

određivanju iznosa novčanih poticaja i način utvrđivanja opsega prihoda od trošarina koji se izdvaja za poticanje biogoriva te korištenje prihoda od trošarina koje se dodjeljuju za poticanje biogoriva.

Povećanje energetske učinkovitosti

Treći Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2016.

usvojen je 30. srpnja 2014. Pripadajući Akcijski plan pokazuje da je u 2012. Hrvatska već bila na 61% ostvarenja cilja energetske učinkovitosti za 2016., a planirane mjere pokazuju da bi taj cilj trebao biti zadovoljen. Akcijski plan sastoji se od 40 mjera u sva četiri sektora te ima više od 180 tijela obveznika koji će sudjelovati u njihovoj realizaciji. Po prvi put korišten je temeljiti „odozdo prema gore“ pristup za prikupljanje podataka s terena i mjerenje postignutih ušteda. Za učinkovitije prikupljanje podataka bit će od velike pomoći uspostavljeni informacijski sustav za gospodarenje energijom. Notifikacija zadovoljenja članka 7. Direktive 2012/27/EU Europskog Parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti sadržana je u sklopu Akcijskog plana. U okviru toga, Hrvatska je odlučila kombinirati obvezne sheme sa 10 mjera koje se nalaze u Akcijskom planu.

Novi **Zakon o energetske učinkovitosti** (NN, br. 127/14) donesen je u listopadu 2014. zadovoljava odredbe Direktive 2012/27/EU Europskog Parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti i stvara potrebni strukturni i politički temelj za planiranje energetske učinkovitosti i isporuku ušteda kroz ostvarivanje mjere za energetske učinkovitost. Zakon, između ostalog, obuhvaća sljedeća područja: ugovore o pružanju usluga, proces planiranja energetske učinkovitosti i mjerenje potrošnje energije u zgradama javnih tijela, nacionalni sustav za mjerenja i provjere, eko-dizajn, energetske učinkovitost u području javne nabave, obvezne energetske sheme i ostalo.

Donesena je **Dugoročna strategija za poticanje ulaganja u obnovu nacionalnog fonda zgrada Republike Hrvatske** (NN, br. 74/14) koja prepoznaje glavne prepreke za energetske obnovu nacionalnog fonda zgrada (prije svega financijski, institucionalni i administrativni nedostatak znanja i motivacije kod investitora, javnosti i interesnih skupina) te daje mjere za prevladavanje postojećih zapreka kroz nacionalnu politiku dubinske obnove nacionalnog fonda zgrada. Dovršen je **Nacionalni plan povećanja broja zgrada gotovo nulte potrošnje energije**. Povećanje broja zgrada gotovo nulte potrošnje energije planira se na razini od 10% svih novih stambenih i nestambenih građevina.

Ostvareni napredak

Smanjenje emisije stakleničkih plinova

Indikator	Prethodna vrijednost	Trenutna vrijednost		Cilj 2020.
	2008.	2012.	2013.	
Emisija stakleničkih plinova, indeks 1990=100	98,1	82,65	-	N/A*

Izvor: Eurostat

* ne iskazuje se cilj na nacionalnoj razini, cilj 2020 određen je na razini EU28 i iznosi 80% u odnosu na razinu emisije 1990.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode ulaže značajne napore s ciljem podizanja svijesti o očuvanju čistog zraka, osobito u gradovima gdje je najčešće onečišćenje zraka uzrokovano prometom. Udio prometa u emisiji stakleničkih plinova iznosi oko 25%, od čega više od 70% stvara cestovni promet. U cilju smanjenja

emisija CO₂ u prometu provode se aktivnosti kao što su: Program Zeleni javni prijevoz, Program Zelena linija za ekološka vozila i plovila u nacionalnim i parkovima prirode, Program ozelenjivanja javnog transporta u gradovima, poticanje proizvodnje i korištenje biogoriva u prijevozu, razvoj infrastrukture postaja za punjenje električnih vozila, te se planira promicanje integriranog prometa i razvoj održivih prometnih sustava u urbanim područjima. U 2014. uvedene su niže trošarine za ekološki prihvatljivija vozila. Nabavka ekološki prihvatljivih vozila za građane i tvrtke sufinancira se sa 15,5 milijuna kuna, dok se "zeleni" javni prijevoz subvencionira. Pilot projekt uspostave sustava izobrazbe vozača cestovnih vozila za eko vožnju dovršen je u 2014., mjera - informiranje potrošača o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisiji CO₂ novih osobnih automobila provodi se od 2008., te je potrošačima dostupan godišnji Vodič o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisije CO₂, novi sustav plaćanja posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon počeo se primjenjivati od 1. siječnja 2015. te novi financijski poticaji za nabavku novih električnih vozila i hibridnih vozila u primjeni su od 2014. Cilj provedbe ovih mjera je povećanje udjela obnovljivih izvora energije u neposrednoj potrošnji energije do 2020., smanjenje emisija stakleničkih plinova, smanjenje utjecaja onečišćenja iz prometa na ljudsko zdravlje i okoliš u cjelini.

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost subvencionira **ozelenjivanje javnog prijevoza u gradovima i općinama** s 40-80%. Budući da se smanjenje emisije štetnih plinova može realizirati i kroz ekonomičnije i ekološki prihvatljivije upravljanje vozilima, pokrenut je **projekt eko-vožnje** za profesionalne vozače, a od 2015. će biti otvoren i za privatne osobe. Veliki interes javnosti pokazuje da su javnost i tvrtke prepoznali prednosti projekta i kupnju ekološki prihvatljivih vozila. Time su i sredstva iz Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost povećana s predviđenih 7 milijuna kuna na 15,5 milijuna kuna, dok je nabavljeno ukupno 440 vozila od čega 379 hibridnih, 53 električni i 8 tzv. hibridnih *plug-in* vozila.

Vlada je u studenom 2014. donijela **Plan korištenja financijskih sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2016.** u kojem se procjenjuje da će u navedenom razdoblju biti dostupno 688 milijuna kuna od dražbi. Sredstva prikupljena od prodaje emisijskih jedinica uplaćuju se Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, koji je nadležni nacionalni dražbovatelj. Ta sredstva će financirati projekte s ciljem smanjenja stakleničkih plinova i prilagodbe klimatskim promjenama, a prihodi će se koristiti za projekte u području korištenja obnovljivih izvora energije, povećanje energetske učinkovitosti, smanjenje emisije stakleničkih plinova u prometu i gospodarenju otpadom, pripremu i izradu programa potpore za industrijske dionike u sustavu trgovanja emisijama i osiguranje sredstava za provedbu mjera iz programa poticaja za unapređenje upravljanja šumskim resursima, prilagodbe klimatskim promjenama, istraživanje i razvoj.

Povećanje udjela obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije

Indikator	Prethodna vrijednost	Trenutna vrijednost		Cilj 2020.
	2008.	2012.	2013.	
Udio obnovljivih energetskih izvora u konačnoj potrošnji energije, %	12,1	16,8	18	20

Izvor: Eurostat

Hrvatska nastavlja s povećanjem postizanja cilja od 20% u ukupnoj potrošnji energije do 2020. **izgradnjom proizvodnih postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije** kroz državne potpore te izmjene i dopune prostornih planova na županijskoj i lokalnoj razini. **Nacionalni akcijski plan za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora energije** definira ciljeve za tri sektora: električnu energiju, promet te toplinsku i rashladnu energiju. Na temelju revidiranog programa novi (pod)ciljevi obnovljivih izvora energije

za 2020. izračunati su kako slijedi: 39,0% udjela obnovljivih izvora energije u bruto finalnoj potrošnji električne energije; 10,0% udjela obnovljivih izvora energije u bruto finalnoj potrošnji energije u prometu i 19,6% udjela obnovljivih izvora energije u bruto finalnoj potrošnji toplinske i rashladne energije. U proizvodnji električne energije glavni obnovljivi izvori bit će velike hidroelektrane, vjetroelektrane, bioplin i postrojenja na biomasu te male hidroelektrane, geotermalne i solarne elektrane.

Na dan 31.03.2015. u Hrvatskoj je u sustavu poticaja bilo 1.114 elektrana na obnovljive izvore energije, ukupne instalirane snage postrojenja od 415,6 MW. S obzirom na instaliranu snagu, na prvom mjestu su vjetroelektrane s ukupno 339,25 MW, zatim solarne elektrane s 35,4 MW, dok treće mjesto zauzimaju elektrane na bioplin s ukupno 13,9MW.

Poboljšanje korištenje goriva iz otpada

Gorivo iz otpada je uključeno u izradu Nacrta Zakona o obnovljivim izvorima energije i kogeneracije. Zakonom se predlaže da gorivo iz otpada bude u sustavu povlaštene proizvodnje i poticano u okviru politike obnovljivih izvora energije. U vezi s gospodarenjem otpadom, početak probnog rada Županijskih centara za gospodarenje otpadom Mariščina u Primorsko-goranskoj i Kaštijun u Istarskoj županiji, očekuje se u drugoj polovici 2015. U postupku obrade otpada centri će proizvoditi gorivo iz otpada (GIO), a proizvodnja većih količina se očekuje nakon završetka probnog rada krajem 2015.

Poticanje korištenja biogoriva u prometu provodi se regulacijom obveze stavljanja biogoriva na tržište te obvezom nabavke ili najma automobila koji se pokreću na bio-goriva u javnom prijevozu i javnom sektoru. Cilj ukupnog iznosa obnovljive energije u prometu u 2020. je 162 ktoe. Predviđa se da će se trošak obnovljivih izvora energije za promet u 2020. uglavnom sastojati od energije biogoriva (8,85%), dok se preostalih do 10% odnosi na električnu energiju (1,15%), koji će se koristiti u svim vrstama prometa. Pretpostavlja se da će najviše korištena biogoriva biti biodizel i bioetanol, te od 2016. nadalje biometan. Također, u 2016. će se uvesti druga generacija biodizela i bioetanola proizvedenih od lignoceluloze.

Povećanje energetske učinkovitosti

Indikator	Prethodna vrijednost	Trenutna vrijednost		Cilj 2020.
	2008.	2012.	2013.	
Primarna potrošnja energije, TOE	8,4	7,6	7,3	11,15
Konačna potrošnja energije, TOE	6,6	5,9	5,8	7,0

Izvor: Eurostat

Odlukom Vlade iz veljače 2013. osnovano je **Nacionalno koordinacijsko tijelo za energetske učinkovitost** kao dio postojećeg Centra za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija. Novim Zakonom o energetskoj učinkovitosti to je tijelo sada službeno središnje tijelo za planiranje, koordinaciju i upravljanje svim aktivnostima energetske učinkovitosti.

Program energetske obnove zgrada javnog sektora za razdoblje 2014.–2015. usvojila je Vlada u listopadu 2013. Program je izradilo Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, dok je tijelo nadležno za njegovu provedbu Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama. Prema postupcima javne nabave započetim zaključno sa 31. prosincem 2014. sklopljeno je 10 Ugovora o energetskom učinku ukupne investicijske vrijednosti 151.619.013, kuna bez PDV-a. U postupku potpisivanja je 10 ugovora za koje su provedeni postupci javne nabave čija se vrijednost procjenjuje ukupno na 67.593.527 kuna bez PDV-a. U

tijeku je izrada novog **Programa energetske obnove zgrada javnog sektora za razdoblje 2016.–2020.** čije se usvajanje planira do kraja 2015. Jedan od postavljenih ciljeva direktive 2012/27/EU je ispunjenje stope obnove od 3% ukupne površine toplinskih/rashladnih sustava zgrada u vlasništvu i korištenju središnje države.

Program energetske obnove višestambenih zgrada za razdoblje 2014.-2020. usvojila je Vlada u travnju 2014. (NN, br. 78/14). Program je izradilo Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, dok je tijelo nadležno za njegovu provedbu Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. U 2014. raspisan je javni poziv za sufinanciranje energetskih pregleda i izdavanje energetskih certifikata za što su potpisani ugovori za 418 zgrada i dodijeljeno 1.926.980 kuna. Do sada je realizirano ugovora za 138 zgrada za što je FZOEU isplatio sredstva u iznosu od 684.171 kuna. Raspisan je javni poziv za sufinanciranje izrade projektne dokumentacije za što su sklopljeni ugovori sa 169 zgrada i dodijeljena sredstva u iznosu od 5.547.583 kuna. Do sada je realizirano ugovora za 142 zgrade te je FZOEU isplatio sredstva u iznosu od 5.123.886 kuna. Također je raspisan natječaj za energetske obnovu višestambenih zgrada, za što su sklopljeni ugovori za 83 zgrade na osnovu čega je dodijeljeno 34.065.549 kuna.

Program energetske obnove obiteljskih kuća za razdoblje 2014.-2020. usvojila je Vlada u ožujku 2014. (NN, br. 43/14). Program je izradilo Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, dok je tijelo nadležno za njegovu provedbu Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. U 2014. provedena su dva javna poziva za JLP(R)S, 1. za primjenu mjera energetske učinkovitosti i 2. za implementaciju sustava OIE u obiteljskim kućama. Ugovoreno je sufinanciranje mjera u 6 094 obiteljskih kuće za što su dodijeljena sredstva FZOEU u iznosu od 154.043.421 kuna. Do sada je realizirana provedba mjera na 806 obiteljskih kuća te su isplaćena sredstva FZOEU u iznosu od 11.884.777 kuna. U ožujku 2015. Vlada je usvojila Izmjene Programa energetske obnove obiteljskih kuća za razdoblje od 2014. do 2020. s detaljnim planom za razdoblje od 2014. do 2016. Sukladno izmjenama programa FZOEU će raspisivati javne pozive direktno za građane na cijelom teritoriju Hrvatske. Objava javnog poziv za 2015. planirana je u travnju 2015.

Program energetske obnove komercijalnih nestambenih zgrada za razdoblje od 2014.-2020. je usvojen od Vlade u srpnju 2014. (NN, br. 127/14). Program je izradilo Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, dok je tijelo nadležno za njegovu provedbu Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. U 2015. raspisan je jedan javni natječaj sukladno programu te su potpisani ugovori za 11 zgrada, na osnovu kojih je FZOEU dodijelio sredstva u iznosu od 5.871.076 kuna.

Uspostavljena je web aplikacija za praćenje i verifikaciju **Sustav za mjerenje i verifikaciju ušteda energije (SMIV)**. SMIV je nastao kroz međunarodni projekt s njemačkim društvom za međunarodnu suradnju GIZ, Ministarstvo gospodarstva je partner na projektu, dok je CEI operativni voditelj projekta. Sve uštede ostvarene kroz provedbu mjera energetske učinkovitosti iz Nacionalnog akcijskog plana će se mjeriti kroz SMIV što će poslužiti kao alat za pravodobno praćenje planova energetske učinkovitosti i ostvarene uštede.

U izradi je **Nacionalna informacijska platforma za energetske učinkovitost**, kao središnja mrežna stranica za sve informacije o energetske učinkovitosti. Stranicu će održavati nadležno Nacionalno koordinacijsko tijelo za energetske učinkovitost te će služiti kao središnja informacijska točka za sve korisnike, od malih i srednjih poduzeća do državnih tijela i građana.

5.4. Cilj 4 – Obrazovanje

Zaključci Europskog Vijeća 2010.:

Poboljšati razinu obrazovanja, posebno kroz smanjenje stope ranog napuštanja školovanja na manje od 10% i kroz povećanje udjela stanovništva u dobi između 30-34 godine koji su završili tercijarno obrazovanje na najmanje 40%.

Strateška podloga

U listopadu 2014. donesena je **Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske** (NN, br. 124/14). Ističući obrazovanje i znanost kao razvojne prioritete, Strategija će pridonijeti stvaranju modernijeg i inovativnijeg sustava obrazovanja, znanosti i tehnologije, što će poduprijeti osobni razvoj, zapošljivost i konkurentnost pojedinaca. Najvažniji ciljevi istaknuti u Strategiji su:

- unaprjeđenje razvojnog potencijala obrazovnih institucija,
- provedba cjelovite kurikularne reforme,
- izmjena obrazovne strukture,
- podizanje kvalitete rada i društvenog ugleda učitelja,
- unaprjeđenje kvalitete rukovođenja odgojno – obrazovnim ustanovama,
- razvijanje cjelovitog sustava podrške učenicima,
- osiguranje optimalnih uvjeta rada odgojno – obrazovnih ustanova,
- ustrojavanje sustava osiguranja kvalitete odgoja i obrazovanja,
- unaprjeđenje studijskih programa dosljednom provedbom postavki bolonjske reforme i redefiniranje kompetencija koje se njima stječu,
- ustrojavanje kvalitetnog binarnog sustava visokog obrazovanja usklađenog s nacionalnim potrebama i načelom učinkovita upravljanja visokim učilištima,
- osiguravanje kvalitetne kadrovske strukture visokih učilišta kao osnove za unaprjeđenje kvalitete visokog obrazovanja,
- osiguravanje učinkovitog i razvojno poticajnog sustava financiranja visokih učilišta,
- osiguravanje zadovoljavajućih prostornih i informacijsko-komunikacijskih resursa visokih učilišta,
- unaprjeđenje studentskog standarda uz posebnu skrb za socijalnu dimenziju studiranja,
- internacionalizacija visokog obrazovanja i njegova jača integracija u europski i svjetski visokoobrazovni prostor,
- osiguravanje primjerene važnosti kulture kvalitete i načela odgovornosti u visokom obrazovanju,
- osiguravanje preduvjeta za povećanje uključenosti odraslih u procese cjeloživotnog učenja i obrazovanja,
- unaprjeđenje i širenje učenja, obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja kroz rad,
- uspostavljanje sustava osiguravanja kvalitete u obrazovanju odraslih,
- poboljšanje organiziranosti, financiranja i upravljanja procesima obrazovanja odraslih.

Ostvareni napredak

Indikator	Prethodna vrijednost	Trenutna vrijednost			Cilj 2020.
	2008.	2012.	2013.	2014.	
Rano napuštanje školovanja, %	4.4	5.1	4.5	2.7	4
Postotak stanovništva s tercijarnim obrazovanjem, %	18.5	23.1	25.6	32.2	35

Izvor: Eurostat

- prema nacionalnom cilju EU2020 u području ranog napuštanja školovanja

U okviru reforme obrazovnog sustava pripremljena je **Analiza mreže škola i programa** koja pruža smjernice i preporuke za razvoj racionalne mreže škola i programa te identifikaciju potreba obrazovnog sustava.

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje temeljni je dokument koji se u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj uvodi po prvi puta. Dokumentom se određuju sve značajne kurikularne sastavnice koje se trebaju odražavati na cjelokupnu organizaciju i provođenje odgojno-obrazovnog rada u svim vrtićima u Hrvatskoj. Donesen je Pravilnik o sadržaju i trajanju programa predškole kojim se uvodi obveza predškolskih programa za svu djecu godinu ranije od stupanja u osnovnoškolsko obrazovanje.

Novim Zakonom o obrtu (NN, br. 143/13) predviđa se **usvajanje novih strukovnih kurikuluma za naukovanje s naglaskom na značajni udio učenja na radnom mjestu**. Time će se zamijeniti stari nastavni planovi i programi. Cilj je ojačati učenje na radnom mjestu putem bolje povezanosti stručne teorije i prakse kod poslodavca. Korisnici mjere su učenici srednjoškolskog strukovnog obrazovanja kojima će se omogućiti veća konkurentnost, održivost i mobilnost na tržištu rada u zemlji i inozemstvu te prelazak iz obrazovanja na tržište rada.

Sabor je u prosincu 2014. donio **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN, br. 152/14)** kojim se uređuje djelatnost osnovnog i srednjeg odgoja i obrazovanja u javnim ustanovama.

U tijeku je analiza postojećeg okvira obrazovanja. U 2015. bit će izrađen nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrazovanju odraslih.

U tijeku je provedba mjere **obrazovanja za učenike** koji su stekli nižu razinu srednjeg obrazovanja, kao i za učenike koji su završili obrazovni program u trajanju od tri godine. Prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi učenicima se omogućava da u razdoblju od dvije godine po završetku srednje škole nastave svoje obrazovanje kako bi stekli višu razinu kvalifikacije, što je do sada bilo moguće samo u okviru obrazovanja odraslih.

S ciljem sprječavanja ranog napuštanja obrazovanja, posebice učenika koji žive u nepovoljnim socio-ekonomskim prilikama, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta osiguralo je sredstva za sufinanciranje udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava za učenike osnovnih i srednjih škola, koji su članovi kućanstva koje je korisnik zajamčene minimalne naknade i korisnici pomoći za uzdržavanje sukladno propisu kojim se uređuje područje socijalne skrbi te za učenike i studente korisnike besplatnih udžbenika u skladu sa Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN, br. 174/04, 92/05, 2/07, 107/07, 65/09, 137/09, 146/10, 55/11, 140/12, 33/13 i 148/13) i Pravilnikom o uvjetima, postupku i načinu ostvarivanja prava na besplatne udžbenike hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN, br. 73/14) te Zakonom o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (NN, br. 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 2/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 103/03 i 148/13) i Pravilnikom o uvjetima, postupku i načinu ostvarivanja prava na besplatne udžbenike vojnih i civilnih invalida rata (NN, br. 73/14). Za školsku godinu 2014./2015. Ministarstvo je osiguralo sredstva za sufinanciranje udžbenika za 26.724 korisnika. Provođenje mjere sufinanciranja udžbenika za navedene kategorije učenika i studenata nastaviti će se provoditi u 2015. i 2016.

Jedna od mjera za povećanje dostupnosti visokog obrazovanja je raspisivanje natječaja u lipnju 2015. za dodjelu otprilike 3.000 stipendija srednjoškolcima koji odabiru studentske programe u STEM područjima te povećanje iznosa subvencija školarina za redovne studente na studentskim programima u STEM području za što je iz Državnog proračuna i Europskog socijalnog fonda (ESF) osigurano 40 milijuna kuna.

- prema nacionalnom cilju EU2020 u području visokog obrazovanja

Razvoj sustava za priznavanje ishoda neformalnog i informalnog učenja predstavlja dugoročni cilj koji će se razvijati kroz **daljnji razvoj Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO)**. 1.91 milijuna kuna je osigurano za edukaciju Sektorskih vijeća o postupcima vrednovanja standarda zanimanja i kvalifikacija i upisa u Registar HKO. U okviru projekta **Konkurentno visoko obrazovanje za bolju zapošljivost** izrađene su Smjernice za razvoj politika priznavanja ishoda neformalnog i informalnog učenja.

Institucije visokog obrazovanja obvezale su se na **povećanje upisnih kvota za studente starije od 25 godina** u razdoblju od 2012.-2015. Prvi rezultati praćenja provedba mjere bit će poznati tijekom 2015.

Pripremljen je **nacrt Izmjena i dopuna Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju**. Predložene izmjene i dopune temelje se na strateškim odrednicama Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije, trendovima u Bolonjskom procesu i onima u EU *Modernisation Agendi*.

Izrađen je **nacrt Pravilnika o evidencijama u visokom obrazovanju**. Pravilnikom će se propisati obveza vođenja evidencija u visokom obrazovanju za potrebe utvrđivanja prava studenata na studij i drugih prava na teret javnih sredstava, planiranja politika i praćenja visokog obrazovanja, obavještanja javnosti, planiranja i praćenja mreže visokih učilišta i studentskih programa, za izradu analiza, statistika i provedbu istraživanja iz područja visokog obrazovanja, provedbu postupaka vanjskog osiguranja kvalitete te izrade analiza i statističkih izvješća o visokom obrazovanju.

Sveučilišni računski centar Sveučilišta u Zagrebu (SRCE) zadužen je za razvoj programskog rješenja za vođenje središnjih evidencija u visokom obrazovanju (ISVU REG).

Na temelju praćenja provedbe pilot projekta Sporazuma o financiranju, napravljena je analiza s ciljem izrade podloge za Sporazume o financiranju temeljene na rezultatima za akademsku godinu 2015./2016. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta podnijelo je **projekt razrade modela učinkovitijeg financiranja visokog obrazovanja** s tehničkom pomoći i podrškom stručnjaka Svjetske banke u sklopu programskog razdoblja 2007.-2013. Projekt je u fazi evaluacije. Preliminarna analiza pokazala je kako je nužna izgradnja kapaciteta u institucijama visokog obrazovanja i kriterija kao preduvjeta za uspostavu ugovora o financiranju temeljnih na postignućima.

U kontekstu bolje povezanosti obrazovanja i potreba tržišta rada, pokrenut je **pilot projekt praćenja diplomiranih studenata stručnih studentskih programa visokih škola i veleučilišta** za razdoblje od 2005.-2013. Po povezivanju baza podataka triju institucija i analizi zapošljivosti diplomiranih studenata, predstaviti će se rezultati analize podataka. Podatci koji su prikupljeni od visokih učilišta spojeni su s podacima o nezaposlenim i zaposlenim osobama te je tako kreirana jedinstvena baza podataka. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta je provelo postupak bagatelne nabave i s odabranim stručnjacima ugovorilo izradu analize podataka i studije o zapošljivosti diplomiranih studenata. Studija će biti dovršena do kolovoza 2015.

Nadalje, po provedenoj analizi zastupljenosti stručne prakse unutar studentskih programa koji se izvode na visokim učilištima, u ožujku 2016. očekuje se raspisivanje natječaja o dodjeli bespovratnih sredstava za

unaprjeđenje kvalitete stručne prakse i povećanje prakse u studijskim programima za što je u okviru OP-a „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“ osigurano 10 milijuna eura.

Mjere za postizanje ciljeva

Okvir 5.4.1. Cjelovita kurikularna reforma

Cilj kurikularne reforme je uspostavljanje usklađenog i učinkovitog sustava odgoja i obrazovanja kroz cjelovite sadržajne i strukturne promjene, kako bi se:

- učenicima osiguralo korisnije i smislenije obrazovanje, usklađeno njihovoj razvojnoj dobi i interesima te bliže svakodnevnom životu, obrazovanje koje će ih osposobiti za suvremeni život, svijet rada i nastavak obrazovanja.
- roditeljima omogućila veća uključenost u obrazovanje djece i život škole, jasno iskazana očekivanja, objektivnije ocjenjivanje i vrednovanje, smislenije i češće povratne informacije o postignućima njihove djece.
- učiteljima, nastavnicima i ostalim djelatnicima odgojno-obrazovnih ustanova osiguralo osnaživanje uloge i jačanje profesionalnosti, veću autonomiju u radu, kreativniji rad, smanjenje administrativnih obveza, motiviranje učenika i smanjivanje vanjskih pritisaka

Cjelovita kurikularna reforma usmjerena je na:

- razvoj temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje,
- povećanje razine funkcionalnih pismenosti učenika,
- povezanost obrazovanja s interesima, životnim iskustvima, potrebama i mogućnostima učenika,
- povezanost obrazovanja s potrebama društva i gospodarstva,
- jasno određenje odgojno-obrazovnih ishoda (ishoda učenja) i to ne samo onih kognitivne prirode (znanja), već i onih koji osiguravaju razvoj stavova, vještina, kreativnosti, inovativnosti, kritičkog mišljenja, estetskog vrednovanja, inicijativnosti, poduzetnosti, odgovornosti, odnosa prema sebi, drugima i okolini, vladanja i brojne druge,
- osiguravanje veće autonomije učitelja i nastavnika u izboru sadržaja, metoda i oblika rada, ali i poticanje primjena metoda poučavanja i učenja koje omogućuju aktivnu ulogu učenika u razvoju znanja, vještina i stavova uz podršku učitelja/nastavnika i u interakciji s drugim učenicima,
- jasno određenje kriterija razvijenosti i usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda, čime će se osigurati osnova za objektivnije i valjanije ocjenjivanje i vrednovanje učeničkih postignuća,
- korjenitu promjenu ocjenjivanja, vrednovanja i izvještavanja o postignućima učenika u smjeru vrednovanja kao integralnog dijela procesa učenja

Aktivnosti i plan pripreme za provedbu cjelovite kurikularne reforme u okviru Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije definirani su i detaljno razrađeni u prijedlogu Akcijskog plana aktivnosti Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske koji će biti upućen na usvajanje Vladi do lipnja 2015.

Osiguranje prohodnog i učinkovitog sustava ranog predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja i obrazovanja odraslih

Produljenjem cjelovitog općeg obveznog odgoja i obrazovanja s 8 na 9 godina, uz zadržavanje trenutnog trajanja srednjoškolskog obrazovanja, produljit će se cjelokupno trajanje pred tercijarnog odgoja čime će se povećati konkurentnost učenika po završetku školovanja te gospodarstvo Hrvatske u cjelini.

Unaprjeđenje inicijalnog obrazovanja i trajnog usavršavanja učitelja

Mjera ima za cilj profesionalizaciju učiteljske profesije. Razvit će se sustavni mehanizmi trajnog usavršavanja učitelja i nastavnika, čime se izravno djeluje na modernizaciju i kvalitetu učenja i podučavanja u školama. Kako bi se unaprijedila kvaliteta studijskih programa i ostalih programa za inicijalno obrazovanje u sklopu Operativnog programa za razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013. osigurano je 60 milijuna kuna, dok je za trajno usavršavanje učitelja unutar Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.” planirano otprilike 40 milijuna kuna.

Daljnja provedba Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO)

HKO je alat za ostvarenje ciljeva kvalitete i relevantnosti obrazovanja. Daljnja provedba HKO-a podrazumijeva usklađenost obrazovnih programa na svim razinama s odgovarajućim standardima zanimanja i kvalifikacija.

Razvoj sustava praćenja studenata (rezultati analize zapošljivosti diplomiranih studenata veleučilišta i visokih škola temeljem kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja)

Mjera ima za cilj razvoj sustava za stalno praćenje zapošljivosti diplomiranih studenata te usklađivanje studijskih programa s potrebama tržišta rada.

Povećanje i unaprjeđenje stručne prakse u sustavu visokog obrazovanja

Povećanje udjela i mogućnosti obavljanja stručne prakse unutar i izvan studijskih programa koji se izvode na visokim učilištima u Hrvatskoj.

Povećanje upisanih studenata u STEM području kroz poticajne mjere financiranja

Dodjela stipendija srednjoškolcima koji odabiru studijske programe u STEM području i povećanje iznosa subvencije školarina za redovne studente na studijskim programima u STEM području ima za cilj povećanje dostupnosti visokog obrazovanja uz usmjeravanje prema zanimanjima unutar sektorskih prioriteta.

Uključivanje visokog obrazovanja u stvaranje kvalitetne ponude programa cjeloživotnog učenja

Visoka učilišta razvijaju kratke kvalitetne programe stručnog usavršavanja na razini visokog obrazovanja za namijenjene fokusirane ciljne skupine za potrebe tržišta rada.

5.5. Cilj 5 - Siromaštvo

Zaključak Europskog Vijeća 2010.:

Promovirati socijalnu uključenost, posebno kroz smanjenje siromaštva, s ciljem smanjenja broja ljudi u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti za 20 milijuna.

Strateška podloga

U ožujku 2014. Vlada je usvojila **Strategiju borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske (2014.-2020.)**. U Strategiji je predstavljena slika postojećeg stanja siromaštva i socijalne isključenosti, uzroka koji su doveli do toga stanja te društvenu i gospodarsku projekciju kao osnovu za djelovanje. Strategija se temelji na osiguravanju uvjeta za ostvarenje tri glavna cilja s antidiskriminacijskom politikom kao polaznim načelom: 1) Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti te smanjenje nejednakosti u društvu; 2) Sprječavanje nastanka novih kategorija siromašnih, kao i smanjenja broja siromašnih i socijalno isključenih osoba; 3) Uspostava koordiniranog sustava potpore skupinama u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Kako bi se postigli navedeni ciljevi, aktivnosti provedbe usmjerene su u osam strateških područja: 1) Obrazovanje i cjeloživotno obrazovanje; 2) Zapošljavanje i pristup zapošljavanju; 3) Stanovanje i energetska dostupnost; 4) Pristup socijalnim uslugama i naknadama; 5) Pristup zdravstvenoj zaštiti; 6) Briga za starije; 7) Borba protiv zaduženosti; 8) Financijska neovisnost; 9) Uravnoteženi regionalni razvoj.

Nadalje, u prosincu 2014. usvojen je **Program provedbe Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014.-2020.) za razdoblje od 2014. do 2016.** koji obuhvaća tri glavna cilja Strategije i predviđene glavne strateške aktivnosti koje su ukratko opisane na način da se navode prepreke i slabosti sustava. Za svaku pojedinu stratešku aktivnost definirane su mjere koje se već provode ili se planiraju provesti do kraja 2016. uz navođenje glavnog i posebnog cilja, nositelja i su nositelja mjere, ciljnih skupina, načina praćenja provedbe, rokove izvršenja te izvore financiranja i troškovi provedbe. Program provedbe financira se sredstvima iz Državnog proračuna i EU fondova kao i međunarodnim fondovima i drugim raspoloživim sredstvima. Mjere navedene u Programu provedbe planirane su za razdoblje od tri godine prema trenutačno raspoloživim materijalnim i ljudskim resursima.

Ostvareni napredak

Indikator	Prethodna vrijednost	Trenutna vrijednost		Cilj 2020.
	2008.	2012.	2013.	
Osobe na rubu siromaštva i socijalne isključenosti, u tisućama		1.384	1.271	1.220

Izvor: Eurostat

Usvajanjem Programa provedbe Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014.-2020.) za razdoblje od 2014. do 2016., nositelji strateških područja obvezni su redovito pratiti provedbu mjera iz svoje nadležnosti te u predviđenim rokovima (do kraja ožujka tekuće godine) dostavljaju tražene podatke Ministarstvu socijalne politike i mladih kao glavnom koordinatorskom tijelu radi podnošenja godišnjeg Izvješća Vladi o provedbi mjera, s naznakom ocjene postojećeg stanja i preporuka za naredna razdoblja.

U tijeku su aktivnosti na izradi Izvješća o provedbi mjera za 2014. Na temelju pristiglih očitovanja nositelja i sunositelja mjera vidljivo je da su mjere provedene u skladu s Planom provedbe te da u provedbi istih nije bilo posebnih teškoća. Između ostaloga, mjere u području obrazovanja namijenjene učenicima i studentima slabijeg socijalno ekonomskog statusa te osobama s invaliditetom, odnosile su se na potporu troškova prijevoza, **dodjelu stipendija redovitim studentima slabijem socijalno-ekonomskog statusa, osiguravanje besplatnih udžbenika ili financiranje ili sufinanciranje udžbenika.** U 2014. za udžbenike učenicima osnovnih i srednjih škola (učenicima korisnicima zajamčene minimalne naknade ili pomoći za uzdržavanje) isplaćeno je 7.778.115 kuna za ukupno 14.668 učenika osnovnih i srednjih škola, dok je za udžbenike studentima koji ostvaruju pravo na besplatne udžbenike isplaćeno 2.308.913 kuna (za 1.252 studenta).

U području zapošljavanja uspješno su se provodile **mjere aktivne politike zapošljavanja namijenjene dugotrajno nezaposlenim osobama, osobama starije životne dobi i mladim osobama, osobama s invaliditetom i drugim posebnim skupinama nezaposlenih osoba.** Mjere su se provodile kroz osiguravanje potpora za zapošljavanje i samozapošljavanje te potpora za usavršavanje, kao i kroz zapošljavanje u javnim radovima. Mjere su tijekom 2014. koristile ukupno 56.626 osobe, pri čemu je bilo 28.293 aktivnih korisnika na početku godine, dok je 28.333 osoba novouključeno tijekom 2014. Za provedbu mjera aktivne politike zapošljavanja u 2014. isplaćeno je ukupno 77.899.202 kuna iz Operativnog programa za razvoj ljudskih potencijala, od čega 64.789.553 kuna iz ESF-a i 13.109.648 kuna iz IPA-e.

Zbog elementarne nepogode koja je tijekom 2014. pogodila Hrvatsku, proveden je **Program obnove i saniranja posljedica katastrofe na području Vukovarsko-srijemske županije** kroz koji je obnovljeno, s danom 23. prosinca 2014., 1.060 stambenih zgrada sredstvima Državnog proračuna.

U prosincu 2014. započela je **priprema operativnog plana ulaganja za razvoj jedinstvenog centra za naknade** u sklopu reforme sustava socijalnih naknada. Opremanje Ureda državne uprave nastavlja se i u 2015. (oko 200 računarskih radnih stanica, edukacija i osposobljavanje službenika UDU-a). Ministarstvo socijalne politike i mladih je tijekom 2014. sklopilo 15 ugovora za projekte usmjerene socijalnom uključivanju beskućnika u okviru kojih je odobrena financijska potpora u ukupnom iznosu od 1.946.000 kuna za razvoj inovativnih usluga za beskućnike i smanjenje njihove socijalne isključenosti.

Vlada je usvojila **Zaključak o provedbi mjera otpisa duga i odgodi ovrha.** Ove privremene i jednokratne mjere obuhvaćaju oko **75.000 prezaduženih građana**, uključujući umirovljenike, nezaposlene, osobe s malim primanjima i s invaliditetom. Mjera je usmjerena na socijalno najugroženije građane čiji su računi blokirani dulje od godinu dana, računajući do 30. rujna 2014. Prihvatljivi dužnici su fizičke osobe, državljani Republike Hrvatske koji su pod kriterijem A korisnici novčanih naknada sustava socijalne skrbi. U prva dva mjeseca primjene (od 2. veljače do 2. travnja 2015.) isključivo su dužnici prema kriteriju A imali pravo pristupiti mjerama. Kao kriterij B navode se građani čija mjesečna primanja u posljednja 3 mjeseca do podnošenja zahtjeva ne prelaze 2.500 kuna za samca odnosno 1.250 kuna po članu kućanstva, a koji u svojem vlasništvu nemaju drugu nekretninu osim u kojoj žive, nemaju oročena sredstva ili ugovor o stambenoj štednji kao ni drugu likvidnu imovinu. Prema podacima Ministarstva socijalne politike i mladih na dan 15. travnja 2015., 1.020 osoba podnijelo je zahtjev od čega 707 podnositelja zahtjeva ispunjava uvjete. Dnevno se zaprimi oko 150 novih zahtjeva. Po podacima Fine, u Registru otpisa duga na dan 16. travnja 2015. evidentirano je 9.265 zahtjeva od čega su 5.956 odobrena. Od navedenoga broja, 121 zahtjev se odnosi na kategoriju dužnika B, od čega je 99 zahtjeva odobreno, a svi preostali zahtjevi odnose se na kategoriju dužnika A.

Mjere za postizanje cilja

Nastavno na provedbu Programa provedbe Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014.-2020.) za razdoblje od 2014. do 2016. i tijekom 2015. i 2016. provodit će se **mjere kojima je cilj ublažiti položaj osoba u siromaštvu**. Stopa rizika od siromaštva djece u korelaciji je sa stupnjem obrazovanja roditelja te je stoga nužno posebnu pozornost usmjeriti na rane faze obrazovanja gdje počinju socijalne nejednakosti. U području obrazovanja i nadalje će se provoditi mjere koje su namijenjene učenicima i studentima slabijeg socijalno ekonomskog statusa te osobama s invaliditetom. Kroz mjeru će se osiguravati **sufinanciranje troškova obrazovanja učenika i studenata slabijeg socijalno-ekonomskog statusa i učenika s teškoćama u razvoju**: podmirivanje troškova prijevoza, dodjela stipendija redovitim studentima slabijem socijalno ekonomskog statusa, osiguravanjem besplatnih udžbenika ili financiranjem ili sufinanciranjem udžbenika. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta u suradnji s Ministarstvom socijalne politike i mladih osigurat će potporu u provođenju projekata usmjerenih borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračuna za 2015. godinu koji u svojim prioritetnim područjima planiraju financirati projekte i aktivnosti usmjerene osiguranju prehrane tijekom boravka u osnovnoj školi djeci iz socijalno ugroženih obitelji. Provodit će se i mjere u području zapošljavanja kojima je cilj osigurati uključivanje ranjivih skupina na tržište rada. U sustavu socijalne skrbi, pored ostalih mjera, provode se i mjere kojima se ublažava položaj beskućnika te drugih ranjivih skupina osiguravanjem projekata i programa financiranim sredstvima JLP(R)S te sredstvima fondova EU i drugih izvora.

U planu je i **projekt socijalnog stanovanja po modelu javno-privatnog partnerstva** s privatnim sektorom u građevini. Predviđa se da bi graditelj potpisao sporazum u kojem bi 10% stambenih jedinica dao na upravljanje državi ili jedinicama lokalne samouprave na određeni broj godina na temelju čega bi ostvario porezne olakšice i druge subvencije, dok bi država upravljala fondom stanova. Tim se modelom ne bi ulazilo u privatno vlasništvo, a država bi osigurala da nitko od njezinih građana ne postane beskućnik.

6. Uporaba Europskih strukturnih i investicijskih fondova

Okvir za korištenje 10,676 milijardi eura iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova za rast i radna mjesta u razdoblju 2014.-2020.

Sporazum o partnerstvu, krovni strateški dokument za korištenje Europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova koji bi trebao poslužiti kao temelj održivog gospodarskog rasta i zapošljavanja u narednih 7 godina, usvojen je u listopadu 2014. Sporazum pruža okvir za korištenje 8,377 milijardi eura iz europskog proračuna u razdoblju 2014.-2020. za ciljeve kohezijske politike i 2,026 milijardi eura za poljoprivredu i ruralni razvoj koji će se prvenstveno usmjeriti prema realnom gospodarstvu. Dodatno, za razvoj ribarstva Hrvatska ima na raspolaganju 253 milijuna eura iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo. Ulaganja iz Europskog proračuna predstavljaju samo dio ukupnih sredstava koji će se usmjeriti na ciljeve opisane u Sporazumu o partnerstvu, a koji su najvećim dijelom povezani s jačanjem konkurentnosti gospodarstva.

Hrvatska je za razdoblje 2014.-2020. pripremila četiri *mainstream* programa koji čine temelj za korištenje Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Kohezijskog fonda (KF), Europskog socijalnog fonda (ESF), Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR):

- Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“
- Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“
- Program ruralnog razvoja
- Operativni program za ribarstvo

Operativni programi „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020“ i „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“ kojima su programirana sredstva EFRR-a i ESF-a **značajno će podržati reforme napore** opisane u prethodnim poglavljima, posebno jačanje učinkovitosti javne uprave, u smislu razvoja ljudskih kapaciteta i informatizacije, troškovnu učinkovitost sustava zdravstva, mjere aktivne politike tržišta rada (dodatno za zapošljavanje mladih), te obrazovnu reformu.

Nastavno na jačanje konkurentnosti gospodarstva naglasak je stavljen na povećanje konkurentnosti i inovativnosti poduzeća te će sredstva biti na raspolaganju kako bi se: povećao broj inovacija i poduzeća koji se aktivno bave istraživanjem i razvojem, unaprijedila suradnja poduzeća sa znanstveno-istraživačkom zajednicom u područjima istraživanja koja su relevantna za tehnološku konkurentnost Hrvatske, olakšao pristup financiranju malim i srednjim poduzećima s ciljem normalizacije kreditiranja gospodarstva te potaknulo osnivanje novih poduzeća i povećala stopa održivosti postojećih poduzeća, naročito u sektorima koji imaju dobar potencijal rasta.

Jednako tako, prelazak na održivo gospodarstvo treba iskoristiti kao priliku za jačanje konkurentnosti, pa će se iz EFRR-a pružiti podrška energetske učinkovitosti industrijskih poduzeća i korištenju obnovljivih izvora energije u proizvodnim i uslužnim granama gospodarstva. U ovom slučaju će se ESI fondovi koristiti kao poluga za poticanje ulaganja privatnog sektora u energetske učinkovitost s istovremenim doprinosom konkurentnosti.

Ulaganjem 210 milijuna eura iz EFRR-a te još toliko nacionalnih i ostalih izvora financiranja želi se povećati pokrivenost pristupnom mrežom slijedeće generacije u Hrvatskoj na više od 50 % do 2020.

Hrvatska želi smanjiti primarnu potrošnju energije. U Hrvatskoj, 2/3 potrošene energije otpada na zgrade (grijanje i hlađenje prostora) čija je energetska učinkovitost niska. Stoga će se za poboljšanje energetske

učinkovitosti zgrada izdvojiti 392 milijuna eura iz EFRR-a u sklopu prioriteta za prijelaz na niskougljično gospodarstvo.

Za ispunjenje uvjeta iz Pristupnog ugovora u sektoru otpadnih voda i otpada, potrebna su značajna ulaganja koja traže da se veliki dio sredstava iz Kohezijskog fonda usmjeri na ulaganja u ova dva sektora. Hrvatska je predvidjela omotnicu od 1,525 milijardi eura za osiguranje sukladnosti s relevantnim direktivama EU-a u gospodarenju vodama i otpadom (smanjenje količine otpada koji se odlaže i povećanje reciklaže, sukladnost odlagališta, osiguravanje kakvoće pitke vode, priključak na javne sustave odvodnje i vodno-komunalne sustave itd.).

U razvoj moderne i održive prometne infrastrukture uložiti će se ukupno 1,310 milijardi eura (400 milijuna iz EFRR-a i 910 milijuna iz KF-a), a prioriteti su poboljšanje osnovne željezničke mreže i cestovnih veza s TEN-T, uklanjanje uskih grla u cestovnom prometu (uključujući na granici s BIH u Dubrovačko-neretvanskoj županiji) te poboljšanje gradske i prigradske mobilnosti i povezanosti.

Hrvatska želi povećati stopu zaposlenosti sa sadašnjih 55,4% na 65,2% do 2020. Glavni izazovi koji će se adresirati kroz ESI fondove jesu: nezaposlenost mladih odnosno bolja integracija mladih na tržište rada, poboljšanje vještina za zapošljivost kroz bolje usklađivanje obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada, rješavanje dugotrajne nezaposlenosti i nezaposlenosti osoba koje se nalaze u nepovoljnom položaju na tržištu rada (primjerice osobe s nižim stupnjem obrazovanja, starije osobe i žene). Na prioritete zapošljavanja, te kvalitetnijeg i dostupnijeg obrazovanja za sve, alocirano je 918 milijuna eura iz ESF-a, 271 milijuna eura iz EFRR-a i 138 milijuna eura iz EPFRR-a.

Za ciljeve smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti predviđeno je ukupno 991 milijuna eura iz EFRR-a, ESF-a i EPFRR-a. Vlada ima za cilj smanjiti broj siromašnih za 150 tisuća do 2020. Odlučna je u promicanju socijalne i ekonomske jednakosti, stoga će kroz ESI fondove ponuditi paket socijalnih mjera koje smatra prioritetnima povezano s ključivim rastom, to su: smanjenje prepreka zapošljavanju za ranjive skupine društva osobe, prijelaz s institucionalne na socijalnu skrb u zajednici, poboljšanje pristupa obrazovanju za učenike i studente u nepovoljnom položaju odnosno one slabijeg socio-ekonomskog statusa te integrirane pilot programe obnove i revitalizacije u hrvatskih ratom stradalim područjima. Poseban paket od oko četvrt milijarde eura iz EFRR-a i ESF-a usmjerit će se na povećanje troškovne učinkovitosti zdravstvenog sustava, uključujući bolnice.

191 milijuna eura iz ESF-a usmjerit će se na jačanje institucionalnih kapaciteta javne uprave, na središnjoj i lokalnoj (regionalnoj) razini i to za konkretna poboljšanja i ciljane mjere koje trebaju rezultirati boljim uslugama za građane, smanjenjem administrativnog opterećenja za poduzeća i građane, učinkovitijom i transparentnijom javnom upravom i pravosuđem, te kvalitetnijim socijalnim dijalogom s partnerima iz civilnog sektora.

Održivi urbani razvoj podupirat će se putem mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU) za što je rezervirana posebna omotnica od 365 milijuna eura, a koji će inicijalno biti ponuđen sedam hrvatskih gradova (Zagrebu, Splitu, Rijeci, Osijeku, Zadru, Slavanskom Brodu i Puli) i to za integrirane pakete mjera na teme: progresivni gradovi (gradovi pokretači pametnog i održivog rasta), čisti gradovi (zdraviji okoliš, energetska učinkovitost i prilagodba klimatskim promjenama) i uključivi gradovi (borba protiv siromaštva i potpora socijalnoj uključenosti). Posebnost ITU mehanizma je ta da će gradovi sami birati projekte za financiranje (sukladno integriranim strategijama održivog urbanog razvoja) te kao takav predstavlja prvi korak prema decentralizaciji upravljanja fondovima EU-a.

ESI fondovi bi trebali u razdoblju 2014.-2020. pomoći Hrvatskoj snažnije pokrenuti gospodarsku aktivnost na izlasku iz ekonomske krize, potaknuti zapošljavanje i gospodarski rast kroz potporu poduzetništvu, inovacijama i kvalitetnijem obrazovanju. Također će pomoći u razvoju zelenog i resursno-učinkovitog gospodarstva te doprinijeti borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti.

Indikativni godišnji plan objave natječaja dostupan je na mrežnim stranicama Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova EU⁸.

⁸ http://www.mrrfeu.hr/UserDocsImages/EU%20fondovi/ZNP06_Indikativni-godisnji-plan-PDP-v7.pdf

7. Institucijska pitanja i uključenost dionika

Uključenost ključnih dionika u proces izrade Nacionalnog programa reformi u okviru Europskoga semestra od neposredne je važnosti za njegovo kvalitetno usvajanje s obzirom na obuhvat i prirodu glavnih reformskih mjera te širinu nacionalnog konteksta koju NRP obuhvaća po svome sadržaju. Socijalni partneri i organizacije civilnoga društva uključeni su u definiranje glavnih reformskih mjera obuhvaćenih Nacionalnim programom reformi, kako kroz proces izrade ključnih zakonodavnih paketa, tako i kroz proces savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, naročito u slučaju izrade pojedinih sektorskih razvojnih strategija.

Također, uključenost dionika te relevantnih institucija tijekom definiranja ključnih reformskih mjera i izrade Nacionalnog programa reformi osigurana je i kroz **proces partnerstva u okviru Europskoga semestra**. To se prije svega odnosi na kontinuiranu partnersku komunikaciju s Gospodarsko-socijalnim vijećem i Saborom kao glavnim dionicima.

Gospodarsko-socijalno vijeće (GSV) osnovano je radi utvrđivanja i ostvarivanja usklađenih djelatnosti u cilju zaštite i promicanja gospodarskih i socijalnih prava i interesa radnika i poslodavaca te vođenja usklađene gospodarske, socijalne i razvojne politike. Kao takvo je prepoznato i u kontekstu provođenja aktivnosti u okviru Europskog semestra te pripreme NRP-a.

Stoga je 23. veljače 2015. održana prva **tematska sjednica** Gospodarsko-socijalnog vijeća na temu „**Novi ciklus Europskog semestra u Hrvatskoj**“, na kojoj su članovi Vijeća detaljno upoznati s pregledom politika i statusom provedbe preporuka u okviru Europskog semestra u Hrvatskoj te ciljevima koji iz navedenoga proizlaze kao temeljem za izradu novoga NRP-a.

Na toj se sjednici raspravljalo i o Prijedlogu Strategije razvoja javne uprave 2015.–2020. kao jednome od bitnih elemenata šire reforme javne uprave. GSV je podržalo dosadašnji zajednički način rada Ministarstva uprave sa socijalnim partnerima, akademskom zajednicom te ostalim relevantnim dionicima na pripremi dokumenta koji će omogućiti provedbu reforme javne uprave. Isto tako GSV je podržalo Prijedlog Strategije razvoja javne uprave 2015.–2020. te predložilo dodatnu raspravu na jednoj od idućih sjednica, prije upućivanja dokumenta u Sabor.

GSV je tijekom proteklih mjeseci također raspravljalo o nekim bitnim pitanjima koja se izravno tiču reformskih procesa u okviru Europskoga semestra i izrade novoga NRP-a. Tako se na sjednici održanoj 3. studenoga raspravljalo o Nacionalnom planu razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj 2014.–2016. Tom je prilikom usvojeno mišljenje gdje je istaknuto kako Vlada i Hrvatska udruga poslodavaca podržavaju Prijedlog Nacionalnog plana, dok su predstavnici sindikalnih središnjica istaknuli svoj suzdržanost u pogledu procjene učinaka i financijske održivosti te ostalih otvorenih pitanja.

Na sjednici održanoj 15. prosinca GSV je raspravljalo na temu javnoga duga te je u tom smislu donijelo određene zaključke koji se u znatnijoj mjeri dotiču i glavnih reformskih napora u okviru Europskog semestra. Između ostalog istaknuto je kako je uravnoteženje javnih financija i upravljanje javnim dugom zadatak svih nositelja ekonomskih politika. Isto tako zaključeno je da, kako bi se stvorili preduvjeti za dugoročnu održivost javnih financija, potrebno je da Vlada provede ključne reforme poput reforme javne, državne i lokalne uprave te reforme nekih javnih sustava, poput zdravstvenog sustava i sustava obrazovanja i znanosti. U cilju održivosti javnih financija zaključeno je kako je potrebno zauzeti jasniju politiku u odnosu na poslovanje javnih poduzeća koja su u proteklom razdoblju pokazala da konstantno generiraju gubitke, stvaraju dodatan

pritisak na deficit i povećanje javnog duga te svojom neefikasnošću smanjuju ukupnu konkurentnost hrvatskog gospodarstva.

Na svojoj posljednjoj sjednici održanoj 16. ožujka 2015. GSV je raspravljalo o Izvješću Europske komisije za RH i mjerama u sklopu NRP-a. Tom je prilikom GSV predložilo MRRFEU-u, kao glavnom koordinacijskom tijelu, da uključi socijalne partnere u proces priprema mjera u okviru NRP-a.

U sklopu partnerstva s GSV-om, socijalnim je partnerima dana mogućnost uključivanja u proces izrade NRP-a i kroz definiranje vlastitih prijedloga mjera. Na taj su se način pojedini socijalni partneri, odnosno sindikalni predstavnici očitovali i kritički istaknuli svoje prijedloge. Između ostalog, u očitovanju Matice hrvatskih sindikata ističe se kako GSV podržava iskazani interes socijalnih partnera s ciljem bolje uključenosti u provođenju aktivnosti u okviru Europskog semestra. Također se ističe kako je uloga socijalnih partnera da jasno i precizno artikuliraju smjer javnih politika te da iznesu načelne ideje o mjerama što bi onda predstavljalo kvalitetnu podlogu nadležnim tijelima za razradu i kreiranje konačnih mjera NRP-a.

Nadalje, istaknuto je nekoliko bitnih područja djelovanja reformi koja su u suglasju s identificiranim mjerama NRP-a. Prije svega naglašena je potreba za provedbom dobro osmišljenih mjera reformi javnog sektora koje sustavno mijenjaju principe i način funkcioniranja te kao takve mogu dovesti do jačanja učinkovitosti javnog sektora. Nastavno na navedeno istaknuta je potreba za efikasnijim i racionalnijim teritorijalnim ustrojem JLP(R)S uz odgovarajuće preispitivanje njihovih funkcija te prava i obveza.

Kao drugo bitno područje djelovanja, Matica je istaknula učinkovito i odgovorno upravljanje javnim poduzećima na principima dugoročne strategije upravljanja i razvoja pojedinih strateških poduzeća. Ispravno je prepoznato da bi jačanjem profesionalizacije samoga upravljanja te povećanjem transparentnosti poslovanja u konačnici dovelo do bolje efikasnosti i odgovornosti na svim razinama upravljanja. Kao značajno područje djelovanja istaknuta je i potreba za učinkovitijim pravosuđem što je pretpostavka za dugoročan gospodarski rast i osnova za jačanje povjerenja građana u pravosudni sustav.

Na kraju je važno istaknuti kako su u okviru **Parlamentarnog dana** 25. veljače 2015., održane konzultacije **sa Saborom** kao glavnim nositeljem zakonodavne vlasti u RH, gdje su također na zajedničkoj tematskoj sjednici Odbora za europske poslove, Odbora za financije i državni proračun te Odbora za regionalni razvoj i fondove EU na temu Europskog semestra, članovi Odbora i saborski zastupnici detaljno upoznati s pregledom politika i statusom provedbe preporuka u okviru Europskog semestra.

Prilozi. IZVJEŠĆIVANJE U SVRHU PROCJENE PREPORUKA KOJE
SE ODNOSI NA POJEDINE DRŽAVE ČLANICE I KLJUČNE
MAKROSTRUKTURNE REFORME

Prilog 1. Opis mjera u prioritetnim reformskim područjima s pregledom glavnih obveza u idućih 12 mjeseci

BR.	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE - KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK - UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK - OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA
Cilj 1. Povećanje održivosti duga opće države i jačanje upravljanja javnim financijama						
Prioriteti: (1) Jačanje fiskalnog okvira i upravljanja javnim financijama i (2) Racionalizacija i poboljšanje kontrole nad rashodima						
1.	Unaprjeđenje fiskalnog okvira i jačanje fiskalnih pravila	Novim Prijedlogom Zakona o fiskalnoj odgovornosti: (i) predlaže se daljnje unaprjeđenje fiskalnog okvira kroz jačanje fiskalnih pravila (uvođenjem pravila duga), te jačanja neovisnosti i uloge Povjerenstva za fiskalnu politiku; (ii) proširuju se zadaće Povjerenstva za fiskalnu politiku u dijelu koji se odnosi na razmatranje i usporedbu makroekonomskih projekcija s posljednje dostupnim projekcijama Europske komisije (EK), te postupanje Vlade (VRH) u slučaju utvrđivanja značajnih odstupanja. Prijedlog Zakona definira primjenu fiskalnih pravila u okolnostima EDP-a, a predviđa i objavu Kataloga poreznih rashoda.	Zakon o fiskalnoj odgovornosti	Drugi krug konzultacija s Povjerenstvom za fiskalnu politiku o prijedlogu Zakona o fiskalnoj odgovornosti – srpanj 2015. Javna rasprava o prijedlogu Zakona o fiskalnoj odgovornosti – srpanj 2015. Konzultacije s EK o nacrtu Zakona o fiskalnoj odgovornosti u EK – kolovoz 2015. Usvajanje prijedloga Zakona o fiskalnoj odgovornosti – rujan 2015.		Daljnje unaprjeđenje fiskalnih pravila sukladno Direktivi 85/2011. Jačanje neovisnosti i uloge Povjerenstva za fiskalnu politiku. Širenje zadaća i nadležnosti Povjerenstva za fiskalnu politiku. Prijedlogom Zakona se definiraju postupanja VRH u okolnostima značajnih odstupanja makroekonomskih projekcija (koje utvrdi Povjerenstvo) od zadnje dostupnih projekcija EK. Definira se primjena fiskalnih pravila u okolnostima EDP-a.

2.	Unaprjeđenje proračunskog okvira	Zakonom o fiskalnoj odgovornosti i aktima nadležnih ministarstava želi se: (i) osigurati konzistentnost strateških i financijskih planova; (ii) osigurati realističnije planiranje rashoda proračunskih i izvanproračunskih korisnika; i (iii) utvrditi mehanizme poštivanja i sankcioniranje nepoštivanja planiranih proračunskih limita. U sklopu jačanja kontrole proračunskih rashoda donijet će se Uputa za planiranje rashoda proračunskih i izvanproračunskih korisnika kojom će se utvrditi optimalni troškovi prema vrstama rashoda i primjeni. U sklopu Upute za planiranje rashoda utvrdit će se standardi broja radnih mjesta u općim (pomoćnim) službama kako bi se što bolje uskladili sa stvarnim potrebama.	Usvajanje Prijedloga Zakona o fiskalnoj odgovornosti na VRH Uputa za planiranje rashoda Donošenje akata nadležnih ministarstava	Donošenje Upute za planiranje rashoda – lipanj 2015. Usvajanje Prijedloga Zakona o fiskalnoj odgovornosti kojim se utvrđuje bolja kontrola nad planiranjem i izvršavanjem rashoda – rujanj 2015. Donošenje akata nadležnih ministarstava – prosinac 2015.	Primjenom akata nadležnih ministarstava za planiranje rashoda ciljano ušteda u prvoj godini primjene je najmanje 50 milijuna kuna, a od druge godine najmanje 100 milijuna kuna godišnje	Jačanje kontrole nad planovima proračunskih i izvanproračunskih korisnika. Racionalnije poslovanje javnog sektora, odnosno manji troškovi i veća učinkovitost rada.
3.	Jačanje kapaciteta Državnog ureda za reviziju (DUR) i stroža	Mjera obuhvaća: 1. Jačanje kapaciteta DUR-a	1. Akcijski plan za razvoj DUR-a	1. Akcijski plan za razvoj DUR-a – kroz jačanje kapaciteta i njihovu		Daljnje unaprjeđenje sustava kontrole vjerodostojnosti financijskih izvještaja,

	provedba preporuka revizije	2. Prilagodba zakonskog okvira u sankcioniranju nepostupanja po preporukama DUR-a	2. Godišnji plan provođenja revizije DUR-a.	profesionalnu edukaciju i treninge - travanj 2015. Postojeći normativni okvir omogućava provođenje naknadne („ <i>follow up</i> “) revizije (ZDUR, čl.14, stavak 6), s čime će se uskladiti i Godišnji plan provođenja revizije DUR-a 2. Razvoj modela sankcioniranja nepostupanja po preporukama DUR-a, uz razradu prijedloga izmjena postojećeg zakonodavnog okvira – prosinac 2015.		ostvarenja prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u odnosu na plan, usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima, učinkovitosti korištenja sredstava. Uvođenje modela sankcioniranja za nepostupanje po preporukama DUR-a
4.	Jačanje sustava unutarnjih financijskih kontrola i proširenje obuhvata unutarnjih financijskih kontrola na trgovačka društva u vlasništvu RH i JLP(R)S, te na druge pravne osobe kojima je osnivač RH i/ili JLP(R)S	Izmjenama zakonskog okvira obveza primjene Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola proširit će se na trgovačka društva u vlasništvu RH i jedne ili više JLP(R)S, te na druge pravne osobe kojima je osnivač RH odnosno jedna ili više JLP(R)S U dijelu Zakona kojim se uređuje sustav unutarnjih kontrola detaljnije će se propisati odgovornost čelnika proračunskog i izvanproračunskog korisnika Državnog proračuna i proračuna JLP(R)S i odgovornost	Zakon o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru iz 2006. Podzakonski akti Ministarstva financija o radu ustrojstvenih jedinica unutarnjih kontrola	Usvajanje novoga Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru – lipanj 2015. Donošenje pravilnika kojim će se propisati smjernice za rad ustrojstvenih jedinica nadležnih za financije korisnika proračuna, u dijelu aktivnosti vezanih uz koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola - 6 mjeseci od dana stupanja na snagu novoga Zakona. Donošenje pravilnika kojim će se propisati sadržaj okvira za razvoj sustava		Usmjeravanje i kontroliranje financijskih učinaka poslovanja radi ostvarenja poslovnih ciljeva, a da se pri tome sredstva koriste pravilno, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Unaprijedit će se sustav unutarnjih kontrola. Time će elementi preuzeti konceptom PIFC-a postati održivi na razini proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračuna JLP(R)S, te trgovačkim društvima u vlasništvu RH odnosno jedne ili više

		rukovoditelja unutarnjih ustrojstvenih jedinica za razvoj i provedbu sustava unutarnjih kontrola. Donijet će se okvir za daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola, temeljeno na međunarodno prihvaćenom okviru za unutarnju kontrolu (COSO – Unutarnja kontrola – integrirani okvir iz ožujka 2013.). Jasnije će se definirati povezanost korisnika proračuna razine razdjela Državnog proračuna odnosno JLP(R)S s institucijama iz nadležnosti, s obvezom da unutarnja revizija uspostavljena na razini razdjela Državnog proračuna odnosno JLP(R)S obavlja unutarnju reviziju i u institucijama iz nadležnosti istih. Navedeno će se na odgovarajući način primijeniti i na trgovačka društva u vlasništvu RH i JLP(R)S, te na druge pravne osobe kojima je osnivač RH, JLP(R)S i njihova ovisna društva.		unutarnjih kontrola u javnom sektoru - 6 mjeseci od dana stupanja na snagu novoga Zakona. Donošenje novoga pravilnika kojim će se propisati kriteriji za uspostavu unutarnje revizije, način uspostave i suradnju uspostavljenih unutarnjih revizija – 6 mjeseci od dana stupanja na snagu novoga Zakona. Donošenje nove verzije Priručnika za unutarnje revizore – prosinac 2015. Navedeni rokovi za donošenje podzakonskih akata su usklađeni s godišnjim planom rada Ministarstva financija za 2015., te su za njihovu izradu zadužene različite osobe odnosno radne skupine		JLP(R)S i drugim pravnim osobama kojima je osnivač RH odnosno jedna ili više JLP(R)S, a učinkovitom provedbom sustava unutarnjih kontrola može se utjecati na sprječavanje i smanjenje prilika za prijevaru, korupciju ili drugi oblik nepravilnosti u sustavu.
--	--	---	--	---	--	--

		Daljnje unaprjeđenje metodologije rada unutarnje revizije i u okviru procjene rizika, fokusiranje procjene sustava unutarnjih kontrola u područjima za koja se izdvajaju značajna financijska sredstva ili u kojima se ubiru prihodi. Jasnije će se definirati odgovornost odgovorne osobe institucije i odgovorne osobe revidirane jedinice za provedbu preporuka unutarnje revizije te će se predvidjeti mjere u slučaju neprovođenja preporuka unutarnje revizije.				
5.	Bolja kontrola nad izdavanjem državnih jamstava	Utvrđivanje detaljnijih kriterija za izdavanje državnih jamstava kojima će se osigurati da se izdavanje jamstava snažnije poveže s usvajanjem i provedbom planova restrukturiranja korisnika jamstva.	Zakon o izvršavanju Državnog proračuna za 2016. će propisati posebne odredbe koje se odnose na pripremu i odobrenje plana restrukturiranja korisnika jamstva kao nužnih uvjeta za odobrenje državnog jamstva.	Usvajanje Prijedloga Zakona o izvršavanju Državnog proračuna za 2016. - studeni 2015.		Smanjenje deficita Državnog proračuna. Smanjenje rizika aktiviranja državnih jamstava zbog čvršćih kriterija za izdavanje jamstava. Poticanje restrukturiranja korisnika jamstava.
6.	Unaprjeđenje sustava upravljanja javnim dugom	Izradom i usvajanjem strategije upravljanja javnim dugom konačno će se definirati srednjoročni plan za postizanja željene strukture portfelja javnog duga s ciljem smanjenja troškova i rizika zaduživanja.	Strategija za upravljanje javnim dugom RH	Usvajanje Strategije za upravljanje javnim dugom 2016.-2019. RH – nakon usvajanja proračuna 2016.-2018.		Cilj donošenja Strategije je definiranje srednjoročnog okvira upravljanja javnim dugom sukladno Zakonu o fiskalnoj odgovornosti te Smjernicama ekonomske i fiskalne politike RH (koji među ostalim uključuje optimiziranje ročne i

						valutne strukture duga te potrebe financiranja Državnog proračuna).
7.	Unaprjeđenje sustava obračuna i naplate komunalne naknade	Mjere usmjerene na jedinice lokalne samouprave s naglaskom na preispitivanju i primjeni Zakona o komunalnom gospodarstvu u dijelu efikasnosti ubiranja komunalne naknade. Cilj je analizirati stvarne kapacitete prihoda od komunalne naknade, te iznose rashoda utemeljenih na korištenju širokog spektra oslobođenja i olakšica.	Akcijski plan za jedinice lokalne samouprave koje odstupaju od prosjeka Izmjene Zakona o komunalnom gospodarstvu te Odluka o komunalnoj naknadi u jedinicama lokalne samouprave Izmjene Zakona o financiranju JLP(R)S	1. Izvršiti analizu učešća prihoda od komunalne naknade u strukturi prihoda jedinica lokalne samouprave – ožujak 2015. 2. Donijeti Akcijski plan za jedinice lokalne samouprave koje odstupaju od prosjeka – lipanj 2015. 3. Utvrditi mjere za smanjenje odstupanja evidencijskih podataka na temelju kojih se sada obračunava komunalna naknada od stvarnog stanja nekretnina na terenu – lipanj 2015. 4. Izmjene Zakona o komunalnom gospodarstvu te Odluka o komunalnoj naknadi u jedinicama lokalne samouprave – prosinac 2015. 5. Izmjene Zakona o financiranju JLP(R)S – prosinac 2015.	Po završetku analize učešća prihoda od komunalne naknade procijenit će se očekivani financijski učinci	Lokalne jedinice prihode stječu iz tri izvora: vlastitih izvora (uključujući vlastite poreze), zajedničkih poreza te dotacija Državnog i županijskog proračuna. U vlastite prihode pripada i komunalna naknada, čije je utvrđenje i ubiranje u cijelosti u nadležnosti lokalnih jedinica. Neažurnim evidencijama te širokom lepezom oslobođenja i olakšica sužena je osnovica za ubiranje komunalne naknade. Stoga se mjerom želi potaknuti iskorištenje maksimalne mogućnosti ubiranja komunalne naknade u prihodima jedinica lokalne samouprave odnosno učinkovito upravljanje sustavom komunalne naknade, te smanjiti ovisnost lokalnih proračunskih prihoda od dotacija iz Državnog proračuna.
Prioritet: (3) Poboljšanje učinkovitosti mirovinskog sustava						
1.	Uvođenje sustava profesionalne mirovine	Izmjena postojećeg sustava staža osiguranja s		Revizija liste zanimanja i radnih mjesta na kojima se	Jednokratni prihod Državnog proračuna u	Dulji ostanak u svijetu rada za osobe kojima se staž

		povećanim trajanjem i uvođenje instituta profesionalne mirovine te izmjena sustava uplata u I. i II. mirovinski stup.	Zakon o kategorizaciji poslova i profesionalnoj mirovini	staž računa s povećanim trajanjem s ciljem smanjenja tih zanimanja za 50% – srpanj 2015. Usvajanje Zakona o kategorizaciji poslova i profesionalnoj mirovini – rujan 2015.	iznosu od 1 milijarde kuna (prijenos sredstava iz drugog mirovinskog stupa u Državni proračun). Dodatni fiskalni učinak koji će proizaći iz smanjenja broja zanimanja na kojima se staž računa s povećanim trajanjem bit će moguće procijeniti nakon provedene revizije zanimanja.	osiguranja računa s povećanim trajanjem.
2.	Redefiniranje sustava mirovina djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba	Ujednačavanje kriterija za ostvarivanje prava i harmonizacija sustava mirovina djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba te izmjena sustava uplata u I. i II. mirovinski stup.	Zakon o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba	Usvajanje Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba - lipanj 2015.	Jednokratni prihod Državnog proračuna u iznosu od 1 milijarde kuna (prijenos sredstava iz drugog mirovinskog stupa u Državni proračun). Dodatni fiskalni učinak provedbe mjere bit će moguće utvrditi nakon što se uspostavi novi sustav.	Dulji ostanak u svijetu rada za osobe kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem.
Prioritet: (4) Smanjenje fiskalnih rizika zdravstvenog sustava						
1.	Poboljšanje kontrole rashoda bolničkog sustava	Uspostava mehanizama kontrole troškova u bolnicama kroz uvođenje kontrolinga u sve bolnice i sustava mjesečnog izvješćivanja. Uvođenje jedinstvene evidencije i sustava za upravljanje proračunom, planom nabave, okvirnim sporazumima, ugovorima, narudžbenicama i	Izvršće o izvršenju ugovornih obveza (ZU) Izvršće o usklađenju izvršenja ugovornih obveza (HZZO) Mjesečna financijska izvješća zdravstvenih ustanova (ZU) Izvršćaj o bruto plaćama i doprinosima (HZZO)	Mjesečno izvješćivanje – (i) svaki mjesec do 10. u mjesecu zdravstvene ustanove podnose HZZO- u Izvršće o izvršenju ugovornih obveza; (ii) do 25. u mjesecu HZZO dostavlja zdravstvenim ustanovama Izvršće o usklađenju izvršenja ugovornih obveza; (iii) do 25. u mjesecu zdravstvene ustanove podnose	Fiskalni učinci izraženi su u sklopu racionalizacije cjelokupnog zdravstvenog sustava iznose 70 milijuna kuna na godišnjoj razini	Veća učinkovitost i racionalnost poslovanja bolničkog sustava. Smanjeni rashodi pojedinih bolničkih zdravstvenih ustanova.

		bagatelnom nabavom kao i sve ostale dokumentacije potrebne za praćenje realizacije u sustavu zdravstva (programsko rješenje).	Financijsko izvješće o poslovanju bolnica kojima je osnivač RH (MIZ)	Ministarstvu zdravlja (MIZ) financijska i naturalna Izvješća na osnovu kojih MIZ izrađuje <i>benchmark</i> analizu s pokazateljima zajedno sa sanacijskim upraviteljima/ravnateljima i predsjednicima sanacijskih/upravnih vijeća bolnica; (iv) izvješćivanje Ministarstva financija – HZZO podnosi Izvještaj o bruto plaćama i doprinosima za cijeli sustav zdravstva, MIZ dostavlja financijsko izvješće o poslovanju za bolnice kojima je osnivač RH.		
2.	Novi model ugovaranja i plaćanja za bolnice	Provedba novog modela ugovaranja i plaćanja za bolnice koji razlikuje fiksni i varijabilni dio prihoda, te koji ovisi o izvršenju odnosno o broju i vrsti pruženih zdravstvenih usluga (prema načelu «Novac slijedi pacijenta»).	Izmjene i dopune Odluke o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja	Potpisivanje ugovora s bolnicama – travanj 2015. Kontrola izvršenja – mjesečno Niveliranje izvršenja po regiji – polugodišnje.	Fiskalni učinci izraženi su u okviru provedbe Nacionalnog plana razvoja bolnica.	Od travnja 2015. postotak avansnog dijela i dijela ovisnog o izvršenju se mijenja – fiksni avans iznosi 25% (kao i do kraja 2015.), dok će se iznos varijabilnog dijela kretati od 20% do 70% do kraja godine. KPI i QI će iznositi 5% sredstava po osnovi izvršenja. Iznos prihoda po osnovi izvršenja u studenome 2015. će iznositi 55%.
3.	Provedba Nacionalnog plana	Nacionalni plan je temeljni operativni dokument za budući razvoj bolnica	Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i	Prijedlozi plana provedbe Nacionalnog plana za ostvarenje ciljeva 2015.	475,5 milijuna kuna (<i>procjena konzultanata</i>)	Povećanje vrijednosti za novac.

		obuhvaćenih planom. Temelji se na načelu supsidijarnosti (zdravstveni problemi trebaju se rješavati na najnižoj razini pružanja zdravstvene skrbi) i funkcionalnoj integraciji koja podrazumijeva suradnju bolnica tamo gdje je to potrebno kako bi se ostvarili ciljevi Nacionalnog plana. Ciljevi za 2015. i 2016.: - smanjiti stopu akutnog bolničkog liječenja za 5% (u 2015.) i 10% (u 2016.) - prosječnu stopu popunjenosti kreveta dovesti na 80%-85% s dozvoljenim varijacijama ovisno o djelatnosti (u 2015. i 2016.) - smanjiti duljinu bolničkog liječenja za (ovisno o djelatnosti) 5 – 20% (u 2015.) i 10-40% (u 2016.) - povećati broj ambulantnih usluga za minimalno 5% (u 2015.) i 10% (u 2016.) - povećati broj slučajeva dnevne bolnice i dnevne kirurgije za	općih bolnica u Republici Hrvatskoj 2014.-2016. (Nacionalni plan)	(bolnice podnose MIZ-u) – ožujak 2015. Odobrenje pojedinačnih planova bolnica za provedbu Nacionalnog plana 2015., te planova investicija za korištenje sredstava EU fondova – svibanj 2015. Prijedlozi plana provedbe Nacionalnog plana za ostvarenje ciljeva 2016. – srpanj 2015. Odobrenje pojedinačnih planova bolnica za provedbu Nacionalnog plana 2016. – listopad 2015. Provedba odobrenih planova i usklađivanje broja kreveta s Nacionalnim planom (prva faza) – prosinac 2015., (druga faza) – prosinac 2016. Funkcionalna integracija bolnica započet će u siječnju 2016.	<i>Conseil Santé S.A za petogodišnje razdoblje).</i> 532 milijuna kuna (EU Fondovi - Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.)	Smanjenje broja akutnih bolničkih liječenja, povećanje broja pacijenata u izvanbolničkoj specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti i dnevno bolničkom liječenju što bi u konačnici trebalo rezultirati racionalizacijom stope popunjenosti kreveta, smanjiti duljinu bolničkog liječenja, unaprijediti pristup bolničkom liječenju i povećati kvalitetu i ishode zdravstvenih usluga.
--	--	--	--	---	---	---

		minimalno 5% (u 2015.) i 10% (u 2016.)				
4.	Novi model upravljanja bolnicama	Novi način upravljanja bolnicama podrazumijeva razdvajanje poslovnih i medicinskih poslova na razini uprave bolnica. Uvođenje sustava financijskog i medicinskog kontrolinga te unapređenje financijskog planiranja i izvještavanja s ciljem uvođenja transparentnosti i kontrole troškovne učinkovitosti.	Izmjene Zakona o zdravstvenoj zaštiti Uredba VRH o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama	Uvođenje sustava kontrolinga u sve bolnice – svibanj 2015. Usvajanje izmjene Zakona o zdravstvenoj zaštiti – lipanj 2015. Donošenje uredbe VRH o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama – lipanj 2015. Razdvajanje medicinskog i poslovnog upravljanja u 10 državnih bolnica – prosinac 2015. Revizija svih ugovora o radu i radnih mjesta – prosinac 2015.	Ušteda od 40 milijuna kuna planirana je za drugih 6 mjeseci 2015. Ušteda na nivou godine (u 2016.) je 75 milijuna kuna.	Boljim organiziranjem poslovnih procesa i radnih mjesta očekuje se smanjenje broja prekovremenih sati. Usklađivanjem s novom Uredbom VRH definirat će se novi (manji) dodaci na plaće prvenstveno nezdravstvenom osoblju i regulirati isplata dodataka na znanstvene titule.
5.	Daljnji razvoj e-zdravstva	Središnji informacijski zdravstveni sustav već omogućuje izdavanje recepata u digitalnom obliku (e-recept), te elektroničko naručivanje pacijenata (e-naručivanje). Do kraja 2015. provest će se digitalizacija zdravstvene obrade pacijenata, na način da će se uputnice, nalazi i otpusna pisma u elektroničkom obliku	Strategija e-Hrvatske (potrebna za provođenje aktivnosti e-DTS u 2016.)	Razvijen sustav povezivanja financijskih aplikacija bolnica – srpanj 2015. Uvođenje A5 uputnice kod 50% ugovornih subjekata HZZO-a – prosinac 2015. Implementacija e-uputnice, e-nalaza i e-otpusnog pisma kod 90% ugovoreni subjekata HZZO-a - prosinac 2015.	Fiskalni učinci izraženi su u sklopu racionalizacije cjelokupnog zdravstvenog sustava 300 milijuna kuna (EU fondovi Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.)	Implementacijom e-uputnice, e-nalaza i e-otpusnog pisma očekuje se ušteda na papiru, te ostvarivanje kvalitetnije zdravstvene zaštite (primjerice nalazi koji se sada ne podižu bit će dostupni liječniku primarne zaštite). Uvođenjem A5 uputnice koja se odnosi na konzultacije bez pacijenta očekuje se smanjeno

		početi postupno komunicirati između svih u sustavu. Također će se povezati financijske aplikacije bolnica.		e-DTS – tijekom 2016.		upućivanje na sekundarnu razinu zdravstvene zaštite. Razvojem povezivanja financijskih aplikacija bolnica bit će dostupni specifični operativni podaci poslovanja bolnica (financijski, materijalni, kadrovski i dr.).
6.	Proširenje opsega zajedničke javne nabave	Intenzivnija primjena modela objedinjene javne nabave u cilju racionalizacije troškova.	Novi Zakon o kvaliteti	Usvajanje Zakona o kvaliteti – lipanj 2015. Izmjena ustroja i ovlasti Agencije za kvalitetu (koja postaje Agencija za kvalitetu i logistiku) – rujan 2015. Implementacija sustava javne nabave u bolnicama obuhvaćenim Nacionalnim planom (min 30% ukupne potrošnje lijekova i potrošnog materijala) – lipanj 2015. Izrada informatičkog rješenja za potrebe sustava javne nabave – prosinac 2015.	Ušteda od 40 milijuna kuna odnosi se na provođenje modela objedinjene javne nabave za medicinske proizvode (lijekovi, sanitetski potrošni materijal, implantati).	Agencija preuzima poslove javne nabave i procjene medicinskih tehnologija značajnih za planiranje kapitalnih ulaganja s ciljem racionalizacije troškova. MIZ provodi javnu nabavu sukladno okvirnim sporazumima u koordinaciji sa Središnjim državnim uredom za javnu nabavu - dano je ovlaštenje HZZO-u za provedbu zajedničke nabave za poštanske usluge i uredski materijal, dok MIZ provodi zajedničku javnu nabavu za energente (struja i gorivo).
7.	Jačanje uloge primarne zdravstvene zaštite	Smanjenje upućivanja na specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, te korištenjem načela supsidijarnosti smanjenje troškova skupljeg specijalističkog i bolničkog liječenja (uloga liječnika		Kontinuirana kontrola bolovanja i propisivanja lijekova Kontinuirana kontrola novog modela ugovaranja za 4 osnovne djelatnosti primarne zdravstvene	Ušteda od 150 milijuna kuna temeljem kontrole bolovanja i propisivanja, te potrošnje lijekova 140,6 milijuna kuna	Postupkom javnog nadmetanja za utvrđivanje referentnih cijena lijekova očekuje se snižavanje troškova u 2015. (zadnja lista lijekova s utvrđenim sniženim cijenama

		primarne zdravstvene zaštite kao <i>gate-keepera</i>).		zaštite od strane HZZO-a, te upućivanja u specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu Objava natječaja za korištenje sredstava EU fondova za opremanje ordinacija PZZ u depriviranim područjima i manji infrastrukturni zahvati u ordinacijama primarne zdravstvene zaštite i domovima zdravlja – rujan 2015. Odabir projekata za financiranje – siječanj 2016.	(EU fondovi Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.)	objavljena je u veljači 2015.).
8.	Učinkovitije upravljanje ljudskim resursima u zdravstvu	Upravljanje ljudskim resursima sukladno potrebama zdravstvenog sustava. Planiranje edukacije i specijalizacija. Financiranje deficitarnih specijalizacija, osobito u depriviranim područjima. Kontinuirana izobrazba zdravstvenih djelatnika.	Nacionalni plan razvoja ljudskih resursa Plan specijalizacija za 2015. Nacionalni Registar pružatelja zdravstvene zaštite	Usvajanje Nacionalnog plana razvoja ljudskih resursa - travanj 2015. Usvajanje plana specijalizacija - lipanj 2015. Raspisivanje natječaja za dodjelu specijalizacija - prosinac 2015. Osnivanje Središnjeg tijela za planiranje i upravljanje ljudskim resursima – prosinac 2015.	266 milijuna kuna Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.	Kvalitetnija zdravstvena usluga prema potrebama bolesnika. Poboljšanje dostupnosti zdravstvenih usluga.
Prioritet: (5) Reforma sustava socijalnih naknada						
1.	Konsolidacija socijalnih naknada kroz Zajamčenu	Krajnji cilj konsolidacije socijalnih naknada je stvaranje nove naknade,	Zaključak VRH o usvajanju Akcijskog plana konsolidacije sustava	Izvešće o reviziji socijalnih naknada na nacionalnoj i lokalnoj razini te mjera	Očekivana ušteda iznosila bi do 15% ukupnih sredstava za naknade koje	Provjerom imovine i dohotka osigurat će se jasnije i preciznije

	minimalnu naknadu (ZMN)	Zajamčenog minimalnog standarda (ZMS) koja će preuzeti <u>provjeru imovine i dohotka</u> ZMN-a radi što boljeg usmjeravanja naknada najugroženijim skupinama u društvu. <u>Akcijskim planom konsolidacije sustava socijalne zaštite za razdoblje 2015.-2018.</u> utvrdit će se (i) koje će naknade i u kojem vremenskom roku postati dio ZMS-a, (ii) daljnje postupanje s naknadama i olakšicama koje su ostale van ZMS, (iii) hodogram izmjena zakonskih propisa te (iv) koje naknade prelaze u administriranje u JCN.	socijalne zaštite za razdoblje 2015.-2018. Izmjene zakonskih i podzakonskih akata koji reguliraju pojedine socijalne naknade	porezne politike – svibanj 2015. Usvajanje Akcijskog plana konsolidacije sustava socijalne zaštite – lipanj 2015. Izmjene zakonskih i podzakonskih propisa potrebnih za daljnju provedbu (radi integriranja pojedinih naknada) – sukladno Akcijskom planu	će biti objedinjene pod ZMS i njihovo administriranje na godišnjoj razini.	određivanje kriterija za ostvarivanje pomoći i time osigurati kvalitetnija i viša razina socijalne zaštite najsiromašnijih skupina društva.
2.	Konsolidacija socijalnih naknada kroz Jedinstveni centar za naknade (JCN)	JCN predstavlja <u>jedinstveno središnje mjesto za isplatu/administriranje novčanih naknada</u> u sklopu postojeće mreže ureda državne uprave (UDU) u županijama te će djelovati kao <u>jedna administrativna točka u odnosima građana i države na području ostvarivanja prava na naknadu.</u>	Ugovor o zajmu Svjetske banke IBRD8426-HR (<i>Loan Agreement between Republic of Croatia and International Bank for Reconstruction and Development (Social Protection System Modernization Project)</i>) Izmjene Zakona o socijalnoj skrbi Izmjene Zakona o roditeljskim potporama	Usvajanje Izmjene Zakona o socijalnoj skrbi – lipanj 2015. Tehnička priprema, opremanje IT opremom, potrebne adaptacije objekata/radnih prostora UDU-a, prilagodba i primjena aplikacije SocSkrb – rujun 2015. Obuka djelatnika UDU-a – rujun 2015.	Očekivana ušteda iznosila bi do 15% ukupnih sredstva za naknade koje će biti objedinjene u JCN-u i njihovo administriranje na godišnjoj razini. Konsolidacijom ZMN-a, roditeljskih potpora, naknada za vrijeme nezaposlenosti i doplatka za djecu kroz JCN (u prvoj fazi konsolidacije do 2017.) ostvarit će se ušteda u iznosu od 600 milijuna kuna godišnje.	Uspostava JCN-a kao jedinstvene točke u odnosima građana i države ima značajan financijski učinak i na osobne troškove građana koji nastaju prilikom ostvarivanja prava iz socijalne zaštite. Također, pojednostavljuje se i pojeftinjuje postupak isplate i administriranja naknada, kao i uspostavlja potpuna kontrola socijalnih davanja na

		Konsolidacijom kroz JCN osigurava se transparentna razmjena podataka i administriranje naknada kroz objedinjeni informacijski sustav.	Izmjene Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti Izmjene Zakona o doplatku za djecu Izmjene Zakona o sustavu državne uprave Provedbeni propisi o ustroju HZZ-a, HZMO-a, HZZO-a Zakonski i podzakonski akti kojima se reguliraju pojedine socijalne naknade	Administracija ZMN-a u UDU-ima – rujan 2015. Izmjene zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama u dijelu prijenosa ovlasti za izdavanje rješenja za ostvarivanja prava sa HZMO, HZZO i centara za socijalnu skrb na JCN – prosinac 2015. Izmjene Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti – prosinac 2015. Izmjene Zakona o doplatku za djecu – prosinac 2015. Izmjene Zakona o sustavu državne uprave radi nadležnosti – sukladno planu reforme državne uprave Izrada i implementacija nove aplikacije MISOSS kroz koju će se ujedno i objediniti više postojećih aplikacija – lipanj 2016. Administracija rodiljnih i roditeljskih potpora u UDU-ima – lipanj 2016.		nacionalnoj i lokalnoj razini.
--	--	--	--	--	--	---------------------------------------

				Administracija naknada za vrijeme nezaposlenosti – listopad 2016. Administracija doplatka za djecu – ožujak 2017. Izmjene provedbenih propisa o ustroju postojećih zavoda (HZZ, HZMO, HZZO) radi usklađenja – sukladno Akcijskom planu Izmjene zakonskih i podzakonskih propisa potrebnih za daljnju provedbu (radi integriranja pojedinih naknada) – prosinac 2017. i dalje kontinuirano po potrebi sukladno Akcijskom planu Administracija drugih naknada koje će se uvoditi u JCN - sukladno Akcijskom planu Povezivanje naknada iz nadležnosti županija, gradova i općina kroz jedinstvenu aplikaciju – sukladno Akcijskom planu		
Cilj 2. Rješavanje slabosti u upravljanju i povećanje učinkovitosti javnog sektora						
Prioritet: (6) Poboljšanje funkcioniranja javne uprave						
1.	Racionalizacija sustava pravnih osoba s javnim ovlastima i njihovo	(1) Smanjiti broj pravnih osoba s javnim ovlastima	Smjernice za uređenje sustava agencija	Usvajanje Akcijskog plana za provedbu racionalizacije sustava agencija, zavoda,	Procjena ušteda u 2015. - 150 milijuna kuna (smanjenje materijalnih	Smanjivanje fragmentacije sustava javne uprave, jačanje kapaciteta agencija

	jedinstveno zakonsko uređenje	agencijskog tipa za najmanje 15% (2) Utvrditi pravni okvir za jedinstveno uređenje sustava agencija, zavoda fondova, centara i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima kojim će se propisati kriteriji za njihovo osnivanje i unutarnje ustrojstvo, propisati način poslovanja, osigurati nadzor nad njihovim poslovanjem, uspostaviti službena evidencija Tijela će isto tako biti obveznici poštivanja nove Upute o planiranju rashoda.	Odluka o smanjenju broja agencija, zavoda i drugih tijela s javnim ovlastima (kojom se osniva i Povjerenstvo za provedbu racionalizacije sustava agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima) Izmjene i dopune posebnih zakona i uredbi VRH Donošenje zakona kojim se na jedinstven način uređuje sustav pravnih osoba s javnim ovlastima	fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa – svibanj 2015. U sklopu Upute za planiranje rashoda, propisat će se optimalni troškovi prema vrstama materijalnih rashoda i provedba mjera za smanjenje materijalnih rashoda u pravnim osobama s javnim ovlastima, te standardi za utvrđivanje broja radnih mjesta u općim (pomoćnim) službama obzirom na opseg posla i druge specifične kriterije vezane za poslovanje pravnih osoba – lipanj 2015. Izmjena propisa kojima su osnivane agencije i druge pravne osobe s javnim ovlastima sukladno planu provedbe racionalizacije sustava agencija – listopad-studenj 2015. Priprema zakona kojim se na jedinstveni način uređuje sustav pravnih osoba – listopad 2015. Uspostava centralnog nadzora nad financijskim	rashoda u drugoj polovici 2015.) Statusne promjene i smanjenje materijalnih rashoda zajedno će u 2016. donijeti uštede u proračunu od 350 milijuna kuna.	i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima te povećanje učinkovitosti njihovog rada - ubrzano donošenje odluka i kvalitetnije pružanje usluga te smanjenje troškova rada javne uprave
--	--------------------------------------	--	--	---	--	---

				poslovanjem agencija i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, uspostava službene evidencije agencija – listopad 2015. Usvajanje zakona kojim se na jedinstveni način uređuje sustav pravnih osoba – ožujak 2016.		
2.	Racionalizacija područnih jedinica središnjih tijela državne uprave	Smanjiti broj područnih jedinica središnjih tijela državne uprave za najmanje 20% njihovim pripajanjem uredima državne uprave u županijama (prvostupanjska tijela državne uprave). U prvoj fazi pripajanje bi se odnosilo na područne jedinice koje obavljaju inspekcijski nadzor.	Odluka o osnivanju Povjerenstva za provedbu racionalizacije područnih jedinica središnjih tijela državne uprave Izmjena Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstva i drugih središnjih tijela državne uprave Izmjena uredbi o unutarnjem ustrojstvu središnjih tijela državne uprave Izmjena Uredbe o unutarnjem ustrojstvu ureda državne uprave u županijama	Osnivanje Povjerenstva za provedbu racionalizacije područnih jedinica središnjih tijela državne uprave –svibanj 2015. Zadaci povjerenstva su: - utvrđivanje plana provedbe racionalizacije područnih jedinica središnjih tijela državne uprave (faza I) uključujući listu propisa koje je potrebno izmijeniti do svibnja 2015.; - utvrditi daljnje mogućnosti racionalizacije područnih jedinica do listopada 2015. Izmjena relevantnih propisa (faza I) – listopad 2015. Provedba funkcionalne i fiskalne analize područnih jedinica i utvrđivanje plana	Procjena uštede je 25 milijuna kuna u 2016.	Pripajanjem područnih jedinica smanjit će se fragmentiranost državne uprave i osigurati će se brže i učinkovitije postupanje države prema građanima. Zbog manjeg broja područnih jedinica smanjit će se i jedinični troškovi poslovanja službenika. Također, zbog prenošenja ovlasti rješavanja predmeta u prvom stupnju sa ministarstava na urede državne uprave rasteretit će se rad ministarstava što će dodatno povećati učinkovitost rada javne uprave

				daljnje racionalizacije – listopad 2015. Započeti proces pripajanja područnih jedinica s uredima državne uprave - siječanj 2016.		
3.	Započeti proces funkcionalne, fiskalne i teritorijalne decentralizacije s ciljem racionalizacije sustava JLP(R)S	Započeti proces racionalizacije sustava JLP(R)S, najprije uspostavom mehanizama za poticanje dobrovoljnog spajanja te razradom prijedloga za bolju raspodjelu poslova iz samoupravnog djelokruga JLP(R)S -a temeljem prije svega procjene fiskalnih kapaciteta JLP(R)S-a.	Strategija razvoja javne uprave 2015.-2020. Eventualne izmjene Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	Uspostava mehanizama poticanja dobrovoljnog spajanja i bolje koordinacije JLP(R)S - listopad 2015. Izvršiti analizu i utvrditi novi model raspodjele poslova iz samoupravnog djelokruga JLP(R)S - a (temeljem procjene fiskalnih kapaciteta i veličine JLP(R)S - a) - prosinac 2015.	Nema fiskalnih učinaka u 2015. Procjena za 2016. – N/A	Potaknuti učinkovitiju organizaciju kompetencija i povjerenih poslova i poslova iz samoupravnog djelokruga. Očekuje se porast učinkovitosti zbog smanjenja administrativne fragmentacije i povećani kapaciteti za provedbu poslova iz nadležnosti JLP(R)S.
4.	Revidiranje sustava određivanja plaća i uređenje sustava plaća u javnoj upravi i javnim službama	Uvođenje jedinstvenih osnovica i okvira za uređenje platnih razreda i varijabilnih dijelova s obzirom na uspješnost, u okviru postojeće mase plaća. Novim Zakonom o plaćama u javnoj upravi urediti sustav plaća u državnoj službi, pravnim osobama s javnim ovlastima i javnim službama prema načelima: (i) transparentnosti, (ii) jedinstvenog pristupa nagrađivanju za jednaki	Akt VRH o prihvatanju akcijskog plana za provedbu cjelovite reforme sustava plaća Zakon o plaćama i prateći provedbeni akti	Donošenje akcijskog plana za provedbu cjelovite reforme sustava plaća – svibanj 2015. Akcijski plan bi između ostalog trebao uključiti: - provedbu rasprave sa socijalnim partnerima o nacrtu prijedloga novog Zakona o plaćama u lipnju 2015., - izrada simulacije - sistematizacija postojećih radnih mjesta u javnoj upravi i javnim službama prema novoj klasifikaciji u rujnu 2015.,	Mjera ne iziskuje dodatna sredstava Državnog proračuna, niti su planirane uštede u ukupnim troškovima za zaposlene.	Na temelju stručnih analitičkih podloga te rezultata rasprave između socijalnih partnera i zainteresirane javnosti utvrditi smjer, način i strukturu za reviziju i uređenje sustava plaća u javnoj upravi i javnim službama prema jedinstvenim načelima. Unaprijedit će se koordinacija kolektivnog pregovaranja u javnoj upravi i javnim službama te osigurati dosljedna primjena standarda pregovaranja u svim

		rad, (iil) uspostave horizontalne i vertikalne pokretljivosti (napredovanje), i (iv) jedinstvenih osnovica i okvira za uređenje platnih razreda i varijabilnih dijelova (nagrađivanje), te usklađivanje s kolektivnim ugovorima. Daljnja izgradnja sustava koordinacije u kolektivnim pregovorima u javnoj upravi i javnim službama.		- upućivanje Zakona u saborsku proceduru (II. čitanje) do listopada 2015., - donošenje Zakona u Saboru do ožujka 2016., - standardizaciju sustava planiranja radnih zadataka, praćenja provedbe plana i ocjenjivanja zaposlenih u javnoj upravi i javnim službama do ožujka 2016., - usvajanje provedbenih akata i usklađivanje drugih propisa s novim Zakonom u roku od 6 mjeseci od donošenja Zakona, - sklapanje novih temeljnih kolektivnih ugovora (Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike, Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama) do prosinca 2016. Provedba analize uređenja pojedinih instituta iz ZOR-a u kolektivnim ugovorima u javnoj upravi i javnim službama u cilju ujednačavanja ugovaranja odabranih instituta u kolektivnim ugovorima – srpanj 2015.		područjima javne uprave i javnih službi.
5.	Poboljšati upravljanje ljudskim resursima u javnoj upravi	1. Povećati broj članova i izmijeniti način odlučivanja u Odboru za državnu službu	1. Izmjene i dopune Uredbe o ustrojstvu i načinu rada Odbora za državnu službu	1. Usvajanje izmjene i dopune Uredbe o ustrojstvu i načinu rada		1. Ubrzanje postupka rješavanja žalbi kod postupka zapošljavanja

		2. Skraćivanje postupka zapošljavanja u državnoj službi 3. Definiranje ključnih kompetencija namještenika i službenika za sva radna mjesta u javnoj upravi	2. Izmjene i dopune Zakona o državnim službenicima i namještenicima 3. Izrada kompetencijskog okvira za zaposlene u javnoj upravi	Odbora za državnu službu - travanj 2015. 2. Upućivanje izmjena i dopuna Zakona o državnim službenicima na VRH – svibanj 2015. Donošenje izmjena i dopuna Zakona o državnim službenicima – prosinac 2015. 3. Provedba analize potrebnih kompetencija za obavljanje poslova javne uprave – ožujak 2016. Utvrđivanje ključnih kompetencija za zaposlene u javnoj upravi - lipanj 2016. Utvrđivanje kompetencija potrebnih za obavljanje pojedinih vrsta poslova u javnoj upravi – prosinac 2016. Objava kompetencijskog okvira za zaposlene u javnoj upravi – prosinac 2016. Uključivanje utvrđenih kompetencija u interne akte javnopravnih tijela o sistematizaciji radnih mjesta – prosinac 2016.		2. Skraćivanje postupka zapošljavanja 3. Profesionalizacija javne uprave
--	--	--	---	---	--	--

6.	Unaprijediti elektroničko poslovanje javne uprave i pružanje elektroničkih usluga za građane i poslovne subjekte	Definiranje cjelokupnih e-usluga koje će se pripremiti za građane i poslovne subjekte do 2020. (1) Olakšati komunikaciju građana s javnopravnim tijelima kroz uvođenje e-osobne iskaznice i daljnji razvoj sustava e-građani Olakšati komunikaciju poslovnih subjekata s javnopravnim tijelima u pružanju usluga: (2) Primjena e-potpisa i e-računa u poslovanju državnih tijela, (3) Uspostava i održavanje sustava e-poslovanja (4) Uspostava jedinstvenog poduzetničkog portala E-poduzetnik	Strategija e-Hrvatska 2020. (1) Zakon o e-osobnoj iskaznici (2) Akt VRH kojim se propisuje obavezna upotreba e-računa u poslovanju svih tijela državne uprave (TDU) od ožujka 2016. Direktiva 2014/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o elektroničkom izdavanju računa Zakon o porezu na dodanu vrijednost Opći porezni zakon Zakon o računovodstvu	Usvajanje Strategije – studeni 2015. (1) Tehnička nadogradnja sustava za izdavanje e-osobne iskaznice - lipnja 2015. Edukacija službenika za nove poslovne procese – lipanj 2015. Usvajanje Zakona i podzakonskih akata o osobnoj iskaznici – rujan 2015. Početak izdavanja e-osobnih iskaznica za građane – rujan 2015. (2) Uvođenje obveze zaprimanja strukturiranog e-računa od strane TDU za subjekte koji posluju s TDU – veljača 2016. Uvođenje obveze izdavanja strukturiranog e-računa za TDU - travanj 2016. (3) Razvoj prototipa za e-poslovanje te integracija već gotovih e-usluga za poslovne subjekte – listopad 2015.	Za osiguranje tehničkih preduvjeta za početak izdavanja e-osobne iskaznice, u Državnom proračunu potrebno je osigurati 0,9 milijuna kuna. Uspostava i održavanje sustava e-Poslovanje, procjena vrijednosti je 10 milijuna kuna Izrada portala procijenjena vrijednost oko 0,7 milijuna kuna (iz EU fondova) Održavanje na godišnjoj razini – procijenjeno oko 0,1 milijuna kuna godišnje (nacionalni proračun).	Strategija definira razvoj e-usluga temeljen na racionalnom korištenju ICT resursa te time uštede u proračunu odnosno dizanje kvalitete pruženih e-usluga za građane i poslovne subjekte. (1) Uvođenje e-osobne iskaznice - mogućnost pouzdanog i jednostavnog korištenja različitih online usluga za građane uz mehanizam provjere autentičnosti/identiteta. Tijekom 2015. procjenjuje se da bi e-osobnu iskaznicu ishodilo 15 % punoljetnih građana.
----	---	---	--	--	--	---

				Puna uspostava servisa e-Poslovanje – ožujak 2016. (4) Objava portala E-poduzetnik - Siječanj 2016.		
7.	Razvoj Portala otvorenih podataka na web adresi data.gov.hr	Uspostava središnjeg internetskog portala kao podatkovnog čvora koji služi za prikupljanje, kategorizaciju i distribuciju otvorenih podataka javnog sektora. Portal predstavlja svojevrstni katalog metapodataka koji omogućava lakše pretraživanje otvorenih podataka tijela javne vlasti, te uporabu podataka u društvene i poslovne svrhe.	Izmjene Zakona o pravu na pristup informacijama i implementacija Direktive o ponovnoj uporabi podataka	Uspostava portala s najmanje 100 setova podataka koji se tiču javne uprave, odmah dostupni i na temelju njih će se moći razvijati aplikacije i usluge - svibanj 2015. Usvajanje Izmjena Zakona o pravu na pristup informacijama – rujan 2015.		Pomoću Portala korisnici putem pretrage lakše i na jednom mjestu dolaze do željenog javnog podatka, odnosno informacije namijenjene ponovnoj uporabi.
Prioritet: (7) Poboljšanje upravljanja javnim poduzećima						
1.	Redefinirati pojam i opseg evidencije državne imovine	Proširenje obuhvata državne imovine – nova definicija obuhvatit će JLP(R)S odnosno trgovačka društva u vlasništvu jedne ili više JLP(R)S i njihova povezana društva	Izmjene Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske Uredba o ustrojstvu, načinu vođenja i sadržaja Središnjeg registra državne imovine	Izmjene Zakona – svibanj 2015. Donošenje Uredbe o ustrojstvu, načinu vođenja i sadržaja Središnjeg registra državne imovine – rujan 2015. Podatkovna i programska nadogradnja Središnjeg registra državne imovine – studeni 2015.		Prošireni obuhvat omogućit će uvođenje obveze izvještavanja o poslovanju za trgovačka društva u vlasništvu jedne ili više JLP(R)S i njihovih povezanih društva.

2.	Uspostaviti sustav izvještavanja o poslovanju trgovačkih društava u vlasništvu jedne ili više JLP(R)S	Izvještavanje o poslovanju obuhvatit će račun dobiti/gubitka, informacije o ostvarenim financijskim rezultatima, broju zaposlenih i ostvarenim troškovima rada, investicijama za tekuće razdoblje (ostvareno i planirano), plan restrukturiranja (plan i ostvarenje), planirane projekte za poslovnu u i ostvarenje, ostvarene rezultate poslovanja za trogodišnje razdoblje, plan poslovanja za naredno razdoblje. Za potrebe izvještavanja uspostaviti će se informatičko rješenje.	Uputa o izvještavanju o poslovanju trgovačkih društava u vlasništvu jedne ili više JLP(R)S	Utvrditi model izvještavanja – srpanj 2015. Izrada Upute o izvještavanju o poslovanju trgovačkih društava u vlasništvu jedne ili više JLP(R)S – listopad 2015. Priprema izvješća o poslovanju sukladno uputi – ožujak 2016.		
3.	Smanjenje državnog portfelja trgovačkih društava	Smanjenje broja trgovačkih društava od strateškog i posebnog interesa u vlasništvu RH	Izmjena Odluke VRH o utvrđivanju popisa trgovačkih društava od strateškog i posebnog interesa za RH	Usvajanje izmjena Odluke VRH – lipanj 2015. Utvrditi dodatne mogućnosti ponude manjinskih paketa dionica na burzi trgovačkih društava od strateškog interesa (A-lista) – rujna 2015.		Smanjenje broja trgovačkih društava u državnom portfelju kroz omogućavanje ponude dionica i poslovnih udjela.
4.	Definirati i objaviti specifične ciljeve trgovačkih društava s ciljem odgovornijeg poslovanja i jačanja ocjenjivanja uspješnosti društava	Postavljanje jasnih srednjoročnih ciljeva i indikatora za mjerenje uspješnosti čime će se ojačati transparentnost i odgovornost države kao	Akcijski plan za uspostavu srednjoročnih ciljeva poslovanja u trgovačkim društvima u većinskom državnom vlasništvu	Osigurati tehničku pomoć za provođenje pilot projekta za postavljanje transparentnih srednjoročnih ciljeva poslovanja za manji broj (1-2) trgovačkih društava u		Povećanje učinkovitosti i uspješnosti poslovanja javnih poduzeća

		vlasnika u upravljanju državnom imovinom. Institucionaliziranim praćenjem izdvojiti poduzeća iz nadležnosti pojedinih ministarstava, s tim da ista budu više regulatori – odabir kandidata za članove i predsjednike uprava trgovačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za RH provodit će se na prijedlog DUUDI-ja	Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske	većinskom državnom vlasništvu koji će se temeljiti na usporedbi indikatora uspješnosti u ispunjavanju ciljeva sličnih tvrtki – svibanj 2015. Provedba pilot projekta – listopad 2015. Usvajanje Akcijskog plana za uspostavu srednjoročnih ciljeva poslovanja u većini trgovačkih društava u većinskom državnom vlasništvu – prosinac 2015.		
5.	Ojačati zahtjeve za stručnostima kandidata i transparentnost u postupcima imenovanja upravljačkih odbora trgovačkih društava u državnom vlasništvu	Ojačanim zahtjevima za kompetencijama u postupcima izbora i imenovanja upravljačkih odbora i unajmljivanjem <i>head-hunting</i> agencija povećati stručnost članova upravljačkih odbora i transparentnost u postupcima odabira kandidata za iste.	Uredba o izboru i imenovanju članova upravnih i nadzornih odbora TD u državnom vlasništvu Kodeks korporativnog upravljanja TD u državnom vlasništvu	Donošenje nove Uredbe (<i>s uključenim komentarima EK u pogledu menadžerskog iskustva i iskustva u privatnom sektoru</i>) - lipanj 2015. Izrada Smjernica trgovačkim društvima u državnom vlasništvu za izradu internih akata kojim će se visina naknade i nagrađivanja vezati uz mjerenje uspješnosti u ostvarivanju postavljenih srednjoročnih ciljeva - lipanj 2015. Donošenje Kodeksa korporativnog upravljanja - rujan 2015.		Povećanje učinkovitosti i uspješnosti poslovanja javnih poduzeća kroz bolji i transparentniji odabir rukovoditelja

Cilj 3. Promicanje rasta, vanjske konkurentnosti i ponovna uspostava ravnoteža u hrvatskom gospodarstvu

Prioritet: (8) Smanjenje administrativnog opterećenja i troškova poslovanja poduzeća

1.	Mjerenje administrativnog opterećenja gospodarstva primjenom «Standard Cost Model» (SCM) metodologije	Nastavak primjene SCM metodologije radi mjerenja početnog stanja (<i>tzv. baseline measurement</i>) administrativnog opterećenja na propisima koji (u nadležnosti različitih tijela državne uprave) reguliraju gospodarstvo. Smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstva u području trgovine i nekretnina za 20% do kraja 2015. te za 20% u 5-7 dodatnih regulatornih područja do kraja 2016.	Zaključak VRH o usvajanju Plana provedbe mjera za smanjenje administrativnog opterećenja za 20% u pilot područjima do kraja 2015. Odluka VRH o 5-7 područja propisa relevantnih za gospodarstvo u kojima će se provesti daljnje mjerenje administrativnog opterećenja primjenom SCM metodologije-a s ciljem smanjenja administrativnog opterećenja za 20% Akcijski plan za daljnje mjerenje administrativnog opterećenja u 5-7 područja propisa relevantnih za gospodarstvo Zaključak VRH o usvajanju Plana provedbe mjera za smanjenje administrativnog opterećenja za 20% u identificiranih 5-7 područja do kraja 2016.	Izvješće o zaključcima mjerenja administrativnog opterećenja u pilot područjima i njegova objava – travanj 2015. Usvajanje Plana provedbe mjera za smanjenje administrativnog opterećenja za 20% u pilot područjima (trgovina i posredovanje u prometu nekretnina) do kraja 2015. – svibanj 2015. Provedba mjera za smanjenje administrativnog opterećenja za 20% u pilot područjima odnosno izmjena zakonskih i podzakonskih akata kojima se regulira smanjenje – sukladno Planu provedbe (stupanje na snagu izmjena 1. siječnja 2016.) Usvajanje Akcijskog plana za daljnje mjerenje administrativnog opterećenja propisa relevantnih za gospodarstvo (iz nadležnosti više TDU) te edukacija ključnih TDU o korištenju – lipanj 2015.	Financiranje aktivnosti osigurano je u proračunu MINGO u iznosu od oko 0,5 milijuna kuna i dugoročno putem EU projekata.	Primjena SCM metodologije poboljšava planiranje i donošenja odluka o javnim politikama za gospodarstvo te osigurava povrat kroz ostvarivanje rezultata, tj. uklanjanje administrativnih opterećenja koja predstavljaju veliki financijski i vremenski trošak i teret za gospodarstvo.
----	---	---	---	---	---	--

			Zakonski i podzakonski akti iz područja u kojima je provedeno SCM mjerenje	Izrada nacrt horizontalnog modela stalne koordinacije provedbe regulatorne reforme poslovnog okruženja korištenjem SCM metodologije u području gospodarstva (Koordinacija VRH za gospodarstvo) – lipanj 2015. Usvajanje Plana provedbe mjera za smanjenje administrativnog opterećenja za 20% u identificiranih 5-7 područja do kraja 2016. – prosinac 2015. Provedba mjera za smanjenje administrativnog opterećenja za 20% u 5-7 područja odnosno izmjena zakonskih i podzakonskih akata kojima se regulira smanjenje – sukladno Planu provedbe (stupanje na snagu izmjena do 1. siječnja 2017.)		
2.	Smanjenje parafiskalnih nameta	Osigurati smanjenje parafiskalnih nameta koji najviše opterećuju poduzetnike i pojednostavniti naplatu iz nadležnosti TDU radi	Odluka VRH o ciljevima smanjenja neporeznih davanja u 2015. i 2016. i osnivanju povjerenstva za smanjenje neporeznih davanja	Povjerenstvo će: (i) objaviti Registar parafiskalnih nameta – lipanj 2015., (ii) utvrditi popis parafiskalnih nameta čija će se vrijednost smanjiti	Projekcija smanjenja/ukidanja parafiskalnih nameta u 2015.: 72 milijuna kuna Projekcija smanjenja/ukidanja	Uštedom na parafiskalnim nametima oslobađa se mogućnost reinvestiranja sredstava i time potiče razvoj, inovativnost i potrošnja privatnog sektora.

		smanjenja troškova poslovanja poduzetnika.	Zakonski i podzakonski akti kojima se utvrđuje naplata parafiskalnih nameta	tijekom 2016. i rezultirati daljnjim smanjenjem u iznosu od 0,1% BDP-a (prioritet dati nametima koje redovito plaća najveći broj poduzetnika) – rujan 2015., (iii) utvrditi mogućnosti jedinstvene naplate nameta prema tijelima koja prikupljaju prihode – prosinac 2015., (iv) pratiti izmjenu zakonskih i podzakonskih akata kojima se regulira smanjenje parafiskalnih nameta – kontinuirano. Izmjena zakonskih i podzakonskih akata kojima se regulira smanjenje parafiskalnih nameta u 2015. u iznosu od 278,9 milijuna kuna sukladno Odluci VRH o ciljevima smanjenja neporeznih davanja u 2015. i 2016. i osnivanju povjerenstva za smanjenje neporeznih davanja – listopad 2015. (stupanje na snagu izmjena 1. siječnja 2016.) Izmjena zakonskih i podzakonskih akata kojima se regulira smanjenje/ukidanje parafiskalnih nameta u iznosu od dodatnih 0,1%	parafiskalnih nameta u 2016. temeljem odluka donesenih u 2015.: 278,9 milijuna kuna Dodatno smanjenje u 2016. - ovisi o stupanju na snagu izmjena kojima se regulira smanjenje za daljnjih 0,1% BDP-a	
--	--	---	--	--	---	--

				BDP-a – tijekom 2016. (stupanje na snagu izmjena 1.1.2017.)		
Prioritet: (9) Poboljšanje kvalitete novih zakona						
1.	Jačanje zakonodavnog planiranja i koordinacije u donošenju propisa na nacionalnoj razini	1) Smanjiti za 25% udjel broja zakona koji se donose po hitnoj proceduri u ukupnom broju usvojenih zakona u 2015. u odnosu na stanje u 2014., te za 50% u 2016. u odnosu na 2014. 2) Smanjiti za 25% udjel zakona koji se upućuju u proceduru VRH bez pune provedbe postupka o procjeni učinaka (iako su bili to dužni sukladno Godišnjem planu normativnih aktivnosti) u 2015. u odnosu na stanje u 2014. te za 50% u 2016. u odnosu na 2014.	Poslovnik VRH	1) i 2) Izmjene i dopune Poslovnika VRH - svibanj 2015.		Bolja kontrola i smanjenje neplaniranih normativnih aktivnosti. Kvalitetniji zakonski akti sa smanjenom mogućnosti nepovoljnog učinka na poslovanje gospodarstva, a naročito malog i srednjeg poduzetništva. Bolja predvidivost zakonodavnog okvira za korporativni sektor.
2.	Jačanje sustava za procjenu učinaka propisa	1) Uvođenje ex-post procjene učinaka zakona 2) Uvođenje SME testa kao sastavnog dijela procjene učinaka propisa 3) Sustavna edukacija i jačanje kapaciteta nositelja propisa oko provedbe procjene učinaka propisa	Zakon o procjeni učinaka propisa Akt VRH uključujući obrazac za SME test kojim se uvodi obveza procjene učinka propisa na MSP korištenjem tzv. «SME Test»-a	Uvođenje mehanizma za ex post procjenu učinaka za najvažnije zakone (i amandmane) – srpanj 2015. Uvođenje obvezne primjene SME testa na propise iz područja MSP – prosinac 2015. Provedba edukacijskih ciklusa o primjeni analitičkih alata u procjeni	Za provedbu TWL "Jačanje kapaciteta za provedbu Strategije procjene učinaka propisa za razdoblje od 2013. do 2015. godine" osigurano je 0,25 milijuna eura iz IPA komponente 1.	Kvalitetniji zakonski akti sa smanjenom mogućnosti nepovoljnog učinka na poslovanje gospodarstva, a naročito malog i srednjeg poduzetništva. Bolja predvidivost zakonodavnog okvira za korporativni sektor.

				učinaka propisa (analiza učinaka; analiza troškova i koristi; kroz TWL "Jačanje kapaciteta za provedbu Strategije procjene učinaka propisa za razdoblje od 2013. do 2015. - listopad 2015. Jačanje internih kapaciteta Ureda za zakonodavstvo i administrativnih kapaciteta TDU za primjenu procjene učinaka propisa – kontinuirano Evaluacija primjene Zakona o procjeni učinaka propisa u trogodišnjem razdoblju (2013. – 2015.), i pratećih dokumenata procjene učinaka propisa te izrada preporuka za unaprjeđenje zakonodavnog okvira procjene učinaka propisa - listopad 2015.		
Prioritet: (10) Osnaženi okvir za provedbu stečajnih postupaka						
1.	Osnažen okvir za provedbu stečajnih i predstečajnih postupaka poduzetnika s ciljem olakšavanja restrukturiranja duga	Poticanje održivih poduzetnika na restrukturiranje u ranoj fazi kako bi se spriječila insolventnost i uklanjanje s tržišta onih koji nisu insolventni s ciljem zaštite vjerovnika i financijske discipline	Novi Stečajni zakon	Donošenje Stečajnog zakona – svibanj 2015. (stupanje na snagu 1. srpnja 2015.) Izrada vodiča o novim pravilima predstečajnog postupka i njegova distribucija putem mrežnih stranica MP, MINGO, MPO, MRMS, HGK, FINA – lipanj 2015.	Nema utjecaja na proračun	Pokretanje i vođenje predstečajnih postupaka prelazi u sudsku nadležnost i to samo onda kada je objektivno moguće i realno ostvarivo da dužnik, uz djelomični otpis dugova, može nastaviti s poslovanjem. S druge strane, uz zakonom određene uvjete, propisuje se pokretanje

				Uspostava sustava tromjesečnog praćenja i analize učinkovitosti novog Stečajnog zakona i učinkovitosti trgovačkih sudova u njegovoj primjeni (s naglaskom na redovito izvještavanje o učinkovitosti restrukturiranja poduzeća i smanjenja dugova) – rujan 2015. (kontinuirano)		stečajnog postupka po službenoj dužnosti nakon 120 dana blokade. Ograničavanjem vremena u kojem insolventni dužnik može poslovati povećava se mogućnost naplate potraživanja (bolja zaštita vjerovnika) i učinkovitije vođenje stečajnog postupka. Istovremeno, vraća se mogućnost stečajnog plana, odnosno mogućnost postizanja nagodbe (reorganizacije) i nakon otvaranja stečajnog postupka, što je dodatna mogućnost za dužnika da nastavi s poslovanjem.
2.	Uspostava sustava stečaja potrošača/osobnog stečaja	S obzirom na to da se u hrvatski pravni sustav uvodi novi institut i novi način reguliranja odnosa između vjerovnika i dužnika, a za što ne postoji najbolja svjetska praksa, potrebno je, nakon donošenja Zakona o stečaju potrošača, pratiti i analizirati njegovu primjenu.	Zakon o stečaju potrošača Odluka o osnivanju radne skupine za praćenje i analizu primjene Zakona o stečaju potrošača	Donošenje Zakona o stečaju potrošača – lipanj 2015. (stupanje na snagu 1. rujna 2015.) Osnivanje radne skupine za praćenje i analizu primjene Zakona – rujan 2015. Određivanje i usvajanje kriterija za praćenje primjene zakona – rujan 2015. Izrada standardiziranih obrazaca praćenja - rujan 2015.	Nema utjecaja na proračun Napomena: predviđeni iznos financijskih sredstava za provedbu mjere od 10,5 milijuna kuna Ministarstvo pravosuđa će osigurati prenamjenom vlastitih sredstava unutar odobrenog limita	Zakon o stečaju potrošača uvodi nove kriterije i mjerila za uspostavu socijalne prave, zaštite prava vlasništva i vladavine prava te je napredak hrvatskog pravnog sustava za što je nužno od samoga početka pratiti primjenu zakona i pravovremeno ukazivati na eventualne manjkavosti i/ili potrebu za edukacijom i prilagodbom sustava. Ova mjera mora se početi odmah i intenzivno primjenjivati.

Prilog 2. Opis mjera koje utječu na ispunjavanje glavnih ciljeve Strategije Europa 2020.

Glavni nacionalni ciljevi strategije Europa 2020.	Popis mjera za postizanje cilja, te raspored provedbe uz ključne točke ostvarenja i rokove	Procjena utjecaja mjera (kvalitativna i/ili kvantitativna)
Nacionalni cilj strategije Europa 2020. u području zapošljavanja [...]	<u>1. Poticati zapošljavanje osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada - starijih osoba, dugotrajno nezaposlenih i osoba s niskim kvalifikacijama putem mjera aktivne politike zapošljavanja te povećati poticaje za zapošljavanje nezaposlenih i neaktivnih osoba</u> - Promocija fiskalne olakšice za zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih osoba sukladno Zakonu o poticanju zapošljavanja - kontinuirano tokom 2015. - Provođenje programa APZ sukladno Smjernicama za razvoj i provedbu APZ - kontinuirano tokom 2015. - Izrada i ugovaranje projekata APZ financiranih kroz ESF – prosinac 2015. - Završen projekt „Vanjska evaluacija mjera aktivne politike tržišta rada u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje“ – veljača 2016. <u>2. Pобоljšanje ishoda na tržištu rada za mlade koji su nezaposleni i nisu u sustavu obrazovanje</u> - Provedba nacionalne kampanje usmjerene ka vidljivosti i dostupnosti mjera, aktivnosti i projekata GzM kontinuirano tokom 2015. - Aktivnosti prema registriranim osobama u NEET statusu koje provodi HZZ – kontinuirano tokom 2015. - Sporazum o razmjeni podataka (za osobe u NEET statusu) - travanj 2015. (uz potporu ESI fondova) - Baza osoba u NEET statusu – svibanj 2015. (uz potporu ESI fondova)	1. Povećanje zapošljivosti i stope participacije dugotrajno nezaposlenih i starijih osoba na tržištu rada. Osiguravanje minimalne kvalifikacije za sudjelovanje na tržištu rada za osobe s niskim kvalifikacijama. Jačanje podrške nezaposlenim osobama koje pokreću vlastiti posao. Sukladno Smjernicama APZ-a 2015-2017 planiran je znatno veću obuhvat osoba u mjerama APZ-a - 52.856 novouključenih osoba u 2015.. Također, mjerama je planirano obuhvatiti 11.871 dugotrajno nezaposlenih osoba te 4.784 osoba 50+. U mjeru obrazovanja nezaposlenih osoba, sukladno Smjernicama APZ-a 2015-2017. planira se uključiti ukupno 15.000 osoba (od toga 4.000 mladih, 2.000 osoba 50+, 300 osoba s invaliditetom, 5.400 dugotrajno nezaposlenih osoba, 3.000 žena, 300 osoba iz posebnih skupina). Projekt „Vanjska evaluacija mjera aktivne politike tržišta rada u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje“ obuhvaća mjere aktivne politike tržišta rada koje su se provodile u razdoblju između 2010. i 2013. kako bi se utvrdila njihova uspješnost kao i učinak na mogućnost zapošljavanja i prihode sudionika radi izrade podloge za daljnji razvoj i unaprjeđenje aktivne politike zapošljavanja. 2. Identifikacija broja nezaposlenih neaktivnih mladih osoba.

	- Analiza osoba u NEET statusu – lipanj 2015. (uz potporu ESI fondova) - Izrada mjera za pristup i aktivaciju osoba u NEET statusu temeljem provedene analize – prosinac 2015. - 7. Osnivanje 20 Centara za mlade unutar HZZ-a – prosinac 2015. (uz podršku ESI fondova) - Ugovaranje projekata GzM – prosinac 2015. <u>3. Pобоljшаnje učinkovitosti institucija na tržištu rada</u> - Zapoшljavanje savjetnika za rad s nezaposlenima i poslodavcima – kontinuirano tijekom 2015. - Edukacija savjetnika – rujan 2015. - Uvođenje novih usluga – rujan 2015. - Specijalizacija savjetnika za pojedine skupine na tržištu rada – rujan 2015. <u>4. Oснаžiti sustav за razvoj karijera</u> - Donošenje Strategije за cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere - listopad 2015. - Dostupna usluga e-usmjeravanja за cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere - svibanj 2015. - Daljnje unapređenje usluga за korisnike putem CISOK centara - nastavak projekta – kontinuirano tijekom 2015. - Novi CISOK centri – početak 2016. - Izrada standarda zanimanja – sukladno HKO – 2. kvartal 2015. - Uspostava ALMIS portala – prosinac 2015. - Informatičkog programa за povezivanje baze podataka о zaposlenima, nezaposlenima, učenicima, studentima i poslovnim subjektima (tzv. Mega baza) - rujan 2015	Usluge i aktivnosti razvijene prema stvarnim potrebama osoba u NEET statusu. Uključivanje osoba u NEET statusu na tržište rada. Povećan broj mladih zaposlenih i aktivnih u roku od 4 mjeseca od ulaska u evidenciju Zavoda (GzM). Sukladno Smjernicama APZ-a 2015-2017 u mjere APZ u 2015. planira se uključiti 24.050 mladih osoba. Od toga, u razdoblju od 4 mjeseca od ulaska u evidenciju HZZ-a u mjere APZ-a je planirano uključiti 9.500 osoba.
--	--	--

Nacionalni cilj strategije Europa 2020. u području istraživanja i razvoja [...]	<u>1. Jačanje nacionalnog inovacijskog sustava i inovacijskog potencijala gospodarstva</u> - Izrada nacrtu programa državnih potpora za istraživanje, razvoj i inovacije za razdoblje 2015.-2020. - prosinac 2015. - Unaprijeđen model praćenja statističkih i drugih pokazatelja praćenja istraživanja, razvoja i inovacija putem projekta 'Znanstveno tehnologijsko predviđanje' (OPKK) - prosinac 2015. <u>2. Unaprijeđenje sustava kvalitete, upravljanja i financiranja znanstvenih organizacija te poticanje znanstvene izvrsnosti</u> - Uvođenje novog načina financiranja znanstvene djelatnosti –prosinac 2015. - Restrukturiranje mreže javnih znanstvenih instituta - izrada modela restrukturiranja javnih znanstvenih instituta do lipnja 2015. - Jačanje apsorpcijskog potencijala znanstvenih organizacija s ciljem povlačenja financijskih sredstava iz EU fondova i programa – <u>3. Uvođenje novog instrumenta kojim se potiče ulaganja u vlasnički kapital inovativnih subjekata malog gospodarstva u početnoj i ranoj fazi razvoja – u drugoj polovici 2015. uz potporu ESI fondova</u>	Povećanje ulaganja poslovnog sektora u istraživanje, razvoj i inovacije (IRI). Zajednički istraživački projekti znanstvene i akademske zajednice i gospodarstva, IRI doprinijet će većem ulaganju u istraživanje i razvoj i jačanju mehanizama transfera znanja, tehnologije, inovacija i intelektualnog vlasništva sveučilišta i instituta u gospodarstvo. 2. Jačanje kapaciteta znanstvenih ustanova poboljšanjem istraživačkog okruženja usmjerenog k znanstvenoj izvrsnosti međunarodnoj međusektorskoj mobilnosti. Povećanje apsorpcijskih kapaciteta RH za povlačenje financijskih sredstava iz EU fondova i programa, te postupno povećanje BDP-a, a time i poboljšanja opće gospodarske slike. Povećanje kompetitivnosti hrvatske akademske i znanstvene zajednice za privlačenje sredstava iz EU fondova, odnosno programa Obzor 2020. Kontinuirano usmjeravanje prema većoj izvrsnosti, međunarodnom značaju i racionalnijem korištenju, a čime će se posredno utjecati na razvoj istraživanja, razvoja i inovacija. 3. Značajno povećanje aktivnosti inovativnih brzorastućih subjekata malog gospodarstva, te olakšan pristup globalnim tržištima i izvorima financiranja.
Cilj u području smanjenja emisija stakleničkih plinova [...]	1. Smanjenje emisija provedbom trećeg Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti RH za razdoblje 2014.-2016. kroz 40 mjera u sektorima kućanstva, usluga, prometa i industrije i provedbom programa energetske obnove zgrada (komercijalnih nestambenih zgrada, obiteljskih kuća, zgrada javnog sektora i višestambenih zgrada).	Kumulativno smanjenje emisije CO2 uslijed provedene energetske obnove komercijalnih nestambenih zgrada iznosi 121,3 kt CO2 u 2016., odnosno 703,3 kt CO2 u 2020. Programom energetske obnove obiteljskih kuća predviđa se smanjenje emisija CO2 od oko 14.500 tona godišnje.

	2. Smanjenje emisija provedbom Nacionalnog akcijskog plana za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora energije RH do 2020. 3. Smanjenje emisija u prometu provedbom mjera opisanih u poglavlju 4.3. pod naslovom Klimatske promjene i energija	Programom energetske obnove zgrada javnog sektora predviđa se smanjiti emisiju CO₂ za približno 20.500 t godišnje. Mjerama programa energetske obnove višestambenih zgrada predviđaju se godišnje uštede od 62110 tona CO₂. Provedbom mjera Nacionalnog akcijskog plana za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora energije očekivano smanjenje emisija CO₂ iznosilo bi 8.137 kt u 2020.
Cilj u području obnovljivih izvora energije [..]	Promicanje primjene obnovljivih izvora energije s ciljem smanjenja emisije stakleničkih plinova Državne potpore za poticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora energije 2. Tarifni sustav za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije 3. Sustav poticanja tržišnom premijom i investicijske potpore predviđene Nacrtom prijedloga zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji	1. Povećanje udjela obnovljivih izvora energije u bruto konačnoj potrošnji energije 2. Kako bi se ostvario cilj od 20% udjela obnovljivih izvora energije u bruto konačnoj potrošnji, Nacionalnim akcijskim planom za obnovljive izvore energije definirane su snage po pojedinim tehnologijama proizvodnje energije koja se planira poticati do 2020.: - 400MW vjetroelektrana - 85MW proizvodnih postrojenja na biomasu - 40MW proizvodnih postrojenja na bioplin - 100MW hidroelektrana - 52MW sunčanih elektrana - 10MW geotermalnih energana. Navedene omjere moguće je mijenjati ovisno o stupnju ispunjenja obvezujućeg ukupnog cilja.
Nacionalni cilj u području energetske učinkovitosti [..]	Promicanje energetske učinkovitosti s ciljem smanjenja emisije stakleničkih plinova 1. Provedba Programa energetske obnove zgrada javnog sektora 2014.-2015. izrada programa za razdoblje 2016.-2020. 2. Provedba Programa energetske obnove višestambenih zgrada 2014.-2020. 3. Provedba Programa energetske obnove obiteljskih kuća 2014.-2020.	Cilj za 2016. je povećanje energetske učinkovitosti za 19,77 PJ. Za 2020. taj cilj iznosi 22,76 PJ. Navedeni cilj potrebno je ostvariti kako naš apsolutni iznos neposredne potrošnje energije u 2020. ne bi prešao 293,04 PJ ili 7,00 Mtoe. Odgovarajući cilj izražen kao apsolutni iznos primarne energije u 2020. je 466,69 PJ (11,15 Mtoe) 1. Programom se predviđa energetska obnova postojećih zgrada za koje se utvrdilo da postoji

	4. Provedba Programa energetske obnove zgrada komercijalnog sektora 2014.-2020. 5. Pokretanje izrade Nacionalnog informacijskog sustava energetske certificiranja	isplativost obnove po modelu razrađenom ovim Programom, odnosno za zgrade koje se mogu obnoviti uz uvjet da pružatelj energetske usluge može ponuditi uštede energije koje će dokazati izradom projekta energetske obnove (ESCO model). APN provodi postupak javne nabave. Program se provodi putem Ugovora o energetske učinku. Provedba godišnje: 200 milijuna kuna, 200.000 metara kvadratnih i očekivane uštede energije u 2016. 226,8 TJ. Izrada Programa 2016.-2020. planira se do kraja 2015. 2. Poticanje integralne obnove višestambenih zgrada. FZOEU i MGIPU pozivaju upravitelje zgrada na razradu planova obnove zgrada kojima upravljaju, temeljenim na rezultatima provedenih energetskih pregleda i projektne dokumentacije. FZOEU uspostavlja shemu subvencija te provodi javne natječaje za energetske preglede i izradu projektne dokumentacije i javne pozive za energetske obnovu. Na natječaje se javljaju upravitelji zgrada. Stopa subvencioniranja je 100% za projektne dokumentacije, 40-80% za energetske obnovu. Godišnje se planira obnoviti 500 000 m² u višestambenim zgradama. Potrebne ukupne investicije za ovaj program iznose 527,5 milijuna kuna godišnje. Očekivane uštede energije u 2016. : 730 TJ. Ostale koristi: smanjenje emisije CO₂, novo zapošljavanje, povećanje sigurnosti opskrbe energijom, povećanje tržišne vrijednosti nekretnosti te poboljšanje uvjeta stanovanja. 3. MGIPU, MZOIP i FZOEU provode promocijsku kampanju, FZOEU objavljuje natječaje neposredno za sve građane RH. FZOEU u pravilu osigurava subvencije u iznosu do 40% ukupne investicije, a kada je to moguće i više
--	---	---

		60-80% (otoci, brdsko-planinska područja, područja od posebne državne skrbi). U 2015. Planiraju se implementirati mjere energetske učinkovitosti i OIE u 10 000 kućanstava. Planirana sredstva za subvencioniranje 2015.su 72.000.000 kuna godišnje. Očekivane uštede energije u 2016.: 605,4 TJ (168 GWh) 4. Energetsku obnovu zgrada komercijalne namjene posebice onih izgrađenih do 1987.. Obnova obuhvaća mjere rekonstrukcije vanjske ovojnice grijanog prostora zgrada s ciljem postizanje energetskog razreda B, A ili A+. Kontinuirano provoditi promociju Programa MGIPU, MINT, MINGO. FZOEU provodi javne natječeaje i osigurava subvencioniranje. Potrebna financijska sredstva 1.784.360.000 kuna do 2016. za obnovu oko 1,78 milijuna m2 . Očekivane uštede energije u 2016.: 985 TJ. 5. Nacionalni računalni program uvodi se za izračunavanje energetskih svojstava zgrada i izradu energetskih certifikata što bi uključivalo cjelokupnu evidenciju izdanih certifikata te evidenciju ovlaštenih osoba. U okviru postojećeg sustava u RH energetska svojstva zgrada se mogu izračunavati putem više računalnih programa koji su dostupni na tržištu, no nedostaje pouzdanje u kojoj mjeri daju vjerodostojne podatke o energetskim svojstvima zgrada; stoga će se izraditi objedinjeni program da se izbjegne takav pristup, što će dovesti do objedinjavanja izračunavanja potrebne energije za grijanje i hlađenje zgrada prema važećim normama i zakonskoj regulativi iz područja energetskog certificiranja i toplinske zaštite u zgradama. Ovime će se rasteretiti javna uprava, ubrzati poslovanje, pojednostaviti postupak izdavanja certifikata, te poboljšati transparentnost izdavanja certifikata kao i omogućiti svim građanima RH pristup potrebnim informacijama vezanim uz
--	--	--

		energetsko certificiranje zgrada. Primjena nacionalnog informacijskog sustava započinje u 3. kvartalu 2015. te postaje dugoročna i neprekidna aktivnost.
Nacionalni cilj u području ranog napuštanja školovanja [...]	<u>1. Provedba cjelovite kurikularne reforme</u> Okvir nacionalnog kurikulum - Faza I. Izrada Prijedloga Okvira nacionalnog kurikulum - rujan 2015. - Faza II. Javna rasprava i donošenje – prosinac 2015. - Faza III. Provedba - kontinuirano Nacionalni kurikulum za devetogodišnje opće obvezno obrazovanje i predmetne /modularne kurikulume - Faza I. Izrada - rujan 2015. - Faza II. Javna rasprava i donošenje - rujan 2016. - Faza III. Provedba - kontinuirano Nacionalni kurikulum za gimnazijsko obrazovanje i predmetne /modularne kurikulume - Faza I. Izrada - rujan 2015. - Faza II. Javna rasprava i donošenje – prosinac 2015. - Faza III. Provedba - kontinuirano Nacionalni kurikulum za strukovno obrazovanje i kurikulume za stjecanje strukovnih kvalifikacija u redovnom sustavu obrazovanja s posebnim naglaskom na povećanje udjela praktične nastave - Faza I. Izrada - rujan 2015. - Faza II. Javna rasprava i donošenje – prosinac 2015. - Faza III. Provedba - kontinuirano Nacionalni kurikulum za umjetničko obrazovanje - Faza I. Izrada - rujan 2015. - Faza II. Javna rasprava i donošenje - prosinac 2015. - Faza III. Provedba - kontinuirano	1. Cilj je inovirati i osuvremeniti Nacionalni okvirni kurikulum i donijeti nacionalne kurikulume nastavno na njega te uskladiti različite dokumente obrazovne politike u cilju stjecanja relevantnih kompetencija i vještina u skladu s potrebama tržišta rada i gospodarstva. 2. Očekuje se produljenje trajanja općeg obrazovanja cjelokupne populacije učenika te stjecanje temeljnih kompetencija za nastavak obrazovanja i/ili tržište rada. 3. Profesionalizacija učiteljske profesije. Unapređenje kvalitete studijskih programa i ostalih programa za inicijalno obrazovanje i programe trajnog usavršavanja učitelja. Na temelju razvijenih planova profesionalnog razvoja razvit će se sustavni mehanizmi trajnog usavršavanja učitelja i nastavnika kojim se izravno djeluje na modernizaciju i kvalitetu učenja i poučavanja u školi te povećanje razine dostignuća ishoda učenja učenika.

	Novi strukovni kurikulumi bazirani na „work-based“ učenju - Novi kurikulumi će redefinirati trogodišnje strukovne programe na način da će biti relevantniji za tržište rada i usklađeni s tehnološkim i društvenim promjenama. - Faza I. Izrada - rujan 2015. - Faza II. Javna rasprava i donošenje - prosinac 2015. - Faza III. Provedba - kontinuirano <u>2. Osiguranje prohodnog i učinkovitog sustava ranog i predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja i obrazovanja odraslih (produljenje cjelovitog općeg obveznog odgoja i obrazovanja s 8 na 9 godina, što uz zadržavanje trajanja srednjoškolskog odgoja i obrazovanja ujedno znači i produljenje trajanja cjelokupnog predtercijarnog odgoja i obrazovanja, te povećanje konkurentnosti hrvatskog društva i gospodarstva).</u> - Projektiranje modela promjene strukture sustava odgoja i obrazovanja – prosinac 2015. - Analiza potreba pojedinih odgojno-obrazovnih ustanova i JLP(R)S za infrastrukturnim, materijalnim i ljudskim resursima – prosinac 2015. - Donošenje izmjena i dopuna Zakona o obrazovanju odraslih; - Faza I. izrada (imenovano Povjerenstvo) - Faza II. javna rasprava i donošenje do kraja 2015. - Faza III. implementacija i provedba – kontinuirano (MZOS) <u>3. Unapređenje inicijalnog obrazovanja i trajnog usavršavanja učitelja</u>	
--	--	--

	- Upis standarda zanimanja i kvalifikacije – rok je prosinac 2016 - Licencirani učitelj u Registar HKO-a i izrada standarda zanimanja i kvalifikacije za učitelja pripravnika – rok je prosinac 2017. - Razvijeni programi trajnog usavršavanja učitelja i nastavnika – rok je lipanj 2017 - Razvijen sustav licenciranja učitelja i nastavnika – rok je prosinac 2017.	
Nacionalni cilj u području visokog obrazovanja [...]	<u>1. Potaknuti povećanje upisanih studenata u STEM području kroz poticajne mjere financiranja (. dodjela stipendija srednjoškolcima koji odabiru studijske programe u STEM području i povećanje iznosa subvencije školarina za redovne studente na studijskim programima u STEM području</u> - Raspisivanje natječaja za stipendije - lipanj 2015. - Potpisivanje programskih ugovora – prosinac 2015. <u>2. Povećati u uključivanje visokog obrazovanja u stvaranje kvalitetne ponude programa cjeloživotnog učenja (visoka učilišta razvijaju kratke kvalitetne programe stručnog usavršavanja na razini visokog obrazovanja za namijenjene fokusirane ciljne skupine za potrebe tržišta rada) – objava natječaja do rujna 2015.</u> <u>3. Unapređenje stručne prakse u sustavu visokog obrazovanja</u> - Analiza zastupljenosti stručne prakse unutar studijskih programa koji se izvode na visokim učilištima u RH – rok je kolovoz 2015 - Natječaj o dodjeli bespovratnih sredstava za unapređenje kvalitete stručne prakse i povećanje stručne prakse u studijskim programima – ožujak 2016. uz potporu ESI fondova)	1. Povećanje dostupnosti visokog obrazovanja uz usmjeravanje prema zanimanjima unutar sektorskih prioriteta (početak akademske godine 2015./2016.). Očekivani broj stipendija je 3000. 2. Očekuje se razvoj 70 programa. Učinak na ljudske potencijale izlazi izvan vremenskog okvira NRP-a. Uključenost odraslih u cjeloživotno učenje. 3. Povećanje udjela i mogućnosti obavljanja stručne prakse unutar i zvan studijskih programa koji se izvode na visokim učilištima. Povezivanje obrazovnog sustava i svijeta rada.

	<u>4. Daljnja provedba HKO-a</u> HKO je alat za ostvarenje ciljeva kvalitete i relevantnosti obrazovanja. Daljnja provedba HKO-a podrazumijeva usklađenost obrazovnih programa na svim razinama s odgovarajućim standardima zanimanja i kvalifikacija. - Edukacija Sektorskih vijeća o postupcima vrednovanja standarda zanimanja i kvalifikacija i upisa u Registar HKO – do kraja travnja 2016. održat će se 25 radionica - Upis najmanje 10 standarda zanimanja i kvalifikacija u Registar HKO te programa usklađenosti sa standardima iz Registra HKO –prosinac 2015.	4. Standardizacija obrazovnih programa u skladu s relevantnom analitikom o potrebama tržišta rada i procjenu radnog opterećenja za programe koji ulaze u Registar HKO-a.
	5. Razvoj sustava praćenja studenata – rezultati analize zapošljivosti diplomiranih studenata veleučilišta i visokih škola temeljem kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja (analiza provedene analize o zapošljivosti grupe diplomiranih kroz duže vremensko razdoblje i analiza relevantnosti studijskih programa u odnosu na zanimanja diplomiranih) - Studija o provedenom pilot istraživanju zapošljivosti diplomiranih na veleučilištima i visokim školama – rujan 2015. - Po završetku studije izrađuju se 3 izvješća: 1. Komparativno izvješće za MZOS, 2. Izvješće za javnost, 3. pojedinačna izvješća za svako visoko učilište. Svako visoko učilište će iz pilot istraživanja iskoristiti informacije o kvaliteti i relevantnosti njihovih studijskih programa te će iste revidirati koristeći se poticajima iz ESF-a, a za provedbu HKO-a.	5. Razvoj sustava za stalno praćenje zapošljivosti diplomiranih te usklađivanja studijskih programa s potrebama tržišta rada.
Nacionalni cilj u području smanjenja siromaštva [...]	Prioritetni cilj je reforma sustava socijalnih naknada kao što je opisanu u poglavlju 4. Dodatno će se provoditi mjere:	Cilj reforme sustava socijalnih naknada je učinkovitije usmjeriti socijalne naknade prema najsiromašnijim skupinama društva.

	1. Sufinanciranje troškova obrazovanja učenika i studenata slabijeg socijalno-ekonomskog statusa i učenika s teškoćama u razvoju: podmirivanje troškova prijevoza, dodjela stipendija redovitim studentima slabijem socijalno ekonomskog statusa, osiguravanjem besplatnih udžbenika ili financiranjem ili sufinanciranjem udžbenika. 2. Mjere u području zapošljavanja kojima je cilj osigurati uključivanje ranjivih skupina na tržište rada. 3. U sustavu socijalne skrbi provode se mjere kojima se ublažava položaj beskućnika te drugih ranjivih skupina osiguravanjem projekata i programa financiranim sredstvima JLP(R)S te sredstvima fondova EU i drugih izvora. 4. Projekt socijalnog stanovanja po modelu javno-privatnog partnerstva s privatnim sektorom u građevini.	Ostalim mjerama cilj je ublažiti položaj osoba u siromaštvu.
--	--	---

Prilog 3. Pokazatelji rezultata restrukturiranja odabranih trgovačkih društva u državnom portfelju u 2014.

	Program restrukturiranja	Planirani dovršetak procesa restrukturiranja	Trošak provedbe procesa restrukturiranja	Rezultati restrukturiranja u 2014.				Ostvareni rezultati poslovanja (u milijunima kuna)			
				1. smanjenje broja zaposlenih i s tim povezanih troškova	2. smanjenje materijalnih troškova	3. prodaja ovisnih društava	4. unutarnja reorganizacija	2011.	2012.	2013.	2014.
Hrvatske autoceste d.o.o.			62, 2 milijuna kuna	18 radnika Ušteda: 4,5 milijuna kuna	Ušteda 16, 7 milijuna kuna	-	DA	0	0	0	0
Autocesta Rijeka-Zagreb d.d.	Da	završen 1.12.2014.					Ušteda 1 milijun kuna Pravilnik o unutarnjem ustroju donesen u prosincu 2014.	-370,6	-239,3	20,2	77,8
HŽ Infrastruktura d.o.o.	DA	Prosinac 2017.	Troškovi restrukturiranja 2012.-2014. iznose 2,6 milijuna kuna, troškovi zbrinjavanja radnika 2012. - 2014. iznose 251,7 milijuna kuna. 2012. - 2014. u obnovu, osuvremenjivanje i izgradnju novih pruga i	Smanjen je broj zaposlenih za 341 radnika, smanjenje troškova radnika za 52,8 milijuna kuna	Povećani su materijalni troškovi (materijal i usluge) zbog pojačanih aktivnosti na održavanju željezničke infrastrukture radi stvaranja uvjeta za dostizanje projektiranog stanja i statusnih promjena	Proveden postupak za prodaju Pružnih građevina d.o.o. - potencijalni ponuditelji odustali od kupnje, društvo je u procesu restrukturiranja i daljnje pripreme za prodaju; HŽ putničkom	U prosincu 2014. donesen je novi Pravilnik o organizaciji	-64,8	-232	-838	540

			kolosijeka uloženo 2,8 milijardi kuna kako bi se stvorili uvjeti za dostizanje projektiranog stanja i povećanja kapaciteta željezničke infrastrukture, a time povećanje kvalitete željezničkih usluga i konkurentnosti.		temeljem Programa restrukturiranja	prijevozu d.o.o. upućena ponuda za Croatia express d.o.o., HŽ putnički odustao od kupnje					
Hrvatske ceste				ne	da	ne	da	-800,7	1.175,4	1.303,8	719,1
HŽ Cargo	Nije usvojen. Program je pripremljen i očekuje se da će biti poslan u EK do kraja travnja 2015.	31.12.2018.	1,3 milijuna kuna	Broj zaposlenih smanjen za 416; 76,3 milijuna kuna iznosi smanjenje troška radnika u odnosu na 2013.g. (uključeno i smanjivanje plaća)	15,8 milijuna kuna u odnosu na 2013.	-	Novi pravilnik o organizaciji	247	-248,5	-198,2	-119,1
HŽ Putnički prijevoz d.o.o.	DA	31.12.2017.	2,3 milijuna kuna	-32,9 milijuna kuna/181 radnik	-76,9 milijuna kuna	0	-143,2 milijuna kuna	-65,3	-127,8	-362,2	2.996

Prilog 4. Financijski plan zdravstvenog sustava 2015.-2017.

Tablica A. Financijski plan 2015.-2017., prema razinama zdravstvene zaštite.

	IZVRŠENJE 2014.			PLAN 2015.		
	Prihodi	Rashodi	Razlika	Prihodi	Rashodi	Razlika
Bolnice (KBC,KB,KL,OB)	10.327.223.922	9.788.810.715	538.413.207	10.946.857.357	10.278.251.251	668.606.107
Ostale bolnice (SB)	1.077.707.755	1.095.326.951	-17.619.196	1.185.478.531	1.150.093.299	35.385.232
PZZ	2.358.651.658	2.263.808.933	94.842.725	2.429.411.208	2.331.723.201	97.688.007
Ostale ZU (poliklinike, zavodi, ljekarne)	2.328.720.935	2.289.453.812	39.267.123	2.398.582.563	2.312.348.350	86.234.213
Poslovanje ZU	16.092.304.270	15.437.400.411	654.903.859	16.960.329.659	16.072.416.100	887.913.558
Ostalo (privatne ljekarne, privatne ZU)		4.822.259.550			2.250.947.420	
UKUPNO Zdravstvena zaštita		20.259.659.961			18.323.363.520	

* za 2014. uključena su sredstva sanacije

PZZ = primarna zdravstvena zaštita

ZU = Zdravstvene ustanove

ZZ = Zdravstvena zaštita

PLAN 2016.			PLAN 2017.			UKUPNO 2015.- 2017.
Prihodi	Rashodi	Razlika	Prihodi	Rashodi	Razlika	Razlika
10.946.857.357	10.072.686.226	874.171.132	11.275.263.078	10.475.593.675	799.669.403	2.342.446.641
1.185.478.531	1.127.091.433	58.387.098	1.244.752.457	1.160.904.176	83.848.281	177.620.611
2.429.411.208	2.285.088.737	144.322.471	2.526.587.656	2.353.641.399	172.946.257	414.956.734
2.398.582.563	2.266.101.383	132.481.180	2.470.540.040	2.311.423.411	159.116.629	377.832.022
16.960.329.659	15.750.967.778	1.209.361.880	17.517.143.231	16.301.562.660	1.215.580.571	3.312.856.009
	2.406.870.676			2.037.854.178		
	18.157.838.454			18.339.416.839		

Tablica B. Financijski plan zdravstvenog sustava 2015.-2017.

	IZVRŠENJE 2014.			PLAN 2015.		
	Prihodi	Rashodi	Razlika	Prihodi	Rashodi	Razlika
Ukupna zdravstvena zaštita	20.582.596.512	20.259.659.961	322.936.551	19.086.837.000	18.323.363.520	763.473.480
Naknade	2.171.660.000	2.178.295.339	-6.635.339	2.344.000.000	2.273.680.000	70.320.000
HZZO (ostalo)	407.684.860	398.916.490	8.768.370	433.163.000	420.168.110	12.994.890
Ministarstvo zdravlja (ostalo)	663.053.353	615.936.308	47.117.045	642.224.229	610.113.018	32.111.211
UKUPNO	23.824.994.725	23.452.808.098	372.186.627	22.506.224.229	21.627.324.648	878.899.581
Otplata nepodmirenih dospjelih obveza (2015.-2017.)			2.850.168.004			-750.729.098
SREDSTVA SANACIJE U 2014.	3.200.000.000			0		

PLAN 2016.			PLAN 2017.			UKUPNO 2015.- 2017.
Prihodi	Rashodi	Razlika	Prihodi	Rashodi	Razlika	Razlika
19.275.837.000	18.157.838.454	1.117.998.546	19.365.837.000	18.339.416.839	1.026.420.161	2.907.892.187
2.344.000.000	2.320.560.000	23.440.000	2.344.000.000	2.320.560.000	23.440.000	117.200.000
433.163.000	420.168.110	12.994.890	433.163.000	428.831.370	4.331.630	30.321.410
734.562.511	712.525.636	22.036.875	719.154.889	705.400.379	13.754.510	67.902.596
22.787.562.511	21.611.092.200	1.176.470.311	22.862.154.889	21.794.208.588	1.067.946.301	3.123.316.194
		-1.199.438.906			-900.000.000	-2.850.168.004
0			0			

Obrazloženje: Ukupna zdravstvena zaštita uključuje prihode od obveznog i dopunskog zdravstvenog osiguranja, sredstva iz Državnog proračuna i u 2014. sredstva sanacije. Tim sredstvima HZZO plaća zdravstvene usluge pružateljima, što je prikazano kao prihod zdravstvenih ustanova u prvoj tablici, prema razinama zdravstvene zaštite. Ukupna razlika u prihodima i rashodima na razini 2015., 2016. i 2017. koristiti će se za plaćanje nepodmirenih a dospjelih obveza. Financijski plan pokazuje održivost sustava koji više ne stvara nove dugove i polako otplaćuje dospjele obveze zbog 1) dostatnih sredstva financiranja ukupne zdravstvene zaštite i 2) smanjenih rashoda koja su rezultat opisanih reformskih mjera.

Prilog 5. Obrazloženje otplate nepodmirenih, a dospjelih obveza u zdravstvu do kraja 2017.

Neodrživost dosadašnje prakse „upravljanja“ troškovima u zdravstvenom sustavu koji su često bili politički tonirani, a bez istinskog bavljenja stvarnim troškovima koji nastaju u zdravstvenim ustanovama pri pružanju zakonom zajamčene zdravstvene zaštite, možda je najočitija u činjenici da je u proteklih 20 godina (1994. – 2014.) u njih čak 14 proveden određeni oblik „jednokratne“ sanacije dugova s ukupno 17 milijardi kuna dodatnih sredstava povrh redovnih godišnjih proračuna zdravstva.

Dospjeli dugovi su dodatno eskalirali tijekom 2012. i 2013. zbog tri glavna razloga: stupanja na snagu Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, kojim su zakonski rokovi dospeljeća računa administrativnim potezom spuštteni na najviše 60 dana (do tada su u zdravstvu ugovoreni rokovi najčešće bili 180 dana); uvođenja 5% PDV-a na lijekove; te naglog i kontinuiranog smanjivanja proračuna za zdravstvo, prvenstveno zbog smanjenja doprinosa za zdravstvo s 15% na 13% kao (neuspješne) mjere poticanja gospodarstva.

Spomenuti doprinosi za zdravstvo su tijekom 2014. vraćeni na 15%, što čini temelj i za predviđeno povećanje raspoloživih tekućih sredstava HZZO-a u 2015. za 2,1 milijardu kuna, uz istovremeno smanjenje sredstava iz Državnog proračuna za oko 1,1 milijardu kuna. Treba napomenuti da bi sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju i Zakonu o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju Državni proračun trebao participirati u troškovima zdravstvene zaštite sa 4,6 milijarde kuna godišnje za socijalno ugrožene kategorije osiguranika. Uvažavajući krizno stanje gospodarstva i državnih financija HZZO je u svoj financijski plan za 2015. predvidio isključivo realno ostvariv prihod iz Državnog proračuna od 2,4 milijarde kuna čime je participirao u smanjenju deficita Državnog proračuna. Tako financijski plan HZZO-a za 2015. osigurava veća sredstva za tekuće plaćanje zdravstvene zaštite, ali je još uvijek ispod ukupne trenutne razine troškova svih sudionika u zdravstvenom sustavu.

Izdvajanjem HZZO-a izvan Državnog proračuna i sustava Državne riznice sa 1.1.2015. stvorili su se uvjeti za ostvarenje uloge HZZO-a kao kupca zdravstvenih usluga, koji prvenstveno brine kako najučinkovitije upotrijebiti sredstva prikupljena za zdravstvenu zaštitu svojih osiguranika, a dobavljače zdravstvenih usluga se potaklo na učinkovitije izvršavanje njihove uloge pružatelja zdravstvenih usluga. To se prvenstveno odnosi na bolnički sektor gdje su se stvorili uvjeti za implementaciju novog modela ugovaranja s postupnim prelaskom sa dosadašnjih fiksnih mjesečnih paušala („limita“) na plaćanje po izvršenju i poticanjem (nagrađivanjem) rada i kvalitete. Istovremeno se tijekom 2015. započinje sa implementacijom ciljeva definiranih Nacionalnim planom razvoja bolnica koji trebaju doprinijeti smanjenju troškova u bolnicama, restrukturiranju bolničke infrastrukture i redefiniranju poslovnih procesa prema načelima supsidijarnosti i funkcionalne integracije.

Novi sustav ugovaranja bolničke zdravstvene zaštite u 2015. uvodi ugovaranje postupaka umjesto djelatnosti, redefiniranje popisa i cjenika usluga kroz ažuriranje i proširenje DTS-a i DTP-a, sustav financijskog nagrađivanja kvalitete na temelju mjesečnog izračuna određenih indikatora kvalitete i uspjeha (za sada kao mogućnost prihodovanja 5% dodatnih sredstava povrh maksimalnih mjesečnih sredstava), te postupno smanjenje sredstava koje se bolnicama mjesečno isplaćuju unaprijed, na 65% do kraja 2015., te na 25% do kraja 2016. Istovremeno se zadržava maksimalni mjesečni (i godišnji) iznos raspoloživih sredstava po svakoj bolnici, ali on više nije nepromjenjiv, nego ga je potrebno opravdati pruženim uslugama. Pojedina bolnica može ostvariti prihod i iznad maksimalno ugovorenih sredstava na teret neiskorištenih sredstava neke druge bolnice koja je pružila manje usluga od iznosa svojih temeljno ugovorenih sredstava. Ovime se potiče bolnice da povećanjem učinkovitosti ostvare i veće prihode (što do sada nije nikada bilo moguće), ali i konkurencija

između zdravstvenih ustanova koja povećava kvalitetu zdravstvenih usluga obzirom da „novac prati pacijenta“ i da je bolnicama postalo važno na koji način će privući više pacijenata (manjim listama čekanja, povećanjem dostupnosti, itd.). Istovremeno Ministarstvo zdravlja uvodi sustav kontrolinga za bolnički sustav (prikupljanje, analiza, *benchmark* i kontrola ključnih financijskih i naturalnih pokazatelja poslovanja) čija će kontinuirana analiza omogućiti puno bolju kontrolu nad poslovanjem bolnica i brže donošenje ključnih odluka (o npr. smjeni uprava neuspješnih bolnica), baziranih na konkretnim i usporedivim brojkama i ostvarenim rezultatima.

Daljnijim jačanjem novog sustava ugovaranja primarne zdravstvene zaštite (uveden 2013.), kao i novog sustava upućivanja u druge razine zdravstvenog sustava, predviđa se daljnje smanjenje upućivanja iz primarne u sekundarnu zdravstvenu zaštitu, niže stope bolovanja, te bolja kontrola propisivanja lijekova na recepte. Sve navedeno provodi se kroz modele financijske stimulacije za liječnike na primarnoj zdravstvenoj razini uz pojačanu kontrolu izvršenja od strane HZZO-a.

Dakle, osnovni financijski cilj koji se želi postići novim sustavom ugovaranja i plaćanjem po izvršenju, u kombinaciji s Nacionalnim planom razvoja bolnica, je detektiranje, a zatim i ukidanje nepotrebnih dijelova bolničkog sustava uz preusmjeravanje dodatnih sredstava bolnicama koje su povećale učinkovitost. Sve navedeno treba tijekom 2015. dovesti do stabilizacije financijskog poslovanja bolnica (uravnoteženja prihoda i rashoda). Zato bolnički sustav tijekom ove godine ima za cilj restrukturiranje koje će rezultirati nestvaranjem novih dugova. Na tim temeljima tijekom 2016. bolnice bi otplatile 1,2 milijarde kuna starih dugova, a 2017. preostalih 0,9 milijardi kuna i do 31. 12. 2017. došle u zakonske rokove plaćanja od 60 dana. Istovremeno, s obzirom na značajno zaustavljanje rasta troškova lijekova na recept tijekom 2014. (dvostrukim referiranjem cijena ukupni godišnji troškovi smanjeni za oko 400 milijuna kuna u odnosu na 2013.), te osiguravanja dodatnih sredstava u financijskom planu HZZO-a za 2015.g., planira se da će HZZO tijekom 2015. podmiriti svoje dospjele obveze u iznosu od 0,7 milijardi kuna (to su uglavnom obveze prema ljekarnama), a plan je da do 31.12.2016. u cijelosti otplati nepodmirene, a dospjele obveze. Olakšano poslovanje HZZO-a izvan Državne riznice omogućit će i smanjenje dugova ostalih zdravstvenih ustanova te do 30.6.2016. njihovo poslovanje isto svesti u zakonske okvire plaćanja od 60 dana.

Zaključno možemo reći da bolnički sektor treba u 2015. temeljem novog modela ugovaranja poboljšati prihodovnu, a implementacijom Nacionalnog plana razvoja bolnica i sustava kontrolinga smanjiti rashodovnu stranu poslovanja što bi trebalo rezultirati nestvaranjem novih nepodmirenih obveza. Restrukturiranje provedeno tijekom 2015. treba stabilizirati financijsko poslovanje bolnica koje će onda u 2016. i 2017. biti u mogućnosti postepeno otplatiti svoje stare dugove (1,2 milijarde u 2016. i 0,9 milijardi u 2017.). Funkcioniranje HZZO-a izvan Državne riznice omogućuje bolje upravljanje sredstvima koja će iskoristi u 2015.g. za podmirivanje svojih dospjelih obveza (0,7 milijardi kuna), a omogućiti da do 31.12.2016. HZZO kao i ostale zdravstvene ustanove (osim bolnica) svedu svoje plaćanje u zakonske rokove (60 dana).

Prilog 6. Osnovne teze prijedloga novog Zakona o plaćama

NEDOSTACI:

- 1) različiti radno pravni status radnika u državnim i javnim službama te JLP(R)S, za iste poslove različite su plaće u javnim i državnim službama
- 2) različit odnos prema vrednovanju rada:
 - državne službe imaju ocjenjivanje rada na temelju kojeg službenik može napredovati ali i nazadovati te izgubiti posao u službi
 - javne službe nemaju sustav ocjenjivanja niti napredovanja s osnove rezultata rada
- 3) nejednako određenje koeficijenta složenosti poslova za iste poslove
 - prijedlog državnih službi je uvođenje platnih razreda ali i kretanje kroz platne stupnjeve s obzirom na vrednovanje rada
 - prijedlog javnih službi je uvođenje platnih razreda ali kretanje samo s osnove radnog staža svake godine za 0.5% i uključenje dodataka za vjernost službi od 4,8,10% u koeficijente
- 4) dodaci na uvjete rada
 - veliki broj različitih dodataka
 - potrebno ih je ograničiti i u visini u odnosu na plaću i u odnosu na masu sredstava za plaće

Plaće zaposlenih u javnom sektoru, a za koje se sredstva osiguravaju u Državnom proračunu odnosno riznici, u Hrvatskoj nisu regulirane na jedinstven način. Uz opće propise o plaćama u javnim službama nizom posebnih zakona i drugih propisa uređene su plaće državnih i pravosudnih dužnosnika, ovlaštenih državnih revizora, državnih službenika i namještenika, službenika i namještenika u javnim službama, uključujući posebne propise za pojedine službe (policija, carina, Porezna uprava i sl.). Pored navedenog, sklopljeno je i niz kolektivnih ugovora i sporazuma kojima se na različit način uređuju plaće, dodaci na plaće i druga materijalna prava zaposlenih. Pri tome se i osnovica za izračun plaće za državne službenike i namještenike razlikuje u odnosu na osnovicu za izračun plaće propisanu za državne dužnosnike. Ujedno postoji razlika u odnosu na usklađivanje osnovice za izračun plaće zaposlenih u državnim i javnim službama. U ovom trenutku su plaće zaposlenih u javnom sektoru uređene velikim brojem propisa i drugih izvora radnih prava, koji na različite načine utvrđuju visinu i strukturu plaće na koju se još utvrđuju i razne dodaci kao uvećanja plaće, a što je rezultiralo potpunim narušavanjem osnovnog načela jednakosti plaća (jednaka plaća za jednaki rad odnosno rad jednake vrijednosti) za sve zaposlene u javnom sektoru.

CILJEVI KOJI SE ZAKONOM ŽELE POSTIĆI:

U cilju uspostave jedinstvenog zakonodavnog okvira kojim bi se na jedinstveni način utvrdila načela i osnove za izračun plaće osoba zaposlenih u javnoj službi, a polazeći od načela jednakosti plaća (jednaka plaća za jednaki rad odnosno rad jednake vrijednosti) za sve zaposlene u javnom sektoru, predlaže se donošenje Zakona o plaćama u javnom sektoru. Zakonom se uređuju osnovna načela sustava plaća, struktura, visina i isplata plaće te druga materijalna prava zaposlenih u javnom sektoru. Zakon će se primjenjivati na zaposlene u državnoj službi, javnim službama te u javnim ustanovama koje je osnovala Republika Hrvatska posebnim propisom, neovisno osiguravaju li se sredstva za plaće i druga materijalna prava u Državnom proračunu. Zakon će se primjenjivati i na državne i pravosudne dužnosnike te na ovlaštene državne revizore. Svrha Zakona je uspostaviti sustav plaća u javnom sektoru, kojim će se omogućiti razvrstavanje svih poslova u državnoj i javnim službama prema Zakonom utvrđenim kriterijima u platne razrede propisane ovim Zakonom. Platne razrede, platne stupnjeve i raspon koeficijenta utvrdit će Vlada Uredbom. Osnovnu plaću, koja se utvrđuje za rad u punom radnom vremenu za razdoblje od jednog mjeseca, čini umnožak vrijednosti koeficijenta složenosti poslova i osnovice za izračun plaće uvećan za 0,5% za svaku navršenu godinu staža

osiguranja ostvarenog po osnovi radnog odnosa prema općem propisu o mirovinskom osiguranju. Osnovica za izračun plaće ugovara se kolektivnim ugovorom o čijem sklapanju su pregovarali ovlašteni pregovarački odbori Vlade i sindikata u državnoj i javnim službama.

OSNOVE TEZE ZA IZRADU ZAKONA:

- 1) Urediti sustav plaća na isti način za državne i javne službe JLP(R)S, primjenom načela za isti rad ista plaća
- 2) Potrebno precizno definirati obuhvat zakona
- 3) Zakonom propisati strukturu plaća: osnovnu plaću (koju čine osnovica, koeficijent složenosti poslova radnog mjesta i 0,5% za svaku godinu navršenog staža) i dodatke na plaću
- 4) Utvrditi koje elemente plaće uređuje Vlada i ne mogu biti predmet uređenja KU, a koji su rezultat kolektivnih pregovara na razini RH - državnih i javnih službi, a koji na razini granskih kolektivnih ugovora
- 5) Limitirati odnosno ograničiti zakonom vrste dodataka na osnovnu plaću i visinu svih dodataka pojedinačno u odnosu na osnovnu plaću i na ukupnu masu sredstava za plaće
- 6) Uvesti platne razrede i odrediti ih prema složenosti poslova
- 7) Utvrditi raspon platnih razreda, vertikalno s obzirom na složenost poslova i napredovanje, a horizontalno prema godinama staža i vjernosti službi
- 8) Propisati uvjete za napredovanje i visinu kretanja s te osnove unutar platnog razreda

Prilog 7. Pregled društava za koja je predviđeno restrukturiranje i/ili nastavak restrukturiranja u 2015.

	Ciljevi restrukturiranja u 2015.				Plan prihoda (u milijunima kuna)			Plan rashoda (u milijunima kuna)			Plan zaduživanja (u milijunima kuna) Zaduživanje uz državno jamstvo (DA/NE)		
	1. smanjenje broja zaposlenih	2. smanjenje materijalnih troškova	3. prodaja ovisnih društava	4. unutarnja reorganizacija	2015.	2016.	2017.	2015.	2016.	2017.	2015.	2016.	2017.
Hrvatske autoceste d.o.o.		DA		DA	1.521,6	1.533,3	1.548,3	1.521,6	1.533,3	1.548,3	UKUPNO 3.461,1 milijuna kuna - već ugovoren o 730,1 milijun kuna - potrebno ugovoriti uz državna jamstva 2.731 milijuna kuna	UKUPNO 4.013,7 milijuna kuna - već ugovoren o 319,9 milijuna kuna - potrebno ugovoriti uz državna jamstva 3.693,8 milijuna kuna	UKUPNO UZ DRŽAVNA JAMSTVA 5.197,3 milijuna kuna
Autocesta Rijeka-Zagreb d.d.				DA	580,7	586,3	591,1	577,6	586,1	619,1	ne	420,7	581,4
HŽ Infrastruktura d.o.o.	139	19,1 milijuna kuna**	Restrukturiranje Pružnih građevina d.o.o.	Nastavljaju se organizacijske promjene u svrhu daljnje racionalizacije poslovanja Kolektivno pregovaranje	1.331,7	1.334,8	1.328,2	1.331,7	1.334,8	1.328,2	DA 650,3	DA 1.071,2	DA 1.335,7

				počinje 15.8.2015., cilj je izjednačen je prava radnika sa uvjetima koje imaju kompanije u privatnom vlasništvu									
Hrvatske ceste	ne	ne	ne	ne	1.961	2.123	2.344,5	2.661	3.123	3.344,5	1.736,1	2.421,3	2.555
HŽ Cargo	301	19,5 milijuna kuna	Planirana prodaja RŽV Čakovec	Predviđen novi pravilnik o organizacij i	830,4	659,8	685,8	845,5	792,5	744,4	315	0	0
HŽ Putnički prijevoz d.o.o.	-50	-9.454*	1	1.800	980	937,4	948,1	977,3	934,6	934,3	1.147,5*		
* Zaduživanje za planirane investicije u željezničku infrastrukturu													
** Smanjenje materijalnih troškova djelomično proizlazi iz smanjene aktivnosti održavanja zbog ograničenih sredstava iz Državnog proračuna													

Prilog 8. Obrazloženje izračuna stope zaposlenosti ukupnog stanovništva

TEMELJNE PRETPOSTAVKE

Za baznu projekciju stope zaposlenosti u 2020. (bez intervencija) korištena je projekcija stope zaposlenosti 20-64 iz dokumenta Europske komisije *The 2015 Ageing Report: Underlying Assumptions and Projection Methodologies* (str. 360) gdje za 2020. on iznosi 60,0%, što je značajno više od prethodnog izračuna dobivenog korištenjem ranijeg nacrtu (55,4%). Problem u ovom dokumentu jest što je u izvještajnim podacima za 2013. precijenjena stopa zaposlenosti 20-64 (58,5%) u odnosu na revidirane publicirane podatke iz Ankete o radnoj snazi (57,2%). Stoga je u izradi projekcije kao bazna stopa (*no intervention*) korištena srednjoročna projekcija za 2020. iz spomenutog dokumenta, korigirana za razliku u opserviranoj stopi zaposlenost 2013.: 58,7%.

IZRAČUN CILJANE VRIJEDNOSTI

Ciljana vrijednost stope zaposlenosti u odnosu na bazni scenarij uvećana je za efekt razvojnih strategija i pojedinih mjera Nacionalnog programa reformi.

- Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014.-2020. pretpostavlja dodavanje 85.619 radnih mjesta u sektorima djelatnosti C, F i J (prerađivačka industrija, građevinarstvo, komunikacije i informacije) - doprinos 3,4% na stopu zaposlenosti. U nacrtu dokumenta cirkulirao je broj od 102.742 koji je bio korišten za raniju procjenu doprinosa od 4,0%.
- Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. pretpostavlja stvaranje 22.000 radnih mjesta u turizmu te oko 10.000 tisuća radnih mjesta u neturističkim djelatnostima, ali induciranih turističkom aktivnošću (+1,3%) u razdoblju 2013.-2020.
- Mjere poticanja zapošljavanja - uz pretpostavku učinka 5% većeg zapošljavanja ili zadržavanja sudionika u radnoj snazi te uključivanjem 30.000 novih sudionika godišnje vodila bi povećanju zaposlenosti od 10.500 do 2020. (+0,4%) u razdoblju 2013.-2020.
- Jačanjem administrativnih kapaciteta HZZ-a te lokalnih partnerstava za zapošljavanje, kroz povećanje učinkovitosti i nove usluge očekuje se smanjenje frikcijske nezaposlenosti, odnosno 10% manja stopa nezaposlenosti nego što bi pri ekvivalentnim gospodarskim uvjetima bila s tekućim kapacitetima (13,0% umjesto 14,4% u 2020.), što implicira povećanje zaposlenosti za 24.000 (+0,9%) u razdoblju 2013.-2020.
- Reforma mirovinskog sustava - očekuje se pozitivni utjecaj mirovinskog zakonodavstva na duže zadržavanje osiguranika u svijetu rada i kasniji odlazak u mirovinu, na što utječe sljedeće: postupno povećanje dobi za starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu za žene, odgovarajuća penalizacija mirovina u slučaju prijevremenog umirovljenja, odnosno povećanje starosne mirovine u slučaju kasnijeg umirovljenja, mogućnost rada korisnika starosne mirovine do pola punog radnog vremena, promjene u definiciji invalidnosti, stjecanju i kontroli invalidskih mirovina, te šira primjena profesionalne rehabilitacije osiguranika s djelomičnim gubitkom radne sposobnosti. Procjenjuje se da će reforma mirovinskog sustava u razdoblju 2013.-2020. pridonijeti povećanju broja zaposlenih ukupno za 24.000 (+0,9%).

S obzirom da se je inicijalna projekcija temeljila na razdoblju 2013.-2020., a da je referentna točka u izračunu bazne razine pomaknuta za jednu godinu (2013.), dodatni doprinosi pojedinih strategija i reformi su umanjeni za jednu godinu (jednu sedminu vrijednosti), s obzirom da je njihovo inicijalno djelovanje već uključeno u referentnu točku (osim Industrijske strategije koja je usvojena u 2014. te je doprinos uzet u obzir u cijelosti).

Izračun ciljne stope zaposlenosti 2020, temeljem doprinosa strategijskih intervencija i reformi

	Inicijalni izračun cilja 2014.	Revizija cilja 2015
Bazna projekcija <i>(AER 2015, korigirana za 1,3%)</i>	55,4%	58,7%
Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014.-2020.	4,0%	3,4%
Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020.	1,3%	1,1%
Poticanje zapošljavanja	0,4%	0,4%
Jačanje kapaciteta	0,9%	0,8%
Reforme mirovinskog sustava	0,9%	0,8%
Ukupno	62,9%	65,2%